

Załącznik do Uchwały Nr XLVI/250/17

Rady Miejskiej w Polanowie

z dnia 21 grudnia 2017 r.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Polanów na lata 2017-2023

Polanów, wrzesień 2017 roku

Projekt
**„OPRACOWANIE LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA I GMINY
POLANÓW NA LATA 2017-2023”**

**jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach
Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014–2020
oraz
ze środków budżetu państwa przyznanych
w ramach konkursu dotacji na działania wspierające gminy w zakresie
przygotowania programów rewitalizacji na terenie Województwa
Zachodniopomorskiego**

Opracowanie:

1. Instytut Badawczy IPC Spółka z o.o.

Zespół autorski :

- 1. Justyna Mencil**
- 2. Ewa Kruczek**
- 3. Magdalena Romaniecka**
- 4. Żaneta Rosiak**
- 5. Damian Dec**
- 6. Artur Kotliński**
- 7. Jarosław Sawicki**
- 8. Marek Karłowski – kierownik zespołu**

Nad Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta i Gminy Polanów na lata 2017-2023 pracowała Rada Miejska w Polanowie VII kadencji, w składzie:

1. Józef Wilk – Przewodniczący Rady Miejskiej w Polanowie
2. Krzysztof Ciuła
3. Wioleta Konieczna
4. Stefan Kozicki
5. Jerzy Landowski
6. Bogdan Liberra
7. Marek Łysko
8. Roman Opoń
9. Andrzej Rytyk
10. Grażyna Skibińska
11. Ilona Skupińska
12. Daniel Werner
13. Arkadiusz Zalas
14. Magdalena Żuchowska
15. Lech Żuromski

Kierownictwo Urzędu Miejskiego w Polanowie:

1. Grzegorz Lipski – Burmistrz Polanowa
2. Piotr Górniak – Zastępca Burmistrza
3. Renata Gierszewska – Skarbnik
4. Dorota Buczkowska-Szalbierz – Sekretarz

Koordinacja prac:

1. Monika Krasnosielska-Żak – samodzielne stanowisko ds. promocji gminy i pozyskiwania środków

1 SPIS TREŚCI

2	Wstęp	5
3	Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy	10
3.1	Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Polanów na lata 2016-2025	10
3.2	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Polanów.	12
3.3	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy na lata 2016 - 2025	12
4	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz określenie skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych	13
4.1	Diagnoza delimitacyjna	14
4.1.1	Metodologia badań	14
4.2	Diagnoza zjawisk społecznych	25
4.2.1	Demografia	25
4.2.2	Bezrobocie	31
4.2.3	Pomoc społeczna	34
4.2.4	Aktywność obywatelska	46
4.2.5	Bezpieczeństwo publiczne.....	49
4.3	Koncentracja problemów społecznych.....	52
4.4	Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej	58
4.5	Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej	61
4.6	Diagnoza zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	64
4.7	Diagnoza zjawisk w sferze technicznej.....	76
5	Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.....	85
5.1	Stan kryzysowy i obszar zdegradowany	85
5.2	Charakterystyka obszarów zdegradowanych w gminie Polanów	91
5.2.1	Polanów – ul. Koszalińska, Sławieńska, Wolności, Zamkowa.....	91
5.2.2	Chocimino.....	93
5.2.3	Cetuń	95
5.2.4	Naclaw	97
5.2.5	Rzeczyca Wielka.....	99
5.3	Obszar rewitalizacji.....	101
5.4	Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji.....	103
5.4.1	Problemy oraz potencjały obszaru rewitalizacji zdiagnozowane na podstawie diagnozy delimitacyjnej oraz podczas spotkań warsztatowych z mieszkańcami	104
5.4.2	Obszary rewitalizacji w gminie Polanów w opinii liderów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	150

5.4.3	Obszary rewitalizacji w gminie Polanów w opinii uczestników spacerów badawczych	153
5.4.4	Obszary rewitalizacji w gminie Polanów w opinii mieszkańców obszaru rewitalizacji	169
5.4.5	Podsumowanie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji	183
6	Wizja obszaru rewitalizacji, cele oraz kierunki rewitalizacji	185
7	Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	195
8	Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	241
9	Mechanizmy zapewnienia komplementarności	246
10	Indykatywne ramy finansowe	250
11	Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji	255
12	System realizacji programu rewitalizacji oraz monitoring	271
13	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	279
14	Załączniki	281
14.1	Załącznik nr 1. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali 1:5000.	281
15	Spis rysunków, tabel i wykresów	282

2 WSTĘP

Rewitalizacja – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a. uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b. pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe;
- c. ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d. właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- e. zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f. koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- g. realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.¹

Celem nadrzędnym Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Polanów (misja) jest zbudowanie planu na rzecz wyprowadzania ze stanu kryzysowego części przestrzeni Gminy, która uznana została za zdegradowaną (**koncentracja terytorialna**) i jego realizacja.

Rewitalizacja odnosi się do bardzo precyzyjnie zdefiniowanej części gminy i zakłada realizację działań, które są odpowiedzią na zdiagnozowane w tej przestrzeni różnorodne problemy, które ze sobą współwystępują lub są od siebie zależne.

Nadrzędne znaczenie w programie rewitalizacji mają problemy społeczne. Ta logika przenosi się praktycznie na cały dokument. Oznacza bowiem, że miejsce prowadzenia rewitalizacji, musi być ściśle przypisane przestrzeni, w której koncentrują się problemy społeczne. Logika ta oznacza również, że co do zasady obszarami zdegradowanymi są przestrzenie zamieszkałe.

Aby wskazać, która część gminy Polanów jest zdegradowana, oprócz koncentracji problemów społecznych – należy poszukiwać dalszych problemów, w tym gospodarczych, środowiskowych,

¹ Wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych, gdyż rewitalizacja zakłada wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (**kompleksowość rewitalizacji**).

Trzecią istotną cechą rewitalizacji jest partycypacja społeczna. Rewitalizacja prowadzona jest bowiem na rzecz i wspólnie ze społecznością lokalną, zamieszkującą obszary zdegradowane. Zakłada się włączenie społeczności do procesu „zarządzania” rozwojem przestrzeni zdegradowanych, w tym aktywne uczestnictwo w procesie tworzenia programu rewitalizacji, jak też jego realizacji. Program jest tworzony przez i dla mieszkańców. Konieczne jest poznanie ich opinii, ale również „pozyskanie” ich do procesów pozytywnych przemian, jakie będą zachodzić na obszarach, na których prowadzona będzie rewitalizacja. Można założyć, że rewitalizacja oznacza zupełnie nowego podejście do zarządzania przestrzenią gminy – a uruchomienie procesów partycypacji społecznej to jeden z nadrzędnych celów rewitalizacji.

Na wyżej wymienionych zasadach skonstruowany został Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Polanów. Oznacza to, że działania rewitalizacyjne prowadzone będą na rzecz wybranej przestrzeni gminy, która charakteryzuje się koncentracją problemów, w szczególności społecznych (**obszar zdegradowany/ obszar rewitalizacji**), poprzez działania całościowe, zakładające rozwiązywanie zasadniczych problemów, w tym przy zachowaniu równowagi w realizacji działań. Oznacza to nie tylko realizację twardych, infrastrukturalnych przedsięwzięć, ale przede wszystkim szukanie rozwiązań problemów społecznych (**kompleksowość rewitalizacji**). Istotne jest, aby ww. działania realizowane były przy aktywnym udziale mieszkańców rewitalizowanej przestrzeni (**uspolecznienie rewitalizacji**).

Rewitalizacja, z uwagi na swój kompleksowy charakter, wpisuje się w szereg krajowych i regionalnych polityk rozwoju, co zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 1. Założenia krajowych i regionalnych polityk rozwoju wpisujące się w podstawowe cele rewitalizacji

Dokument	Założenia
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Cel szczegółowy I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną. Obszar: Reindustrializacja Cele: - Wzrost zdolności przemysłu do sprostania globalnej konkurencji Kierunki interwencji: - Wspieranie kształcenia zawodowego dla „Przemysłu 4.0” Obszar: Rozwój innowacyjnych firm Cele: - Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw na rynku krajowym i rynkach zagranicznych Kierunki interwencji: - Wzmocnienie kapitału ludzkiego i społecznego w narodowym systemie innowacji Obszar: Małe i średnie przedsiębiorstwa Cele: - Nowe formy działania i współpracy Kierunki interwencji: - Wsparcie lokalnych motorów przedsiębiorczości

Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony

Obszar: Spójność społeczna

Cele:

- Redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne
- Wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy

Kierunki interwencji:

- Aktywna polityka prorodzinna
- Poprawa dostępności do usług, w tym społecznych i zdrowotnych
- Wsparcie grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem oraz zapewnienie spójności działań na rzecz integracji społecznej
- Rynek pracy zapewniający wykorzystanie potencjału zasobów ludzkich dla rozwoju Polski

Obszar: Rozwój zrównoważony terytorialnie

Cele:

- Zrównoważony rozwój kraju wykorzystujący indywidualne potencjały poszczególnych terytoriów

Kierunki interwencji:

- Tworzenie warunków do dalszego rozwoju konkurencyjnej gospodarki w Polsce Wschodniej i w innych obszarach słabszych gospodarczo
- Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom miasta

Cele:

- Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

Kierunki interwencji:

- Wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych oraz ich zdolności do współpracy z partnerami na rzecz rozwoju
- Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych na poziomie lokalnym
- Wzmocnienie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym

Cel szczegółowy III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu

Obszar: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce

Cele:

- Inkluzywne i skuteczne instytucje publiczne – dostępne i otwarte dla obywateli oraz przedsiębiorców
- Budowa zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

Kierunki interwencji:

- Zwiększenie sprawności funkcjonowania instytucji państwa, w tym administracji
- Wzmocnienie strategicznej koordynacji i zarządzania politykami publicznymi

	- Zwiększenie efektywności programowania rozwoju poprzez zintegrowanie planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie realnej partycypacji społecznej Obszar: E-państwo Cele: - Cyfrowe państwo usługowe Kierunki interwencji: Budowa i rozwój e-administracji – orientacja administracji państwa na usługi cyfrowe
Krajowa Polityka Miejska 2023	Cel 1. Stworzenie warunków dla skutecznego, efektywnego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, w tym w szczególności na obszarach metropolitalnych. Cel 2. Wspieranie zrównoważonego rozwoju ośrodków miejskich, w tym przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom niekontrolowanej suburbanizacji. Cel 3. Odbudowa zdolności do rozwoju poprzez rewitalizację zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie obszarów miejskich. Cel 4. Poprawa konkurencyjności i zdolności głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia. Cel 5. Wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich, przede wszystkim na obszarach problemowych polityki regionalnej (w tym na niektórych obszarach wiejskich) poprzez wzmacnianie ich funkcji oraz przeciwdziałanie ich upadkowi ekonomicznemu.
Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”	Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki. Cel 2. Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy. Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców. Cel 4. Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki.
Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020	Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego.
Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 roku	Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię. Cel 3. Poprawa stanu środowiska.
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010- 2020:	Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów (konkurencyjność).

Regiony, Miasta, Obszary wiejskie	Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych (spójność). Cel 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie (sprawność).
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Cel 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialnej, równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich. Cel 4: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.
Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku	Cel strategiczny nr 1 „Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania” Cel strategiczny nr 2 „Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu” Cel strategiczny nr 3 „Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu” Cel strategiczny nr 4 „Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami” Cel strategiczny nr 5 „Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności” Cel strategiczny nr 6 „Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu”

3 OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY

Potrzeba podjęcia działań rewitalizacyjnych zdefiniowana została w dokumentach szczebla lokalnego gminy Polanów.

3.1 STRATEGIA ROZWOJU MIASTA I GMINY POLANÓW NA LATA 2016-2025

Najważniejszym dokumentem określającym oczekiwane dążenia przemian w perspektywie kilkuletniej w gminie Polanów jest **Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Polanów na lata 2016-2025**, która określa główne cele rozwoju gminy.

Poniżej w formie tabeli ujęto zapisy Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Polanów i przeanalizowane je pod kątem znaczenia dla działań rewitalizacyjnych.

Tabela 2. Cele Strategii Rozwoju Gminy Polanów oraz ich znaczenie dla definiowania celów i kierunków rewitalizacji

Lp.	Cel strategiczny	Znaczenie dla definiowania celów i kierunków rewitalizacji w gminie Polanów	Uzasadnienie
1.	Zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy gminy.	Duże	Problemy nierównomiernego rozwoju przestrzeni gminy są kluczowymi dla definiowania obszarów rewitalizacji oraz prowadzenia rewitalizacji.
2.	Zapewnienie korzystnych warunków życia mieszkańców, ochrona wartości kulturowych, przyrodniczych i krajobrazowych	Bardzo duże	Podnoszenie jakości życia jest nadrzędnym celem lokalnych polityk rozwoju, w tym także programów rewitalizacji.
3.	Aktywizacja gospodarcza i rozwój przedsiębiorczości lokalnej, ograniczenie bezrobocia.	Bardzo duże	Niska przedsiębiorczości oraz aktywność zawodowa to kluczowe problemy w delimitacji obszarów zdegradowanych.
4.	Rozwój terenów wiejskich, kształtowanie i racjonalne wykorzystanie przestrzeni z zachowaniem wymogów ekorozwoju.	Umiarkowane	Obszary zdegradowane występują także na obszarach wiejskich, choć położenie nie odgrywa najważniejszego znaczenia przy definiowaniu granic obszaru rewitalizacji.
5.	Stymulowanie funkcji rolniczej i turystycznej jako funkcji wiodących.	Małe	Turystyka i funkcja rolnicza mogą tylko częściowo wpłynąć na rozwiązywanie skoncentrowanych problemów, w tym o charakterze społecznym.

6.	Rozwój infrastruktury technicznej oraz optymalizacja głównych elementów infrastruktury społecznej.	Duże	Problemy dostępu do infrastruktury technicznej oraz społecznej są jednymi z kryteriów delimitacji obszarów zdegradowanych.
7.	Wytworzenie sprawnych ekonomicznie struktur w rolnictwie i przetwórstwie rolno-spożywczym zdolnych do konkurencji, szczególnie w aspekcie członkostwa w Unii Europejskiej.	Małe	Funkcja rolnicza może tylko częściowo wpłynąć na rozwiązywanie skoncentrowanych problemów, w tym o charakterze społecznym.
8.	Rozwój usług.	Umiarkowane	Niska przedsiębiorczości oraz aktywność zawodowa to kluczowe problemy w delimitacji obszarów zdegradowanych. Rozwój usług może częściowo pozytywnie wpływać na ich rozwiązywanie.
9.	Wykorzystanie potencjału intelektualnego i mobilności mieszkańców oraz zasobów gminy zgodnie z wymaganiami gospodarki rynkowej i jej ekologizacji. Integrowanie społeczności lokalnej do działań na rzecz rozwoju gminy.	Bardzo duże	Proces programowania i realizacji działań rewitalizacyjnych będzie angażował lokalną społeczność. Charakter działań sprawi, że pośrednio lub bezpośrednio będą one oddziaływać na wszystkich mieszkańców obszarów problemowych. Partycypacja i aktywność społeczna stanowią jeden z filarów rewitalizacji.
10.	Działania władz samorządowych ukierunkowane na rozwój gminy.	Duże	Sprawne zarządzania realizacją programu rewitalizacji jest istotne z punktu widzenia skuteczności realizowanych działań.

3.2 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY POLANÓW.

Ze względu na nieaktualność zapisów Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Polanów, nie analizowano znaczenia ustaleń tego dokumentu dla opracowania założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji.

3.3 STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY NA LATA 2016 - 2025

Schemat operacyjny ww. dokumentu opiera się na następujących celach:

Cel strategiczny 1 – Budowa zintegrowanego systemu wsparcia niepełnosprawnych:

- Program operacyjny: Integracja społeczna
- Program operacyjny: Usprawnienie osób starszych i chorych

Cel strategiczny 2 – Wzmocnienie rodzin i dziecka w środowisku lokalnym:

- Program operacyjny: Wspieranie i usprawnianie systemu wsparcia rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskiej
- Program operacyjny: Rozwój systemu zapewniającego prawidłowe warunki do życia i rozwoju dzieciom i młodzieży

Cel strategiczny 3 – Wzmocnienie i rozbudowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień:

- Program operacyjny: Profilaktyka
- Program operacyjny: Wzmocnienie lokalnych systemów profilaktyki i rozwiązywania problemów

Cel strategiczny 4 – Wzmacnianie i rozbudowa działań służb socjalnych i pomoc w samodzielnym rozwiązaniu problemów:

- Program operacyjny: Rozwiązywanie problemów społecznych
- Program operacyjny: Prowadzenie kompleksowego systemu wsparcia służb socjalnych

Można założyć, że zestaw działań, jakie zaplanowano do realizacji w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, może służyć w dużym stopniu realizacji założeń programu rewitalizacji. Istotna różnica polega na tym, że Strategia skupia się na przestrzeni całej gminy – zaś Program rewitalizacji zawęża pole działań do przestrzeni rewitalizacji.

4 DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH ORAZ OKREŚLENIE SKALI I CHARAKTERU POTRZEB REWITALIZACYJNYCH

Diagnoza sporządzona na potrzeby opracowania programu rewitalizacji składa się zasadniczo z dwóch części.

1. Diagnozy delimitacyjnej, której celem jest wskazanie przestrzeni gminy Polanów, w której występuje koncentracja problemów społecznych oraz przestrzeni, w której możemy zdiagnozować występowanie innych problemów, np. gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Rezultat: wytyczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

- **Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy.** Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.
- **Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych** (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), **współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.**
- **Obszar rewitalizacji - obszar** obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, **cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk**, na którym, z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**, zamierza się prowadzić rewitalizację.

2. Diagnozy pogłębionej wyznaczonego obszaru rewitalizacji, której celem jest wskazanie przyczyn występowania negatywnych zjawisk, pogłębienie lub pozyskanie informacji nt. szeregu dalszych problemów, których nie można zmierzyć za pomocą danych wskaźnikowych, statystycznych, etc.

Rezultat: określenie zasadniczych problemów, które powinny zostać rozwiązane poprzez działania rewitalizacyjne.

4.1 DIAGNOZA DELIMITACYJNA

4.1.1 Metodologia badań

Wyzwanie badawcze:

Za pomocą jakich danych chcemy zmierzyć koncentrację problemów społecznych oraz występowanie problemów ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej?

Aby przeprowadzić badanie, które wskaże precyzyjnie miejsca koncentracji problemów społecznych oraz występowanie problemów ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej w gminie Polanów konieczne było **pozyskanie danych opisujących wybrane problemy**.

Z uwagi na konieczność wskazania koncentracji danych zjawisk w przestrzeni gminy, w tym ostateczne wytyczenie obszaru rewitalizacji, istotne było pozyskanie danych demograficznych, odnoszących się do wybranych jednostek delimitacyjnych.

Aby ostatecznie ustalić jaką listę wskaźników można przyjąć do oceny koncentracji problemów społecznych oraz występowania pozostałych problemów, przeprowadzono analizę wybranych zjawisk występujących w przestrzeni gminy Polanów, w tym pod kątem możliwości zmierzenia danego zjawiska w sposób delimitacyjny oraz stwierdzenia czy dane zjawisko może wywoływać kryzys. W przypadku niedużej skali zjawiska notowanego dla całej gminy Polanów przyjmowano, że nie powoduje ono kryzysu, a tym samym nie ma konieczności analizowania jego rozkładu przestrzennego.

Tabela 3. Potencjalne zjawiska kryzysowe w gminie Polanów

Lp.	Problem	Wskaźnik pomiaru / dane, za pomocą których można zdiagnozować stan kryzysowy	Potencjalny stan kryzysowy/ możliwość pomiaru	Uzasadnienie
Problemy społeczne				
1.	Depopulacja przestrzeni gminy.	% ubytek liczby ludności	Tak	Wg danych UM w Polanowie w latach 2015/2010 w gminie ubyło 315 mieszkańców, co stanowiło 3,30% ludności z 2010 roku. W przestrzeni gminy występują miejscowości, w których ubytek ludności w ciągu badanego okresu wyniósł prawie 10%.
2.	Starzejące się społeczeństwo.	Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców	Tak	W 2015 roku wg danych UM w Polanowie w gminie ludność w wieku poprodukcyjnym stanowiła 15,84% ludności ogółem. W gminie odnotowano przestrzenie, w których odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym przekroczył 20%. W latach 2015/2010 odnotowano wzrost odsetka w wieku poprodukcyjnym w gminie Polanów z wartości 13,94% do 15,84% (wzrost o 129 osób).
3.	Bezrobocie	Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców w wieku produkcyjnym	Tak	Wg danych PUP w Koszalinie w 2015 roku w gminie Polanów było 638 osób bezrobotnych, z czego 397 stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, 220 bez kwalifikacji, 135 bez doświadczenia zawodowego.
4.	Ubóstwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na liczbę mieszkańców	Tak	Wg danych MGOPS Polanów w gminie pomoc społeczną z tytułu ubóstwa w 2015 roku przyznano 425 osobom.
5.	Przemoc w rodzinie	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu przemocy w rodzinie w przeliczeniu na liczbę mieszkańców	Nie	Wg danych MGOPS Polanów pomoc społeczną z tytułu przemocy w rodzinie w 2015 roku przyznano 6 osobom.
6.	Alkoholizm	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w przeliczeniu na liczbę mieszkańców	Tak	Wg danych MGOPS Polanów pomoc społeczną z tytułu alkoholizmu w 2015 roku przyznano 32 osobom.
7.	Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba	Liczba osób korzystających z pomocy Społecznej z tytułu niepełnosprawności w przeliczeniu na liczbę mieszkańców	Tak	Wg danych MGOPS Polanów pomoc społeczną z tytułu niepełnosprawności w 2015 roku przyznano 163 osobom, a z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby 211 osobom.

		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na liczbę mieszkańców		Wg danych MGOPS Polanów pomoc społeczną z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w 2015 roku przyznano 211 osobom.
8.	Dożywianie dzieci	Liczba dzieci korzystających z pomocy społecznej z tytułu dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 17 lat	Tak	Wg danych MGOPS Polanów dożywianiem objęto w 2015 roku 245 dzieci.
9.	Aktywność obywatelska	Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2014 roku	Tak	W gminie Polanów wg danych PKW odnotowano bardzo zróżnicowaną frekwencję wyborczą. Najniższa frekwencja wyborcza wyniosła 35,14%, najwyższa 52,47%.
10.	Bezpieczeństwo publiczne	Liczba interwencji podejmowanych przez Straż Miejską w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Tak	Wg danych Straży Miejskiej w 2015 roku odnotowano 184 interwencje.
Problemy gospodarcze				
11.	Niski poziom przedsiębiorczości	Liczba aktywnych działalności gospodarczych wpisanych do CEDiG na liczbę osób w wieku produkcyjnym	Tak	Wg danych UM Polanów w gminie działalność gospodarczą w 2015 roku prowadziło 351 osób. W przestrzeni gminy występują miejscowości, gdzie wskaźniki indywidualnej przedsiębiorczości były bardzo niskie. Problem niskiej przedsiębiorczości współwystępuje ze zjawiskiem znacznej skali bezrobocia.
Problemy środowiskowe				
12.	Przekroczenie standardów jakości środowiska	Dane PIOŚ nt. stanu środowiska	Nie	W gminie Polanów nie zdiagnozowano problemów związanych z przekroczeniem standardów jakości środowiska.
13.	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	Powierzchnia (m ²) pokryć azbestowych w przeliczeniu na mieszkańca	Tak	W gminie Polanów zdiagnozowano występowanie azbestu. Wg danych UM Polanów, wg stanu z 2015 roku – powierzchnia materiałów zawierających azbest wynosiła 132072 m ² .
Problemy przestrzenno-funkcjonalne				
14.	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę	Ilość metrów bieżących dróg publicznych wymagających natychmiastowej naprawy (m) na liczbę mieszkańców	Tak	W gminie Polanów zdiagnozowano zły stan infrastruktury drogowej. Łącznie w gminie konieczne jest poddanie natychmiastowej naprawie 24 650 m dróg publicznych.

	techniczną lub jej zły stan techniczny			
15.	Niewystarczające wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	Tak	W gminie Polanów wg danych UM Polanów zdiagnozowano niski dostęp do infrastruktury placów zabaw.
16.	Niewystarczające wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny	Liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym	Tak	W gminie Polanów wg danych UM Polanów zdiagnozowano niski dostęp do infrastruktury obiektów sportowych.
17.	Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość	Odsetek dzieci i młodzieży (do lat 17) korzystającej z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice	Tak	Na podstawie danych UM Polanów stwierdzono różne wartości odsetka dzieci i młodzieży korzystającej z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice. W gminie Polanów są miejscowości, w których dzieci i młodzież nie korzysta z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice.
Problemy techniczne				
18.	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym	Liczba zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Tak	Na podstawie danych UM Polanów stwierdzono występowanie obiektów zabytkowych w złym stanie technicznym.
19.	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym	Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa / ulice (%)	Tak	Na podstawie danych UM Polanów stwierdzono duży udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym wybranych sołectw.
20.	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających	Odsetek osób pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej	Tak	Na podstawie danych UM Polanów stwierdzono brak dostępu do sieci kanalizacyjnej w wybranych przestrzeniach gminy.

efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska			
---	--	--	--

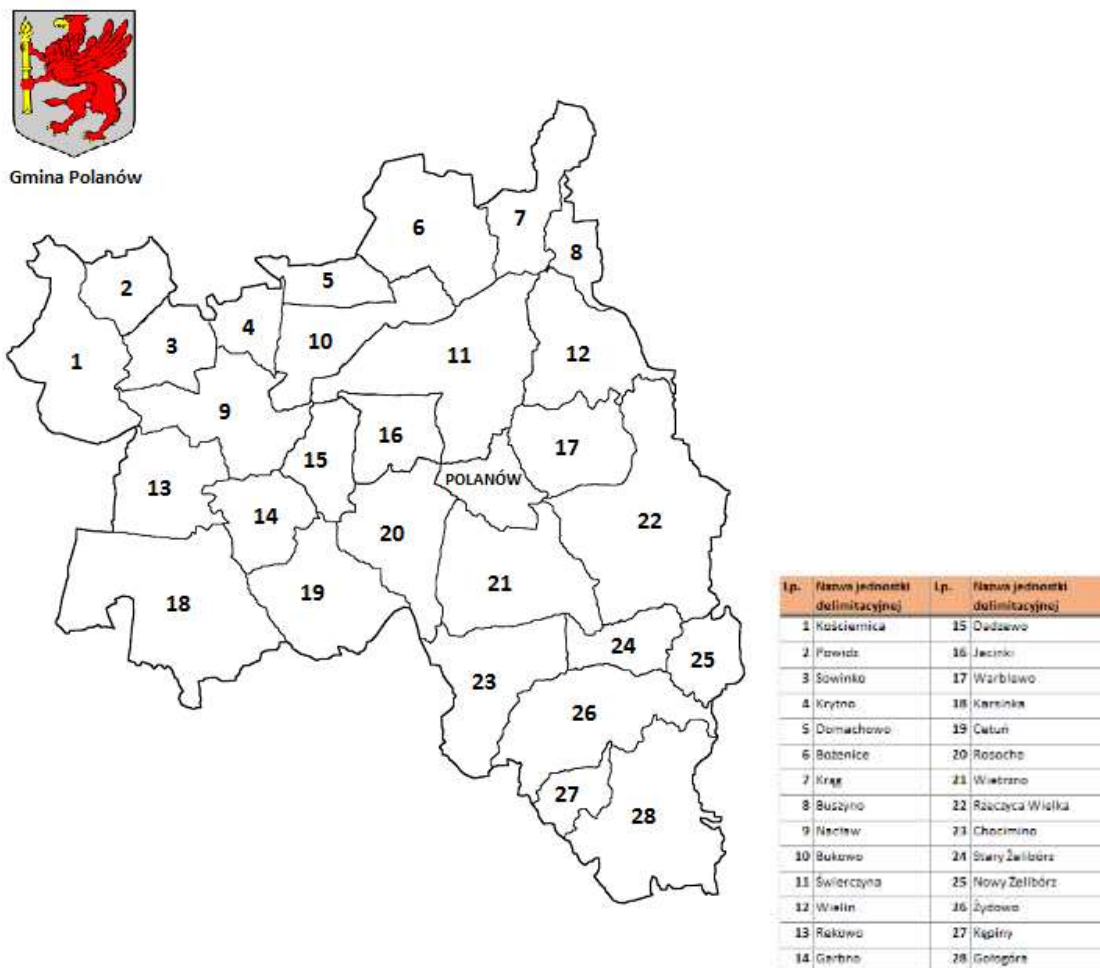
Wybór jednostek delimitacyjnych.

Gmina Polanów jest gminą miejsko-wiejską. Wg danych Urzędu Miejskiego w Polanowie w 2015 roku gminę zamieszkiwało 9153 osoby, z tego miejscowość Polanów 2982 osoby.

Mając na względzie powyższe, diagnozę delimitacyjną przeprowadzono:

- Dla przestrzeni całej gminy Polanów, porównują ze sobą dane wskaźnikowe dla poszczególnych sołectw oraz miasta Polanowa,
- Dodatkowo w przestrzeni miasta Polanowa za jednostki delimitacyjne uznano ulice.

Rysunek 1. Podział delimitacyjny gminy Polanów

Źródło: opracowanie własne

Mając na uwadze wstępną diagnozę problemów, które mogą powodować stany kryzysowe oraz dostępność danych, umożliwiających porównanie problemów w przestrzeni całej gminy – dokonano wyboru wskaźników.

Istotne w diagnozie delimitacyjnej było ujęcie danych w taki sposób, aby umożliwić zdefiniowanie w przestrzeni gminy obszaru zdegradowanego. Zgodnie z zapisami Wytycznych w zakresie rewitalizacji, **obszar zdegradowany to przestrzeń gminy, którą charakteryzuje koncentracja problemów**

społecznych. Na tym obszarze konieczne jest także stwierdzenie występowania problemów innych niż społeczne, np. gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Procedura wytyczania obszaru zdegradowanego w gminie Polanów związana była z następującymi krokami:

1. WSKAZANIE OBSZARU KONCENTRACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH.
2. WSKAZANIE OBSZARU WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW INNYCH NIŻ SPOŁECZNE.
3. WYTYCZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO WRAZ Z UZASADNIENIEM.

KROK 1 – WSKAZANIE OBSZARU KONCENTRACJI PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

W pierwszym kroku – przy wytyczaniu obszaru zdegradowanego w gminie Polanów, poszukiwano obszaru koncentracji problemów społecznych. Obszar ten został wyznaczony na podstawie wartości **syntetycznego wskaźnika sfery społecznej**.

Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany jest sumą wskaźników wystandaryzowanych opisujących występowanie w przestrzeni gminy wybranych problemów społecznych (problemy te ujęto w poniższej tabeli).

Tabela 4. Wskaźniki sfery społecznej wykorzystane do obliczenia syntetycznego wskaźnika opisującego koncentrację problemów społecznych

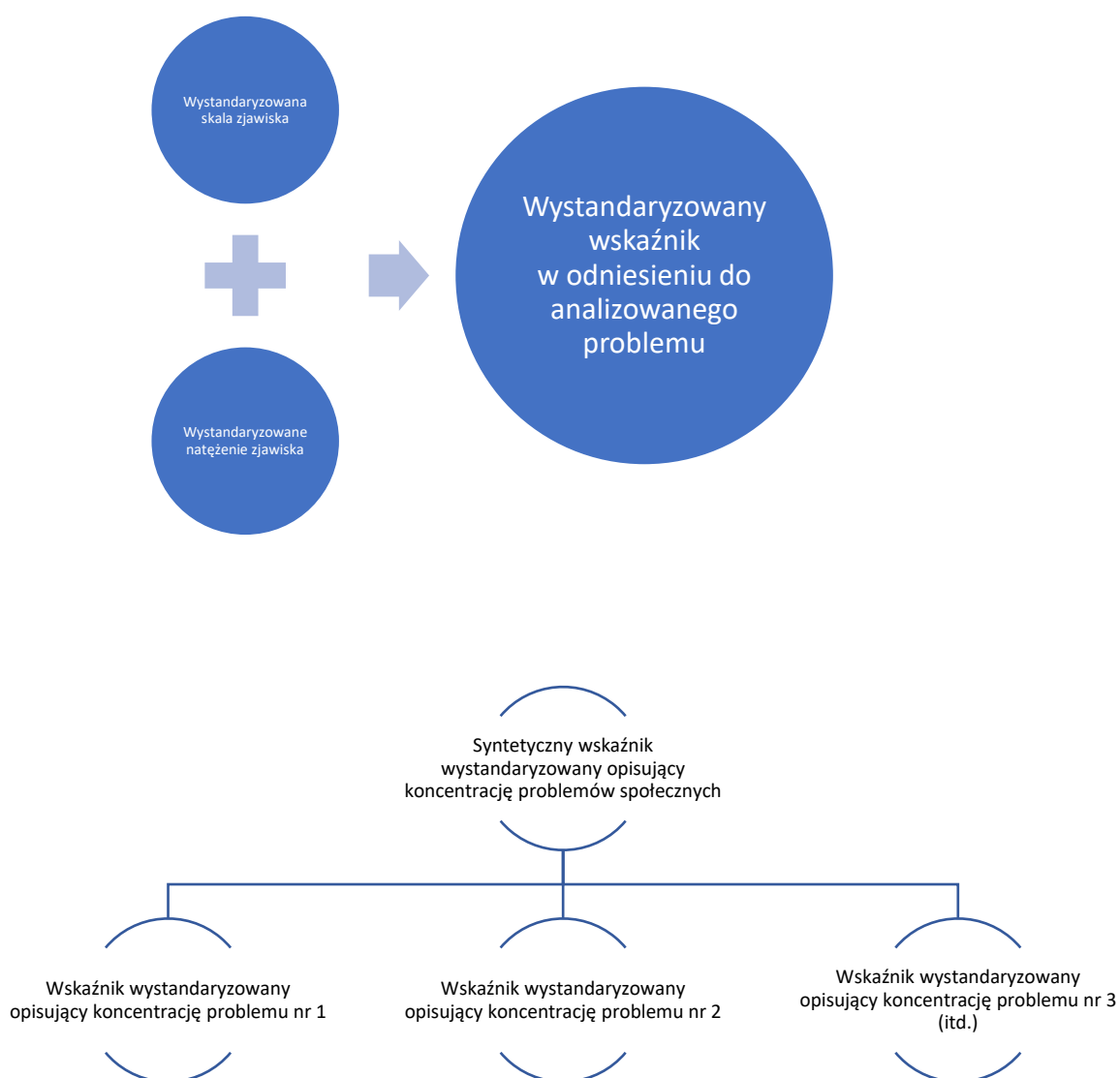
Wskaźniki sfery społecznej wykorzystane do obliczenia syntetycznego wskaźnika opisującego koncentrację problemów społecznych	Źródło danych	Jednostka miary	Problem mierzony przez wskaźnik
1. Ubytek liczby ludności.	UM	%	Depopulacja przestrzeni gminy
2. Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców	UM	%	Starzejące się społeczeństwo
3. Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na liczbę mieszkańców w wieku produkcyjnym	PUP	Osoba	Bezrobocie
4. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na liczbę mieszkańców	MGOPS	Osoba	Ubóstwo
5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w przeliczeniu na liczbę mieszkańców	MGOPS	Osoba	Alkoholizm
6. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na liczbę mieszkańców	MGOPS	Osoba	Długotrwała lub ciężka choroba
7. Liczba dzieci korzystających z pomocy społecznej z tytułu dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 17 lat	MGOPS	Osoba	Dożywianie dzieci
8. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych w 2014 roku	PKW	%	Aktywność obywatelska
9. Liczba interwencji podejmowanych przez Straż Miejską w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Straż Miejska	Wykroczenie	Bezpieczeństwo publiczne

Źródło: opracowanie własne

W celu ustalenia koncentracji negatywnych zjawisk społecznych wybrane wskaźniki opisujące negatywne zjawiska w sferze społecznej (ze względu na skalę, jak również natężenie zjawiska) poddano transformacji liniowej w przedziale 0–1. Wartość 1 przyznawano zawsze w przypadku najgorszej negatywnej oceny zjawiska (zarówno dla stymulant jak też destymulant). W kolejnym kroku wyniki standaryzacji poszczególnych zjawisk zostały zsumowane i ponownie poddane transformacji liniowej. Uzyskano w ten sposób syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany, opisujący koncentrację negatywnych zjawisk społecznych w poszczególnych jednostkach delimitacyjnych.

Poniżej w formie schematu wskazano sposób określania koncentracji problemów społecznych w przestrzeni gminy Polanów.

Rysunek 2. Schemat określania koncentracji problemów społecznych poprzez standaryzację danych

Zaletą standaryzacji, która polegała na sprowadzeniu różnych danych opisujących wybrane zjawiska do wspólnego mianownika, w tym przypadku do wartości liczbowej w przedziale od 0 do 1, była możliwość porównywania poszczególnych zjawisk ze sobą.

Normalizacja wskaźników przeprowadzona została w oparciu o wzór:

Dla stymulantów:

$$W = \frac{x - \min}{\max - \min}$$

Dla destymulantów:

$$W = \frac{\max - x}{\max - \min}$$

gdzie:

- W – wystandaryzowana wartość wskaźnika
- X – wyjściowa wartość wskaźnika
- Min – minimalna wartość wskaźnika
- Max – maksymalna wartość wskaźnika
- **Cząstkowy wskaźnik wystandaryzowany** – wynik liczbowy związany z normalizacją pierwotnej danej statystycznej za pomocą liniowej transformacji danych typu min-max. W efekcie normalizacji wartości wszystkich wskaźników początkowych sprowadzone zostają do przedziału od 0 do 1, gdzie wartość 0 została przypisana danej o najlepszej wartości, a wartość 1 – danej o najgorszej wartości.
- **Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany** – wynik liczbowy stanowiący średnią arytmetyczną wskaźników cząstkowych dla poszczególnych sfer problemowych, ujętych w postaci wskaźników wystandaryzowanych cząstkowych.

KROK 2. WSKAZANIE WYSTĘPOWANIA PROBLEMÓW INNYCH NIŻ SPOŁECZNE

Przy wytyczeniu obszaru zdegradowanego istotne jest poszukiwanie negatywnych zjawisk pozaspołecznych, występujących na obszarach koncentracji problemów społecznych.

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji wskazanych powyżej negatywnych zjawisk społecznych (tj. depopulacja, starzenie się społeczeństwa, bezrobocie, ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, alkoholizm, przestępczość) można wskazać jako obszar zdegradowany, w przypadku występowania na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych lub

- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

W odniesieniu do przestrzeni gminy Polanów przeanalizowano szereg dostępnych wskaźników, które mierzą wybrane problemy gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne.

Tabela 5. Wskaźniki strefy pozaspołecznej wykorzystane w procesie wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Wskaźniki sfery społecznej wykorzystane do wskazania stanów kryzysowych w sferach poza społecznymi	Źródło danych	Jednostka miary	Problem mierzony przez wskaźnik
SFERA GOSPODARCZA			
10. Liczba aktywnych działalności gospodarczych wpisanych do CEDiG na liczbę osób w wieku produkcyjnym	UM	Podmiot gospodarczy	Niski poziom przedsiębiorczości
SFERA ŚRODOWISKOWA			
11. Powierzchnia pokryć azbestowych w przeliczeniu na mieszkańca	UM	m ²	Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska
SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA			
13. Ilość metrów bieżących dróg publicznych wymagających natychmiastowej naprawy na liczbę mieszkańców	UM	m	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub jej zły stan techniczny
14. Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	UM	Szt.	Niewystarczające wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny
15. Liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym	UM	Szt.	Niewystarczające wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny
16. Odsetek dzieci i młodzieży (do lat 17) korzystającej z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice	UM	Osoba	Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość
SFERA TECHNICZNA			
17. Liczba zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	UM	Budynek	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym
18. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa / ulice	UM	%	Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym
19. Odsetek osób pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej	UM	%	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie

			energooszczędności i ochrony środowiska
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne

KROK 3. WYTYCZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Wskazując obszar zdegradowany w gminie Polanów poszukiwano przestrzeni koncentracji problemów społecznych, w których współwystępują problemy pozaspołeczne, np. gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne.

4.2 DIAGNOZA ZJAWISK SPOŁECZNYCH

4.2.1 Demografia

Problem 1. Depopulacja przestrzeni gminy.

Największą koncentrację zjawiska depopulacji w przestrzeni gminy Polanów odnotowano w jednostce delimitacyjnej Żydowo. W ciągu okresu 2015/2010 z tej miejscowości ubyło 60 osób, co stanowiło -5,84% mieszkańców. Istotna skala depopulacji wystąpiła także w przestrzeni Polanowa, tj. w obrębie ulic Dworcowej, Kolejowej, Magazynowej, Korczaka, Zamkowej (ubyło łącznie 93 osoby). Spośród sołectw gminy Polanów warto zwrócić uwagę także na wysoki odsetek ubytku ludności w Chociminie (-12,65%) oraz Powidzu (-12,75%).

Tabela 6. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska depopulacji w gminie Polanów w latach 2015/2010

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Dynamika zmian liczby ludności ogółem 2015/2010	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (zmiana liczby mieszkańców 2015/2010)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	Wskaźnik wystandaryzowany
1	Żydowo	-5,84%	0,31	-60	1	1
2	ul. Dworcowa	-15,86%	0,85	-23	0,38	0,94
3	ul. Kolejowa	-18,07%	0,97	-15	0,25	0,93
4	ul. Magazynowa	-18,64%	1	-11	0,18	0,9
5	ul. Korczaka	-76,92%	1	-10	0,17	0,89
6	ul. Zamkowa	-11,22%	0,6	-34	0,57	0,89
7	Chocimino	-12,65%	0,68	-21	0,35	0,79
8	Powidz	-12,75%	0,68	-13	0,22	0,69
9	Cetuń	-7,43%	0,4	-22	0,37	0,59
10	ul. Grabowa	-10,64%	0,57	-10	0,17	0,56
11	Krąg	-7,91%	0,42	-17	0,28	0,53
12	Wietrzno	-7,85%	0,42	-15	0,25	0,51
13	ul. Wolności	-6,77%	0,36	-17	0,28	0,49
14	Garbno	-7,04%	0,38	-15	0,25	0,48
15	Rosocha	-7,36%	0,39	-12	0,2	0,45
16	ul. Podmiejska	-7,92%	0,42	-8	0,13	0,42
17	ul. Klonowa	-9,38%	0,5	-3	0,05	0,42
18	Wielin	-7,61%	0,41	-7	0,12	0,4
19	ul. Młodzieżowa	-8,11%	0,44	-3	0,05	0,37
20	Domachowo	-4,51%	0,24	-12	0,2	0,34
21	Nowy Żelibórz	-6,58%	0,35	-5	0,08	0,33
22	ul. Koszalińska	-4,31%	0,23	-11	0,18	0,31
23	Bożenice	-4,52%	0,24	-9	0,15	0,3
24	ul. Żwirowa	-4,90%	0,26	-7	0,12	0,29
25	Naclaw	-2,41%	0,13	-14	0,23	0,27

26	Kościernica	-3,48%	0,19	-10	0,17	0,27
27	Dadzewo	-3,57%	0,19	-7	0,12	0,24
28	Karsinka	-4,08%	0,22	-4	0,07	0,22
29	Świerczyna	-2,88%	0,15	-7	0,12	0,21
30	Buszyno	-3,74%	0,2	-4	0,07	0,21
31	Jacinki	-2,87%	0,15	-6	0,1	0,19
32	ul. Rybna	-4,35%	0,23	-1	0,02	0,19
33	ul. Mariańskie Wzgórze	-2,56%	0,14	-5	0,08	0,17
34	Warblewo	-3,33%	0,18	-2	0,03	0,16
35	ul. Sławieńska	-2,91%	0,16	-3	0,05	0,16
36	Bukowo	-1,60%	0,09	-5	0,08	0,13
37	ul. Wiejska	-2,17%	0,12	-1	0,02	0,11
38	Gołogóra	-1,51%	0,08	-3	0,05	0,1
39	Krytno	-1,10%	0,06	-2	0,03	0,07
40	Stary Żelibórz	0,00%	0	0	0	0
41	ul. Zielona	0,00%	0	0	0	0
42	ul. Cmentarna	0,00%	0	0	0	0
43	ul. Przytorze	0,00%	0	0	0	0
44	ul. Stawna	1,96%	0	1	0	0
45	ul. Plac Mestwina	2,22%	0	1	0	0
46	ul. Młyńska	0,80%	0	2	0	0
47	ul. Mokra	1,82%	0	1	0	0
48	ul. Lipowa	4,55%	0	1	0	0
49	ul. Polna	3,57%	0	1	0	0
50	Rzeczycza Wielka	1,63%	0	8	0	0
51	Sowinko	5,83%	0	7	0	0
52	ul. Leśna	8,33%	0	1	0	0
53	Kępiny	8,89%	0	4	0	0
54	Rekowo	5,71%	0	8	0	0
55	ul. Gradowe Wzgórze		0	18	0	0
56	ul. Zacisze	5,68%	0	13	0	0
57	ul. Świerczewo	10,42%	0	5	0	0
58	ul. Bobolicka	10,53%	0	10	0	0
59	ul. Ogrodowa	18,18%	0	2	0	0
60	ul. Cicha	33,33%	0	1	0	0
61	ul. Boczna	80,00%	0	8	0	0
62	ul. Różana	80,77%	0	21	0	0
63	ul. Partyzancka	39,16%	0	112	0	0
64	ul. Strumykowa					
65	ul. Jana Pawła II					

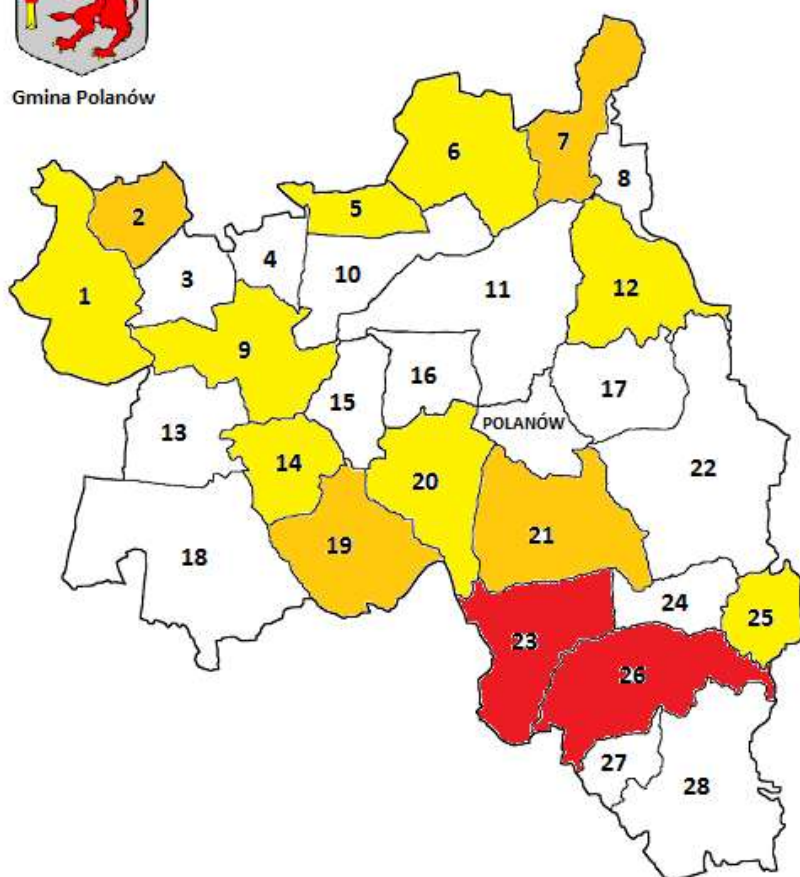
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka					
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności					
68	ul. Łąkowa					
69	ul. Poprzeczna					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 3. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska depopulacji w gminie Polanów w latach 2015/2010

Gmina Polanów

Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej	Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej
1	Kościelnica	15	Dądzewo
2	Prowidz	16	Jacinki
3	Sowinka	17	Warblawo
4	Krytne	18	Karsinka
5	Domachowo	19	Cetun
6	Bobonice	20	Rosochy
7	Krag	21	Wlebrno
8	Buszyno	22	Rzeczyc Wielka
9	Nasław	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbierz
11	Świerczyha	25	Nowy Żelbierz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rakowo	27	Kipiny
14	Gerbno	28	Golegóra

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Problem 2. Starzenie się społeczeństwa.

Problem starzejącego się społeczeństwa dotyczy większości jednostek terytorialnych kraju i związany jest z przechodzeniem wyzów demograficznych do kategorii wieku poprodukcyjnego, jak również z niskimi wskaźnikami urodzeń. Postępująca dynamika zmian demograficznych, w tym zwiększenie się liczby oraz odsetka osób w wieku poprodukcyjnym wymusza podjęcie szeregu działań związanych z zapewnieniem wysokiej jakości życia tej grupy społecznej. Na tle kraju (19,6% ludności w wieku poprodukcyjnym w 2015 roku wg danych GUS), dane demograficzne dla gminy Polanów w odniesieniu do udziału ludności w wieku poprodukcyjnym wyglądają korzystnie. Należy jednak stwierdzić, że w gminie Polanów występują przestrznie, które posiadają wartości analizowanego wskaźnika na poziomie średniej krajowej. Dotyczy to Żydowa (23,58% ludności w wieku poprodukcyjnym), Starego Żeliborza (50%), Cetunia (19,71%), Świerczyny (19,92%). Problem starzejącego się społeczeństwa widoczny jest także w Polanowie, w szczególności na ulicy Zamkowej (28,62% ludności w wieku poprodukcyjnym, przy 77 osobach w wieku produkcyjnym).

Tabela 7. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska starzejącego się społeczeństwa w gminie Polanów w 2015 roku

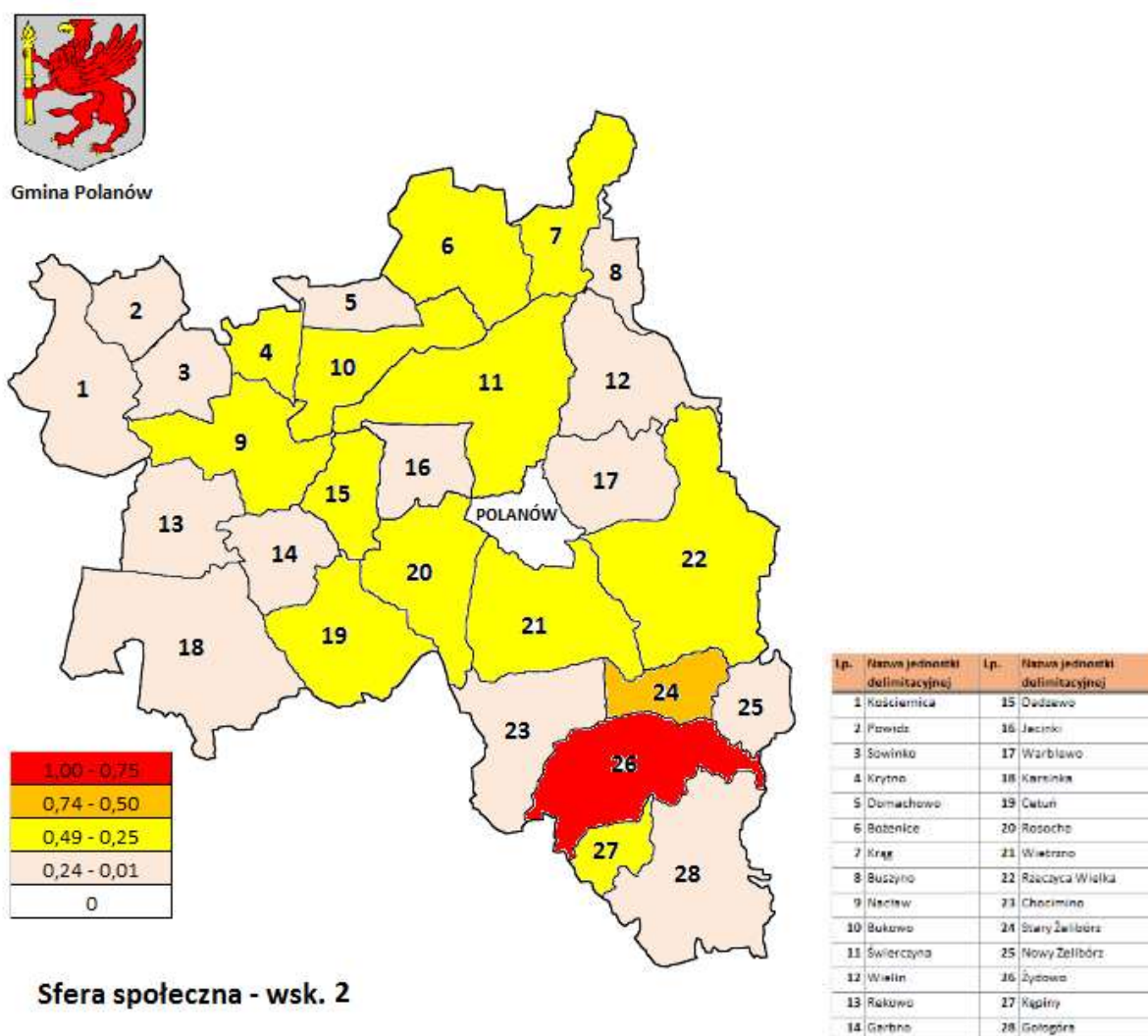
Lp.	Jednostka delimitacyjna	Odsetek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba ludności w wieku poprodukcyjnym)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	Wskaźnik wystandaryzowany
1	Żydowo	23,58%	0,35	228	1	1
2	ul. Korczaka	66,67%	1	2	0,01	0,75
3	ul. Zielona	60,00%	0,9	3	0,01	0,67
4	Stary Żelibórz	50,00%	0,75	7	0,03	0,58
5	ul. Zamkowa	28,62%	0,43	77	0,34	0,57
6	ul. Cmentarna	40,00%	0,6	2	0,01	0,45
7	ul. Mariańskie Wzgórze	25,79%	0,39	49	0,21	0,44
8	Cetuń	19,71%	0,3	54	0,24	0,39
9	Świerczyna	19,92%	0,3	47	0,21	0,37
10	Rzeczycza Wielka	13,05%	0,2	65	0,29	0,36
11	ul. Zacisze	19,01%	0,29	46	0,2	0,36
12	ul. Dworcowa	23,77%	0,36	29	0,13	0,36
13	ul. Stawna	26,92%	0,4	14	0,06	0,34
14	Bożenice	18,95%	0,28	36	0,16	0,33
15	ul. Wolności	17,09%	0,26	40	0,18	0,32
16	Bukowo	14,98%	0,22	46	0,2	0,32
17	Naclaw	10,05%	0,15	57	0,25	0,3
18	ul. Partyzancka	12,56%	0,19	50	0,22	0,3
19	Rosocha	17,88%	0,27	27	0,12	0,29
20	Dadzewo	16,40%	0,25	31	0,14	0,28
21	ul. Cicha	25,00%	0,38	1	0	0,28

22	Krąg	15,66%	0,23	31	0,14	0,27
23	ul. Podmiejska	19,35%	0,29	18	0,08	0,27
24	ul. Leśna	23,08%	0,35	3	0,01	0,27
25	ul. Ogrodowa	23,08%	0,35	3	0,01	0,27
26	Kępiny	20,41%	0,31	10	0,04	0,26
27	ul. Boczna	22,22%	0,33	4	0,02	0,26
28	Wietrzno	15,34%	0,23	27	0,12	0,26
29	Krytno	15,08%	0,23	27	0,12	0,25
30	Kościelnica	12,27%	0,18	34	0,15	0,25
31	ul. Klonowa	20,69%	0,31	6	0,03	0,25
32	Chocimino	15,17%	0,23	22	0,1	0,24
33	Garbno	13,64%	0,2	27	0,12	0,24
34	Domachowo	12,60%	0,19	32	0,14	0,24
35	Rekowo	14,86%	0,22	22	0,1	0,24
36	Gołogóra	13,78%	0,21	27	0,12	0,24
37	Buszyń	16,50%	0,25	17	0,07	0,24
38	ul. Magazynowa	18,75%	0,28	9	0,04	0,24
39	Sowinko	14,17%	0,21	18	0,08	0,22
40	Powidz	15,73%	0,24	14	0,06	0,22
41	Karsinka	14,89%	0,22	14	0,06	0,21
42	ul. Sławieńska	15,00%	0,23	15	0,07	0,21
43	ul. Rybna	18,18%	0,27	4	0,02	0,21
44	Jacinki	11,33%	0,17	23	0,1	0,2
45	ul. Kolejowa	14,71%	0,22	10	0,04	0,2
46	Warblewo	13,79%	0,21	8	0,04	0,18
47	ul. Koszalińska	9,43%	0,14	23	0,1	0,18
48	Nowy Żelibórz	12,68%	0,19	9	0,04	0,17
49	ul. Żwirowa	11,03%	0,17	15	0,07	0,17
50	Wielin	11,76%	0,18	10	0,04	0,16
51	ul. Plac Mestwina	13,04%	0,2	6	0,03	0,16
52	ul. Bobolicka	10,48%	0,16	11	0,05	0,15
53	ul. Młyńska	7,14%	0,11	18	0,08	0,14
54	ul. Wiejska	11,11%	0,17	5	0,02	0,14
55	ul. Mokra	8,93%	0,13	5	0,02	0,12
56	ul. Polna	10,34%	0,16	3	0,01	0,12
57	ul. Lipowa	8,70%	0,13	2	0,01	0,1
58	ul. Różana	6,38%	0,1	3	0,01	0,08
59	ul. Grabowa	4,76%	0,07	4	0,02	0,07
60	ul. Gradowe Wzgórze	0,00%	0	0	0	0
61	ul. Młodzieżowa	0,00%	0	0	0	0

62	ul. Świerczewo	0,00%	0	0	0	0
63	ul. Przytorze	0,00%	0	0	0	0
64	ul. Strumykowa	0,00%	0	0	0	0
65	ul. Jana Pawła II					0
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka					0
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności					0
68	ul. Łąkowa					0
69	ul. Poprzeczna					0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 4. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska starzejącego się społeczeństwa w gminie Polanów w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

4.2.2 Bezrobocie

Problem 3. Bezrobocie

Wg danych PUP w Koszalinie w 2015 roku w gminie Polanów było 638 osób bezrobotnych, z czego 397 stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, 220 bez kwalifikacji, 135 bez doświadczenia zawodowego.

Ze względu na wrażliwość danych – w prezentacji zjawiska bezrobocia w gminie Polanów posłużono się danymi wystandaryzowanymi.

Koncentrację problemu bezrobocia w gminie Polanów oceniono za pomocą wskaźnika wystandaryzowanego, obliczonego z wartości wskaźnika liczby osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz wartości opisującej skalę problemu, tj. liczby osób bezrobotnych.

Koncentrację problemu bezrobocia stwierdzono w przestrzeni miejscowości Rzeczycza Wielka, Naclaw, Chocimino.

Tabela 8. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Polanów w 2015 roku

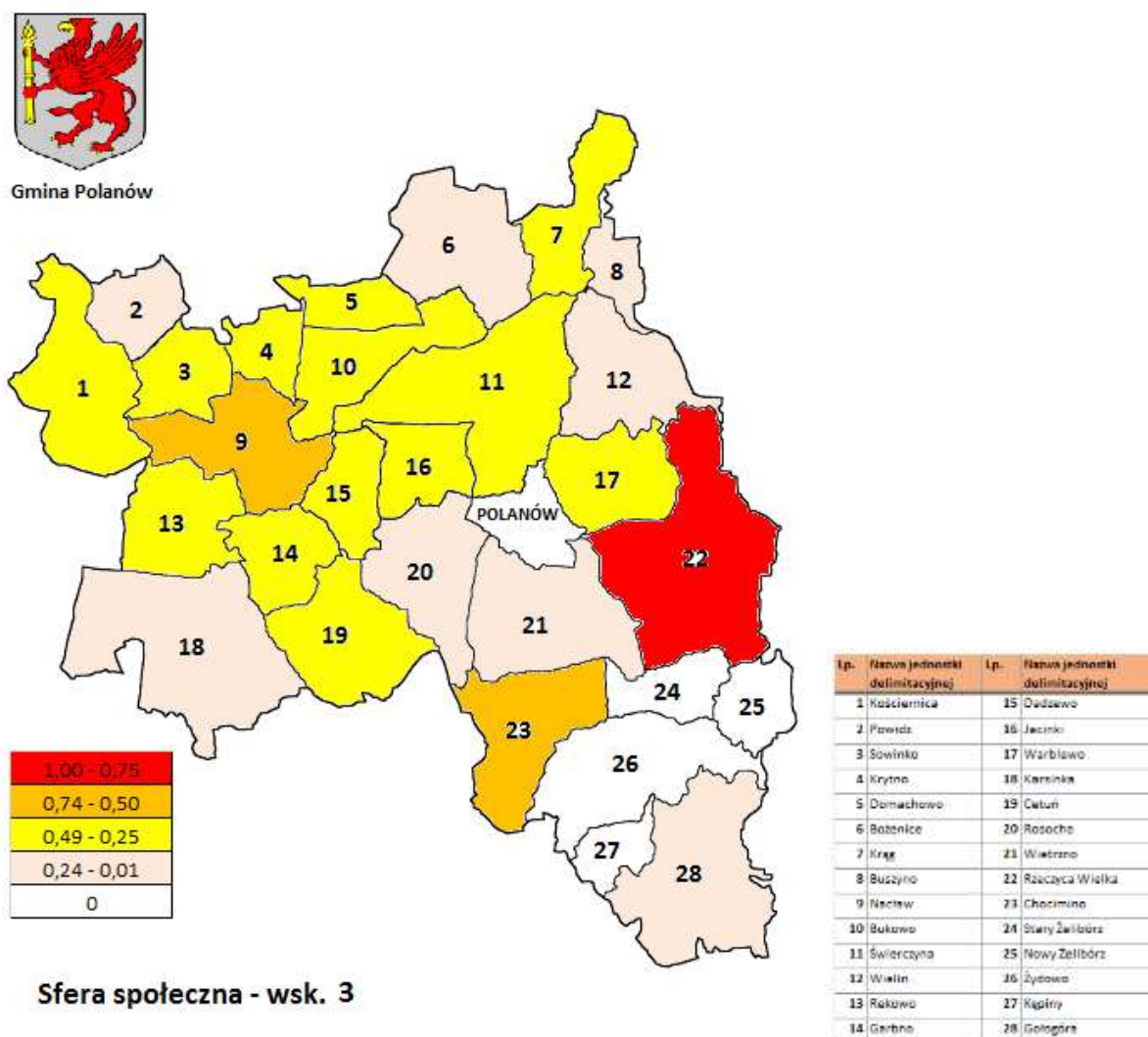
Lp.	Jednostka delimitacyjna	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	Wskaźnik wystandaryzowany
1	Rzeczycza Wielka	0,22	1	1
2	ul. Korczaka	1	0,02	0,83
3	Naclaw	0,12	0,74	0,71
4	Chocimino	0,28	0,42	0,58
5	Bukowo	0,15	0,45	0,49
6	Kościernica	0,14	0,43	0,47
7	Domachowo	0,14	0,4	0,45
8	Garbno	0,18	0,35	0,44
9	Krytno	0,2	0,34	0,44
10	Świerczyna	0,15	0,34	0,4
11	Cetuń	0,13	0,34	0,39
12	Dadzewo	0,17	0,29	0,38
13	Krąg	0,15	0,31	0,38
14	Sowinko	0,2	0,25	0,37
15	ul. Zacisze	0,14	0,31	0,37
16	ul. Koszalińska	0,11	0,29	0,33
17	ul. Partyzancka	0,1	0,29	0,33
18	Jacinki	0,12	0,26	0,31
19	ul. Plac Mestwina	0,26	0,12	0,31
20	ul. Wolności	0,11	0,25	0,29
21	Warblewo	0,22	0,14	0,29
22	Rekowo	0,18	0,17	0,29
23	ul. Strumykowa	0,33	0,02	0,29

24	ul. Leśna	0,25	0,03	0,23
25	Karsinka	0,15	0,12	0,22
26	Wietrzno	0,09	0,17	0,22
27	ul. Podmiejska	0,15	0,12	0,22
28	ul. Grabowa	0,13	0,14	0,22
29	Powidz	0,13	0,12	0,2
30	Buszyno	0,12	0,12	0,2
31	Bożenice	0,08	0,15	0,19
32	Wielin	0,13	0,11	0,19
33	ul. Lipowa	0,18	0,05	0,18
34	ul. Żwirowa	0,08	0,12	0,17
35	ul. Dworcowa	0,09	0,11	0,16
36	ul. Młodzieżowa	0,14	0,06	0,16
37	Rosocha	0,08	0,11	0,15
38	ul. Sławieńska	0,09	0,08	0,14
39	ul. Zamkowa	0,05	0,12	0,14
40	ul. Mokra	0,09	0,06	0,13
41	ul. Świerczewo	0,09	0,06	0,13
42	ul. Kolejowa	0,08	0,06	0,12
43	ul. Młyńska	0,04	0,11	0,12
44	ul. Magazynowa	0,1	0,05	0,12
45	ul. Bobolicka	0,06	0,08	0,12
46	ul. Mariańskie Wzgórze	0,05	0,08	0,1
47	ul. Stawna	0,07	0,03	0,08
48	ul. Rybna	0,08	0,02	0,08
49	ul. Wiejska	0,04	0,02	0,04
50	Gołogóra	0,01	0,02	0,02
51	Nowy Żelibórz	0	0	0
52	Żydowo	0	0	0
53	Kępiny	0	0	0
54	ul. Klonowa	0	0	0
55	ul. Boczna	0	0	0
56	Stary Żelibórz	0	0	0
57	ul. Zielona	0	0	0
58	ul. Cmentarna	0	0	0
59	ul. Gradowe Wzgórze	0	0	0
60	ul. Cicha	0	0	0
61	ul. Ogrodowa	0	0	0
62	ul. Polna	0	0	0
63	ul. Przytorze	0	0	0

64	ul. Różana	0	0	0
65	ul. Jana Pawła II	0	0	0
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka	0	0	0
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności	0	0	0
68	ul. Łąkowa	0	0	0
69	ul. Poprzeczna	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Koszalin

Rysunek 5. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Polanów w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP Choszczno

4.2.3 Pomoc społeczna

Problem 4. Ubóstwo

Wg danych MGOPS Polanów w gminie pomoc społeczną z tytułu ubóstwa w 2015 roku przyznano 425 osobom.

Ze względu na wrażliwość danych – w prezentacji zjawiska ubóstwa w gminie Polanów posłużono się danymi wystandaryzowanymi.

Koncentrację problemu ubóstwa w gminie Polanów oceniono za pomocą wskaźnika wystandaryzowanego, obliczonego z wartości wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz wartości opisującej skalę problemu, tj. liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu.

Koncentrację problemu ubóstwa stwierdzono w przestrzeni miejscowości Rzeczycza Wielka, Naclaw, Chocimino.

Tabela 9. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Polanów

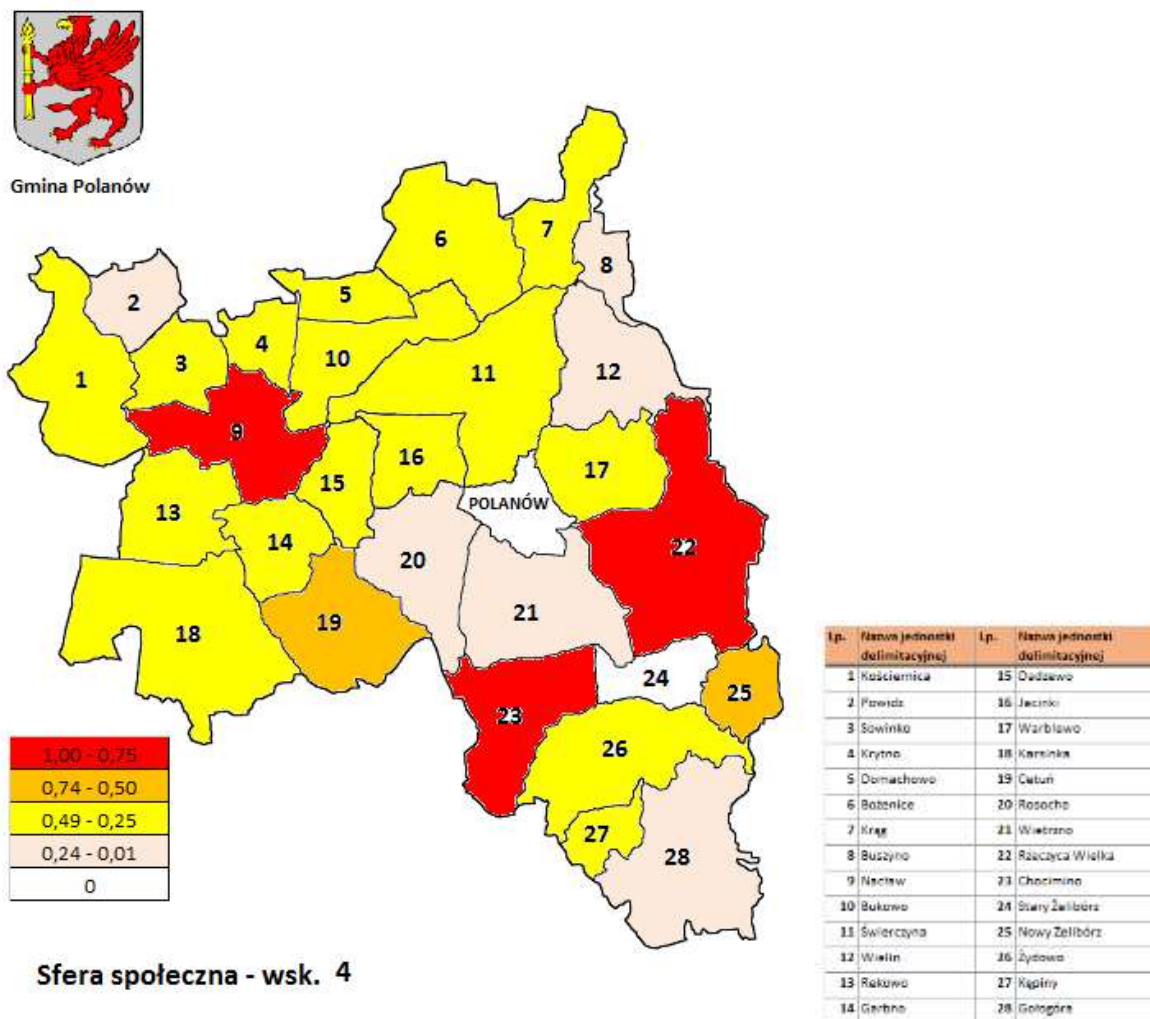
Lp.	Jednostka delimitacyjna	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	Wskaźnik wystandaryzowany
1	Chocimino	1	0,59	1
2	Naclaw	0,43	1	0,9
3	Rzeczycza Wielka	0,44	0,89	0,83
4	Nowy Żelibórz	0,86	0,25	0,7
5	Cetuń	0,41	0,45	0,54
6	ul. Koszalińska	0,41	0,41	0,52
7	ul. Wolności	0,38	0,36	0,47
8	Kościernica	0,32	0,36	0,43
9	Kępiny	0,57	0,11	0,43
10	ul. Boczna	0,62	0,05	0,42
11	Krytno	0,37	0,27	0,41
12	Jacinki	0,33	0,27	0,38
13	Świerczyna	0,31	0,3	0,38
14	Krąg	0,34	0,27	0,38
15	Warblewo	0,48	0,11	0,37
16	Bukowo	0,25	0,32	0,36
17	Garbno	0,31	0,25	0,35
18	Żydowo	0,11	0,43	0,34
19	Domachowo	0,26	0,27	0,34
20	Rekowo	0,34	0,2	0,34
21	Dadzewo	0,3	0,23	0,33
22	Sowinko	0,31	0,16	0,29
23	Bożenice	0,26	0,2	0,29

24	ul. Klonowa	0,38	0,05	0,27
25	ul. Plac Mestwina	0,36	0,07	0,27
26	Karsinka	0,3	0,11	0,26
27	ul. Mokra	0,3	0,07	0,23
28	Gołogóra	0,17	0,14	0,19
29	Buszyno	0,22	0,09	0,19
30	ul. Partyzancka	0,11	0,18	0,18
31	ul. Zacisze	0,14	0,14	0,17
32	ul. Młyńska	0,13	0,14	0,17
33	ul. Grabowa	0,2	0,07	0,17
34	Powidz	0,19	0,07	0,16
35	ul. Żwirowa	0,16	0,09	0,16
36	ul. Stawna	0,21	0,05	0,16
37	ul. Mariańskie Wzgórze	0,15	0,11	0,16
38	Rosocha	0,15	0,09	0,15
39	ul. Kolejowa	0,16	0,05	0,13
40	ul. Zamkowa	0,08	0,09	0,11
41	ul. Sławińska	0,11	0,05	0,1
42	Wietrzno	0,1	0,07	0,1
43	ul. Podmiejska	0,12	0,05	0,1
44	ul. Bobolicka	0,11	0,05	0,1
45	ul. Dworcowa	0,09	0,05	0,09
46	ul. Magazynowa	0,12	0,02	0,09
47	Wielin	0,07	0,02	0,06
48	ul. Korczaka	0	0	0
49	Stary Żelibórz	0	0	0
50	ul. Zielona	0	0	0
51	ul. Leśna	0	0	0
52	ul. Cmentarna	0	0	0
53	ul. Wiejska	0	0	0
54	ul. Gradowe Wzgórze	0	0	0
55	ul. Rybna	0	0	0
56	ul. Lipowa	0	0	0
57	ul. Cicha	0	0	0
58	ul. Młodzieżowa	0	0	0
59	ul. Ogrodowa	0	0	0
60	ul. Polna	0	0	0
61	ul. Świerczewo	0	0	0
62	ul. Przytorze	0	0	0
63	ul. Strumykowa	0	0	0

64	ul. Różana	0	0	0
65	ul. Jana Pawła II	0	0	0
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka	0	0	0
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności	0	0	0
68	ul. Łąkowa	0	0	0
69	ul. Poprzeczna	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Polanowie

Rysunek 6. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Polanów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Polanowie

Problem 5. Alkoholizm

Wg danych MGOPS Polanów pomoc społeczną z tytułu alkoholizmu w 2015 roku przyznano 32 osobom.

Ze względu na wrażliwość danych – w prezentacji zjawiska alkoholizmu w gminie Polanów posłużono się danymi wystandaryzowanymi.

Koncentrację problemu alkoholizmu w gminie Polanów oceniono za pomocą wskaźnika wystandaryzowanego, obliczonego z wartości wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz wartości opisującej skalę problemu, tj. liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu.

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu wskazują, że problem ten występuje w Chociminie.

Tabela 10. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu w gminie Polanów w 2015 roku

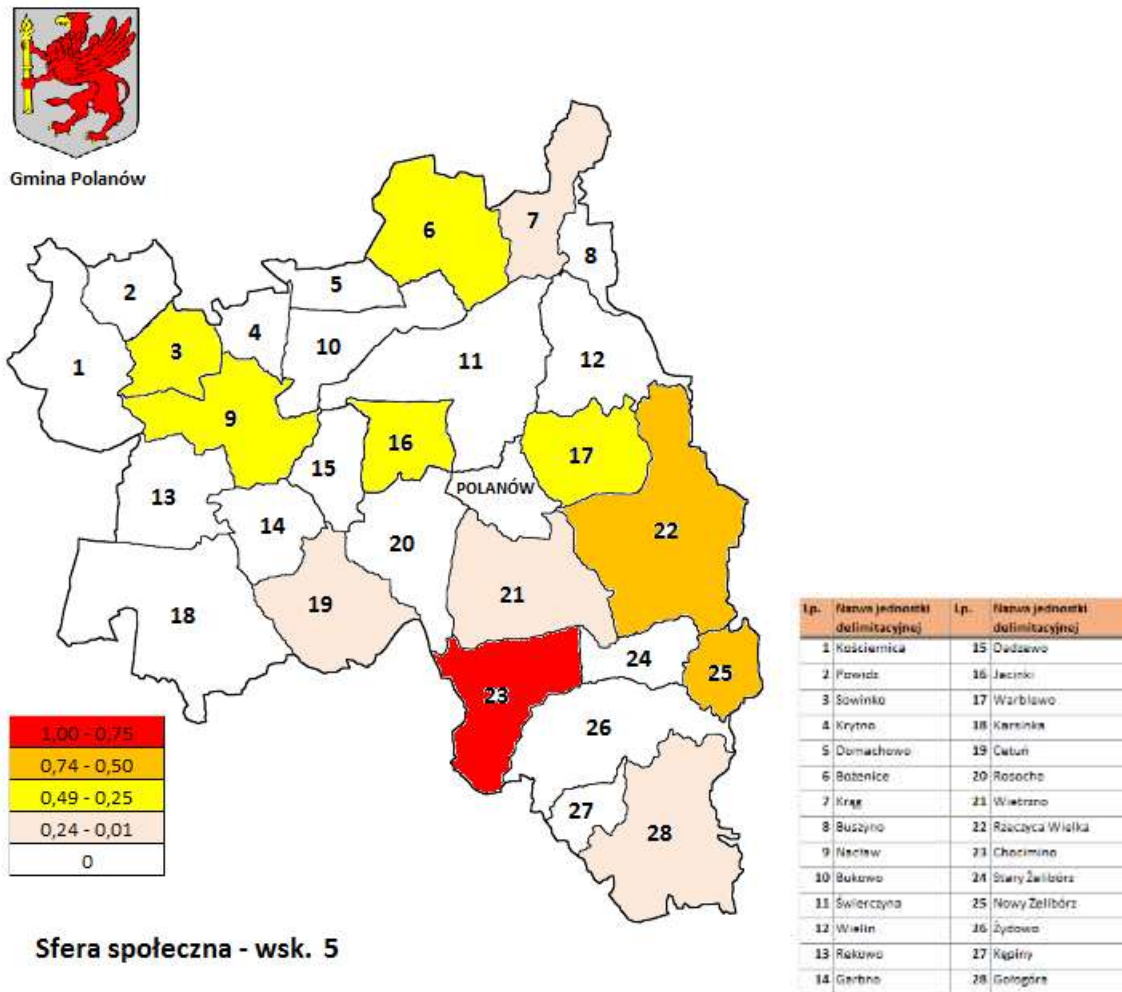
Lp.	Jednostka delimitacyjna	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	Wskaźnik wystandaryzowany
1	Chocimino	0,5	1	1
2	ul. Boczna	1	0,25	0,84
3	Nowy Żelibórz	0,51	0,5	0,67
4	ul. Wolności	0,23	0,75	0,66
5	Rzeczycza Wielka	0,11	0,75	0,57
6	Bożenice	0,19	0,5	0,46
7	Jacinki	0,18	0,5	0,45
8	ul. Zacisze	0,15	0,5	0,43
9	Naclaw	0,06	0,5	0,38
10	Warblewo	0,31	0,25	0,37
11	ul. Dworcowa	0,15	0,25	0,27
12	Sowinko	0,14	0,25	0,26
13	ul. Żwirowa	0,13	0,25	0,26
14	Wietrzno	0,1	0,25	0,24
15	Gołogóra	0,09	0,25	0,23
16	Krąg	0,09	0,25	0,23
17	ul. Koszalińska	0,07	0,25	0,22
18	Cetuń	0,07	0,25	0,21
19	ul. Zamkowa	0,07	0,25	0,21
20	ul. Partyzancka	0,05	0,25	0,2
21	Bukowo	0	0	0
22	Żydowo	0	0	0
23	Garbno	0	0	0
24	Krytno	0	0	0
25	Kościelnica	0	0	0
26	Domachowo	0	0	0

27	Karsinka	0	0	0
28	Dadzewo	0	0	0
29	Kępiny	0	0	0
30	Świerczyna	0	0	0
31	ul. Sławieńska	0	0	0
32	ul. Klonowa	0	0	0
33	ul. Korczaka	0	0	0
34	Rekowo	0	0	0
35	Powidz	0	0	0
36	Wielin	0	0	0
37	ul. Stawna	0	0	0
38	Rosocha	0	0	0
39	Buszyno	0	0	0
40	ul. Podmiejska	0	0	0
41	ul. Plac Mestwina	0	0	0
42	ul. Kolejowa	0	0	0
43	ul. Mariańskie Wzgórze	0	0	0
44	ul. Młyńska	0	0	0
45	Stary Żelibórz	0	0	0
46	ul. Magazynowa	0	0	0
47	ul. Mokra	0	0	0
48	ul. Zielona	0	0	0
49	ul. Grabowa	0	0	0
50	ul. Bobolicka	0	0	0
51	ul. Leśna	0	0	0
52	ul. Cmentarna	0	0	0
53	ul. Wiejska	0	0	0
54	ul. Gradowe Wzgórze	0	0	0
55	ul. Rybna	0	0	0
56	ul. Lipowa	0	0	0
57	ul. Cicha	0	0	0
58	ul. Młodzieżowa	0	0	0
59	ul. Ogrodowa	0	0	0
60	ul. Polna	0	0	0
61	ul. Świerczewo	0	0	0
62	ul. Przytorze	0	0	0
63	ul. Strumykowa	0	0	0
64	ul. Różana	0	0	0
65	ul. Jana Pawła II	0	0	0
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka	0	0	0

67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności	0	0	0
68	ul. Łąkowa	0	0	0
69	ul. Poprzeczna	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Polanowie

Rysunek 7. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu w gminie Polanów w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Polanowie

Problem 6. Długotrwała lub ciężka choroba

Wg danych MGOPS Polanów pomoc społeczną z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w 2015 roku przyznano 211 osobom.

Ze względu na wrażliwość danych – w prezentacji zjawiska długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Polanów posłużono się danymi wystandaryzowanymi.

Koncentrację problemu długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Polanów oceniono za pomocą wskaźnika wystandaryzowanego, obliczonego z wartości wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz wartości opisującej skalę problemu, tj. liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu.

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu wskazują, że problem ten występuje w miejscowościach Naclaw, Cetuń, Chocimino.

Tabela 11. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Polanów w 2015 roku

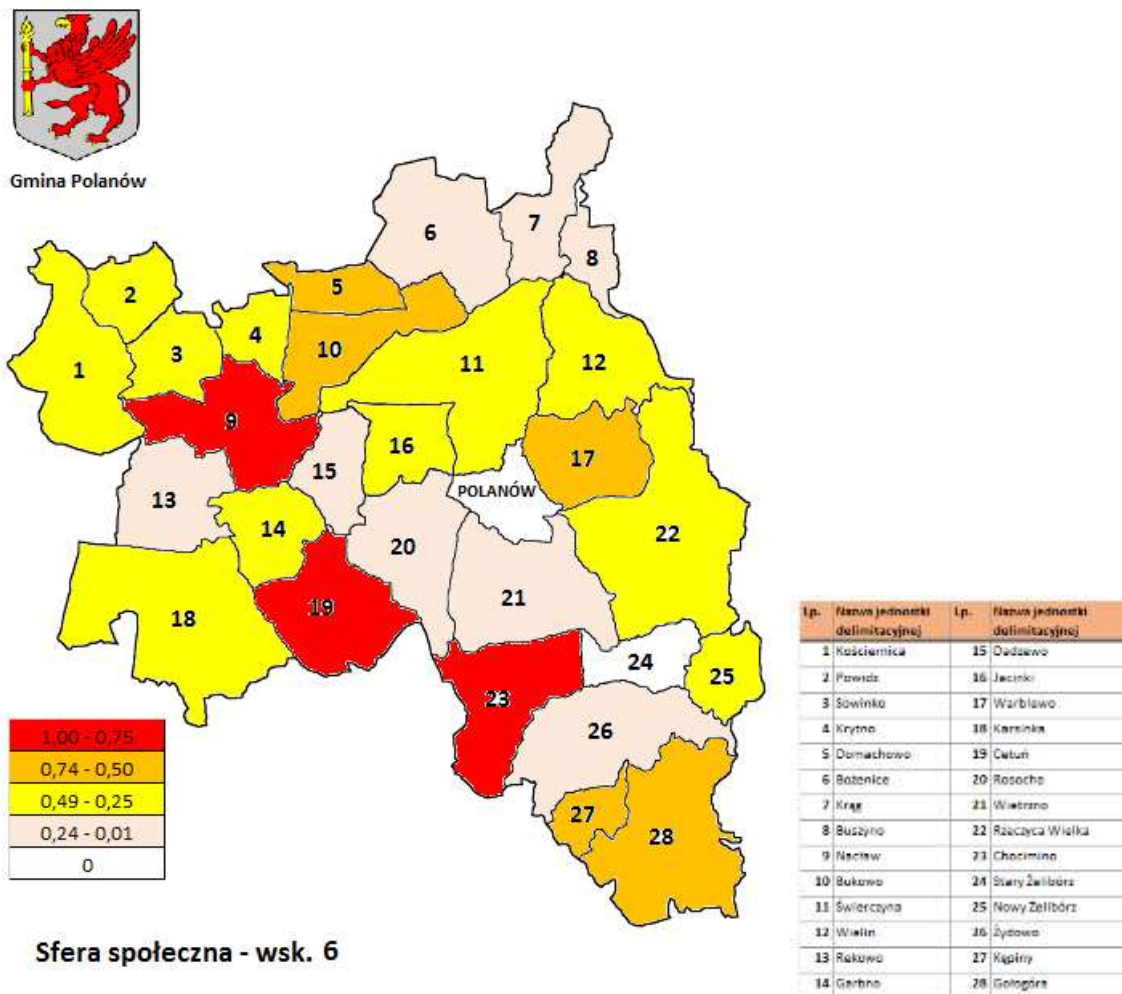
Lp.	Jednostka delimitacyjna	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	Wskaźnik wystandaryzowany
1	Naclaw	0,59	1	1
2	Cetuń	0,85	0,7	0,97
3	Chocimino	1	0,43	0,9
4	Bukowo	0,61	0,57	0,74
5	Kępiny	0,89	0,13	0,64
6	Domachowo	0,57	0,43	0,63
7	Gołogóra	0,59	0,35	0,59
8	Warblewo	0,75	0,13	0,55
9	ul. Boczna	0,81	0,04	0,53
10	Karsinka	0,62	0,17	0,5
11	Krytno	0,49	0,26	0,47
12	ul. Żwirowa	0,53	0,22	0,47
13	Rzeczycza Wielka	0,29	0,43	0,46
14	Świerczyna	0,43	0,3	0,46
15	Jacinki	0,43	0,26	0,43
16	Sowinko	0,46	0,17	0,4
17	Wielin	0,51	0,13	0,4
18	ul. Partyzancka	0,29	0,35	0,4
19	ul. Koszalińska	0,36	0,26	0,39
20	Powidz	0,49	0,13	0,39
21	ul. Podmiejska	0,47	0,13	0,38
22	Kościernica	0,31	0,26	0,36
23	ul. Klonowa	0,5	0,04	0,34
24	ul. Wolności	0,31	0,22	0,33

25	ul. Kolejowa	0,43	0,09	0,32
26	ul. Młyńska	0,29	0,22	0,32
27	Nowy Żelibórz	0,41	0,09	0,31
28	Garbno	0,29	0,17	0,29
29	ul. Zacisze	0,24	0,17	0,26
30	ul. Zamkowa	0,22	0,17	0,25
31	ul. Sławieńska	0,29	0,09	0,24
32	Dadzewo	0,23	0,13	0,23
33	Buszyno	0,28	0,09	0,23
34	Krąg	0,22	0,13	0,22
35	ul. Dworcowa	0,24	0,09	0,2
36	ul. Stawna	0,28	0,04	0,2
37	ul. Mokra	0,26	0,04	0,19
38	Żydowo	0,07	0,22	0,18
39	Rosocha	0,19	0,09	0,18
40	Bożenice	0,15	0,09	0,15
41	Rekowo	0,1	0,04	0,09
42	Wietrzno	0,08	0,04	0,08
43	ul. Mariańskie Wzgórze	0,08	0,04	0,08
44	ul. Korczaka	0	0	0
45	ul. Plac Mestwina	0	0	0
46	Stary Żelibórz	0	0	0
47	ul. Magazynowa	0	0	0
48	ul. Zielona	0	0	0
49	ul. Grabowa	0	0	0
50	ul. Bobolicka	0	0	0
51	ul. Leśna	0	0	0
52	ul. Cmentarna	0	0	0
53	ul. Wiejska	0	0	0
54	ul. Gradowe Wzgórze	0	0	0
55	ul. Rybna	0	0	0
56	ul. Lipowa	0	0	0
57	ul. Cicha	0	0	0
58	ul. Młodzieżowa	0	0	0
59	ul. Ogrodowa	0	0	0
60	ul. Polna	0	0	0
61	ul. Świerczewo	0	0	0
62	ul. Przytorze	0	0	0
63	ul. Strumykowa	0	0	0
64	ul. Różana	0	0	0

65	ul. Jana Pawła II	0	0	0
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka	0	0	0
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności	0	0	0
68	ul. Łąkowa	0	0	0
69	ul. Poprzeczna	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Polanowie

Rysunek 8. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Polanów w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Polanowie

Problem 7. Dożywianie dzieci

Wg danych MGOPS Polanów z dożywiania w 2015 roku korzystało 245 dzieci.

Ze względu na wrażliwość danych – w prezentacji zjawiska dożywiania dzieci w gminie Polanów posłużono się danymi wystandaryzowanymi.

Koncentrację problemu dożywiania dzieci w gminie Polanów oceniono za pomocą wskaźnika wystandaryzowanego, obliczonego z wartości liczby dzieci korzystających z pomocy społecznej z tytułu dożywiania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w wieku do 17 lat oraz wartości opisującej skalę problemu, tj. liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tego tytułu.

Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska dożywiania dzieci wskazują, że problem ten występuje w Rzeczycy Wielkiej, Chociminie, Naclawiu. Widoczny jest także w przestrzeni Polanowa, tj. przy ul. Koszalińskiej, Wolności, Klonowej.

Tabela 12. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska dożywiania dzieci w gminie Polanów w 2015 roku

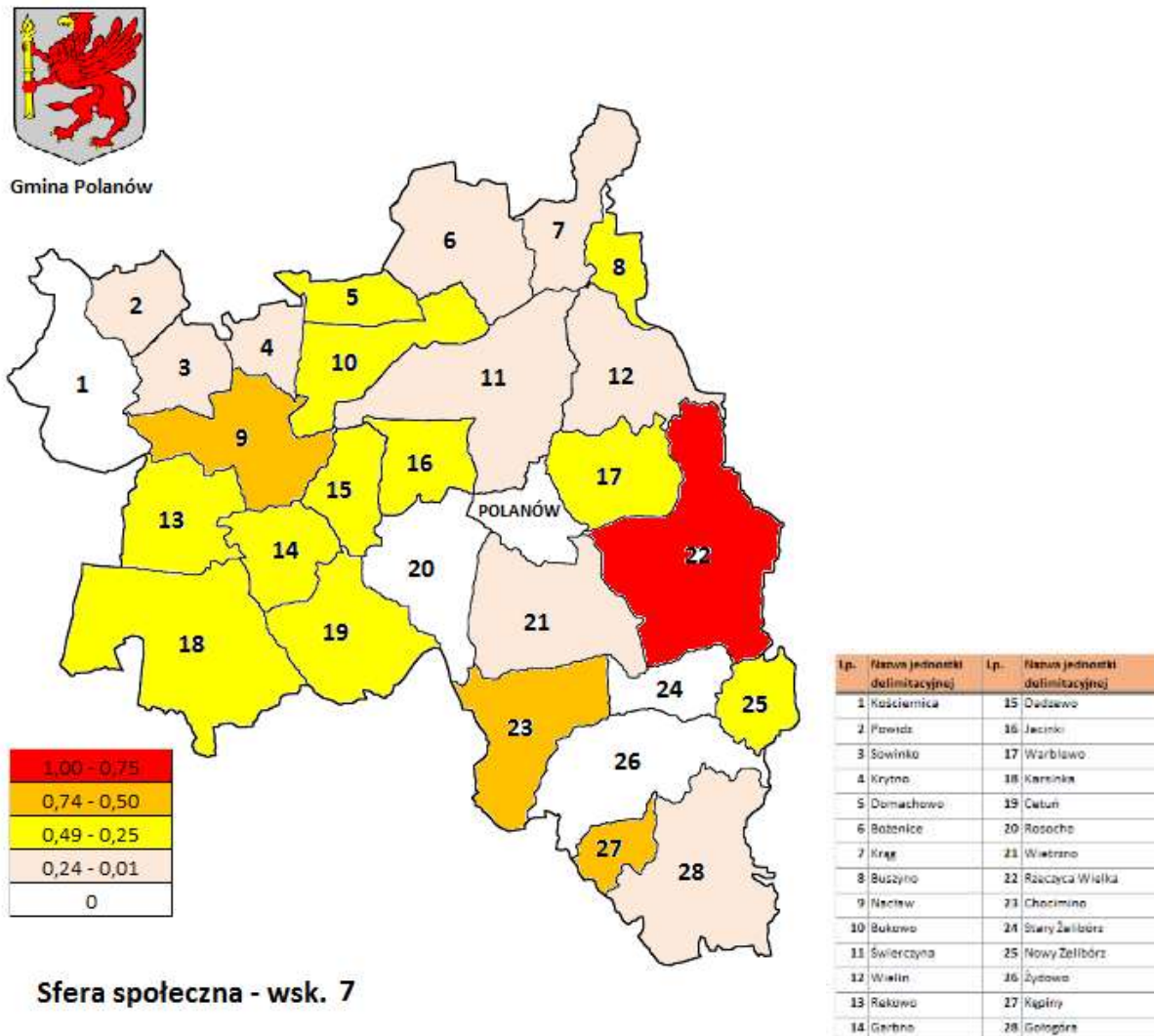
Lp.	Jednostka delimitacyjna	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	Wskaźnik wystandaryzowany
1	ul. Klonowa	1	0,48	1
2	Rzeczycza Wielka	0,13	1	0,76
3	Chocimino	0,4	0,67	0,72
4	ul. Koszalińska	0,25	0,81	0,72
5	Naclaw	0,13	0,86	0,67
6	Kępiny	0,67	0,24	0,61
7	ul. Wolności	0,23	0,62	0,58
8	Dadzewo	0,2	0,52	0,49
9	Bukowo	0,13	0,57	0,48
10	ul. Stawna	0,44	0,24	0,46
11	Karsinka	0,26	0,38	0,43
12	Cetuń	0,15	0,48	0,42
13	Garbno	0,18	0,43	0,41
14	Warblewo	0,36	0,19	0,37
15	Rekowo	0,11	0,43	0,36
16	Buszyno	0,23	0,29	0,35
17	Domachowo	0,14	0,33	0,32
18	Nowy Żelibórz	0,27	0,19	0,31
19	ul. Magazynowa	0,3	0,14	0,3
20	Jacinki	0,14	0,29	0,29
21	ul. Plac Mestwina	0,27	0,14	0,28
22	Bożenice	0,12	0,24	0,24
23	Krytno	0,1	0,24	0,23
24	ul. Wiejska	0,2	0,14	0,23
25	Sowinko	0,11	0,19	0,2
26	ul. Sławieńska	0,1	0,19	0,2

27	Świerczyna	0,08	0,19	0,19
28	Krąg	0,1	0,19	0,19
29	ul. Partyzancka	0,02	0,24	0,18
30	Gołogóra	0,05	0,14	0,13
31	ul. Zacisze	0,04	0,14	0,13
32	ul. Bobolicka	0,09	0,1	0,13
33	ul. Zamkowa	0,04	0,1	0,09
34	Powidz	0,07	0,05	0,08
35	ul. Dworcowa	0,05	0,05	0,07
36	Wielin	0,04	0,05	0,06
37	ul. Podmiejska	0,04	0,05	0,06
38	Wietrzno	0,02	0,05	0,05
39	ul. Młyńska	0,02	0,05	0,04
40	Żydowo	0	0	0
41	Kościelnica	0	0	0
42	ul. Korczaka	0	0	0
43	ul. Boczna	0	0	0
44	ul. Żwirowa	0	0	0
45	Rosocha	0	0	0
46	ul. Kolejowa	0	0	0
47	ul. Mariańskie Wzgórze	0	0	0
48	Stary Żelibórz	0	0	0
49	ul. Mokra	0	0	0
50	ul. Zielona	0	0	0
51	ul. Grabowa	0	0	0
52	ul. Leśna	0	0	0
53	ul. Cmentarna	0	0	0
54	ul. Gradowe Wzgórze	0	0	0
55	ul. Rybna	0	0	0
56	ul. Lipowa	0	0	0
57	ul. Cicha	0	0	0
58	ul. Młodzieżowa	0	0	0
59	ul. Ogrodowa	0	0	0
60	ul. Polna	0	0	0
61	ul. Świerczewo	0	0	0
62	ul. Przytorze	0	0	0
63	ul. Strumykowa	0	0	0
64	ul. Różana	0	0	0
65	ul. Jana Pawła II	0	0	0
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka	0	0	0

67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności	0	0	0
68	ul. Łąkowa	0	0	0
69	ul. Poprzeczna	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Polanowie

Rysunek 9. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska dożywiania dzieci w gminie Polanów w 2015 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Polanowie

4.2.4 Aktywność obywatelska

Problem 8. Aktywność obywatelska

Zjawisko niskiej aktywności obywatelskiej ocenione zostało na podstawie frekwencji w wyborach samorządowych z 2014 roku. Z jednej strony na ocenę aktywności obywatelskiej wpływ miała frekwencja wyborcza, z drugiej strony liczba osób nieuczestniczących w wyborach. Problem niskiej aktywności obywatelskiej mierzony za pomocą wskaźnika wystandaryzowanego koncentruje się w następujących jednostkach delimitacyjnych: Żydowo, Naclaw, Kościernica.

Tabela 13. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska aktywności obywatelskiej w gminie Polanów na podstawie wyników wyborów samorządowych z 2014 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wyniki wyborów samorządowych (frekwencja) 2014	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba osób nieuczestniczących w wyborach)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	Wskaźnik wystandaryzowany
1	Żydowo	42,60%	0,64	490	1	1
2	Naclaw	35,14%	1	294	0,6	0,97
3	Kościernica	35,14%	1	149	0,3	0,78
4	Garbno	35,14%	1	102	0,21	0,72
5	Rzeczyca Wielka	40,46%	0,74	217	0,44	0,71
6	Krytno	35,14%	1	90	0,18	0,71
7	Sowinko	35,14%	1	63	0,13	0,67
8	Rekowo	35,14%	1	53	0,11	0,66
9	Powidz	35,14%	1	51	0,1	0,66
10	Karsinka	35,14%	1	45	0,09	0,65
11	Cetuń	40,46%	0,74	131	0,27	0,6
12	Jacinki	40,46%	0,74	101	0,21	0,56
13	Dadzewo	40,46%	0,74	86	0,18	0,54
14	Wietrzno	40,46%	0,74	85	0,17	0,54
15	Chocimino	40,46%	0,74	70	0,14	0,52
16	Rosocha	40,46%	0,74	71	0,14	0,52
17	Wielin	40,46%	0,74	39	0,08	0,48
18	Warblewo	40,46%	0,74	29	0,06	0,47
19	Gołogóra	42,60%	0,64	84	0,17	0,47
20	Nowy Żelibórz	42,60%	0,64	34	0,07	0,41
21	Kępiny	42,60%	0,64	25	0,05	0,4
22	Stary Żelibórz	42,60%	0,64	7	0,01	0,37
23	Bukowo	48,72%	0,35	120	0,24	0,33
24	Domachowo	48,72%	0,35	110	0,22	0,32
25	Świerczyna	48,72%	0,35	102	0,21	0,31
26	ul. Zamkowa	52,47%	0,17	110	0,22	0,2
27	ul. Partyzancka	52,75%	0,16	109	0,22	0,19

28	ul. Wolności	52,47%	0,17	90	0,18	0,18
29	ul. Koszalińska	52,47%	0,17	90	0,18	0,18
30	ul. Zacisze	52,47%	0,17	88	0,18	0,18
31	ul. Młyńska	52,75%	0,16	98	0,2	0,18
32	ul. Mariańskie Wzgórze	52,75%	0,16	76	0,16	0,15
33	ul. Dworcowa	52,47%	0,17	50	0,1	0,13
34	ul. Żwirowa	52,47%	0,17	56	0,11	0,13
35	ul. Bobolicka	52,47%	0,17	42	0,09	0,12
36	ul. Sławieńska	52,75%	0,16	33	0,07	0,1
37	ul. Podmiejska	52,75%	0,16	34	0,07	0,1
38	ul. Kolejowa	52,47%	0,17	28	0,06	0,1
39	ul. Grabowa	52,75%	0,16	34	0,07	0,1
40	ul. Stawna	52,47%	0,17	20	0,04	0,09
41	ul. Magazynowa	52,47%	0,17	19	0,04	0,09
42	ul. Mokra	52,47%	0,17	23	0,05	0,09
43	ul. Świerczewo	52,47%	0,17	21	0,04	0,09
44	ul. Różana	52,47%	0,17	15	0,03	0,08
45	ul. Klonowa	52,47%	0,17	10	0,02	0,07
46	ul. Boczna	52,47%	0,17	6	0,01	0,07
47	ul. Plac Mestwina	52,75%	0,16	17	0,03	0,07
48	ul. Wiejska	52,75%	0,16	16	0,03	0,07
49	ul. Gradowe Wzgórze	52,47%	0,17	7	0,01	0,07
50	ul. Rybna	52,47%	0,17	8	0,02	0,07
51	ul. Lipowa	52,47%	0,17	9	0,02	0,07
52	ul. Młodzieżowa	52,75%	0,16	14	0,03	0,07
53	ul. Polna	52,47%	0,17	10	0,02	0,07
54	ul. Korczaka	52,47%	0,17	1	0	0,06
55	ul. Leśna	52,75%	0,16	5	0,01	0,06
56	ul. Cmentarna	52,47%	0,17	2	0	0,06
57	ul. Cicha	52,47%	0,17	1	0	0,06
58	ul. Ogrodowa	52,75%	0,16	4	0,01	0,06
59	ul. Przytorze	52,47%	0,17	2	0	0,06
60	ul. Strumykowa	52,47%	0,17	1	0	0,06
61	Krąg	55,99%	0	73	0,15	0,05
62	ul. Zielona	52,75%	0,16	2	0	0,05
63	ul. Jana Pawła II	52,75%	0,16	0	0	0,05
64	Bożenice	55,99%	0	69	0,14	0,04
65	Buszyno	55,99%	0	36	0,07	0
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka					
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności					

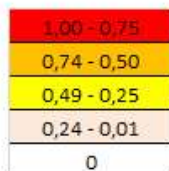
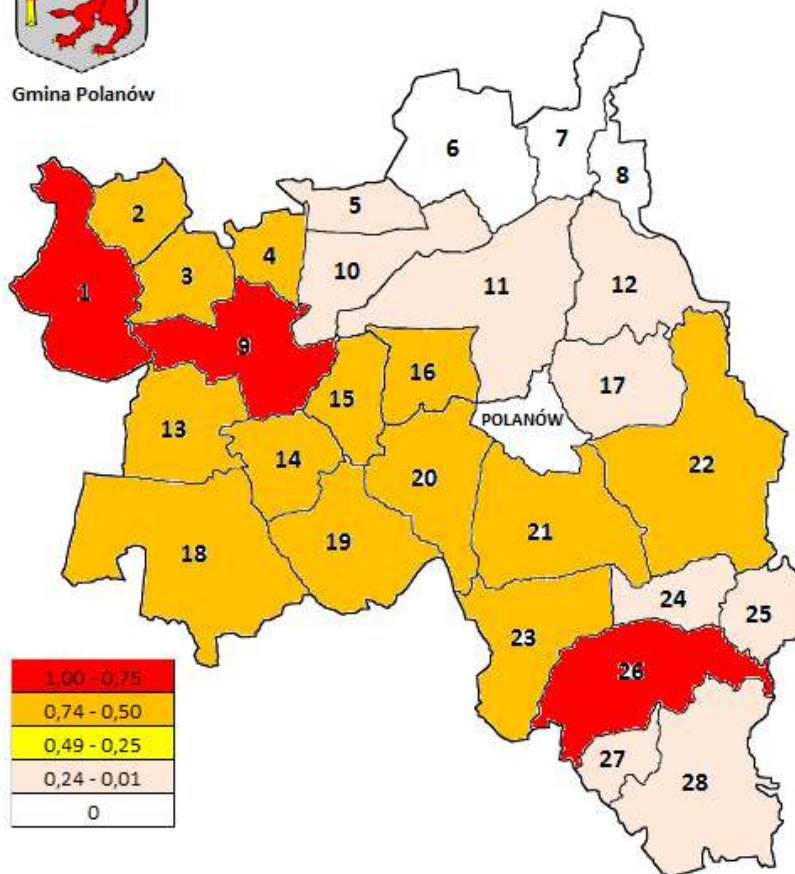
68	ul. Łąkowa					
69	ul. Poprzeczna					

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Rysunek 10. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niskiej aktywności obywatelskiej w gminie Polanów na podstawie wyników wyborów samorządowych z 2014 roku

Gmina Polanów

Sfera społeczna - wsk. 8

l.p.	Nazwa jednostki delimitacyjnej	l.p.	Nazwa jednostki delimitacyjnej
1	Kościelnica	15	Dądzewo
2	Prowda	16	Jacinki
3	Sowinka	17	Warblawo
4	Krytne	18	Karsinka
5	Domachowo	19	Celut
6	Botenice	20	Rosoch
7	Krag	21	Wietrzo
8	Buszyno	22	Rzeczca Wielka
9	Nasław	23	Chosimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbierz
11	Świerczyno	25	Nowy Żelbierz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rakowo	27	Kapitry
14	Gerbno	28	Golągóra

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

4.2.5 Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne w gminie Polanów określono na podstawie liczby interwencji podejmowanych przez Straż Miejską w 2015 roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz skali problemu, tj. liczby interwencji. Najgorszą sytuację pod względem poziomu bezpieczeństwa publicznego odnotowano w Polanowie, przy ul. Sławieńskiej. Na tej ulicy odnotowano największą liczbę interwencji Straży Miejskiej (103 interwencje).

Tabela 14. Wyniki standaryzacji liniowej w odniesieniu przestępczości w gminie Polanów w 2015 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba interwencji podejmowanych przez Straż Miejską w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 2015	STANDARYZACJA natężenia problemu (0-1)	Skala problemu (liczba podjętych interwencji)	STANDARYZACJA skali problemu (0-1)	Wskaźnik wystandaryzowany
1	ul. Sławieńska	1030	1	103	1	1
2	ul. Gradowe Wzgórze	722,22	0,7	13	0,13	0,41
3	ul. Cicha	250	0,24	1	0,01	0,13
4	ul. Wolności	47,01	0,05	11	0,11	0,08
5	Cetuń	32,85	0,03	9	0,09	0,06
6	ul. Kolejowa	44,12	0,04	3	0,03	0,04
7	Rzeczycza Wielka	10,04	0,01	5	0,05	0,03
8	Garbno	20,2	0,02	4	0,04	0,03
9	Sowinko	23,62	0,02	3	0,03	0,03
10	ul. Stawna	38,46	0,04	2	0,02	0,03
11	Chocimino	13,79	0,01	2	0,02	0,02
12	Naclaw	7,05	0,01	4	0,04	0,02
13	Nowy Żelibórz	28,17	0,03	2	0,02	0,02
14	Żydowo	3,1	0	3	0,03	0,02
15	Kościernica	10,83	0,01	3	0,03	0,02
16	Buszyno	19,42	0,02	2	0,02	0,02
17	Bukowo	6,51	0,01	2	0,02	0,01
18	Krytno	5,59	0,01	1	0,01	0,01
19	Karsinka	10,64	0,01	1	0,01	0,01
20	Dadzewo	10,58	0,01	2	0,02	0,01
21	ul. Zacisze	4,13	0	1	0,01	0,01
22	ul. Zamkowa	7,43	0,01	2	0,02	0,01
23	ul. Dworcowa	8,2	0,01	1	0,01	0,01
24	ul. Mariańskie Wzgórze	10,53	0,01	2	0,02	0,01
25	ul. Bobolicka	9,52	0,01	1	0,01	0,01
26	ul. Świerczewo	18,87	0,02	1	0,01	0,01
27	Jacinki	0	0	0	0	0

28	Warblewo	0	0	0	0	0
29	ul. Koszalińska	0	0	0	0	0
30	Domachowo	0	0	0	0	0
31	Kępiny	0	0	0	0	0
32	Świerczyna	0	0	0	0	0
33	ul. Klonowa	0	0	0	0	0
34	ul. Korczaka	0	0	0	0	0
35	Rekowo	0	0	0	0	0
36	Gołogóra	0	0	0	0	0
37	Krąg	0	0	0	0	0
38	Powidz	0	0	0	0	0
39	ul. Boczna	0	0	0	0	0
40	Bożenice	0	0	0	0	0
41	Wietrzno	0	0	0	0	0
42	Wielin	0	0	0	0	0
43	ul. Żwirowa	0	0	0	0	0
44	Rosocha	0	0	0	0	0
45	ul. Partyzancka	0	0	0	0	0
46	ul. Podmiejska	0	0	0	0	0
47	ul. Plac Mestwina	0	0	0	0	0
48	ul. Młyńska	0	0	0	0	0
49	Stary Żelibórz	0	0	0	0	0
50	ul. Magazynowa	0	0	0	0	0
51	ul. Mokra	0	0	0	0	0
52	ul. Zielona	0	0	0	0	0
53	ul. Grabowa	0	0	0	0	0
54	ul. Leśna	0	0	0	0	0
55	ul. Cmentarna	0	0	0	0	0
56	ul. Wiejska	0	0	0	0	0
57	ul. Rybna	0	0	0	0	0
58	ul. Lipowa	0	0	0	0	0
59	ul. Młodzieżowa	0	0	0	0	0
60	ul. Ogrodowa	0	0	0	0	0
61	ul. Polna	0	0	0	0	0
62	ul. Przytorze	0	0	0	0	0
63	ul. Strumykowa	0	0	0	0	0
64	ul. Różana	0	0	0	0	0
65	ul. Jana Pawła II		0	0	0	0
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka		0	0	0	0
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności		0	0	0	0

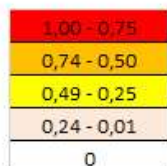
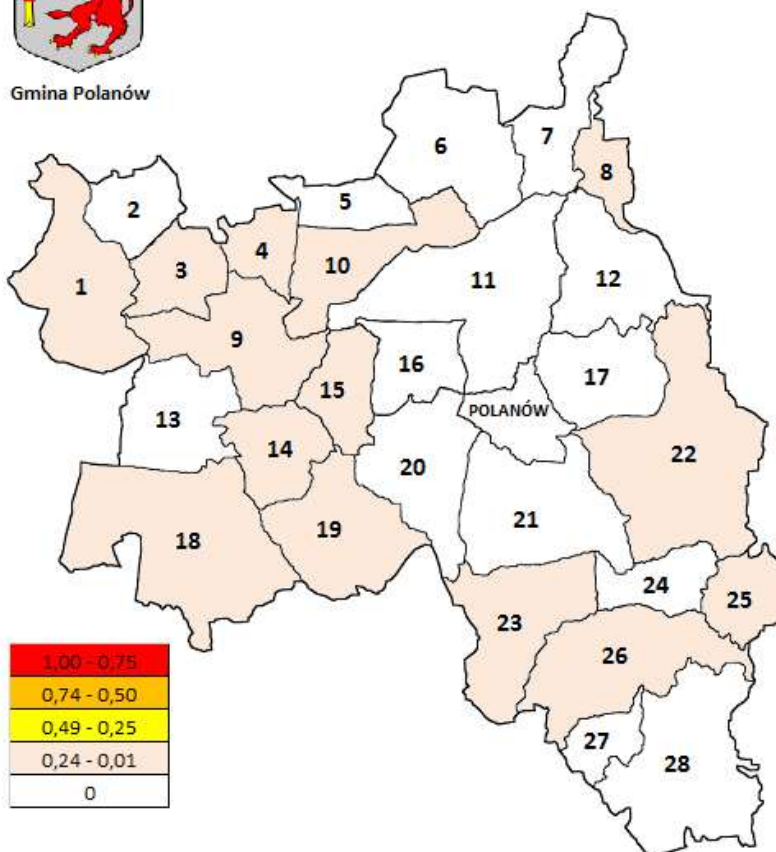
68	ul. Łąkowa		0	0	0	0
69	ul. Poprzeczna		0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Straży Miejskiej w Polanowie

Rysunek 11. Wyniki standaryzacji liniowej w odniesieniu przestępczości w gminie Polanów w 2015 roku

Gmina Polanów

Sfera społeczna - wsk. 9

Lp.	Nazwa jednostki definitywnej	Lp.	Nazwa jednostki definitywnej
1	Koscielnica	15	Dudzewo
2	Pawisz	16	Jacinki
3	Sowinko	17	Warblawo
4	Krytno	18	Karkonka
5	Domaszyce	19	Celun
6	Bobenice	20	Rosochy
7	Krag	21	Wietrano
8	Buszyń	22	Rzęczyca Wielka
9	Nacław	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelibórz
11	Świerczyna	25	Nowy Żelibórz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rakowo	27	Kępnin
14	Gerbno	28	Golągóra

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Straży Miejskiej w Polanowie

4.3 KONCENTRACJA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Po przeanalizowaniu wybranych wskaźników opisujących problemy społeczne w gminie Polanów można wskazać miejsca koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

Zaletą standaryzacji, która polegała na sprowadzeniu różnych danych opisujących wybrane zjawiska do wspólnego mianownika, w tym przypadku do wartości liczbowej w przedziale od 0 do 1 – była możliwość porównywania poszczególnych zjawisk ze sobą. Istotne w przypadku wyboru metody delimitacji w przedmiotowej analizie było również zawężenie się do problemów, które charakteryzuje znaczna skala.

Te problemy to: depopulacja, starzenie się społeczeństwa, bezrobocie, ubóstwo, alkoholizm, długotrwała lub ciężka choroba, dożywianie dzieci, niska aktywność obywatelska oraz bezpieczeństwo publiczne.

Aby ustalić koncentrację negatywnych zjawisk społecznych w gminie Polanów poszczególne wartości wystandaryzowane opisujące koncentrację poszczególnych problemów dodano do siebie. Otrzymano w ten sposób **syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany**.

Najwyższą wartość syntetycznego wskaźnika wystandaryzowanego (wartość powyżej 0,5) opisującego koncentrację negatywnych zjawisk społecznych uzyskano dla jednostek delimitacyjnych:

- Chocimino
- Naclaw
- Rzeczyca Wielka
- Cetuń
- Żydowo
- ul. Wolności
- Garbno
- Nowy Żelibórz

Tabela 15. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację problemów społecznych w gminie Polanów

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców (2016 rok)	1. Depopulacja	2. Starzenie się społeczeństwa	3. Bezrobocie	4. Ubóstwo	5. Alkoholizm	6. Długotrwała lub ciężka choroba	7. Dożywianie dzieci	8. Niska aktywność obywatelska	9. Bezpieczeństwo publiczne	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – koncentracja problemów społecznych
1	Chocimino	149	0,79	0,24	0,58	1	1	0,9	0,72	0,52	0,02	1
2	Nacław	542	0,27	0,3	0,71	0,9	0,38	1	0,67	0,97	0,02	0,9
3	Rzeczycza Wielka	483	0	0,36	1	0,83	0,57	0,46	0,76	0,71	0,03	0,82
4	Cetuń	280	0,59	0,39	0,39	0,54	0,21	0,97	0,42	0,6	0,06	0,72
5	Żydowo	943	1	1	0	0,34	0	0,18	0	1	0,02	0,61
6	ul. Wolności	229	0,49	0,32	0,29	0,47	0,66	0,33	0,58	0,18	0,08	0,59
7	Garbno	198	0,48	0,24	0,44	0,35	0	0,29	0,41	0,72	0,03	0,51
8	Nowy Żelibórz	68	0,33	0,17	0	0,7	0,67	0,31	0,31	0,41	0,02	0,51
9	Bukowo	295	0,13	0,32	0,49	0,36	0	0,74	0,48	0,33	0,01	0,5
10	Jacinki	198	0,19	0,2	0,31	0,38	0,45	0,43	0,29	0,56	0	0,49
11	ul. Koszalińska	246	0,31	0,18	0,33	0,52	0,22	0,39	0,72	0,18	0	0,49
12	Warblewo	56	0,16	0,18	0,29	0,37	0,37	0,55	0,37	0,47	0	0,48
13	Domachowo	246	0,34	0,24	0,45	0,34	0	0,63	0,32	0,32	0	0,46
14	Kościernica	275	0,27	0,25	0,47	0,43	0	0,36	0	0,78	0,02	0,45
15	Krytno	180	0,07	0,25	0,44	0,41	0	0,47	0,23	0,71	0,01	0,45
16	ul. Korczaka	3	0,89	0,75	0,83	0	0	0	0	0,06	0	0,44
17	Dadzewo	187	0,24	0,28	0,38	0,33	0	0,23	0,49	0,54	0,01	0,43
18	Karsinka	99	0,22	0,21	0,22	0,26	0	0,5	0,43	0,65	0,01	0,43
19	ul. Zamkowa	265	0,89	0,57	0,14	0,11	0,21	0,25	0,09	0,2	0,01	0,43
20	Powidz	86	0,69	0,22	0,2	0,16	0	0,39	0,08	0,66	0	0,42

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców (2016 rok)	1. Depopulacja	2. Starzenie się społeczeństwa	3. Bezrobocie	4. Ubóstwo	5. Alkoholizm	6. Długotrwała lub ciężka choroba	7. Dożywianie dzieci	8. Niska aktywność obywatelska	9. Bezpieczeństwo publiczne	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – koncentracja problemów społecznych
21	Sowinko	126	0	0,22	0,37	0,29	0,26	0,4	0,2	0,67	0,03	0,42
22	Kępiny	51	0	0,26	0	0,43	0	0,64	0,61	0,4	0	0,41
23	ul. Klonowa	27	0,42	0,25	0	0,27	0	0,34	1	0,07	0	0,41
24	Świerczyna	242	0,21	0,37	0,4	0,38	0	0,46	0,19	0,31	0	0,4
25	Krąg	267	0,53	0,27	0,38	0,38	0,23	0,22	0,19	0,05	0	0,39
26	ul. Dworcowa	120	0,94	0,36	0,16	0,09	0,27	0,2	0,07	0,13	0,01	0,39
27	ul. Boczna	17	0	0,26	0	0,42	0,84	0,53	0	0,07	0	0,37
28	ul. Sławieńska	99	0,16	0,21	0,14	0,1	0	0,24	0,2	0,1	1	0,37
29	Bożenice	183	0,3	0,33	0,19	0,29	0,46	0,15	0,24	0,04	0	0,35
30	Wietrzno	181	0,51	0,26	0,22	0,1	0,24	0,08	0,05	0,54	0	0,35
31	Gołogóra	214	0,1	0,24	0,02	0,19	0,23	0,59	0,13	0,47	0	0,34
32	Rekowo	117	0	0,24	0,29	0,34	0	0,09	0,36	0,66	0	0,34
33	ul. Zacisze	242	0	0,36	0,37	0,17	0,43	0,26	0,13	0,18	0,01	0,33
34	ul. Kolejowa	68	0,93	0,2	0,12	0,13	0	0,32	0	0,1	0,04	0,32
35	ul. Partyzancka	282	0	0,3	0,33	0,18	0,2	0,4	0,18	0,19	0	0,31
36	Rosocha	163	0,45	0,29	0,15	0,15	0	0,18	0	0,52	0	0,3
37	ul. Magazynowa	47	0,9	0,24	0,12	0,09	0	0	0,3	0,09	0	0,3
38	Wielin	83	0,4	0,16	0,19	0,06	0	0,4	0,06	0,48	0	0,3
39	ul. Żwirowa	137	0,29	0,17	0,17	0,16	0,26	0,47	0	0,13	0	0,29
40	ul. Podmiejska	93	0,42	0,27	0,22	0,1	0	0,38	0,06	0,1	0	0,27
41	Buszyno	102	0,21	0,24	0,2	0,19	0	0,23	0,35	0	0,02	0,25
42	ul. Stawna	50	0	0,34	0,08	0,16	0	0,2	0,46	0,09	0,03	0,24

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców (2016 rok)	1. Depopulacja	2. Starzenie się społeczeństwa	3. Bezrobocie	4. Ubóstwo	5. Alkoholizm	6. Długotrwała lub ciężka choroba	7. Dożywianie dzieci	8. Niska aktywność obywatelska	9. Bezpieczeństwo publiczne	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – koncentracja problemów społecznych
43	ul. Grabowa	85	0,56	0,07	0,22	0,17	0	0	0	0,1	0	0,19
44	ul. Mariańskie Wzgórze	190	0,17	0,44	0,1	0,16	0	0,08	0	0,15	0,01	0,19
45	ul. Plac Mestwina	47	0	0,16	0,31	0,27	0	0	0,28	0,07	0	0,19
46	ul. Młyńska	250	0	0,14	0,12	0,17	0	0,32	0,04	0,18	0	0,17
47	Stary Żelibórz	13	0	0,58	0	0	0	0	0	0,37	0	0,16
48	ul. Mokra	57	0	0,12	0,13	0,23	0	0,19	0	0,09	0	0,13
49	ul. Zielona	5	0	0,67	0	0	0	0	0	0,05	0	0,12
50	ul. Bobolicka	106	0	0,15	0,12	0,1	0	0	0,13	0,12	0,01	0,11
51	ul. Leśna	13	0	0,27	0,23	0	0	0	0	0,06	0	0,1
52	ul. Młodzieżowa	32	0,37	0	0,16	0	0	0	0	0,07	0	0,1
53	ul. Rybna	22	0,19	0,21	0,08	0	0	0	0	0,07	0	0,1
54	ul. Wiejska	45	0,11	0,14	0,04	0	0	0	0,23	0,07	0	0,1
55	ul. Cmentarna	5	0	0,45	0	0	0	0	0	0,06	0	0,09
56	ul. Cicha	4	0	0,28	0	0	0	0	0	0,06	0,13	0,08
57	ul. Gradowe Wzgórze	21	0	0	0	0	0	0	0	0,07	0,41	0,08
58	ul. Lipowa	20	0	0,1	0,18	0	0	0	0	0,07	0	0,06
59	ul. Ogrodowa	12	0	0,27	0	0	0	0	0	0,06	0	0,06
60	ul. Strumykowa	3		0	0,29	0	0	0	0	0,06	0	0,06
61	ul. Świerczewo	54	0	0	0,13	0	0	0	0	0,09	0,01	0,04
62	ul. Polna	29	0	0,12	0	0	0	0	0	0,07	0	0,03
63	ul. Różana	48	0	0,08	0	0	0	0	0	0,08	0	0,03
64	ul. Jana Pawła II	0		0	0	0	0	0	0	0,05	0	0,01

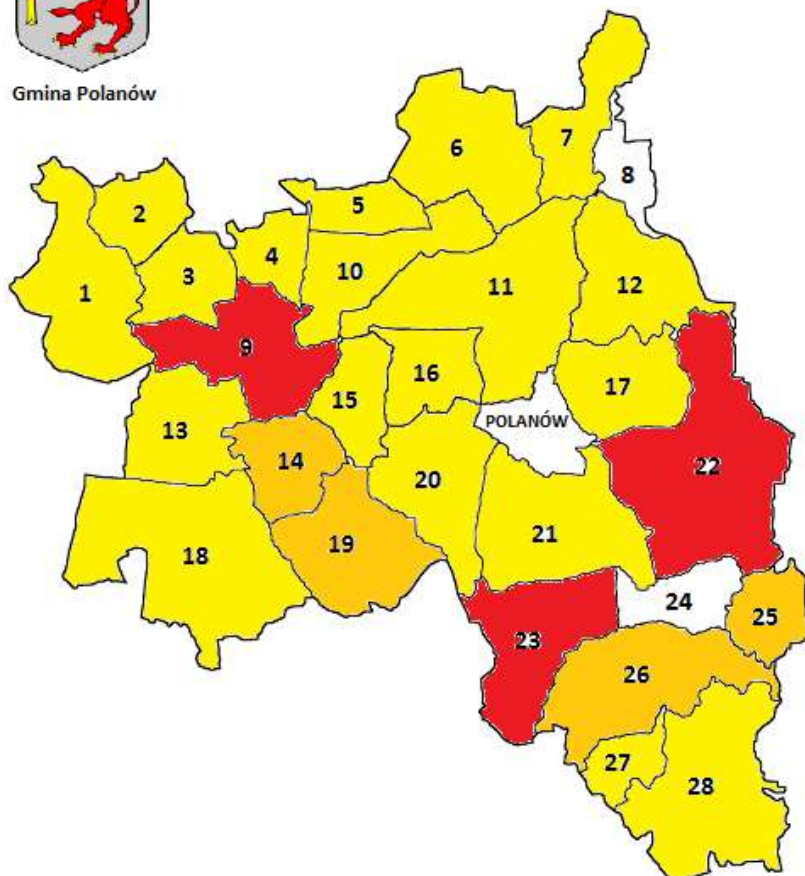
Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców (2016 rok)	1. Depopulacja	2. Starzenie się społeczeństwa	3. Bezrobocie	4. Ubóstwo	5. Alkoholizm	6. Długotrwała lub ciężka choroba	7. Dożywianie dzieci	8. Niska aktywność obywatelska	9. Bezpieczeństwo publiczne	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – koncentracja problemów społecznych
65	ul. Przytorze	9	0	0	0	0	0	0	0	0,06	0	0,01
66	Rynek w Polanowie, ul. Wolności											0
67	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka											0
68	ul. Łąkowa											0
69	ul. Poprzeczna											0

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 12. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację problemów społecznych w gminie Polanów

Gmina Polanów

Lp.	Nazwa jednostki dofinansacyjnej	Lp.	Nazwa jednostki dofinansacyjnej
1	Kościelnica	15	Dudzewo
2	Płocicz	16	Jacinko
3	Sowinka	17	Warblawo
4	Krytno	18	Karsinka
5	Domachowo	19	Cebul
6	Bożenice	20	Rosoch
7	Krag	21	Wietrno
8	Buszyń	22	Rzeczca Wielka
9	Niechów	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbórz
11	Świerczyna	25	Nowy Żelbórz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rakowo	27	Kapłiny
14	Gerbno	28	Golgota

Źródło: opracowanie własne

4.4 DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE GOSPODARCZEJ

Problem 10. Niski poziom przedsiębiorczości

W gminie Polanów aktywną działalność gospodarczą prowadziło na koniec 2015 roku 351 osób. W przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku produkcyjnym działalność gospodarczą prowadziło 6,01 osób. Wartość poniżej średniej gminnej dla tego wskaźnika odnotowano w jednostkach delimitacyjnych, które oznaczono kolorem czerwonym w poniższej tabeli.

Tabela 16. Liczba aktywnych działalności gospodarczych wpisanych do CEDiG na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2015 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba aktywnych działalności gospodarczych wpisanych do CEDiG na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2015 roku	Koncentracja PROBLEMU (1- wartość poniżej średniej, 0 - powyżej średniej)
	Gmina Polanów	6,01	
1	Nowy Żelibórz	0	1
2	ul. Korczaka	0	1
3	ul. Plac Mestwina	0	1
4	Stary Żelibórz	0	1
5	ul. Zielona	0	1
6	ul. Lipowa	0	1
7	ul. Cicha	0	1
8	ul. Ogrodowa	0	1
9	ul. Przytorze	0	1
10	ul. Strumykowa	0	1
11	Buszyno	1,54	1
12	Dadzewo	1,75	1
13	Gołogóra	2,5	1
14	ul. Dworcowa	2,6	1
15	Rzeczyca Wielka	2,67	1
16	Cetuń	3,01	1
17	Kępiny	3,03	1
18	Chocimino	3,16	1
19	ul. Stawna	3,45	1
20	ul. Młodzieżowa	3,45	1
21	Naclaw	3,54	1
22	Domachowo	3,83	1
23	ul. Partyzancka	3,87	1
24	Żydowo	4,15	1
25	ul. Młyńska	4,21	1
26	Bukowo	4,26	1
27	Krytno	4,46	1

28	Garbno	4,62	1
29	Jacinki	4,79	1
30	Warblewo	4,88	1
31	Świerczyna	5,3	1
32	ul. Mariańskie Wzgórze	5,41	1
33	ul. Sławieńska	5,56	1
34	Powidz	6,25	0
35	ul. Zamkowa	6,49	0
36	Rosocha	6,52	0
37	Kościelnica	6,67	0
38	ul. Wiejska	7,14	0
39	ul. Podmiejska	7,27	0
40	Bożenice	7,44	0
41	ul. Grabowa	7,46	0
42	ul. Kolejowa	8,33	0
43	Wietrzno	8,62	0
44	Krąg	8,96	0
45	Karsinka	9,09	0
46	ul. Zacisze	9,29	0
47	ul. Koszalińska	9,64	0
48	ul. Magazynowa	9,68	0
49	ul. Żwirowa	9,8	0
50	Rekowo	10	0
51	Sowinko	10,13	0
52	ul. Polna	10,53	0
53	Wielin	10,91	0
54	ul. Świerczewo	11,36	0
55	ul. Leśna	12,5	0
56	ul. Gradowe Wzgórze	13,33	0
57	ul. Wolności	13,42	0
58	ul. Mokra	13,64	0
59	ul. Rybna	16,67	0
60	ul. Klonowa	20	0
61	ul. Różana	21,43	0
62	ul. Boczna	22,22	0
63	ul. Bobolicka	24,68	0
64	ul. Cmentarna	33,33	0
65	ul. Jana Pawła II		
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka		
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności		

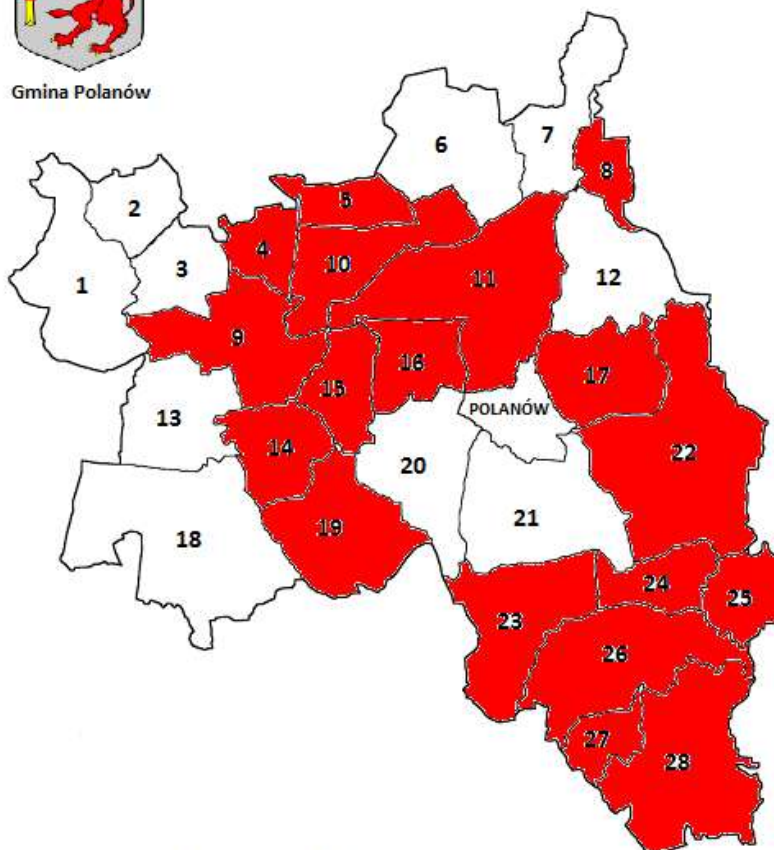
68	ul. Łąkowa		
69	ul. Poprzeczna		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 13. Liczba aktywnych działalności gospodarczych wpisanych do CEDiG na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2015 roku – wartość poniżej średniej gminnej

Gmina Polanów

Sfera gospodarcza - wsk.1

Lp.	Nazwa jednostki doolimitacyjnej	Lp.	Nazwa jednostki doolimitacyjnej
1	Kościelnica	15	Dąbrowa
2	Powoda	16	Jacinki
3	Sowinko	17	Warblawo
4	Krytno	18	Karsinka
5	Domashowo	19	Celun
6	Bożenice	20	Rosoch
7	Krag	21	Wietrano
8	Buszyno	22	Rzeczca Wielka
9	Nacław	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbierz
11	Świerczyna	25	Nowy Żelbierz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rakowo	27	Kapiny
14	Gerbno	28	Golągóra

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

4.5 DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE ŚRODOWISKOWEJ

Problem 11. Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska – występowanie azbestu

W gminie Polanów zdiagnozowano występowanie materiałów zawierających azbest. Wg danych UM Polanów, wg stanu z 2015 roku – w gminie powierzchnia materiałów zawierających azbest wynosiła 132072 m². Na 1 mieszkańca gminy Polanów przypadało 14,43 m² powierzchni zawierających azbest. Obecność materiałów zawierających azbest związana jest z technologią budowy obiektów budowlanych, stosowaną powszechnie od lat 70-tych do 90-tych XX wieku. Od 1997 roku używanie azbestu jest zakazane. Wartość powierzchni azbestu przypadającej na 1 mieszkańców powyżej średniej gminnej odnotowano dla jednostek delimitacyjnych oznaczonych kolorem czerwonym w poniższej tabeli.

Tabela 17. Występowanie azbestu w gminie Polanów

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Powierzchnia (m ²) pokryć azbestowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Koncentracja PROBLEMU (1- wartość powyżej średniej, 0 - poniżej średniej)
	Gmina Polanów	14,43	
1	Warblewo	99,74	1
2	Stary Żelibórz	68,29	1
3	Wietrzno	48,41	1
4	Świerczyna	35,81	1
5	Domachowo	33,9	1
6	Karsinka	33,85	1
7	Naclaw	33,81	1
8	Krytno	33,37	1
9	Gołogóra	32,34	1
10	Buszyno	32,31	1
11	Kępiny	28,31	1
12	Wielin	28,13	1
13	Rekowo	27,66	1
14	Rosocha	26,35	1
15	Chocimino	25,99	1
16	Dadzewo	22,94	1
17	Garbno	20,53	1
18	Sowinko	20,13	1
19	Nowy Żelibórz	18,54	1
20	Cetuń	18,35	1
21	ul. Sławieńska	15,99	1
22	Powidz	15,53	1
23	ul. Świerczewo	11,64	0
24	Kościernica	9,72	0

25	ul. Boczna	9,67	0
26	Krąg	9,32	0
27	ul. Młodzieżowa	9,15	0
28	Bukowo	8,12	0
29	ul. Koszalińska	7,95	0
30	Bożenice	7,43	0
31	ul. Wiejska	7,11	0
32	Rzeczycza Wielka	7,04	0
33	ul. Bobolicka	6,08	0
34	ul. Zacisze	5,51	0
35	Żydowo	5,21	0
36	Jacinki	5,06	0
37	ul. Mariańskie Wzgórze	4,78	0
38	ul. Wolności	2,88	0
39	ul. Partyzancka	1,82	0
40	ul. Mokra	1,46	0
41	ul. Podmiejska	0,77	0
42	ul. Magazynowa	0,63	0
43	ul. Plac Mestwina	0,48	0
44	ul. Klonowa	0	0
45	ul. Korczaka	0	0
46	ul. Zamkowa	0	0
47	ul. Dworcowa	0	0
48	ul. Żwirowa	0	0
49	ul. Stawna	0	0
50	ul. Kolejowa	0	0
51	ul. Młyńska	0	0
52	ul. Zielona	0	0
53	ul. Grabowa	0	0
54	ul. Leśna	0	0
55	ul. Cmentarna	0	0
56	ul. Gradowe Wzgórze	0	0
57	ul. Rybna	0	0
58	ul. Lipowa	0	0
59	ul. Cicha	0	0
60	ul. Ogrodowa	0	0
61	ul. Polna	0	0
62	ul. Przytorze	0	0
63	ul. Strumykowa	0	0
64	ul. Różana	0	0

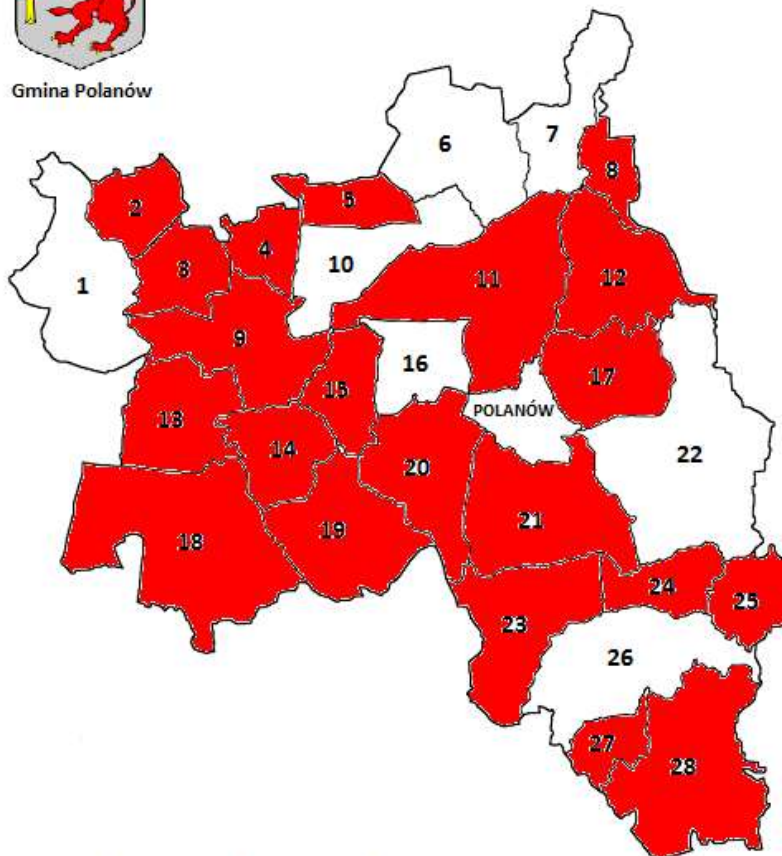
65	ul. Jana Pawła II		
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka		
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności		
68	ul. Łąkowa		
69	ul. Poprzeczna		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 14. Powierzchnia (m^2) pokryć azbestowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca – wartość powyżej średniej gminnej

Gmina Polanów

Sfera środowiskowa - wsk.1

Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej	Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej
1	Kościelnica	15	Odszewo
2	Powidz	16	Jacinki
3	Sowinka	17	Warblawo
4	Krytne	18	Karsinka
5	Domachowo	19	Cetun
6	Bobenice	20	Rosochy
7	Krag	21	Wielczno
8	Buzzyno	22	Rzęczyca Wielka
9	Nacław	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbórz
11	Świerczyzna	25	Nowy Żelbórz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rakowo	27	Kapiny
14	Garbno	28	Golędź

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

4.6 DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

Problem 12. Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub jej zły stan techniczny – drogi wymagające naprawy

W gminie Polanów zdiagnozowano zły stan infrastruktury drogowej. Łącznie w gminie konieczne jest poddanie natychmiastowej naprawie 24 650 m dróg publicznych. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy natychmiastowej naprawy wymaga 2693 m dróg publicznych. Wartość średnią dla gminy w przypadku tego wskaźnika przekroczone dla jednostek delimitacyjnych oznaczonych kolorem czerwonym w poniższej tabeli.

Tabela 18. Drogi wymagające naprawy w gminie Polanów w 2015 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Ilość metrów bieżących dróg publicznych wymagających natychmiastowej naprawy (m) na 1000 mieszkańców w 2015 roku	Koncentracja PROBLEMU (1- wartość powyżej średniej, 0 - poniżej średniej)
	Gmina Polanów	2693,11	-
1	Stary Żelibórz	178 571,43	1
2	Nowy Żelibórz	119 718,31	1
3	ul. Przytorze	32 857,14	1
4	Gołogóra	26 530,61	1
5	Rekowo	22 972,97	1
6	ul. Ogrodowa	15 384,62	1
7	ul. Różana	14 468,09	1
8	ul. Gradowe Wzgórze	12 222,22	1
9	ul. Leśna	11 538,46	1
10	ul. Klonowa	11 034,48	1
11	Krąg	8 080,81	1
12	ul. Młodzieżowa	4 411,76	1
13	Dadzewo	4 232,80	1
14	ul. Żwirowa	1 470,59	0
15	Rzeczycza Wielka	1 004,02	0
16	Chocimino	0	0
17	Naclaw	0	0
18	Cetuń	0	0
19	ul. Wolności	0	0
20	Bukowo	0	0
21	Żydowo	0	0
22	Jacinki	0	0
23	Warblewo	0	0
24	ul. Koszalińska	0	0

25	Garbno	0	0
26	Krytno	0	0
27	Sowinko	0	0
28	Kościernica	0	0
29	Domachowo	0	0
30	Karsinka	0	0
31	Kępiny	0	0
32	Świerczyna	0	0
33	ul. Sławieńska	0	0
34	ul. Korczaka	0	0
35	ul. Zacisze	0	0
36	Powidz	0	0
37	ul. Boczna	0	0
38	Bożenice	0	0
39	ul. Zamkowa	0	0
40	Wietrzo	0	0
41	Wielin	0	0
42	ul. Dworcowa	0	0
43	ul. Stawna	0	0
44	Rosocha	0	0
45	ul. Partyzancka	0	0
46	Buszyno	0	0
47	ul. Podmiejska	0	0
48	ul. Plac Mestwina	0	0
49	ul. Kolejowa	0	0
50	ul. Mariańskie Wzgórze	0	0
51	ul. Młyńska	0	0
52	ul. Magazynowa	0	0
53	ul. Mokra	0	0
54	ul. Zielona	0	0
55	ul. Grabowa	0	0
56	ul. Bobolicka	0	0
57	ul. Cmentarna	0	0
58	ul. Wiejska	0	0
59	ul. Rybna	0	0
60	ul. Lipowa	0	0
61	ul. Cicha	0	0
62	ul. Polna	0	0
63	ul. Świerczewo	0	0
64	ul. Strumykowa	0	0

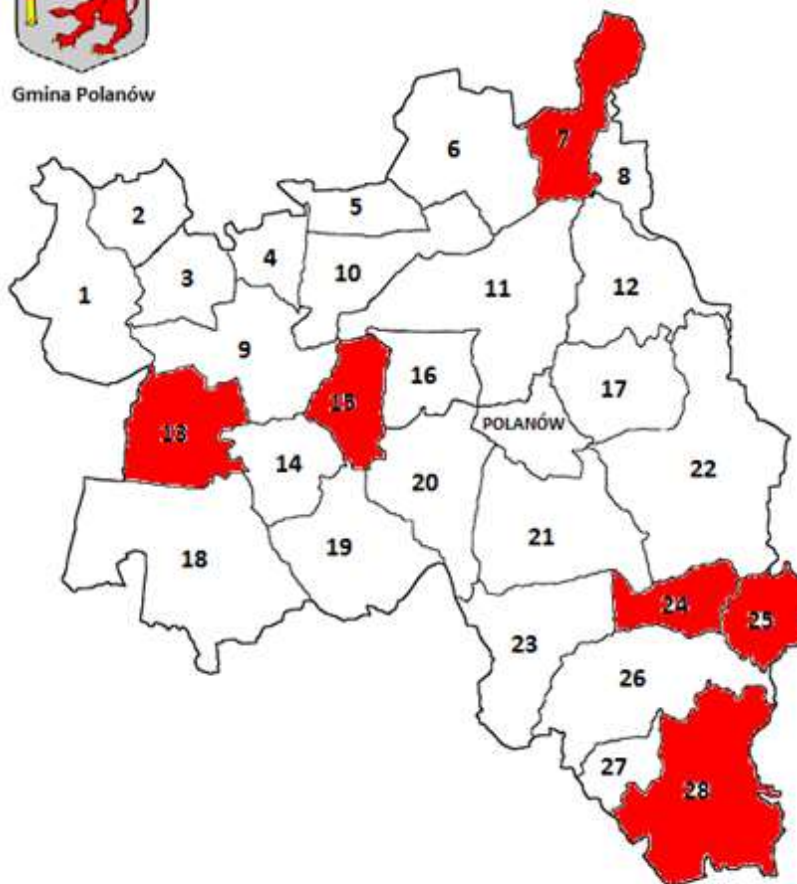
65	ul. Jana Pawła II		
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka		
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności		
68	ul. Łąkowa		
69	ul. Poprzeczna		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 15. Ilość metrów bieżących dróg publicznych wymagających natychmiastowej naprawy (m) na 1000 mieszkańców w 2015 roku – wartość powyżej średniej gminnej

Gmina Polanów

Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej	Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej
1	Kościenica	15	Oudawo
2	Powoda	16	Jacisko
3	Sowinka	17	Warblawo
4	Krytno	18	Karsinka
5	Domachowo	19	Cutun
6	Bożenice	20	Rosochy
7	Krag	21	Wietrano
8	Buszyno	22	Rzeczca Wielka
9	Nacław	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbórz
11	Świerczyna	25	Nowy Żelbórz
12	Wielin	26	Żytowo
13	Rakowo	27	Kapliny
14	Garbno	28	Gologóra

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Problem 13. Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny – niski dostęp do placów zabaw

W gminie Polanów wg danych UM Polanów zdiagnozowano niski dostęp do infrastruktury placów zabaw. Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2015 roku wyniosła w gminie Polanów 1,59. Wartość średnią dla gminy w przypadku tego wskaźnika przekroczone dla jednostek delimitacyjnych oznaczonych kolorem czerwonym w poniższej tabeli.

Tabela 19. Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015

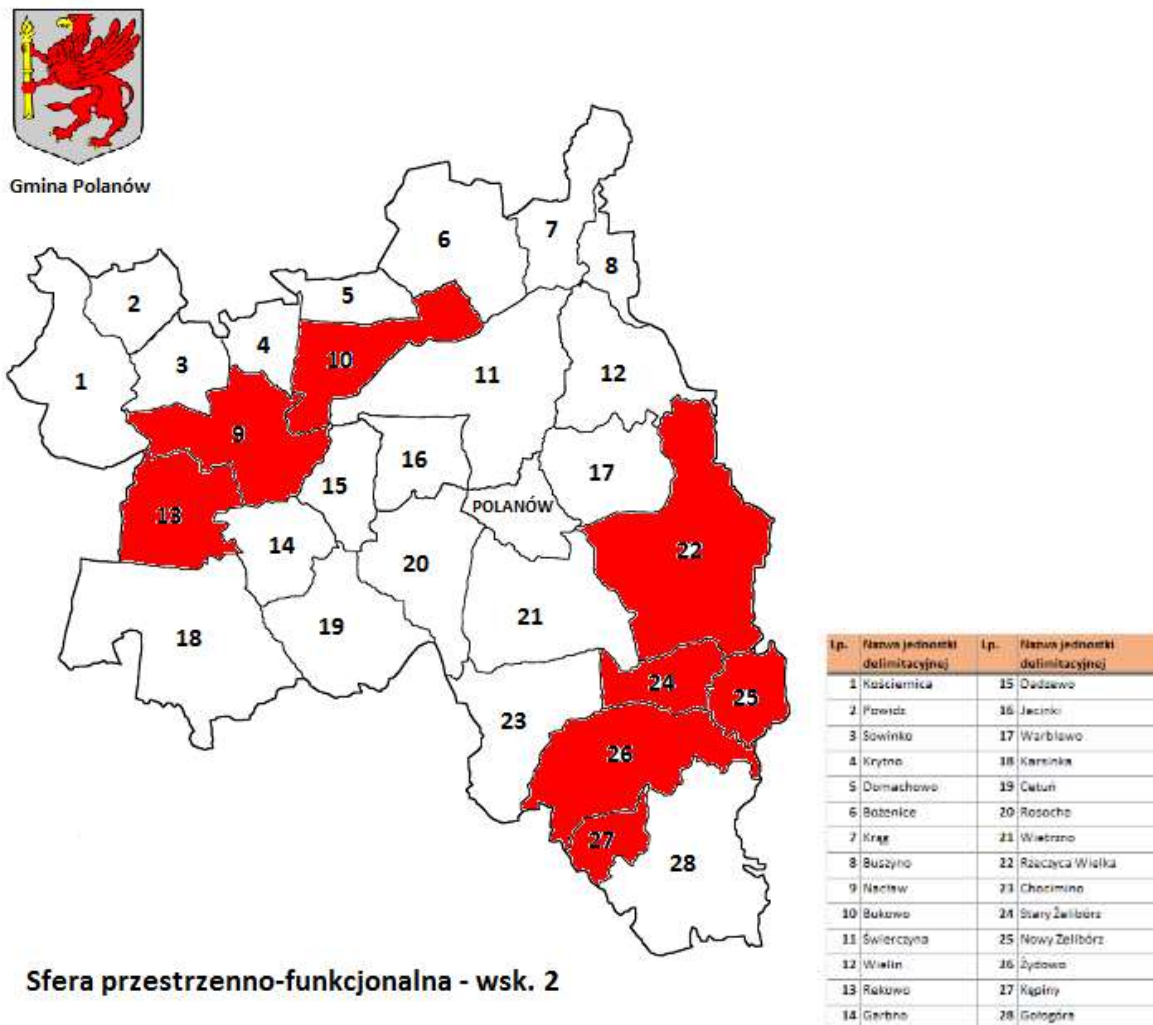
Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2015 roku	Koncentracja PROBLEMU (1- wartość poniżej średniej, 0 - powyżej średniej)
	Gmina Polanów	1,59	
1	Nowy Żelibórz	0	1
2	ul. Wolności	0	1
3	ul. Koszalińska	0	1
4	Kępiny	0	1
5	ul. Sławieńska	0	1
6	ul. Klonowa	0	1
7	ul. Zacisze	0	1
8	ul. Boczna	0	1
9	ul. Zamkowa	0	1
10	ul. Dworcowa	0	1
11	ul. Żwirowa	0	1
12	ul. Stawna	0	1
13	ul. Partyzancka	0	1
14	ul. Podmiejska	0	1
15	ul. Plac Mestwina	0	1
16	ul. Kolejowa	0	1
17	ul. Młyńska	0	1
18	Stary Żelibórz	0	1
19	ul. Magazynowa	0	1
20	ul. Mokra	0	1
21	ul. Grabowa	0	1
22	ul. Bobolicka	0	1
23	ul. Leśna	0	1
24	ul. Wiejska	0	1
25	ul. Gradowe Wzgórze	0	1
26	ul. Rybna	0	1
27	ul. Lipowa	0	1
28	ul. Cicha	0	1
29	ul. Młodzieżowa	0	1

30	ul. Ogrodowa	0	1
31	ul. Polna	0	1
32	ul. Świerczewo	0	1
33	ul. Przytorze	0	1
34	Rzeczycza Wielka	0,75	1
35	Nacław	0,88	1
36	Żydowo	0,88	1
37	Bukowo	1,37	1
38	Rekowo	1,52	1
39	Cetuń	1,85	0
40	Gołogóra	2,04	0
41	Kościernica	2,08	0
42	Dadzewo	2,27	0
43	Garbno	2,44	0
44	Krytno	2,5	0
45	Domachowo	2,56	0
46	Świerczyna	2,63	0
47	Jacinki	2,94	0
48	Krąg	3,03	0
49	Bożenice	3,03	0
50	Wietrzno	3,03	0
51	Rosocha	3,13	0
52	Sowinko	3,33	0
53	ul. Mariańskie Wzgórze	3,33	0
54	Chocimino	3,57	0
55	Karsinka	4	0
56	Buszyno	4,76	0
57	Wielin	5	0
58	ul. Różana	6,25	0
59	Powidz	9,09	0
60	Warblewo	11,11	0
61	ul. Korczaka		
62	ul. Zielona		
63	ul. Cmentarna		
64	ul. Strumykowa		
65	ul. Jana Pawła II		
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka		
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności		
68	ul. Łąkowa		
69	ul. Poprzeczna		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 16. Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2015 roku – wartość poniżej średniej gminnej

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Problem 14. Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan techniczny – niski dostęp do infrastruktury sportowej

W gminie Polanów wg danych UM Polanów zdiagnozowano niski dostęp do infrastruktury obiektów sportowych. Liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w 2015 roku wyniosła w gminie Polanów 0,34. Wartość średnią dla gminy w przypadku tego wskaźnika przekroczono dla jednostek delimitacyjnych oznaczonych kolorem czerwonym w poniższej tabeli.

Tabela 20. Liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w 2015 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w 2015 roku	Koncentracja PROBLEMU (1- wartość poniżej średniej, 0 - powyżej średniej)
	Gmina Polanów	0,34	
1	Nowy Żelibórz	0	1
2	ul. Wolności	0	1
3	ul. Koszalińska	0	1
4	Kępiny	0	1
5	ul. Sławieńska	0	1
6	ul. Klonowa	0	1
7	ul. Korczaka	0	1
8	ul. Zacisze	0	1
9	ul. Boczna	0	1
10	ul. Zamkowa	0	1
11	ul. Dworcowa	0	1
12	ul. Żwirowa	0	1
13	ul. Stawna	0	1
14	ul. Partyzancka	0	1
15	ul. Podmiejska	0	1
16	ul. Plac Mestwina	0	1
17	ul. Kolejowa	0	1
18	ul. Mariańskie Wzgórze	0	1
19	ul. Młyńska	0	1
20	Stary Żelibórz	0	1
21	ul. Magazynowa	0	1
22	ul. Mokra	0	1
23	ul. Zielona	0	1
24	ul. Grabowa	0	1
25	ul. Bobolicka	0	1
26	ul. Leśna	0	1
27	ul. Cmentarna	0	1

28	ul. Wiejska	0	1
29	ul. Rybna	0	1
30	ul. Lipowa	0	1
31	ul. Cicha	0	1
32	ul. Młodzieżowa	0	1
33	ul. Ogrodowa	0	1
34	ul. Polna	0	1
35	ul. Świerczewo	0	1
36	ul. Przytorze	0	1
37	ul. Strumykowa	0	1
38	ul. Różana	0	1
39	Żydowo	0,14	1
40	Naclaw	0,2	1
41	Rzeczycza Wielka	0,23	1
42	Bukowo	0,38	0
43	Kościernica	0,41	0
44	Cetuń	0,45	0
45	Domachowo	0,45	0
46	Świerczyna	0,53	0
47	Jacinki	0,56	0
48	Garbno	0,58	0
49	Gołogóra	0,59	0
50	Krąg	0,6	0
51	Dadzewo	0,63	0
52	Bożenice	0,65	0
53	Krytno	0,66	0
54	Wietrzno	0,67	0
55	Rekowo	0,79	0
56	Chocimino	0,81	0
57	Rosocha	0,81	0
58	Sowinko	0,92	0
59	Buszyno	1,16	0
60	Karsinka	1,25	0
61	Powidz	1,33	0
62	Wielin	1,33	0
63	Warblewo	2	0
64	ul. Gradowe Wzgórze	5,56	0
65	ul. Jana Pawła II		
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka		
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności		

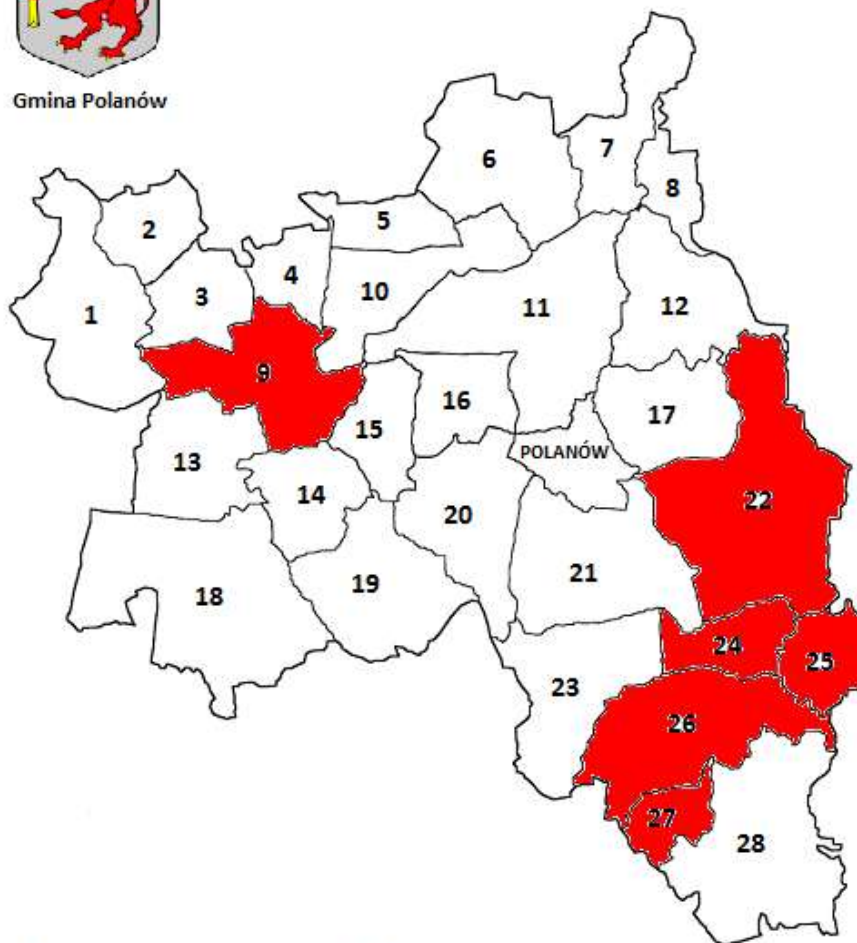
68	ul. Łąkowa		
69	ul. Poprzeczna		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 17. Liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w 2015 roku

Gmina Polanów

Sfera przestrzenno-funkcjonalna - wsk. 3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Problem 15. Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość – uczestnictwo w zajęciach kulturalnych

Niski dostęp do oferty domów kultury i świetlic przeanalizowano na podstawie uczestnictwa dzieci i młodzieży poszczególnych jednostek delimitacyjnych. W gminie Polanów w 2015 roku odnotowano 325 dzieci i młodzieży korzystających z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice. Oznacza to, że w gminie w oferty domów kultury i świetlic korzystało 17,74% dzieci i młodzieży. Wartość średnią dla gminy w przypadku tego wskaźnika przekroczone dla jednostek delimitacyjnych oznaczonych kolorem czerwonym w poniższej tabeli.

Tabela 21. Odsetek dzieci i młodzieży (do lat 18) korzystających z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice w 2015 roku

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Odsetek dzieci i młodzieży (do lat 17) korzystających z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice	Koncentracja PROBLEMU (1- wartość poniżej średniej, 0 - powyżej średniej)
	Gmina Polanów	17,47%	
1	Cetuń	0,00%	1
2	Nowy Żelibórz	0,00%	1
3	Bukowo	0,00%	1
4	Żydowo	0,00%	1
5	Warblewo	0,00%	1
6	Domachowo	0,00%	1
7	Dadzewo	0,00%	1
8	Kępiny	0,00%	1
9	Świerczyna	0,00%	1
10	ul. Klonowa	0,00%	1
11	Krąg	0,00%	1
12	Powidz	0,00%	1
13	ul. Boczna	0,00%	1
14	Wietrzno	0,00%	1
15	Wielin	0,00%	1
16	ul. Żwirowa	0,00%	1
17	ul. Stawna	0,00%	1
18	Rosocha	0,00%	1
19	Buszyno	0,00%	1
20	ul. Kolejowa	0,00%	1
21	Stary Żelibórz	0,00%	1
22	ul. Magazynowa	0,00%	1
23	ul. Bobolicka	0,00%	1
24	ul. Wiejska	0,00%	1
25	ul. Gradowe Wzgórze	0,00%	1
26	ul. Rybna	0,00%	1
27	ul. Lipowa	0,00%	1

28	ul. Cicha	0,00%	1
29	ul. Ogrodowa	0,00%	1
30	ul. Polna	0,00%	1
31	ul. Przytorze	0,00%	1
32	ul. Partyzancka	3,59%	1
33	ul. Mariańskie Wzgórze	6,67%	1
34	ul. Zacisze	7,14%	1
35	ul. Młyńska	9,09%	1
36	ul. Sławieńska	9,68%	1
37	ul. Podmiejska	10,00%	1
38	ul. Zamkowa	13,16%	1
39	ul. Koszalińska	18,18%	0
40	ul. Wolności	22,22%	0
41	ul. Plac Mestwina	22,22%	0
42	ul. Świerczewo	22,22%	0
43	Rekowo	22,73%	0
44	ul. Dworcowa	25,00%	0
45	ul. Różana	25,00%	0
46	ul. Mokra	28,57%	0
47	Krytno	30,00%	0
48	Rzeczycza Wielka	30,08%	0
49	Bożenice	30,30%	0
50	ul. Grabowa	30,77%	0
51	Gołogóra	34,69%	0
52	Nacław	35,09%	0
53	ul. Młodzieżowa	40,00%	0
54	Garbno	43,90%	0
55	Karsinka	48,00%	0
56	Sowinko	50,00%	0
57	ul. Leśna	50,00%	0
58	Kościernica	54,17%	0
59	Jacinki	64,71%	0
60	Chocimino	107,14%	0
61	ul. Korczaka		
62	ul. Zielona		
63	ul. Cmentarna		
64	ul. Strumykowa		
65	ul. Jana Pawła II		
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka		
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności		

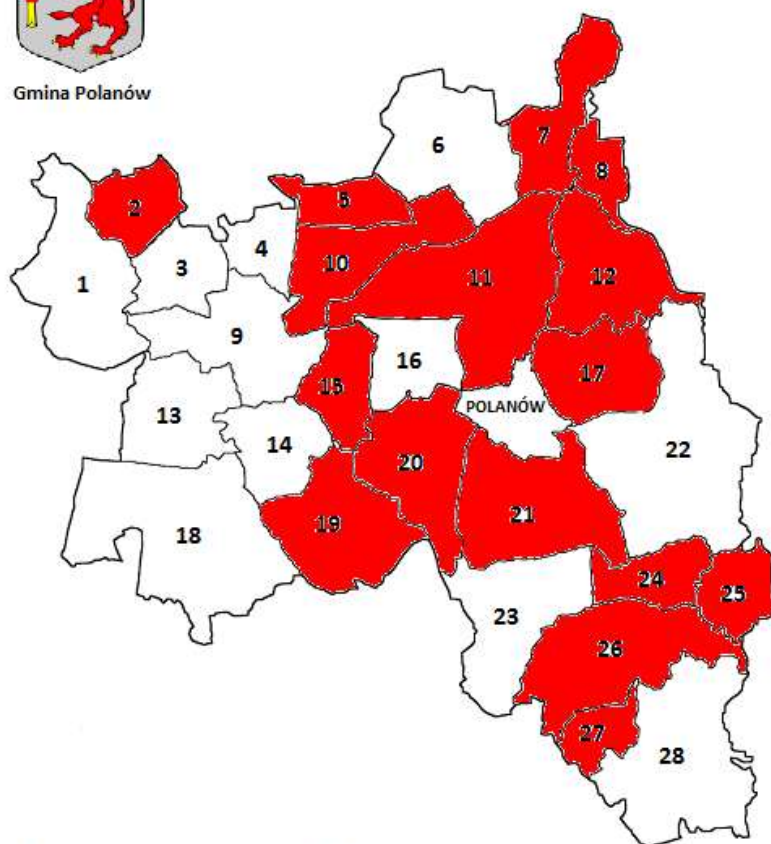
68	ul. Łąkowa		
69	ul. Poprzeczna		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 18. Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice) w gminie Polanów w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2015 roku – wartość poniżej średniej gminnej

Gmina Polanów

Sfera przestrzenno-funkcjonalna - wsk. 4

Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej	Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej
1	Kościelnica	15	Dądzewo
2	Prowda	16	Jacinki
3	Sowinka	17	Warblawo
4	Krytne	18	Karsinik
5	Domachowo	19	Celun
6	Bożenice	20	Rosochy
7	Krag	21	Wiekarno
8	Buszyno	22	Rzeczca Wielka
9	Nacław	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbórz
11	Świerczyna	25	Nowy Żelbórz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rokowo	27	Kępiny
14	Garbno	28	Golegóra

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

4.7 DIAGNOZA ZJAWISK W SFERZE TECHNICZNEJ

Problem 14. Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych – zły stan zabytków.

Ocenę degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych przeprowadzono na podstawie liczby zabytków wpisanych do rejestru zabytków wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat. W gminie Polanów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców zdiagnozowano występowanie 1,09 takich obiektów. Wartość średnią dla gminy w przypadku tego wskaźnika przekroczono dla jednostek delimitacyjnych oznaczonych kolorem czerwonym w poniższej tabeli.

Tabela 22. Liczba zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Koncentracja PROBLEMU (1- wartość powyżej średniej, 0 - poniżej średniej)
	Gmina Polanów	1,09	-
1	Chocimino	6,9	1
2	Bożenice	5,26	1
3	Garbno	5,05	1
4	Krąg	5,05	1
5	ul. Wolności	4,27	1
6	ul. Młyńska	3,97	1
7	ul. Zamkowa	3,72	1
8	Naclaw	1,76	1
9	Żydowo	1,03	0
10	Rzeczycza Wielka	0	0
11	Cetuń	0	0
12	Nowy Żelibórz	0	0
13	Bukowo	0	0
14	Jacinki	0	0
15	Warblewo	0	0
16	ul. Koszalińska	0	0
17	Krytno	0	0
18	Sowinko	0	0
19	Kościernica	0	0
20	Domachowo	0	0
21	Karsinka	0	0
22	Dadzewo	0	0
23	Kępiny	0	0
24	Świerczyna	0	0

25	ul. Sławieńska	0	0
26	ul. Klonowa	0	0
27	ul. Korczaka	0	0
28	Rekowo	0	0
29	Gołogóra	0	0
30	ul. Zacisze	0	0
31	Powidz	0	0
32	ul. Boczna	0	0
33	Wietrzno	0	0
34	Wielin	0	0
35	ul. Dworcowa	0	0
36	ul. Żwirowa	0	0
37	ul. Stawna	0	0
38	Rosocha	0	0
39	ul. Partyzancka	0	0
40	Buszyno	0	0
41	ul. Podmiejska	0	0
42	ul. Plac Mestwina	0	0
43	ul. Kolejowa	0	0
44	ul. Mariańskie Wzgórze	0	0
45	Stary Żelibórz	0	0
46	ul. Magazynowa	0	0
47	ul. Mokra	0	0
48	ul. Zielona	0	0
49	ul. Grabowa	0	0
50	ul. Bobolicka	0	0
51	ul. Leśna	0	0
52	ul. Cmentarna	0	0
53	ul. Wiejska	0	0
54	ul. Gradowe Wzgórze	0	0
55	ul. Rybna	0	0
56	ul. Lipowa	0	0
57	ul. Cicha	0	0
58	ul. Młodzieżowa	0	0
59	ul. Ogrodowa	0	0
60	ul. Polna	0	0
61	ul. Świerczewo	0	0
62	ul. Przytorze	0	0
63	ul. Strumykowa	0	0
64	ul. Różana	0	0

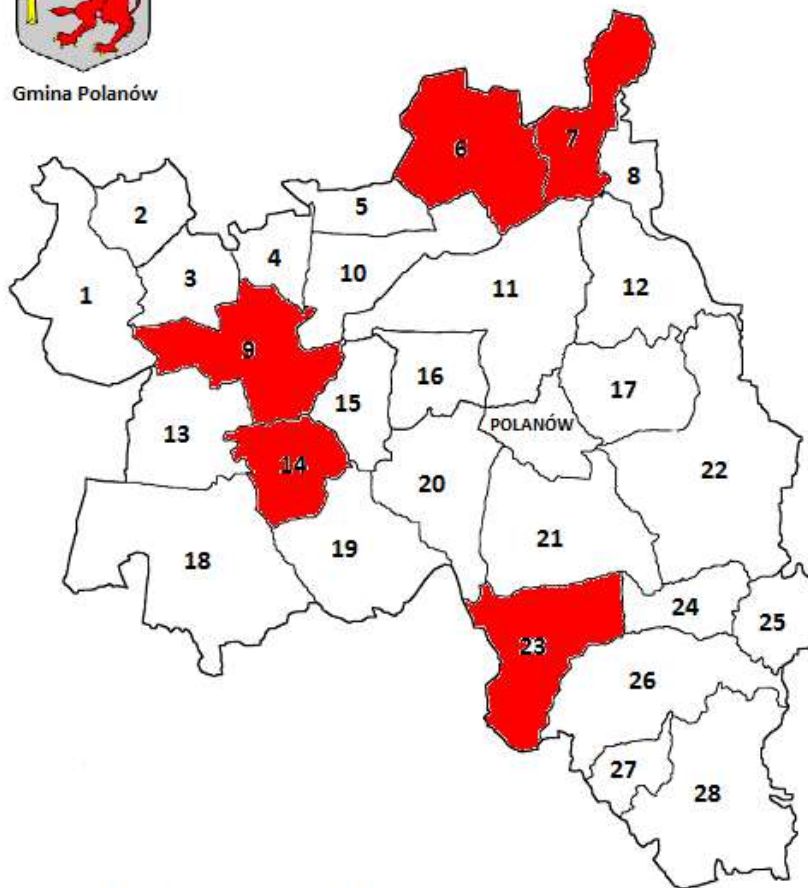
65	ul. Jana Pawła II		
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka		
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności		
68	ul. Łąkowa		
69	ul. Poprzeczna		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 19. Liczba zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wartość powyżej średniej gminnej

Gmina Polanów

Sfera techniczna - wsk.1

Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej	Lp.	Nazwa jednostki delimitacyjnej
1	Kościernica	15	Dedziewo
2	Płocicz	16	Jacinki
3	Sowinko	17	Warblawo
4	Krytno	18	Karsinka
5	Domachowo	19	Celun
6	Bobonice	20	Rosoch
7	Krag	21	Wielbrano
8	Buzzyno	22	Rzeczka Wielka
9	Niesław	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbórz
11	Świerczyzna	25	Nowy Żelbórz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rakowo	27	Kapłiny
14	Garbno	28	Golęszyn

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Problem 15. Degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym – udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa / ulicy (%).

Ocenę potencjalnego poziomu degradacji technicznej obiektów budowlanych dokonano również na podstawie udziału mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa/ulicy. Gmina Polanów charakteryzuje się wysokim udziałem takich mieszkań w zasobie mieszkaniowym. Wg danych UM Polanów udział ten wynosił 9,5%. Wartość średnią dla gminy w przypadku tego wskaźnika przekroczone dla jednostek delimitacyjnych oznaczonych kolorem czerwonym w poniższej tabeli.

Tabela 23. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa / ulicy (%)

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa / ulice (%)	Koncentracja PROBLEMU (1- wartość powyżej średniej, 0 - poniżej średniej)
	Gmina Polanów	9,5	-
1	Rzeczyca Wielka	85	1
2	Świerczyna	85	1
3	Naclaw	80	1
4	Chocimino	70	1
5	Dadzewo	70	1
6	Wietrzno	65	1
7	Rosocha	45	1
8	Cetuń	40	1
9	Kościernica	40	1
10	Domachowo	40	1
11	Jacinki	10	1
12	Garbno	10	1
13	Bukowo	5	0
14	Bożenice	5	0
15	Krytno	2	0
16	ul. Partyzancka	0,4	0
17	Nowy Żelibórz	0	0
18	ul. Wolności	0	0
19	Żydowo	0	0
20	Warblewo	0	0
21	ul. Koszalińska	0	0
22	Sowinko	0	0
23	Karsinka	0	0
24	Kępiny	0	0
25	ul. Sławieńska	0	0
26	ul. Klonowa	0	0
27	ul. Korczaka	0	0

28	Rekowo	0	0
29	Gołogóra	0	0
30	ul. Zacisze	0	0
31	Krąg	0	0
32	Powidz	0	0
33	ul. Boczna	0	0
34	ul. Zamkowa	0	0
35	Wielin	0	0
36	ul. Dworcowa	0	0
37	ul. Żwirowa	0	0
38	ul. Stawna	0	0
39	Buszyno	0	0
40	ul. Podmiejska	0	0
41	ul. Plac Mestwina	0	0
42	ul. Kolejowa	0	0
43	ul. Mariańskie Wzgórze	0	0
44	ul. Młyńska	0	0
45	Stary Żelibórz	0	0
46	ul. Magazynowa	0	0
47	ul. Mokra	0	0
48	ul. Zielona	0	0
49	ul. Grabowa	0	0
50	ul. Bobolicka	0	0
51	ul. Leśna	0	0
52	ul. Cmentarna	0	0
53	ul. Wiejska	0	0
54	ul. Gradowe Wzgórze	0	0
55	ul. Rybna	0	0
56	ul. Lipowa	0	0
57	ul. Cicha	0	0
58	ul. Młodzieżowa	0	0
59	ul. Ogrodowa	0	0
60	ul. Polna	0	0
61	ul. Świerczewo	0	0
62	ul. Przytorze	0	0
63	ul. Strumykowa	0	0
64	ul. Różana	0	0
65	ul. Jana Pawła II	0	0
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka	0	0
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności	0	0

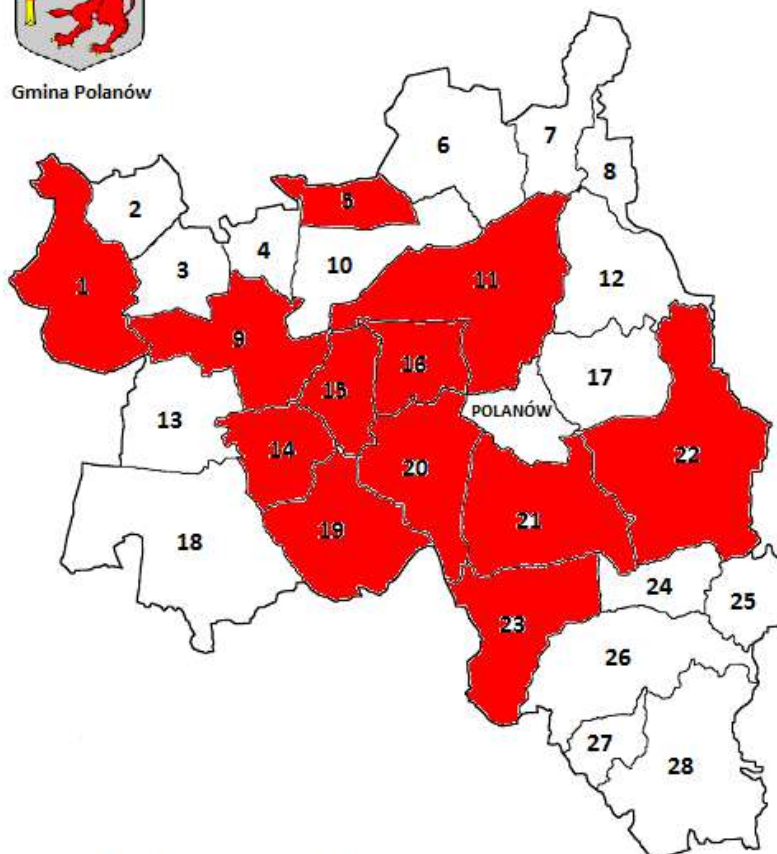
68	ul. Łąkowa	0	0
69	ul. Poprzeczna	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 20. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa / ulicy (%) – wartość powyżej średniej gminnej

Gmina Polanów

Sfera techniczna - wsk. 3

l.p.	Nazwa jednostki delimitacyjnej	l.p.	Nazwa jednostki delimitacyjnej
1	Kościelnica	15	Dądzewo
2	Powrta	16	Jacinki
3	Sowinka	17	Warblawo
4	Krytne	18	Karsinka
5	Domaszkowo	19	Celutn
6	Botanice	20	Rosoch
7	Krag	21	Wietrano
8	Buszyń	22	Rzeczka Wielka
9	Nieśław	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbierz
11	Świerczyna	25	Nowy Żelbierz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rokowo	27	Kapiny
14	Gerbno	28	Golegóra

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Problem 16. Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska – dostęp do sieci kanalizacyjnej

W gminie Polanów problem braku dostępu do sieci kanalizacyjnej dotyczył 27,44% mieszkańców. W poniższej tabeli kolorem czerwonym oznaczono jednostki delimitacyjne, w których stwierdzono brak dostępu do sieci kanalizacyjnej.

Tabela 24. Odsetek osób pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Odsetek osób pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej	Koncentracja PROBLEMU (1- wartość powyżej średniej, 0 - poniżej średniej)
	Gmina Polanów	27,44%	-
1	Nowy Żelibórz	100,00%	1
2	Bukowo	100,00%	1
3	Warblewo	100,00%	1
4	Garbno	100,00%	1
5	Krytno	100,00%	1
6	Sowinko	100,00%	1
7	Kościelnica	100,00%	1
8	Kępiny	100,00%	1
9	Świerczyna	100,00%	1
10	Rekowo	100,00%	1
11	Gołogóra	100,00%	1
12	Powidz	100,00%	1
13	ul. Boczna	100,00%	1
14	Bożenice	100,00%	1
15	Wielin	100,00%	1
16	Rosocha	100,00%	1
17	Buszyno	100,00%	1
18	Stary Żelibórz	100,00%	1
19	ul. Cmentarna	100,00%	1
20	ul. Cicha	100,00%	1
21	ul. Przytorze	100,00%	1
22	Chocimino	0,00%	0
23	Naclaw	0,00%	0
24	Rzeczycza Wielka	0,00%	0
25	Cetuń	0,00%	0
26	ul. Wolności	0,00%	0
27	Żydowo	0,00%	0
28	Jacinki	0,00%	0
29	ul. Koszalińska	0,00%	0
30	Domachowo	0,00%	0

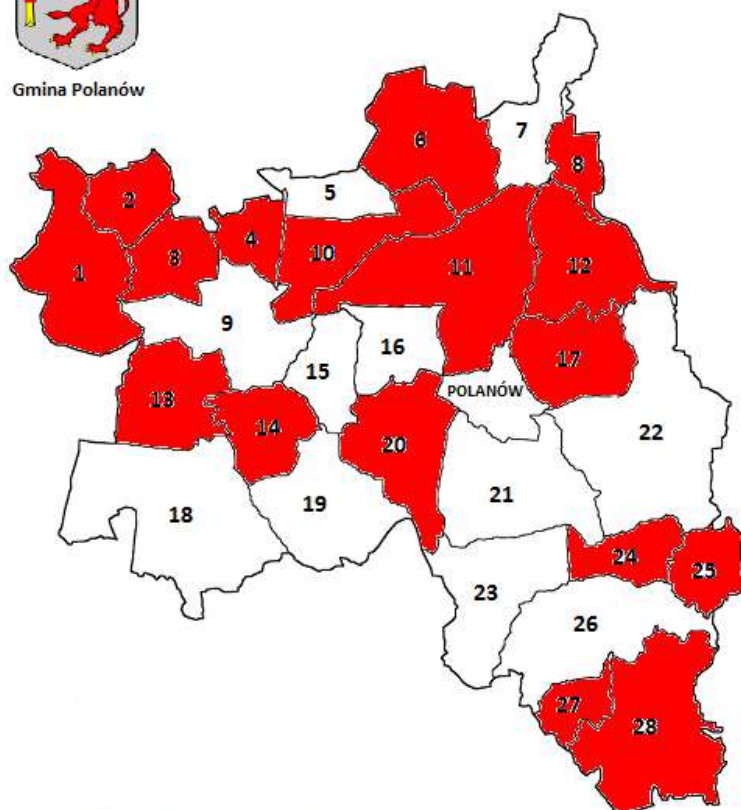
31	Karsinka	0,00%	0
32	Dadzewo	0,00%	0
33	ul. Sławieńska	0,00%	0
34	ul. Klonowa	0,00%	0
35	ul. Korczaka	0,00%	0
36	ul. Zacisze	0,00%	0
37	Krąg	0,00%	0
38	ul. Zamkowa	0,00%	0
39	Wietrzno	0,00%	0
40	ul. Dworcowa	0,00%	0
41	ul. Żwirowa	0,00%	0
42	ul. Stawna	0,00%	0
43	ul. Partyzancka	0,00%	0
44	ul. Podmiejska	0,00%	0
45	ul. Plac Mestwina	0,00%	0
46	ul. Kolejowa	0,00%	0
47	ul. Mariańskie Wzgórze	0,00%	0
48	ul. Młyńska	0,00%	0
49	ul. Magazynowa	0,00%	0
50	ul. Mokra	0,00%	0
51	ul. Zielona	0,00%	0
52	ul. Grabowa	0,00%	0
53	ul. Bobolicka	0,00%	0
54	ul. Leśna	0,00%	0
55	ul. Wiejska	0,00%	0
56	ul. Gradowe Wzgórze	0,00%	0
57	ul. Rybna	0,00%	0
58	ul. Lipowa	0,00%	0
59	ul. Młodzieżowa	0,00%	0
60	ul. Ogrodowa	0,00%	0
61	ul. Polna	0,00%	0
62	ul. Świerczewo	0,00%	0
63	ul. Strumykowa	0,00%	0
64	ul. Różana	0,00%	0
65	ul. Jana Pawła II		
66	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka		
67	Rynek w Polanowie, ul. Wolności		
68	ul. Łąkowa		
69	ul. Poprzeczna		

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

Rysunek 21. Odsetek osób pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej – wartość powyżej średniej gminnej

Gmina Polanów

Sfera techniczna - wsk. 4

l.p.	Nazwa jednostki dotlimitacyjnej	l.p.	Nazwa jednostki dotlimitacyjnej
1	Kościelnica	15	Dwidawo
2	Płocicz	16	Jasnik
3	Sowinka	17	Warblawo
4	Krytne	18	Karcinik
5	Domachowo	19	Cetun
6	Bobenice	20	Rosoch
7	Krag	21	Wietrno
8	Buszyno	22	Rzeczca Wielka
9	Nacław	23	Chocimino
10	Bukowo	24	Stary Żelbierz
11	Świerczyca	25	Nowy Żelbierz
12	Wielin	26	Żydowo
13	Rokowo	27	Kipiny
14	Gerbno	28	Golegda

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UM Polanów

5 OBSZARY ZDEGRADOWANE I OBSZARY REWITALIZACJI

5.1 STAN KRYZYSOWY I OBSZAR ZDEGRADOWANY

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, **można wyznaczyć jako obszar zdegradowany**, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz nefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska².

Poniżej zestawiono ze sobą, w odniesieniu do poszczególnych jednostek delimitacyjnych, koncentrację problemów społecznych, opisaną za pomocą syntetycznego wskaźnika wystandaryzowanego oraz informację nt. pozostałych problemów występujących w tych przestrzeniach.

Z zestawienia wynika, że na obszarze o najwyższej koncentracji problemów społecznych występują dalsze problemy:

- Chocimino – niski poziom przedsiębiorczości, występowanie azbestu, niski dostęp do placów zabaw, niski dostęp do infrastruktury sportu, zły stan zabytków, duży udział zabudowy po PGR,
- Naclaw – niski poziom przedsiębiorczości, występowanie azbestu, niski dostęp do placów zabaw, niski dostęp do infrastruktury sportu, zły stan zabytków, duży udział zabudowy po PGR,
- Rzeczyca Wielka – niski poziom przedsiębiorczości, niski dostęp do placów zabaw, niski dostęp do infrastruktury sportu, duży udział zabudowy po PGR,
- Cetuń – niski poziom przedsiębiorczości, występowanie azbestu, niski dostęp do placów zabaw, niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych, duży udział zabudowy po PGR,
- Polanów, w tym:
 - ul. Wolności – niski dostęp do placów zabaw, niski dostęp do infrastruktury sportu, zły stan zabytków,
 - ul. Koszalińska – niski dostęp do placów zabaw, niski dostęp do infrastruktury sportu,

² Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020

- Zamkowa – (w sferze społecznej szczególna skala zjawiska depopulacji oraz starzenia się społeczeństwa) – niski dostęp do placów zabaw, niski dostęp do infrastruktury sportu, niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych, zły stan zabytków,
- Ul. Sławieńska (w sferze społecznej szczególna koncentracja przestępczości) – niski poziom przedsiębiorczości, występowanie azbestu, niski dostęp do placów zabaw, niski dostęp do infrastruktury sportu.³

Uwaga: w przypadku miejscowości nowy Żelibórz nie zdecydowano się na uznanie tej wsi za zdegradowaną ze względu na plany Gminy Polanów zakładające całkowitą likwidację tej miejscowości.

Delimitacja występowania problemów społecznych w mieście Polanów prowadzona była w oparciu o podział miasta na ulice. To rozwiązanie niewątpliwie pozwoliło na bardzo precyzyjne wskazanie lokalizacji problemów. Jednocześnie ze względu na nieduże rozmiary poszczególnych jednostek przestrzennych miasta ze względu na liczbę ludności konieczne było poszukiwanie „zwartości przestrzeni” występowanie problemów społecznych. Agregacja sąsiadujących ze sobą ulic, w których zdiagnozowano występowanie różnych problemów społecznych pozwoliła na wskazanie „zwartej przestrzeni” miasta, w której poszczególne problemy społeczne na siebie się nakładają. Jest to stosunkowo nieduża przestrzeń śródmiejska, obejmująca sąsiadujące ze sobą ulice: Koszalińską, Sławieńską, Zamkową oraz Wolności.

Potwierdzeniem słuszności wskazania tego obszaru, jako miejsca koncentracji problemów społecznych są dane zagregowane dla ww. ulic. W tej przestrzeni zdiagnozowano łącznie aż 5 niekorzystnych zjawisk społecznych, których natężenie jest wyższe od średniej gminnej.

Po pierwsze wskazany obszar charakteryzuje się znaczącym ubytkiem liczby ludności. W ciągu analizowanych lat 2015/2010 z przestrzeni tego obszaru ubyło 7,12% ludności, podczas gdy średnia dla gminy wyniosła 3,30%.

Wskazany centralny obszar Polanowa charakteryzuje również wysoki odsetek osób w wieku poprodukcyjnym. W 2015 roku było to 18,29% ludności w wieku poprodukcyjnym, przy średniej gminnej 15,84%.

Oprócz problemów demograficznych na obszarze zdiagnozowano problem ubóstwa. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa w przeliczeniu 1000 mieszkańców wyniosła 47,22, przy średniej gminnej 44,00.

Z problem ubóstwa występuje także problem uzależnienia od alkoholu. W 2015 roku na 1000 mieszkańców tego obszaru 5,9 korzystało z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu, przy średniej gminnej 4,0.

Centrum Polanowa było też miejscem, w którym stwierdzono najwyższą w skali gminy liczbę interwencji Straży Miejskiej. W 2015 roku odnotowano 138 interwencji w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 20,42.

Obszar zdegradowany zamieszkalny był wg danych UM w Polanowie w 2016 roku przez 2293 osoby, co stanowiło 25,45% mieszkańców gminy.

³ W przypadku Polanowa poszukiwano spójności przestrzennej wybranych ulic o największej wartości syntetycznego wskaźnika wystandaryzowanego, opisującego koncentrację problemów społecznych

Tabela 25. Zestawienie obszarów koncentracji problemów społecznych z występowaniem dalszych problemów, w tym gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w gminie Polanów

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców (2016 rok)	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – koncentracja problemów społecznych	10. Przedsiębiorczość	11. Azbest	12. Drogi wymagające naprawy	13. Dostęp do placu zabaw	14. Dostęp do infrastruktury sportu	15. Uczestnictwo w zajęciach kulturalnych	16. Zły stan zabytków	17. Udział mieszkań po PGR	18. Dostęp do sieci kanalizacyjnej	Problemy pozostałe razem
1	Chocimino	149	1	1	1	0	0	0	0	1	1	0	4
2	Nacław	542	0,9	1	1	0	1	1	0	1	1	0	6
3	Rzeczyca Wielka	483	0,82	1	0	0	1	1	0	0	1	0	4
4	Cetuń	280	0,72	1	1	0	0	0	1	0	1	0	4
5	Żydowo	943	0,61	1	0	0	1	0	1	0	0	0	3
6	ul. Wolności	229	0,59	0	0	0	1	1	0	1	0	0	3
7	Garbno	198	0,51	1	1	0	0	0	0	1	1	1	5
8	Nowy Żelibórz	68	0,51	1	1	1	1	1	1	0	0	1	7
9	Bukowo	295	0,5	1	0	0	1	1	1	0	0	1	5
10	Jacinki	198	0,49	1	0	0	0	0	0	0	1	0	2
11	ul. Koszalińska	246	0,49	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
12	Warblewo	56	0,48	1	1	0	0	0	1	0	0	1	4
13	Domachowo	246	0,46	1	1	0	0	0	1	0	1	0	4
14	Kościernica	275	0,45	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2
15	Krytno	180	0,45	1	1	0	0	0	0	0	0	1	3
16	ul. Korczaka	3	0,44	1	0	0	1	1		0	0	0	3
17	Dadzewo	187	0,43	1	1	1	0	0	1	0	1	0	5
18	Karsinka	99	0,43	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
19	ul. Zamkowa	265	0,43	0	0	0	1	1	1	1	0	0	4
20	Powidz	86	0,42	0	1	0	0	0	1	0	0	1	3

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców (2016 rok)	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – koncentracja problemów społecznych	10. Przedsiębiorczość	11. Azbest	12. Drogi wymagające naprawy	13. Dostęp do placu zabaw	14. Dostęp do infrastruktury sportu	15. Uczestnictwo w zajęciach kulturalnych	16. Zły stan zabytków	17. Udział mieszkań po PGR	18. Dostęp do sieci kanalizacyjnej	Problemy pozostałe razem
21	Sowinko	126	0,42	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
22	Kępiny	51	0,41	1	1	0	1	1	1	0	0	1	6
23	ul. Klonowa	27	0,41	0	0	1	1	1	1	0	0	0	4
24	Świerczyna	242	0,4	1	1	0	0	0	1	0	1	1	5
25	Krąg	267	0,39	0	0	1	0	0	1	1	0	0	3
26	ul. Dworcowa	120	0,39	1	0	0	1	1	0	0	0	0	3
27	ul. Boczna	17	0,37	0	0	0	1	1	1	0	0	1	4
28	ul. Sławieńska	99	0,37	1	1	0		1	1	0	0	0	4
29	Bożenice	183	0,35	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
30	Wietrzno	181	0,35	0	1	0	0	0	1	0	1	0	3
31	Gołogóra	214	0,34	1	1	1	1	1	0	0	0	1	6
32	Rekowo	117	0,34	0	1	1	1	0	0	0	0	1	4
33	ul. Zacisze	242	0,33	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
34	ul. Kolejowa	68	0,32	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
35	ul. Partyzancka	282	0,31	1	0	0	1	1	1	0	0	0	4
36	Rosocha	163	0,3	0	1	0	0	0	1	0	1	1	4
37	ul. Magazynowa	47	0,3	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
38	Wielin	83	0,3	0	1	0	0	0	1	0	0	1	3
39	ul. Żwirowa	137	0,29	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
40	ul. Podmiejska	93	0,27	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
41	Buszyno	102	0,25	1	1	0	0	0	1	0	0	1	4
42	ul. Stawna	50	0,24	1	0	0	1	1	1	0	0	0	4

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców (2016 rok)	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – koncentracja problemów społecznych	10. Przedsiębiorczość	11. Azbest	12. Drogi wymagające naprawy	13. Dostęp do placu zabaw	14. Dostęp do infrastruktury sportu	15. Uczestnictwo w zajęciach kulturalnych	16. Zły stan zabytków	17. Udział mieszkań po PGR	18. Dostęp do sieci kanalizacyjnej	Problemy pozostałe razem
43	ul. Grabowa	85	0,19	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
44	ul. Mariańskie Wzgórze	190	0,19	1	0	0	1	1	1	0	0	0	4
45	ul. Plac Mestwina	47	0,19	1	0	0	1	1	0	0	0	0	3
46	ul. Młyńska	250	0,17	1	0	0	0	1	1	1	0	0	4
47	Stary Żelibórz	13	0,16	1	1	1	1	1	1	0	0	1	7
48	ul. Mokra	57	0,13	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
49	ul. Zielona	5	0,12	1	0	0		1		0	0	0	2
50	ul. Bobolicka	106	0,11	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
51	ul. Leśna	13	0,1	0	0	1		1	0	0	0	0	2
52	ul. Młodzieżowa	32	0,1	1	0	1	1	1	0	0	0	0	4
53	ul. Rybna	22	0,1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
54	ul. Wiejska	45	0,1	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
55	ul. Cmentarna	5	0,09	0	0	0	1	1		0	0	1	3
56	ul. Cicha	4	0,08	1	0	0	1	1	1	0	0	1	5
57	ul. Gradowe Wzgórze	21	0,08	0	0	1	1	0	1	0	0	0	3
58	ul. Lipowa	20	0,06	1	0	0	1	1	1	0	0	0	4
59	ul. Ogrodowa	12	0,06	1	0	1	1	1	1	0	0	0	5
60	ul. Strumykowa	3	0,06	1	0	0		1		0	0	0	2
61	ul. Świerczewo	54	0,04	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
62	ul. Polna	29	0,03	0	0	0	1	1	1	0	0	0	3
63	ul. Różana	48	0,03	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
64	ul. Jana Pawła II	0	0,01								0		0

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Liczba mieszkańców (2016 rok)	Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany – koncentracja problemów społecznych	10. Przedsiębiorczość	11. Azbest	12. Drogi wymagające naprawy	13. Dostęp do placu zabaw	14. Dostęp do infrastruktury sportu	15. Uczestnictwo w zajęciach kulturalnych	16. Zły stan zabytków	17. Udział mieszkań po PGR	18. Dostęp do sieci kanalizacyjnej	Problemy pozostałe razem
65	ul. Przytorze	9	0,01	1	0	1	1	1	1	0	0	1	6
66	Rynek w Polanowie, ul. Wolności	0	0								0		0
67	ul. Doktora Bernarda Pietrzaka	0	0								0		0
68	ul. Łąkowa	0	0								0		0
69	ul. Poprzeczna	0	0								0		0

Źródło: opracowanie własne

5.2 CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH W GMINIE POLANÓW

5.2.1 Polanów – ul. Koszalińska, Sławieńska, Wolności, Zamkowa

Lokalizacja: Polanów, ul. Wolności (229 osób), ul. Koszalińska (246), ul. Sławieńska (99), ul. Zamkowa (265).

Liczba mieszkańców: 839 mieszkańców wg danych UM Polanów za 2016 rok (9,31% ludności gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów przestrzenno-funkcjonalnych.

Główne problemy społeczne:

- Depopulacja (ul. Wolności, Koszalińska, Zamkowa)
- Starzenie się społeczeństwa (ul. Zamkowa)
- Ubóstwo (ul. Wolności)
- Alkoholizm (ul. Wolności)
- Dożywianie dzieci (ul. Wolności, Koszalińska)
- Niski poziom bezpieczeństwa publicznego (ul. Sławieńska)

Pozostałe problemy:

- Niski poziom przedsiębiorczości (ul. Sławieńska)
- Występowanie azbestu (ul. Sławieńska)
- Niski dostęp do placów zabaw
- Niski dostęp do infrastruktury sportu
- Niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych (ul. Zamkowa)
- Zły stan zabytków (ul. Zamkowa)

Opis obszaru:

Obszar znajduje się w centrum Polanowa i obejmuje m.in. rynek, otoczenie kościoła, pierzeję przedwojennych kamienic, powojenne bloki wielorodzinne oraz przestrzeń byłego dworca autobusowego. Dominuje zabudowa wielorodzinna (kamienice sprzed 1945 roku – w szczególności ul. Koszalińska, bloki z lat 1945 – 89 – ul. Zamkowa), obiekty historyczne (kościół, budynek Urzędu Miejskiego – ul. Wolności) oraz obiekty handlowe i usługowe (ul. Wolności).

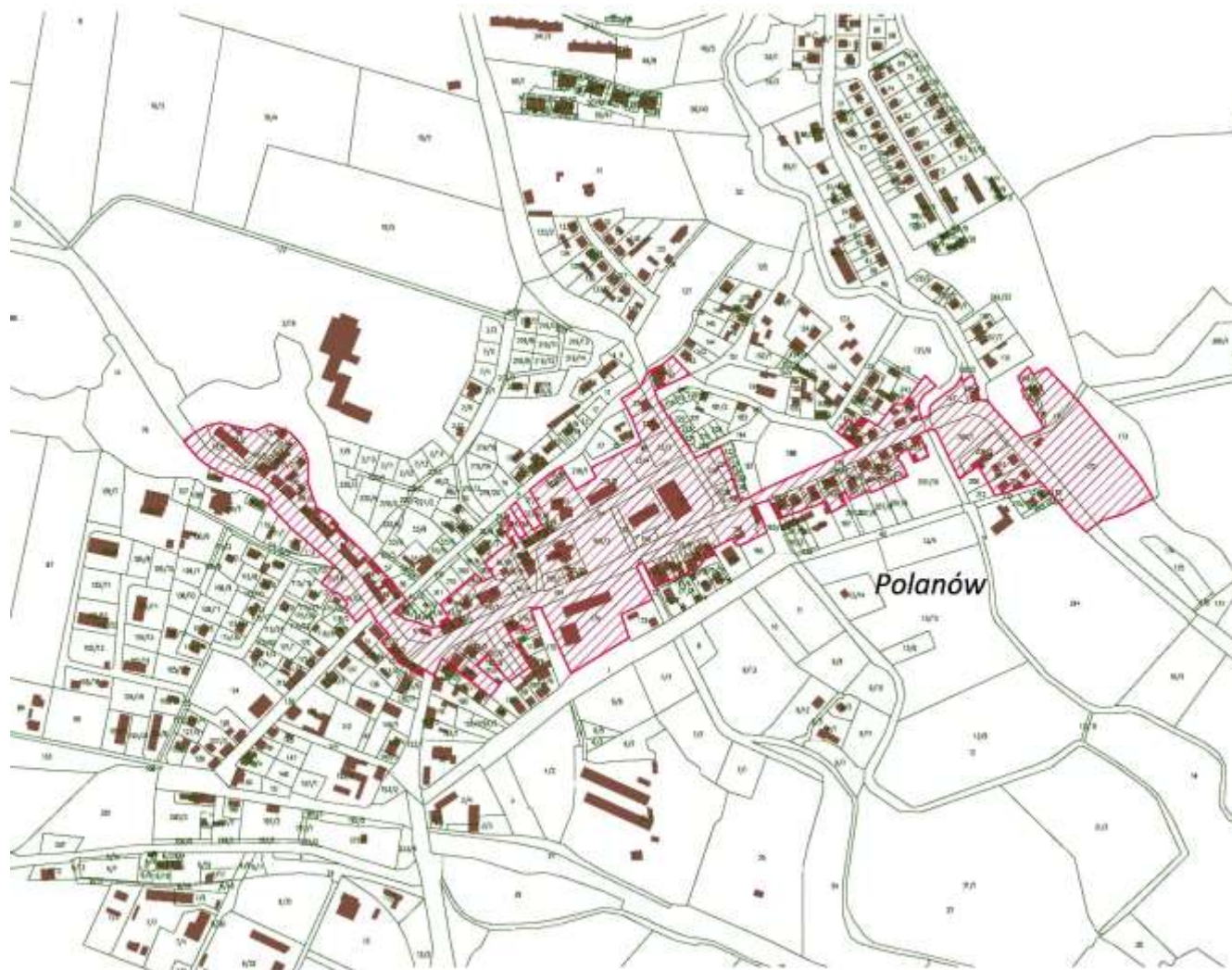
Teren położony jest wzdłuż dróg wojewódzkich nr 205 (w kierunku Koszalina) i 206 (w kierunku Bytowa).

Zabytki znajdujące się w granicach terenu:

- Kościół Wniebowzięcia NMP - rejestr zabytków
- Układ urbanistyczny miasta - wojewódzka ewidencja zabytków

Obszar nie jest chroniony przyrodniczo i krajobrazowo.

Rysunek 22. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Polanowie

Źródło: opracowanie własne

5.2.2 Chocimino

Lokalizacja: Chocimino

Liczba mieszkańców: 149 osób wg danych UM Polanów za 2016 rok (1,65% mieszkańców gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Główne problemy społeczne:

- Depopulacja
- Bezrobocie
- Ubóstwo
- Alkoholizm
- Długotrwała lub ciężka choroba
- Dożywianie dzieci
- Niska aktywność obywatelska

Pozostałe problemy:

- Niski poziom przedsiębiorczości
- Występowanie azbestu
- Niski dostęp do placów zabaw
- Niski dostęp do infrastruktury sportu
- Zły stan zabytków
- Duży udział zabudowy po PGR

Opis:

Wieś znajduje się na skraju południowym gminy Polanów, przy granicy z gminą Bobolice oraz przy drodze powiatowej łączącej Wietrzo z Cybulinem. Miejscowość położona na uboczu, wśród lasów, łąk i jezior. Charakteryzuje się stosunkowo sporą ilością zabudowań przedwojennych, jednakże dominują zabudowania popegeerowskie (w typie niewielkich, kilkurodzinnych bloków mieszkalnych). We wschodniej części wsi znajduje się zabytkowy dwór, w chwili obecnej stanowiący budynek mieszkalny wielorodzinny. Budynek wymaga kapitalnego remontu.

Zabytki znajdujące się w miejscowości:

- Otoczenie kościoła - cmentarz przykościelny - rejestr zabytków
- Kościół św. Teresy od Dzieciątka Jezus wraz z otoczeniem - rejestr zabytków
- Park pałacowy - rejestr zabytków
- Dwór - wojewódzka ewidencja zabytków
- Spichlerz - wojewódzka ewidencja zabytków
- Cmentarz rodowy - wojewódzka ewidencja zabytków
- Cmentarz wiejski - wojewódzka ewidencja zabytków
- Młyn - wojewódzka ewidencja zabytków

Miejscowość nie jest chroniona przyrodniczo i krajobrazowo.

Rysunek 23. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Chociminie

Źródło: opracowanie własne

5.2.3 Cetuń

Lokalizacja: Cetuń

Liczba mieszkańców: 280 osób wg danych UM Polanów za 2016 rok (3,11% mieszkańców gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Główne problemy społeczne:

- Depopulacja
- Ubóstwo
- Długotrwała lub ciężka choroba
- Niska aktywność obywatelska

Pozostałe problemy:

- niski poziom przedsiębiorczości
- występowanie azbestu
- niski dostęp do placów zabaw
- niski poziom uczestnictwa w zajęciach kulturalnych
- duży udział zabudowy po PGR

Opis:

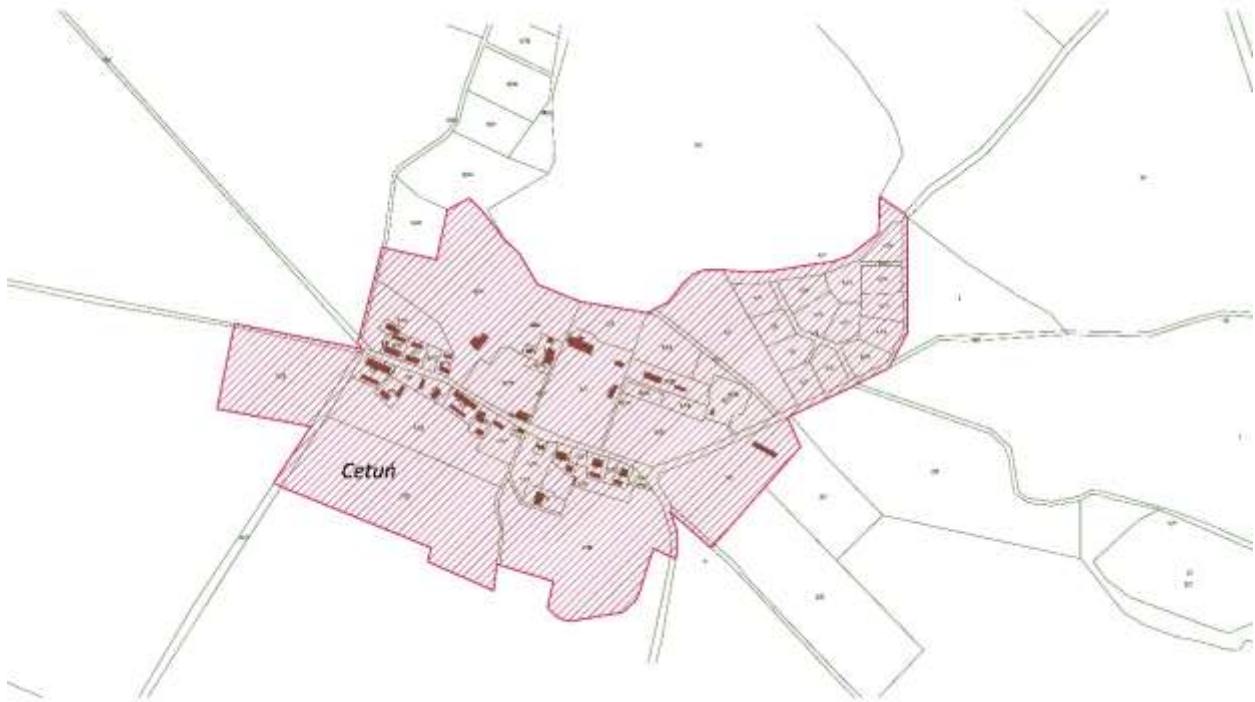
Wieś znajduje się w zachodniej części gminy Polanów, przy drodze powiatowej. Miejscowość położona nad jeziorem Wielkim. Charakteryzuje się stosunkowo sporą ilością zabudowań przedwojennych. W centralnej części wsi dominuje zabytkowy pałac, w chwili obecnej stanowiący dom pomocy społecznej. Budynek wraz z parkiem przypałacowym – zadbany.

Zabytki znajdujące się w miejscowości:

- Park dworski - rejestr zabytków;
- Zespół folwarczny - wojewódzka ewidencja zabytków;
- Gorzelnia - wojewódzka ewidencja zabytków;
- Cmentarz wiejski - wojewódzka ewidencja zabytków;
- Pałac - wojewódzka ewidencja zabytków;
- Obora i spichlerz - wojewódzka ewidencja zabytków;

Miejscowość nie jest chroniona przyrodniczo i krajobrazowo.

Rysunek 24. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Cetuniu

Źródło: opracowanie własne

5.2.4 Naclaw

Lokalizacja: Naclaw

Liczba mieszkańców: 542 osoby wg danych UM Polanów za 2016 rok (6,02% mieszkańców gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Główne problemy społeczne:

- Depopulacja
- Bezrobocie
- Ubóstwo
- Długotrwała lub ciężka choroba
- Dożywianie dzieci

Pozostałe problemy:

- Niski poziom przedsiębiorczości
- Występowanie azbestu
- Niski dostęp do placów zabaw
- Niski dostęp do infrastruktury sportu
- Zły stan zabytków
- Duży udział zabudowy po PGR

Opis:

Wieś znajduje się w północno-zachodniej części gminy Polanów, przy drodze wojewódzkiej nr 206. Charakteryzuje się stosunkowo sporą ilością zabudowań przedwojennych. Przy wjeździe do miejscowości od strony Koszalina znajduje się zabytkowy pałac wraz z parkiem (własność prywatna). Zabudowania w większości zadbane. Miejscowość znajduje się przy Europejskim Szlaku św. Jakuba - Droga Pomorska Kościelnica-Naclaw-Jacinki-Święta Góra.

Zabytki znajdujące się w miejscowości:

- pałac i park pałacowy - rejestr zabytków
- zespół folwarczny - wojewódzka ewidencja zabytków
- budynek poczty - wojewódzka ewidencja zabytków
- cmentarz wiejski - wojewódzka ewidencja zabytków
- cmentarz rodowy w parku pałacowym - wojewódzka ewidencja zabytków
- dom zarządcy - wojewódzka ewidencja zabytków

Miejscowość nie jest chroniona przyrodniczo i krajobrazowo.

Rysunek 25. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Naclawiu

Źródło: opracowanie własne

5.2.5 Rzeczyca Wielka

Lokalizacja: Rzeczyca Wielka oraz osada Rzeczyca Mała

Liczba mieszkańców: 483 osoby wg danych UM Polanów za 2016 roku (5,36% mieszkańców gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Główne problemy społeczne:

- Bezrobocie
- Ubóstwo
- Alkoholizm
- Dożywianie dzieci
- Niska aktywność obywatelska

Pozostałe problemy:

- Niski poziom przedsiębiorczości
- Niski dostęp do placów zabaw
- Niski dostęp do infrastruktury sportu
- Duży udział zabudowy po PGR

Opis:

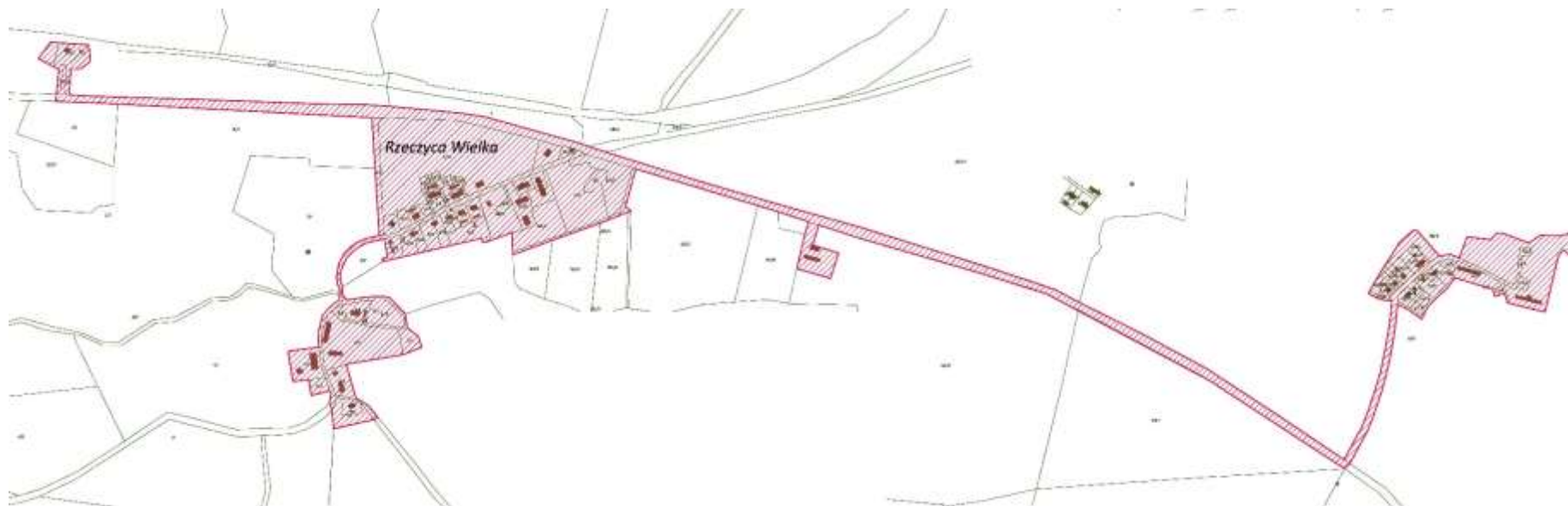
Wieś Rzeczyca Wielka znajduje się w południowo-wschodniej części gminy Polanów, przy drodze wojewódzkiej nr 206. Najbardziej wysunięta wieś na południowy – wschód przed granicą z województwem pomorskim. Charakteryzuje się stosunkowo sporą ilością zabudowań popegeerowskich. Zabudowania często zaniedbane. Osada Rzeczyca Mała znajduje się około 2 km na wschód od Rzeczyca Wielkiej. Osada składa się z kilku obiektów mieszkalnych.

Zabytki znajdujące się w miejscowości:

- Park dworski – rejestr zabytków
- Zespół folwarczny – wojewódzka ewidencja zabytków
- Cmentarz wiejski – wojewódzka ewidencja zabytków

Miejscowość nie jest chroniona przyrodniczo i krajobrazowo.

Rysunek 26. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Rzeczy Wielkiej

Źródło: opracowanie własne

5.3 OBSZAR REWITALIZACJI

Po przeprowadzeniu analiz prowadzących do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, niezbędne jest wyznaczenie (w ramach tego obszaru) **obszaru rewitalizacji**. Obszar rewitalizacji jest obszarem, na którym prowadzona będzie rewitalizacja.

Określenie, która część obszaru zdegradowanego stanowić będzie obszar rewitalizacji następuje w oparciu o dwie przesłanki. Pierwszą z nich jest stwierdzenie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk. Do wniosku tego można dojść za pomocą metod badawczych służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (porównanie wartości mierników i ich koncentracji terytorialnej).

Drugą z przesłanek jest uznanie, że obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju gminy. To bardzo szeroka przesłanka, która pozwala gminie na zachowanie marginesu uznaniowości we wskazaniu, która część obszaru zdegradowanego poddana ma zostać rewitalizacji. Znaczenie dla rozwoju gminy oceniać można na różne sposoby, przede wszystkim istotność danego obszaru powinna jednak wynikać z gminnych dokumentów strategicznych, być w nich wskazana jako obszar szczególnej troski władz publicznych, obszar, na którym skupiać się będzie życie społeczno-gospodarcze w gminie. Do oceny istotności obszaru można posłużyć się przykładowo analizami urbanistycznymi, które wskażą obszar wpisujący się w zasady ogólne planowania przestrzennego, takie jak np. zasada miasta zwarte, zasada niskoemisowości.⁴

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący **całość lub część obszaru zdegradowanego**, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na **istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego**, zamierza się prowadzić rewitalizację.

Obszar rewitalizacji

- nie może obejmować terenów większych niż **20% powierzchni** gminy,
- oraz terenów zamieszkałych przez więcej niż **30% mieszkańców**.

Mając na uwadze, że na obszarze zdegradowanym mieszkało mniej niż 30% ludności gminy oraz zajmuje on w skali całej gminy niedużą powierzchnię – zasadne jest wskazanie całego obszaru rewitalizacji jako przestrzeni, na której Gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Istotne jest również to, że obszar zdegradowany obejmuje zwarte i spójne pod względem przestrzenno-funkcjonalnym obszary: tj. centrum Polanowa oraz wsie Cetuń, Chocimino, Naclaw, Rzeczyca Wielka. Na tych obszarach stwierdzono szczególną koncentrację problemów, w szczególności problemów społecznych.

Tym samym obszar rewitalizacji w gminie Polanów, składa się z pięciu podobszarów rewitalizacji, tj. centrum Polanowa oraz wsi Cetuń, Chocimino, Naclaw, Rzeczyca Wielka.

Uzasadnienie:

W przypadku zdegradowanych obszarów wiejskich (Cetuń, Chocimino, Naclaw, Rzeczyca Wielka) zdecydowano o włączeniu do obszaru rewitalizacji całej zamieszkałej przestrzeni poszczególnych miejscowości, ze względu na dużą trudność w zdefiniowaniu koncentracji problemów w przestrzeni poszczególnych niedużych obszarów. Wymienione wsie są względnie niedużymi społecznościami

⁴ Źródło: Ustawa o rewitalizacji - praktyczny komentarz, Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa Departament Polityki Przestrzennej, Warszawa 2016

lokalnymi oraz niedużymi obszarami – realizowane działania rewitalizacyjne w poszczególnych miejscowościach oddziaływać będą na przestrzeń całych miejscowości oraz wszystkich mieszkańców.

W przypadku miejscowości Polanów zdecydowano o wskazaniu do rewitalizacji przestrzeni centrum miasta, tj. ulic Wolności, Koszalińskiej, Zamkowej oraz Sławieńskiej – tj. zwartej przestrzeni centrum Polanowa, w której koncentruje się szereg usług na rzecz ludności gminy Polanów.

Obszar rewitalizacji zamieszkalny był wg danych UM w Polanowie w 2016 roku przez 2293 osoby, co stanowiło 25,45% mieszkańców gminy. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wyniosła 142,40 ha, co stanowiło 0,36 % powierzchni gminy.

5.4 POGŁĘBIONA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji w gminie Polanów jest istotnym punktem w procesie tworzenia programu rewitalizacji. Obszar rewitalizacji jest to przestrzeń gminy, w której (a właściwie na rzecz której) realizowany będzie program rewitalizacji. Aby móc zaplanować właściwy zestaw działań rewitalizacyjnych, konieczne jest pogłębienie wiedzy nt. problemów występujących w rewitalizowanej przestrzeni oraz poszukiwanie potencjałów, na których możliwe jest zbudowanie pomysłu na rewitalizację. Służy temu pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji, którą oparto o dane typu desk-research, badania jakościowe oraz ilościowe z udziałem mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz liderów lokalnych.

Wskazanie grup interesariuszy najbardziej zainteresowanych rewitalizacją lub grup osób, na rzecz których należy w szczególny sposób ukierunkować działania rewitalizacyjne nastąpiło w oparciu o wyniki diagnozy oraz rozmowy z liderami i przedstawicielami instytucji publicznych, jak też organizacji społecznych (w tym przedstawicieli sołectw).

W wyniku dyskusji, mając na względzie dane o charakterze ilościowym, stwierdzono, że szczególnymi grupami interesariuszy na obszarach rewitalizacji, mogą być:

- Osoby korzystające z pomocy społecznej (około 300 osób), w szczególności z powodu ubóstwa, alkoholizmu, długotrwałej lub ciężkiej choroby i niepełnosprawności, osoby z problemami w życiu społecznym i rodzinnym, osoby bezrobotne. Osoby, z którymi przeprowadzono badania wskazane zostały przez pracowników Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- Organizacje społeczne działające na obszarze rewitalizacji (około 20 organizacji), w tym nieformalne zrzeszenia mieszkańców, np. rady sołeckie, będą jedną z ważniejszych form aktywności społecznej na obszarach rewitalizacji. Ponadto w Polanowie stwierdzono, że szczególnym odbiorcom działań rewitalizacyjnych powinny być zrzeszenia seniorów, mają na względzie znaczną liczbę i odsetek mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, jak też znaczną aktywność tej grupy społecznej. Osoby, z którymi przeprowadzono badania pogłębione wskazane zostały przy pracownikach Urzędu Miejskiego oraz sołtysów.

Poniżej zaprezentowano wyniki poszczególnych prac badawczych realizowanych, w celu pogłębienia wiedzy nt. obszaru rewitalizacji.

5.4.1 Problemy oraz potencjały obszaru rewitalizacji zdiagnozowane na podstawie diagnozy delimitacyjnej oraz podczas spotkań warsztatowych z mieszkańcami

5.4.1.1 Podobszar rewitalizacji Polanów – ul. Koszalińska, Sławieńska, Wolności, Zamkowa

Lokalizacja: Polanów, ul. Wolności (229 osób), ul. Koszalińska (246), ul. Sławieńska (99), ul. Zamkowa (265), powierzchnia: 13,07 ha.

Liczba mieszkańców: 839 osób wg danych UM Polanów za 2016 rok (9,31% ludności gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów przestrzenno-funkcjonalnych.

Tabela 26. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Polanów wynikających z diagnozy delimitacyjnej

Lp.	Kategoria problemów	Zdiagnozowane problemy na podstawie diagnozy delimitacyjnej
1	Sfera społeczna	• Depopulacja 2015/2010 – ubyło 65 mieszkańców, co stanowiło 7,12% (w gminie 3,30%) • Starzejące się społeczeństwo – 155 osób w wieku poprodukcyjnym, co stanowiło 18,29% mieszkańców tego obszaru (w gminie 15,84%) • Bezrobocie – 48 osób bezrobotnych (91,77 bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym – przy średniej gminnej 109,19) • Ubóstwo – 40 osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa (47,22 na 1000 osób przy średniej gminnej 44) • Alkoholizm – 5 osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu (5,9 na 1000 osób przy średniej gminnej 4,0) • Długotrwała lub ciężka choroba – 17 osób korzystających z tego tytułu z pomocy społecznej (5,9 na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 23) • Dzieci korzystające z dożywiania – 36 dzieci (42,5 dzieci na 1000 mieszkańców do 17 roku przy średniej gminnej 131,72) • Frekwencja wyborcza – 52,47% przy średniej gminnej 45,23% • Bezpieczeństwo publiczne – 116 interwencji Straży Miejskiej, z czego 103 na ulicy Sławieńskiej (136 interwencji na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 103)
2	Sfera gospodarcza	-
3	Sfera środowiskowa	-
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	• Brak ogólnodostępnych placów zabaw w ciągu ulic

		• Brak ogólnodostępnych obiektów sportowych w ciągu ulic • 2 obiekty zabytkowe wymagające remontów (10 takich obiektów w całej gminie) – co oznacza 0,23 takich obiektów na 100 mieszkańców, przy średniej gminnej 0,10 • Niski odsetek dzieci korzystających z oferty obiektów kultury – w 2015 roku z takiej oferty korzystało 28 dzieci z 169 zamieszkujących tą przestrzeń co stanowiło 16,5%, przy średniej gminnej 17,47%
5	Sfera techniczna	-

Tabela 27. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Polanów po spotkaniach z mieszkańcami obszaru

Lp.	Kategoria problemów	Zdiagnozowane problemy w trakcie spotkań warsztatowych / opinie mieszkańców nt. potrzeb rewitalizacji
1	Sfera społeczna	• Brak siedziby dla dobrze zorganizowanej grupy seniorów. Brak przestrzeni do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych wraz z trenerem. • Brak atrakcyjnej oferty dla młodych.
2	Sfera gospodarcza	-
3	Sfera środowiskowa	• Przebieg przez centrum Polanowa dróg tranzytowych (m.in. Koszalin – Bobolice, Bobolice – Miastko, Bobolice – Sławno), w tym w ciągach ulic: Koszalińskiej, Wolności, Sławieńskiej oraz znaczne natężenie ruchu powoduje powstawanie uciążliwego dla mieszkańców hałasu komunikacyjnego.
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	• Niewykorzystana przestrzeń publiczna w obrębie rynku (ul. Zamkowa), obecnie funkcjonuje tu parking, przestrzeń charakteryzuje się niską estetyką – pomysł Gminy Polanów dot. stworzenia funkcjonalnej i estetycznej przestrzeni publicznej. • Niska estetyka przestrzeni dworca autobusowego przy ul. Wolności – pomysł Gminy Polanów związany jest z utworzeniem centrum przesiadkowego, umożliwiającego integrację różnych form komunikacji. • Niska estetyka przestrzeni wokół kościoła pw. Wniebowzięcia NMP. • W części obszaru rewitalizacji związanej z ulicą Koszalińską brak jest placu zabaw, a tą część miasta zamieszkuje duża liczba dzieci. Mieszkańcy wskazują ponadto na potrzebę utworzenia siłowni zewnętrznej. • Zauważalnym problemem, związanym z zagospodarowaniem przestrzeni, jest występowanie licznych obiektów gospodarczych, tj. szop, komórek, które charakteryzują się złym stanem technicznym oraz niską estetyką (część to obiekty blaszane). Problem ten

		powiązany jest z brakiem sieci ciepłowniczej. Szopy i komórki służą jako miejsce przechowywania opału. Rozwiązaniem tego problemu może być rozwój ogrzewania na gaz skroplony (takie koncepcje pojawiają się w Gminie). Istotną barierą będzie przekonanie mieszkańców do likwidacji obiektów gospodarczych oraz pomysł na zagospodarowanie wolnych przestrzeni, zajętych przez te obiekty.
5	Sfera techniczna	Istotną skalę problemu stanowi stan obiektów mieszkalnych, w szczególności zlokalizowanych przy ul. Koszalińskiej, zły stan techniczny mieszkań, niska estetyka obiektów budowlanych – współwystępują z niską estetyką przestrzeni wspólnych, w tym podwórek, przestrzeni pomiędzy budynkami. Problem ten widoczny jest w szczególności sposób na ulicy Koszalińskiej, zdominowanej przez starszą zabudowę mieszkalną wielorodzinną (kamienice z XIX/XX wieku). Istota problemu polega na tym, że część mieszkań to obiekty komunalne i socjalne o niskim standardzie, zasiedlone przez mieszkańców o niskim statusie materialnym, co utrudnia zorganizowanie prac modernizacyjnych.

Na czym oprzeć pomysł rewitalizacji w Polanowie:

- Wspieranie różnych form aktywności społecznej, w tym także tworzenie oferty dla młodych oraz starzejącego się społeczeństwa
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym rynku oraz centrum przesiadkowego, stworzenie placu zabaw
- Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych oraz części wspólnych, w tym podwórek, docelowo w dłuższej perspektywie likwidacja szop i komórek (powiązana z tworzeniem alternatywy dla ogrzewania węglowego – tj. gaz skroplony – oraz zagospodarowanie przestrzeni zajętych przez komórki i szopy)

Potencjały obszaru rewitalizacji:

- Na obszarze rewitalizacji zlokalizowany jest dobrze wyposażony i nowoczesny obiekt Biblioteki Publicznej
- Na obszarze rewitalizacji koncentruje się życie gospodarcze, zlokalizowanych jest szereg usług oraz obiektów handlowych (sklepy)
- Przestrzeń rewitalizacji została już częściowo zmodernizowana i sąsiaduje z atrakcyjną przestrzenią Parku Miejskiego

Dokumentacja fotograficzna:

Fot. 1. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Polanów

Fot. 2. Zabudowa wielorodzinna przy ul. Zamkowej

Fot. 3. Przestrzeń przy kościele pw. Wniebowzięcia NMP

Fot. 4. Zabudowa gospodarcza przy ul. Zamkowej

Fot. 5. Zabudowa gospodarcza przy ul. Zamkowej

Fot. 6. Widok ogólny na ulicę Zamkową

Fot. 7. Rynek w Polanowie, obecnie parking

Fot. 8. Ul. Wolności w Polanowie

Fot. 9. Obiekty handlowe przy ul. Wolności

Fot. 10. Przestrzeń dworca autobusowego przy ul. Wolności

Fot. 11. Zagospodarowana przestrzeń parku miejskiego (plac zabaw) przy ul. Wolności

Fot. 12. Stan nawierzchni drogi ulicy Zamkowej

Fot. 13. Przestrzeń publiczna za blokami na ulicy Zamkowej

Fot. 14. Przestrzeń publiczna za blokami na ulicy Zamkowej

Fot. 15. Estetyka przestrzeni zamieszkania przy ul. Zamkowej

Fot. 16. Złe rozwiązania funkcjonalne, skutkujące dewastacją zieleni publicznej

Fot. 17. Obiekt Urzędu Miejskiego w Polanowie przy ul. Wolności

Fot. 18. Ulica Koszalińska w Polanowie

Fot. 19. Zdewastowane obiekty gospodarcze przy ul. Koszalińskiej

Fot. 20. Przestrzeń wspólna sąsiedztwa obiektów mieszkalnych przy ul. Koszalińskiej

Fot. 21. Zabudowa wielorodzinna przy ul. Koszalińskiej

5.4.1.2 Podobszar rewitalizacji Chocimino

Lokalizacja: Chocimino, powierzchnia 19,35 ha

Liczba mieszkańców: 149 osób wg danych UM Polanów za 2016 rok (1,65% mieszkańców gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Tabela 28. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Chocimino wynikających z diagnozy delimitacyjnej

Lp.	Kategoria problemów	Zdiagnozowane problemy na podstawie diagnozy delimitacyjnej
1	Sfera społeczna	• Depopulacja 2015/2010 – ubyło 21 mieszkańców, co stanowiło 12,65% (w gminie 3,30%) • Starzejące się społeczeństwo – 22 osoby w wieku poprodukcyjnym, co stanowiło 15,17% mieszkańców tego obszaru (w gminie 15,84%) • Bezrobocie – 27 osób bezrobotnych (284,21 bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym – przy średniej gminnej 109,19) • Ubóstwo – 26 osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa (179,31 na 1000 osób przy średniej gminnej 44) • Alkoholizm – 4 osoby korzystające z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu (27,59 na 1000 osób przy średniej gminnej 4,0)

		• Długotrwała lub ciężka choroba – 10 osób korzystających z tego tytułu z pomocy społecznej (68,97 na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 23) • Dzieci korzystające z dożywiania – 14 dzieci (500 dzieci na 1000 mieszkańców do 17 roku przy średniej gminnej 131,72) • Frekwencja wyborcza – 40,36% przy średniej gminnej 45,23% • Bezpieczeństwo publiczne – 2 interwencje Straży Miejskiej (13,79 interwencji na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 103)
2	Sfera gospodarcza	• Niska przedsiębiorczość mieszkańców – 3,16 osób na 100 w wieku produkcyjnym prowadzi działalność gospodarczą, przy średniej gminnej 6,01
3	Sfera środowiskowa	• Występowanie azbestu – 25,99 m² na mieszkańca, przy średniej gminnej 14,43
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	• Zabytki wymagające remontów (1 obiekt) – 6,9 obiektów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, przy średniej gminnej 1,09
5	Sfera techniczna	• Wysoki udział zabudowy po PGR – 70% obiektów mieszkalnych przy średniej gminnej 9,5%

Tabela 29. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Chocimino po spotkaniach z mieszkańcami obszaru

Lp.	Charakter problemów	Zdiagnozowane problemy w trakcie spotkań warsztatowych / opinie mieszkańców nt. potrzeb rewitalizacji
1	Sfera społeczna	• W miejscowości zlokalizowane są mieszkania socjalne. • Mała liczba mieszkańców zaangażowana jest w sprawy wspólne.
2	Sfera gospodarcza	-
3	Sfera środowiskowa	-
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	• Zabytkowy obiekt kościoła jest w złym stanie technicznym, m.in. przecieka dach. Konieczne jest również zagospodarowanie przestrzeni wokół kościoła. • Bardzo zły stan zabudowy mieszkalnej wielorodzinnej, w tym obiekt pałacu, który zamieszkuje 5 rodzin o bardzo niskich dochodach, jak też zabudowa blokowa po PGR. Szacowane koszty remontu, m. in. dachu, w opinii mieszkańców przekraczają ich zdolności finansowe. Ponadto w przypadku bloków po PGR mieszkańcy zwracają uwagę na trudności w podjęciu wspólnej decyzji co do remontów obiektu (np. 4 na 6 rodzin jest za podjęciem decyzji, 2 rodziny są przeciwnie). • Mieszkańcy zwracają uwagę na brak zewnętrznej siłowni. Brak jest także zagospodarowanej przestrzeni publicznej do spotkań plenerowych.

		• W miejscowości zlokalizowane są niedokończone obiekty mieszkalne. Przyczyną była likwidacja PGR. • W miejscowości zlokalizowane jest stary poniemiecki cmentarz. Mieszkańcy zwracają uwagę na konieczność jego uporządkowania. • Wykluczenie komunikacyjne. Wieś położona z dala od głównych ciągów komunikacyjnych.
5	Sfera techniczna	• Zły stan urządzeń wodociągu zbudowanego w latach 70-tych XX wieku, a tym samym zły stan wody. • Zły stan nawierzchni drogi oraz brak chodników. • Zły stan 4 km drogi powiatowej prowadzącej w kierunku Bobolic (droga o nawierzchni kostki brukowej)

Na czym oprzeć pomysł rewitalizacji w Chocimlinie:

- Integracja społeczna mieszkańców tej niedużej wspólnoty wokół wspólnych celów, wytworzenie silniejszych więzi społecznych i sąsiedzkich, które można pozytywnie spożytkować na cele wspólnych akcji poprawy estetyki i funkcjonalności wsi. Zaletą wsi jest jej położenie na uboczu, przyroda i cisza.
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym utworzenie plenerowego miejsca spotkań z siłownią zewnętrzną, boiskiem sportowym, docelowo zagospodarowanie wybranych przestrzeni publicznych, części wspólnych, obiektów dziedzictwa kulturowego (m.in. cmentarz poniemiecki).
- Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych oraz części wspólnych, w tym podwórek,
- Zachowanie obiektów zabytkowych – zagospodarowanie przestrzeni wokół kościoła oraz zachowanie obiektu kościoła.

Potencjały obszaru rewitalizacji:

- Na obszarze rewitalizacji zlokalizowany jest obiekt świetlicy wiejskiej, który może służyć do integracji społecznej.

Dokumentacja fotograficzna:

Fot. 22. Nieukończone obiekty mieszkalne w Chocimlinie

Fot. 23. Zabudowa mieszkalna i gospodarcza w Chocimlinie

Fot. 24. Zabudowa mieszkalna i gospodarcza w Chociminnie

Fot. 25. Zabudowa mieszkalna i gospodarcza w Chociminnie

Fot. 26. Niska estetyka przestrzeni zamieszkania

Fot. 27. Przestrzeń przy zabytkowym kościele w Chocimlinie

Fot. 28. Zabytkowy kościół w Chocimie

Fot. 29. Zabudowa wielorodzinna po PGR w Chocimie

Fot. 30. Przestrzeń wspólna przy zabudowie mieszkalnej w Chocimlinie

Fot. 31. Przystanek autobusowy w Chocimlinie

5.4.1.3 Podobszar rewitalizacji Cetuń

Lokalizacja: Cetuń, powierzchnia 45,26 ha

Liczba mieszkańców: 280 osób wg danych UM Polanów za 2016 rok (3,11% mieszkańców gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Tabela 30. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Cetuń wynikający z diagnozy delimitacyjnej

Lp.	Kategoria problemów	Zdiagnozowane problemy na podstawie diagnozy delimitacyjnej
1	Sfera społeczna	• Depopulacja 2015/2010 – ubyło 22 mieszkańców, co stanowiło 7,43% (w gminie ubyło 3,30%) • Starzejące się społeczeństwo – 54 osoby w wieku poprodukcyjnym, co stanowiło 19,71% mieszkańców tego obszaru (w gminie 15,84%) • Bezrobocie – 22 osoby bezrobotne (132,53 bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym – przy średniej gminnej 109,19) • Ubóstwo – 20 osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa (72,29 na 1000 osób przy średniej gminnej 44) • Alkoholizm – 1 osoba korzystająca z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu (3,65 na 1000 osób przy średniej gminnej 6,02) • Długotrwała lub ciężka choroba – 16 osób korzystających z tego tytułu z pomocy społecznej (58,39 na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 23) • Dzieci korzystające z dożywiania – 10 dzieci (185,19 dzieci na 1000 mieszkańców do 17 roku przy średniej gminnej 131,72) • Frekwencja wyborcza – 40,46% przy średniej gminnej 45,23% • Bezpieczeństwo publiczne – 9 interwencji Straży Miejskiej (32,85 interwencji na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 103)
2	Sfera gospodarcza	• Niska przedsiębiorczość mieszkańców – 3,01 osób na 100 w wieku produkcyjnym prowadzi działalność gospodarczą, przy średniej gminnej 6,01
3	Sfera środowiskowa	• Występowanie azbestu – 18,35 m² na mieszkańca, przy średniej gminnej 14,43
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	• Brak udziału dzieci i młodzieży w ofercie kulturalnej
5	Sfera techniczna	• Wysoki udział zabudowy po PGR – 40% obiektów mieszkalnych przy średniej gminnej 9,5%

Tabela 31. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Cetuń po spotkaniach z mieszkańcami obszaru

Lp.	Kategoria problemów	Zdiagnozowane problemy w trakcie spotkań warsztatowych / opinie mieszkańców nt. potrzeb rewitalizacji
1	Sfera społeczna	- We wsi zdaniem mieszkańców występują problemy społeczne, które dotyczą młodych mieszkańców. - Brak zaufania społecznego pomiędzy grupą starszych mieszkańców oraz młodzieżą.
2	Sfera gospodarcza	Miejscowość nie wykorzystuje potencjału jezior – możliwość kształtowania tzw. wsi tematycznej.
3	Sfera środowiskowa	
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	- Brak świetlicy wiejskiej – mieszkańcy swoim własnym nakładem pracy postawili drewniany obiekt świetlicy, jednak nie spełniał on warunków bezpiecznego użytkowania i nie był wykorzystywany. Gmina planuje wykorzystać obiekty po byłym PGR, tj. zabudowania gospodarcze, w celu utworzenia obiektu świetlicy wiejskiej. - Mieszkańcy zwracają uwagę na brak komunikacji publicznej. - Mieszkańcy oczekują utworzenia placu fitness (siłowni zewnętrznej). - Wieś charakteryzuje się niską estetyką, pomimo zlokalizowania na jej terenie obiektu pałacowego wraz z parkiem, w którym zlokalizowany jest Dom Pomocy Społecznej. - Miejscowość zlokalizowana jest w sąsiedztwie jeziora Wielkiego, znanego w regionie z występowania sandacza. Dostęp do jeziora możliwy jest przez plażę, powiązaną funkcjonalnie z wsią ścieżką pieszo-rowerową (m. im. szlak rowerowy).
5	Sfera techniczna	- Mieszkańcy oczekują poprawy jakości wody. - Zły stan techniczny drogi oraz brak chodników.

Na czym oprzeć pomysł rewitalizacji w Cetuniu:

- Aktywność społeczna, już zaobserwowana. Warto zauważyć, że mieszkańcy Cetunia zorganizowali się społecznie, aby wybudować obiekt świetlicy. Ponadto warto inwestować w integrację społeczną, w szczególności włączając osoby młode. W przypadku osób młodych warto budować zasób odpowiedzialności – poprzez stworzenie przestrzeni do aktywności młodych w oparciu o utworzony obiekt świetlicy, a także działania wzmacniające przedsiębiorczość (powiązane z tworzeniem pomysłu na wieś: tj. wsi tematycznej – pomysł opcjonalny do rozważenia – jako długoterminowa strategia rozwoju wsi).
- Utworzenie świetlicy wiejskiej, wraz z zagospodarowaniem terenu wokół. Świetlica wiejska powinna być obiektem angażującym różne grupy społeczne, wykorzystywanym do podnoszenia wiedzy i umiejętności (opcjonalnie: nawiązującym do motywu przewodniego wsi tematycznej).
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym utworzenie placu fitness, poprawa estetyki wsi.

- Opcjonalnie (do rozważenia): utworzenie wsi tematycznej w oparciu o motyw przewodni związany z występowaniem sandacza w jeziorze Wielkim. Motyw przewodni „wsi sandaczowej” powinien być rozwijany w kierunku integracji wsi, rozbudowy infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz rozwoju przedsiębiorczości (np. restauracji oferując sandacza, hodowla sandacza, usługi noclegowe).

Potencjały obszaru rewitalizacji:

- Na obszarze rewitalizacji zlokalizowany jest Dom Pomocy Społecznej. Warto angażować mieszkańców tej placówki w działania integrujące wieś.

Dokumentacja fotograficzna:

Fot. 32. Zabudowa mieszkalna w Cetuniu (widoczne pokrycia dachowe z azbestu)

Fot. 33. Droga prowadząca przez miejscowość

Fot. 34. Zły stan techniczny obiektów budowlanych

Fot. 35. Zdewastowany obiekt gospodarczy w centrum miejscowości (miejsce przewidziane w planach Gminy do utworzenia świetlicy wiejskiej)

Fot. 36. Przystanek autobusowy w Cetuniu

Fot. 37. Dom Pomocy Społecznej w Cetuniu

Fot. 38. Zabudowa mieszkalna w Cetuniu

Fot. 39. Plac zabaw w Cetuniu

Fot. 40. Obiekt niefunkcjonującej świetlicy wiejskiej

Fot. 41. Plaża przy jeziorze Wielkim w Cetuniu

Fot. 42. Miejsce odpoczynku na plaży przy jeziorze Wielkim w Cetuniu

5.4.1.4 Podobszar rewitalizacji Naclaw

Lokalizacja: Naclaw, powierzchnia 32,31 ha

Liczba mieszkańców: 542 osoby wg danych UM Polanów za 2016 rok (6,02% mieszkańców gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Tabela 32. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Naclaw wynikających z diagnozy delimitacyjnej

Lp.	Kategoria problemów	Zdiagnozowane problemy na podstawie diagnozy delimitacyjnej
1	Sfera społeczna	• Depopulacja 2015/2010 – ubyło 14 mieszkańców, co stanowiło 2,41% (w gminie 3,30%) • Starzejące się społeczeństwo – 57 osób w wieku poprodukcyjnym, co stanowiło 10,05% mieszkańców tego obszaru (w gminie 15,84%) • Bezrobocie – 48 osób bezrobotnych (121,21 bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym – przy średniej gminnej 109,19) • Ubóstwo – 44 osoby korzystające z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa (77,60 na 1000 osób przy średniej gminnej 44) • Alkoholizm – 2 osoby korzystające z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu (3,53 na 1000 osób przy średniej gminnej 4,0) • Długotrwała lub ciężka choroba – 23 osoby korzystające z tego tytułu z pomocy społecznej (40,56 na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 23) • Dzieci korzystające z dożywiania – 18 dzieci (157,89 dzieci na 1000 mieszkańców do 17 roku przy średniej gminnej 131,72) • Frekwencja wyborcza – 35,14% przy średniej gminnej 45,23% • Bezpieczeństwo publiczne – 4 interwencje Straży Miejskiej (7,05 interwencji na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 103)
2	Sfera gospodarcza	• Niska przedsiębiorczość mieszkańców – 3,54 osób na 100 w wieku produkcyjnym prowadzi działalność gospodarczą, przy średniej gminnej 6,01
3	Sfera środowiskowa	• Występowanie azbestu – 33,81 m² na mieszkańca, przy średniej gminnej 14,43
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	• Nieduża powierzchnia terenów zieleni – 14,64 m² na mieszkańca przy średniej gminnej 60,95 • Nieduża ilość placów zabaw – 0,88 na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przy średniej gminnej 1,59 • Nieduża liczba obiektów sportu – 0,2 obiektów na 100 osób w wieku przed i poprodukcyjnym, przy średniej gminnej 0,34

		Zabytki wymagające remontów (1 obiekt) – 1,76 obiektów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, przy średniej gminnej 1,09
5	Sfera techniczna	Wysoki udział zabudowy po PGR – 80% obiektów mieszkalnych przy średniej gminnej 9,5%

Tabela 33. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Naclaw po spotkaniach z mieszkańcami obszaru

Lp.	Kategoria problemów	Zdiagnozowane problemy w trakcie spotkań warsztatowych / opinie mieszkańców nt. potrzeb rewitalizacji
1	Sfera społeczna	Mała i stała liczba mieszkańców angażujących się w sprawy publiczne i wspólne miejscowości.
2	Sfera gospodarcza	-
3	Sfera środowiskowa	-
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	- W miejscowości zlokalizowany jest pałac wraz z parkiem. Jest to obiekt prywatny. Park jest miejscem niedostępnym dla mieszkańców. Nosi cechy degradacji. Zdegradowana jest również infrastruktura otaczająca park, w tym ogrodzenie, brama wjazdowa na teren parku. Sam obiekt pałacu znajduje się w złym stanie technicznym. - Mieszkańcy oczekują tworzenia ścieżek rowerowych, m. in. w kierunku Polanowa (droga łącząca Naclaw z Polanowem biegnie przez zabytkową aleję drzew). - Brak jest w miejscowości boiska sportowego typu Orlik. Gmina zwraca uwagę na możliwość przejęcia gruntów od ANR i utworzenie takiego obiektu. Opcjonalnie boisko można utworzyć przy obiekcie szkoły. - Mieszkańcy zwracają uwagę na zły dojazd do kościoła, do którego biegnie gruntowa droga. - Na uwagę zwraca niska estetyka wybranych przestrzeni publicznych, która psuje pozytywny obraz wsi (m. in. nowa świetlica wiejska z zagospodarowanym otoczeniem). - Warto rozważyć odgródzenie przestrzeni publicznej w sąsiedztwie świetlicy wiejskiej od pasa drogowego, np. poprzez żywopłot.
5	Sfera techniczna	-

Na czym oprzeć pomysł rewitalizacji w Naclawiu:

- Aktywność społeczna, która związana jest ze społecznym zaangażowaniem kilkunastu osób. Aktywność społeczna powinna być wzmacniana poprzez działania integrujące mieszkańców, np. wspólne sprzątanie wsi, tworzenie przestrzeni publicznych, przedsięwzięcia kulturalne i animacyjne.
- Działalności świetlicy. Jest to nowoczesny obiekt, w którym możliwe jest prowadzenie szeregu przedsięwzięć edukacyjnych na rzecz mieszkańców.

- Zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym utworzenie boiska sportowego oraz poprawie funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznych.

Potencjały obszaru rewitalizacji:

- We wsi zlokalizowany jest obiekt pałacu wraz z parkiem. Obiekt przeznaczony jest na sprzedaż. W przypadku znalezienia inwestora zewnętrznego warto rozważyć pomysł na udostępnienie przestrzeni parkowej mieszkańcom.

Dokumentacja fotograficzna:

Fot. 43. Plac zabaw przy Świątlicy Wiejskiej w Naclawiu

Fot. 44. Świetlica Wiejska w Naclawiu

Fot. 45. Zdewastowane ogrodzenie przy parku pałacowym w Naclawiu (teren prywatny w sąsiedztwie Świetlicy Wiejskiej – tj. centrum wsi)

Fot. 46. Park przy pałacu w Naclawiu (teren prywatny)

Fot. 47. Zdeprawowana brama wjazdowa do pałacu w Naclawiu

Fot. 48. Pałac w Naclawiu (obiekt prywatny)

Fot. 49. Zabudowa wielorodzinna w Naclawiu

Fot. 50. Przystanek autobusowy w Naławiu

Fot. 51. Droga prowadząca do kościoła w Naławiu

Fot. 52. Siłownia zewnętrzna w Naclawiu

Fot. 53. Zabudowa mieszkalna w Naclawiu

Fot. 54. Kościół w Naclawiu

5.4.1.5 Podobszar rewitalizacji Rzeczyca Wielka

Lokalizacja: Rzeczyca Wielka oraz osada Rzeczyca Mała, powierzchnia 32,41 ha

Liczba mieszkańców: 483 osoby wg danych UM Polanów za 2016 roku (5,36% mieszkańców gminy).

Uzasadnienie degradacji: koncentracja problemów społecznych oraz występowanie problemów gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.

Tabela 34. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Rzeczyca Wielka wynikających z diagnozy delimitacyjnej

Lp.	Kategoria problemów	Zdiagnozowane problemy na podstawie diagnozy delimitacyjnej
1	Sfera społeczna	• Depopulacja 2015/2010 – przybyło 8 mieszkańców, co stanowiło +1,63% (w gminie ubyło 3,30%) • Starzejące się społeczeństwo – 65 osób w wieku poprodukcyjnym, co stanowiło 13,05% mieszkańców tego obszaru (w gminie 15,84%) • Bezrobocie – 65 osób bezrobotnych (216,67 bezrobotnych na 1000 osób w wieku produkcyjnym – przy średniej gminnej 109,19) • Ubóstwo – 39 osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa (78,31 na 1000 osób przy średniej gminnej 44) • Alkoholizm – 3 osoby korzystające z pomocy społecznej z tytułu alkoholizmu (3,53 na 1000 osób przy średniej gminnej 6,02)

		- Długotrwała lub ciężka choroba – 10 osób korzystających z tego tytułu z pomocy społecznej (20,08 na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 23) Dzieci korzystające z dożywiania – 21 dzieci (157,89 dzieci na 1000 mieszkańców do 17 roku przy średniej gminnej 131,72) Frekwencja wyborcza – 40,46% przy średniej gminnej 45,23% - Bezpieczeństwo publiczne – 5 interwencji Straży Miejskiej (10,04 interwencji na 1000 mieszkańców przy średniej gminnej 103)
2	Sfera gospodarcza	Niska przedsiębiorczość mieszkańców – 2,67 osób na 100 w wieku produkcyjnym prowadzi działalność gospodarczą, przy średniej gminnej 6,01
3	Sfera środowiskowa	
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	- Nieduża ilość placów zabaw – 0,75 na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przy średniej gminnej 1,59 - Nieduża liczba obiektów sportu – 0,23 obiektów na 100 osób w wieku przed i poprodukcyjnym, przy średniej gminnej 0,34
5	Sfera techniczna	Wysoki udział zabudowy po PGR – 85% obiektów mieszkalnych przy średniej gminnej 9,5%

Tabela 35. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Rzeczyca Wielka po spotkaniach z mieszkańcami obszaru

Lp.	Kategoria problemów	Zdiagnozowane problemy w trakcie spotkań warsztatowych / opinie mieszkańców nt. potrzeb rewitalizacji
1	Sfera społeczna	
2	Sfera gospodarcza	
3	Sfera środowiskowa	
4	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	- Brak zagospodarowania przestrzeni przy świetlicy wiejskiej, pomysł na plac rekreacyjny, miejsce odpoczynku przy ścieżce rowerowej, postawienie wiaty/altany umożliwiającej organizację przedsięwzięć integracyjnych w plenerze. - Zagospodarowanie terenów publicznych roślinnością (nasadzenia). - W Rzeczycy Małej zlikwidowany został zbiornik p. poż. /staw, z którego korzystali mieszkańcy, obiekt jest prawdopodobnie własnością prywatną, należącą do gospodarstwa rolnego, wcześniej mieszkańcy sami zarybili ten staw (istotne jest pośrednictwo w rozwiązywaniu sporu). - Brak zagospodarowania niedużego parku w Rzeczycy Małej jako miejsca integracji społecznej oraz miejsca dla dzieci. Ponadto mieszkańcy zwracają uwagę na brak wiaty umożliwiającej organizację imprez plenerowych.

		• Zmiana organizacji ruchu na skrzyżowaniu drogi prowadzącej do Rzeczy Wielkiej z drogą relacji Polanów-Miasto. Pomimo ograniczenia prędkości do 40 km podróżujący drogą nie stosują się do ograniczenia, co stwarza istotne niebezpieczeństwo w ruchu drogowym (wyjazd z drogi podporządkowanej z ograniczoną widocznością). • Brak chodników w części wsi. • Doposażenie placu zabaw. W tej chwili jest zbyt mało urządzeń w stosunku do liczby dzieci we wsi. • Brak przystanku dla dzieci oczekujących na autobus z Rzeczy Małej przy drodze relacji Polanów – Miastko. • Zdewastowany teren parku (jest to obiekt prywatny) • Brak parkingów dla parkujących w centrum miejscowości pojazdów ciężarowych.
5	Sfera techniczna	• Słaby zasięg telefonii komórkowej. • Zły stan techniczny drogi prowadzącej do Rzeczy Małej. • Zły stan drogi prowadzącej do osady leśnej (droga należąca do Lasów Państwowych).

Na czym oprzeć pomysł rewitalizacji w Rzeczy Wielkiej:

- Aktywność społeczna, która powinna być wzmacniana poprzez działania integrujące mieszkańców, np. wspólne sprzątanie wsi, tworzenie przestrzeni publicznych, przedsięwzięcia kulturalne i animacyjne.
- Działalność świetlicy. Jest to nowoczesny obiekt, w którym możliwe jest prowadzenie szeregu przedsięwzięć edukacyjnych na rzecz mieszkańców.
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym także Rzeczy Małej, utworzenie plenerowych miejsc spotkań, poprawa estetyki wsi.
- Poprawa bezpieczeństwa i funkcjonalności wsi, w tym zmiany w organizacji ruchu, poprawa stanu technicznego drogi do Rzeczy Małej, budowa chodników, budowa parkingów w obrębie wsi dla pojazdów wysokotonażowych.

Dokumentacja fotograficzna:

Fot. 55. Obiekt Świetlicy Wiejskiej w Rzeczy Wielkiej

Fot. 56. Niezagospodarowana przestrzeń przy świetlicy wiejskiej

Fot. 57. Droga biegnąca przez Rzeczycę Wielką

Fot. 58. Zabudowa wielorodzinna po PGR w Rzeczycy Wielkiej

Fot. 59. Przestrzeń wspólna w zabudowie wielorodzinnej w Rzeczy Wielkiej

Fot. 60. Kościół w Rzeczy Wielkiej

Fot. 61. Przestrzeń przy kościele w Rzeczy Wielkiej

Fot. 62. Zabudowa wielorodzinna w Rzeczy Wielkiej

Fot. 63. Plac zabaw w Rzeczy Małej

Fot. 64. Widok ogólny na Rzeczę Małą

Fot. 65. Przystanek autobusowy w Rzeczycy Małej

Fot. 66. Droga prowadząca do Rzeczycy Małej

5.4.2 Obszary rewitalizacji w gminie Polanów w opinii liderów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Na zlecenie Gminy Polanów Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o. przeprowadził w czerwcu 2017 roku badania jakościowe, z mieszkańcami obszarów objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji oraz z lokalnymi liderami opinii – sołtysami, radnymi, przedstawicielami pomocy społecznej.

W badaniu wzięło udział 18 osób żyjących na terenie wybranym do procesu rewitalizacji, były to głównie kobiety. Ponadto w badaniu wzięło udział 7 lokalnych liderów opinii. Badania zostały zrealizowane za pomocą indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI).

INDYWIDUALNE WYWIADY POGŁĘBIONE – badanie jakościowe mające przede wszystkim charakter eksploracyjny. Polega na rozmowie w „cztery oczy” badacza z respondentem. Celem rozmowy jest uzyskanie szczegółowych opinii i informacji od konkretnych osób, spełniających określone przez badacza kryteria doboru. IB IPC do realizacji indywidualnych pogłębionych wywiadów zatrudnia zespół doświadczonych, wyspecjalizowanych badaczy, którzy wykorzystując podejście psychologiczne umiejętnie sterują przebiegiem rozmowy, wprowadzając kolejne tematy, ukierunkowując wypowiedź respondenta, pomagają w ujawnianiu przekonań, opinii, postaw. Przebieg wywiadu jest rejestrowany, a podstawą interpretacji wyników jest pogłębiona analiza informacji uzyskanych z rozmowy.

Wyniki badań pokazują, że sytuacja życiowa mieszkańców terenów objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji jest różnicowana. Część badanych osób, żyjących na tych terenach, to **rodziny niepełne**, z małymi dziećmi. Najczęściej to samotne kobiety, które zdecydowały się na odejście od męża lub partnera ze względu na stosowaną przemoc fizyczną lub uzależnienie od alkoholu. Wśród badanych mieszkańców również znalazły się osoby, które żyją w **pełnych rodzinach**. Zazwyczaj jest to model rodziny, gdzie ojciec jest jedynym żywicielem rodziny, matka natomiast nie pracuje zawodowo, opiekuje się dziećmi. Poza dochodami mężczyzn, rodziny utrzymują się z pomocy socjalnej – z zasiłków rodzinnych, pomocy społecznej.

Sytuacja mieszkaniowa osób zamieszkujących tereny rewitalizacji jest różnorodna. Respondenci zarówno zamieszkują lokale socjalne, mieszkają u własnej rodziny lub wynajmują mieszkania. Rzadko zdarza się, że respondenci mieszkają we własnościowym domu lub mieszkaniu. Większość osób przyznaje, że ma problemy z regularnym opłacaniem swoich mieszkań.

Ocena jakości życia jest powiązana z sytuacją **materiałną badanych**. Wśród nich znalazły się osoby, które straciły pracę i wówczas oceniały swoją sytuację życiową jako zdecydowanie gorszą, ale również były takie osoby, którym żyje się coraz lepiej wraz z upływem lat. Na poprawę sytuacji życiowej ma duży wpływ pomoc socjalna oraz rządowy program Rodzina 500+.

Sytuacja zdrowotna osób, zamieszkujących tereny objęte Programem Rewitalizacji jest zróżnicowana. Z jednej strony mieszkają tu ludzie cieszący się dobrym zdrowiem, z drugiej strony pojawiają się mieszkańcy z własnymi problemami zdrowotnymi lub problemami zdrowotnymi dzieci.

Grupa lokalnych liderów opinii zdiagnozowała główne problemy, które spotyka się na terenach rewitalizacji. Występują tu **problemy alkoholowe**, **mała chęć integracji wśród ludzi**. Ponadto mimo pomocy rządowej – programu Rodzina 500+ na terenach objętych rewitalizacją obserwuje się **ubóstwo**. Potrzebna jest także **pomoc socjalna**. Problem stanowi również **chuligaństwo młodzieży**,

zażywanie narkotyków. Osoby z różnymi problemami zakładają własne rodziny i powielają błędy, których doświadczyły w dzieciństwie – taki schemat powtarzany jest z pokolenia na pokolenie.

Ponadto wśród problemów wskazywanych przez lokalnych liderów opinii znalazły się również **problemy finansowe**, które uniemożliwiają realizację inicjatyw lokalnych. Dużym problemem zdegradowanych terenów jest **starzejące się społeczeństwo – migracje zarobkowe młodych ludzi**. Ponadto mieszkańcy tych terenów **nie są dobrze wykształceni**. Na przestrzeni lat obserwuje się również coraz większą **niechęć do podjęcia pracy** – głównym powodem według ekspertów są niskie zarobki. W związku z tym atrakcyjniejsze i przede wszystkim bardziej „opłacalne” wydaje się korzystanie z pomocy socjalnej. Problem z zatrudnieniem dotyczy również **braku pracodawców** w poszczególnych miejscowościach. Badani przyznali, że odpowiedniej liczby miejsc pracy nie ma w okolicy, a ludzie są zmuszeni dojeżdżać do pracy. Cierpią na tym relacje rodzinne (spora część wolnego czasu spędza się poza domem, na dojazdach) i często w konsekwencji młodzi ludzie decydują się na wyjazd za granicę.

Opinie ekspertów co do sytuacji na rynku pracy obszarów przeznaczonych do rewitalizacji potwierdzają mieszkańcy tych obszarów. Część osób biorących udział w badaniu jest aktywna zawodowo. Pracujący respondenci są zadowoleni ze swojej pracy i wyrażają chęć podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych. Jednak grupą dominującą wśród badanych są osoby bezrobotne. W związku z tym, że zdecydowana większość badanych to kobiety, najczęściej występuje tu model rodziny, gdzie mąż / partner pracuje, a żona / partnerka opiekuje się dziećmi. Powodami braku chęci podjęcia aktywizacji zawodowej jest z jednej strony prowadzenie domu – wśród części kobiet pojawia się chęć podjęcia aktywności zawodowej, jeśli dziecko pójdzie do przedszkola. Część badanych odpowiada, że nie podejmie pracy poprzez brak ofert z PUP, przez brak połączeń komunikacyjnych – pracodawca musiałby zorganizować dojazd pracowników. Ponadto według badanych pracy nie ma na obszarze zamieszkania dla osób niepełnosprawnych, starszych czy dla osób bez wykształcenia. Wśród badanych znalazły się także takie osoby, które nie podejmą zatrudnienia ze względu na brak pomocy ze strony osób trzecich – przede wszystkim pod względem opieki nad dziećmi. W związku z tym zdecydowanie korzystniejszym rozwiązaniem jest wsparcie socjalne.

Badane osoby zamieszkujące różne części gminy Polanów, zdiagnozowały pewne braki oraz potrzeby związane z miejscem zamieszkania:

- **Polanów:**
 - Brak oferty skierowana do dzieci i młodzieży – wypełnienie czasu wolnego
 - Brak miejsc rekreacji dla całych rodzin
 - Brak wydarzeń np. festynów
 - Niski poziom edukacji
 - Poprawa funkcjonowania ośrodka zdrowia – zmniejszenie kolejek do lekarzy
 - Braki sygnalizacji świetlnej i dźwiękowej
 - Braki w infrastrukturze – chodniki, drogi
 - Braki przejść dla pieszych
 - Brak połączeń / brak wystarczającej liczby połączeń z Miastkiem, Sławnem, Bobolicami, Koszalinem
 - Brak lekarzy specjalistów z zakresu neurologii, ortopedii, reumatologii czy kardiologii
 - Brak wystarczającej liczby mieszkań
- **Cetun:**
 - Braki w infrastrukturze – brak chodnika na terenie całej wioski, brak ławek na terenie wioski, a także miejsc siedzących na boisku sportowym
 - Brak połączeń / brak wystarczającej liczby połączeń z Polanowem, Koszalinem
 - Brak miejsca spotkań dla dorosłych mieszkańców
 - Brak lekarzy specjalistów

- Za duże kolejki do lekarzy
- **Nacław**
 - Zwiększenie liczby połączeń z Polanowem i Koszalinem w dni wolne od pracy
 - Brak inicjatyw na rzecz integracji środowiska wiejskiego
 - Niezadowalająca działalność świetlicy wiejskiej
 - Brak lekarzy specjalistów z zakresu pediatrii, okulistyki, stomatologii, kardiologii czy neurologii
- **Rzeczyca**
 - Brak połączeń autobusowych w okresie wakacyjnym
 - Niesatysfakcjonująca jakość opieki zdrowotnej
 - Brak zabezpieczenia sprzętów dla dzieci na placu zabaw
 - Poprawy wymaga infrastruktura – drogi, chodniki
 - Brak rozwiązań, które ograniczyłyby prędkość kierowców przy wyjeździe z Rzeczycy
 - Brak zajęć w świetlicy dla dzieci, rozwijających ich zdolności, talenty
- **Chocimino**
 - Brak chodnika
 - Brak połączeń autobusowych w okresie wakacyjnym
 - Brak oświetlenia
 - Niezabezpieczenie pustostanów stwarzających zagrożenie dla dzieci
 - Braki ławek, koszy na śmieci i miejsc zabaw dla dzieci

To co Lokalny Program Rewitalizacji powinien zmienić w badanych obszarach według mieszkańców oraz lokalnych liderów opinii to:

- Poprawa funkcjonowania transportu publicznego (częstotliwość kursów w godzinach wieczornych – problem mają osoby pracujące na zmiany, częstotliwość kursów w weekendy oraz w okresie wakacyjnym)
- Poprawa jakości edukacji
- Stworzenie oferty kulturalno-rozrywkowej dla dzieci i młodzieży: place zabaw, zajęcia w świetlicach, rozwijanie talentów
- Stworzenie oferty kulturalno-rozrywkowej dla dorosłych mieszkańców np. koło gospodyń wiejskich, koło kulinarne, zajęcia z florystyki – wykorzystanie potencjału świetlic wiejskich, festyny rodzinne
- Stworzenie oferty sportowej powiązanej z integracją mieszkańców (np. wspólne uprawianie Nordic Walking)
- Poprawa bezpieczeństwa
- Działania profilaktyczne: szkolenia dla mieszkańców z zakresu metod wychowawczych
- Działania profilaktyczne w szkołach dla dzieci i młodzieży
- Spotkania dla mieszkańców z doradcami zawodowymi, autorami książek
- Stworzenie alternatywy dla niewłaściwych zachowań – przystanki to miejsce spotkań młodzieży pijącej alkohol
- Integracja społeczeństwa
- Zwiększenie dbałości o dobro wspólne
- Wykorzystanie możliwości turystycznych regionu
- Budowa ścieżek rowerowych z Polanowa do wsi objętych programem rewitalizacji
- Zadbanie o stronę wizualną miejsc - nasadzenia kwiatów, dbanie o zielen publiczną
- Większe zaangażowanie władz w poprawę jakości życia

Lokalni liderzy opinii zadeklarowali, że na terenie obszarów wskazanych do rewitalizacji potencjałem są miejsca do spędzania czasu wolnego – podwórka, place zabaw. Są to obszary wymagające naprawy, doposażenia, oczyszczenia, jednak istnieją one na mapie gminy. Potencjałem jest również

uksztaltowanie terenu – góry, lasy, jeziora, które mogą wspomóc rozwój turystyczny gminy. Ponadto potencjałem jest infrastruktura dostępna na obszarach rewitalizacji – w świetlicach, domach pomocy społecznej można przeprowadzać różnego typu spotkania, warsztaty, szkolenia.

Grupa mieszkańców wśród organizacji i instytucji pomocowych, działających dla osób z terenów przeznaczonych do rewitalizacji wymieniała: Caritas, Ośrodki Pomocy Społecznej, a także Bank Żywności. Najczęściej instytucją bezpośrednio pomagającą respondentom jest lokalny Ośrodek Pomocy Społecznej.

To, czego mieszkańcy obszarów rewitalizacji oczekują od instytucji pomocowych to:

- Wychodzenie z własnej inicjatywy do rodzin z problemami, zainteresowanie się ich losem
- Dowóz żywności do potrzebujących rodzin
- Spotkania władz z mieszkańcami
- Wsparcie, pomoc w poszukiwaniu mieszkania socjalnego
- Wsparcie, pomoc w zagospodarowaniu okresu wakacyjnego dla dzieci
- Podjęcie działań edukacyjnych na temat niepełnosprawności
- Wsparcie w corocznych, obowiązkowych wydatkach – wyprawka szkolna, opał na zimę

Prawie wszyscy badani mieszkańcy są chętni do zaangażowania się w działania z zakresu kultury, rynku pracy, szkoleń, które będą prowadzone w ich miejscu zamieszkania.

5.4.3 Obszary rewitalizacji w gminie Polanów w opinii uczestników spacerów badawczych

W ramach opracowywania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta i Gminy Polanów na lata 2017-2023 Instytut Badawczy IPC sp. z o.o. w dniach 4 – 7 lipca 2017 roku przeprowadził konsultacje społeczne w formie spacerów diagnostyczno-badawczych z interesariuszami rewitalizacji.

Uczestnikami spacerów byli głównie interesariusze zamieszkujący obszary rewitalizacji, w mniejszym stopniu interesariusze prowadzący lub zamierzający prowadzić na tych obszarach działalność gospodarczą lub społeczną, a także osoby decyzyjne w sprawach sołectw, miasta Polanów i gminy Polanów. Spacery badawcze przeprowadził pracownik Instytutu Badawczego IPC sp. z o.o. w towarzystwie pracownika Urzędu Miejskiego w Polanowie.

5.4.3.1 Spacer Badawczy – Polanów

Spacer studyjny w miejscowości Polanów odbył się 4 lipca 2017 roku w godzinach 13.00 - 17.00. W spacerze wzięło udział łącznie 11 osób. Spotkanie rozpoczęło przed budynkiem Biblioteki Publicznej w miejscowości Polanów, uczestnicy wpisali się na listę obecności i wypełnili ankietę.

W dalszej kolejności odwiedzono pracownika znajdującego się w budynku Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Odbyło się wspólne moderowane spotkanie, w którym wzięło udział 7 osób.

Do poruszanych wątków należały:

1. Problemy w działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polanowie (mieszczącego się w budynku Centrum Społeczno – Kulturalnego na ulicy Wolności 7).

Pracownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako podstawowe problemy w działalności ośrodka na terenie miasta i gminy wymienia:

- narastające problemy wychowawcze,
- zagospodarowanie czasu wolnego młodym ludziom, brakuje ośrodka centrotwórczego, przestrzeni rekreacyjno – wypoczynkowej.

W dalszej kolejności omówiono wstępnie poszczególne obszary rewitalizacji:

2. Obszary rewitalizacji.

a) Rynek Miejski przy ulicy Zamkowej wskazywano jako miejsce, które powinno zostać zrewitalizowane i zagospodarowane w pierwszej kolejności uzasadniając to w następujący sposób:

- *Miejsce, które mogłoby być miejscem centrotwórczym, kulturalnym, aby spędzać czas wolny to dobrze zagospodarowany rynek.*
- Rynek stanowiłby przestrzeń rekreacyjno - wypoczynkową dla młodych ludzi, dzieci i ich rodziców - *Rodzice zamiast zajmować się dziećmi i spędzać z nimi konstruktywnie i rozwojowo czas zostawiają je przed komputerem co często wiąże się później z problemami wychowawczymi i brakiem odpowiedniego rozwoju. Podstawową przyczyną jest brak miejsc, w których młodzi ludzie i nie tylko mogą spędzać w kreatywny sposób czas, brakuje różnorodnej oferty kulturalnej, rekreacyjnej i rozrywkowej i przestrzeni, w której ta oferta byłaby realizowana.*
- Rynek stanowiłby przestrzeń rekreacyjno – wypoczynkową dla osób dorosłych – *skwer, szachy, planszowe gry, miejsce spotkań, łącze WI-FI, schludne zagospodarowanie przestrzeni. W okolicy miejsca parkingowe, ponieważ do tej pory parkowano na rynku.*
- Rynek jako przestrzeń wielofunkcyjna - *w zależności od pogody i potrzeb, rozrywkowo, rekreacyjno, kulturalne.*

Zwrócono również uwagę, że koniecznością byłoby:

- przeniesienie dotychczasowych miejsc parkingowych w okolice rynku (dla przykładu podano skwer przy kościele na Ulicy Zamkowej),
- odpowiednie zapewnienie bezpieczeństwa,
- zapewnienie dogodnych rozwiązań funkcjonalnych w tym miejscu (ławki, śmietniki, wiata, stoliki)
- zapewnienie odpowiednich warunków dla osób niepełnosprawnych.

b) Respondenci wskazali również ulicę Wolności w okolicy punktów handlowych, zwrócono tu uwagę na:

- zaniedbaną nawierzchnię,
- nierówne i niebezpieczne chodniki,
- przestarzałą infrastrukturę przestrzeni niedostosowanej do osób niepełnosprawnych, kobiet z wózkami itp.

c) Ulica Wolności i Ulica Koszalińska: poprawa stanu technicznego i przestrzenno - funkcjonalnego w tym obrębie, przede wszystkim:

- brak barierek zabezpieczających przy ulicy,

- źle rozmieszczone pasy,
- większa ilość śmietników i ławek przy urzędach,
- mało ścieżek rowerowych.

d) Blok między ulicą Wolności a ulicą Zamkową, który jest rażący estetycznie i niespójny:

- (...) *każdy balkon samowolnie pomalowany na inny kolor, obudowany, blok zaniedbany a jest miejscem które przy wjeździe do centrum miasta jest rzucający się w oczy i razi.*

e) Przystanek autobusowy na ulicy Wolności oceniony jako źle zagospodarowany i zaniedbany

W dalszej kolejności udano się do Biblioteki Publicznej znajdującej się w tym samym budynku, w spotkaniu wzięło udział 10 osób.

Fot. 67. Moderowane spotkanie z pracownikami Biblioteki Publicznej i uczestnikami spaceru badawczego w Polanowie

Do poruszanych wątków należały:

1. Problemy w działalności Biblioteki Publicznej w Polanowie (mieszczącej się w budynku Centrum Społeczno – Kulturalnego na ulicy Wolności 7):

- *Dostosowanie oferty do potrzeb mieszkańców - Z tego co zauważmy jest duża potrzeba oferty dla mieszkańców starszych, seniorów, jest to grupa dość aktywna. My jako biblioteka mamy trochę lepsze warunki do pracy, w miarę możliwości organizujemy warsztaty, spotkania, zajęcia, wyjazdy dla tej grupy. Jest to grupa nieformalna.*

2. Obszary rewitalizacji

a) Rynek Miejski przy ulicy Zamkowej:

- Pracownicy Biblioteki byli zainteresowani zagospodarowaniem tej przestrzeni na przestrzeń centrotwórczą (...) *oferta Biblioteki wysłaby na zewnątrz, w współorganizacji wydarzeń, warsztatów co byłoby z korzyścią dla mieszkańców i ich potrzeb.*
- Rynek powinien być reprezentatywny (...) *jako wizytówka miasta, nie spełnia oczekiwań, potrzeb, brakuje roślinności, ławek, kawiarni, miejsca spotkań. Brakuje przestrzeni do rekreacji.*

- W jego okolicy zaproponowano stworzenie – ścieżki dla najmłodszych połączonej z możliwością nauki dla dzieci np. jazdy na rowerze, deskorolce itp.
- b) Biblioteka Publiczna w Polanowie – pracownicy zgłosili, że jest im potrzebna większa przestrzeń do realizacji swoich zamierzeń, (...) *wyremontowano strych można tą przestrzeń wykorzystać, nie ma dla przykładu miejsca dla seniorów i ich spotkań.*
- c) Punkt Informacji Turystycznej – zdaniem respondentów brakuje takiego miejsca (...) *w planie jest umiejscowienie go w przestrzeni przesiadkowej w miejscu dotychczasowego dworca autobusowego. Dotychczasowy Infobox zepsuł się, a koszt naprawy jest zbyt duży.*

Następnie udano się w okolice skweru przy Kościele (ulica Zamkowa) i zapytano respondentów czy przestrzeń jest właściwie użytkowana. Uczestnicy spaceru badawczego zgodnie stwierdzili, że przestrzeń nie jest dobrze wykorzystana a na dodatek zaniedbana. Zaproponowano tu takie rozwiązania jak:

- *Powinno się tą przestrzeń wykorzystać na cele działalności Biblioteki Publicznej;*
- *Przestrzeń wykorzystana jako parking przy Kościele;*
- *Wokół Kościoła jest nieestetycznie, brakuje chodnika przy kościele. Można tą część zamknąć jako część spacerowa/deptak, aby uniknąć problemu kierunku ruchu, niebezpieczeństwa w rozwiązaniu nawierzchni. Jest to zaproszenie w te rejony, zabytkowe, które powinny być reprezentatywne.*

Ze skweru przy Kościele udano się dalej ulicą Zamkową.

Fot. 68. Widok ulicy Zamkowej od strony starych zabudowań mieszkalnych

Oceniono rozwiązania estetyczne, techniczne oraz przestrzenno- funkcjonalne ulicy Zamkowej, badani zwrócili tu uwagę na:

- Konieczność narzucenia kolorystyki budynków mieszkalnych ustalonej z konserwatorami;
- Niespójność zabudowy, stare zabudowania w pobliżu nowych, ich zaniedbanie i brak rewitalizacji starszych budynków mieszkalnych;
- Konieczność odnowy chodników;
- Brak w przestrzeni miejsc do wypoczynku: ławeczek, kawiarni oraz elementów funkcjonalnych jak śmietniki;

- Brak placu zabaw i boisk w pobliżu dla dzieci;
- Potrzeba większej ilości parkingów, wykorzystanie placu zabaw za budynkami na przestrzeń rekreacyjną;
- Konieczność odnowy barierek przy nowych budynkach mieszkalnych.

Następnie udano się na teren Rynku Miejskiego znajdującego się przy ulicy Zamkowej, do spotkania dołączył zastępca Burmistrza Miasta Polanów przedstawiając plan zagospodarowania rynku w:

- Przestrzeń rekreacyjno – wypoczynkową;
- Zagospodarowanie Rynku poprzez wyposażenie go w ławki, roślinność i zadaszone stoiska umożliwiające spotkania mieszkańców oraz wydarzenia rozrywkowe i kulturalne.

Respondenci ponownie podkreślali konieczność zagospodarowania rynku w odpowiednią infrastrukturę umożliwiającą przekształcenie go na ośrodek centrotwórczy miasta, a także przestrzeń rekreacyjno – wypoczynkową. Uznano, że przestrzeń ta nie jest obecnie użytkowana właściwie, służy głównie za parking i miejsce drobnego handlu. Podkreślano, że przestrzeń ta powinna być również dobrze zabezpieczona: *wydzielona przestrzeń, aby dzieci nie mogły uciec na ulicę, kiedy rodzice odpoczywają, korzystają z oferty itp.*

Następnie udano się w kierunku ulicy Wolności, aby ocenić przestrzeń publiczną i jej funkcjonalność. Respondenci zwracali uwagę przede wszystkim na niebezpieczny i nieestetyczny chodnik przy punktach handlowych a także ich niską estetykę i niespójność w zabudowie. Wedle wiedzy uczestników spaceru punkty handlowe są obiektami prywatnymi, ale od lat zniechęcają swoim wyglądem, a znajdują się na jednej z głównych ulic miasta i powinny, jak rynek być jego wizytówką.

Oceniono również blok między ulicą Wolności i ulicą Zamkową znajdujący się naprzeciw punktów handlowych.

Fot. 69. Spotkanie uczestników spacerów badawczych przy bloku na między ulicą Wolności i ulicą Zamkową

Po raz kolejny podkreślono jego niską estetykę oraz niespójność w zabudowie (...) *istnieje brak współpracy mieszkańców w odnawianiu budynku, z funduszy remontowych itp. (...) budynek jest niespójny estetycznie, panuje tam samowolka architektoniczna, zabudowanie balkonów itp.*

Następnie przemieszczono się na teren przy Szkole Podstawowej na ulicy Wolności. W przypadku omawianej przestrzeni uczestnicy wskazywali głównie na konieczność wymiany nawierzchni boiska,

pokrycia jej bezpieczniejszym materiałem – *nikt już nie robi asfaltowych boisk*, rozszerzenie możliwości korzystania z boiska w przestrzeni publicznej, a także dostawienia większej ilości urządzeń sportowych.

Zasugerowano również wykorzystanie przestrzeni strychu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe i rekreacyjne jako przestrzeń publiczną dla mieszkańców Polanowa.

W dalszej kolejności skierowano się na ulicę Koszalińską, aby ocenić powiązania funkcjonalno - przestrzenne centrum miasta. Uczestnicy spacerów badawczych bardzo nisko ocenili stan nawierzchni i chodników, zwrócono uwagę na brak barier przy ulicy stanowiącej *główną ulicę przelotową miasta*, (...) *jest to niebezpieczne miejsce, w szczególności, że w okolicy mieszka sporo dzieci, pasy są źle rozmieszczone, za daleko do przystanku, to za duże odległości*.

Respondenci ocenili również stan techniczny budynków mieszkalnych, przede wszystkim zwraca uwagę ich niska estetyka oraz zły stan techniczny. Porozmawiano również z mieszkańcem ulicy, który jako podstawowe problemy w tej przestrzeni wskazał: *brak monitoringu, młodzież nie ma gdzie się podziać, śmieć, jest wandalizm i brak nadzoru policji*. Do spaceru dołączyła również młoda matka, mieszkanka ulicy Koszalińskiej. Respondentka wyraziła opinie, że ulica Koszalińska jest: *Niebezpiecznym miejscem dla dzieci, brak barier, dzieci wbiegają prosto na ulicę, braku placu zabaw dla dzieci*.

Uczestnicy ocenili stan podwórek na ulicy Koszalińskiej jako fatalny. Podwórka są zagruzowane, brak możliwości korzystania z nich jako przestrzeni publicznej, miejsca dla dzieci, młodzieży i dorosłych. *Plac zabaw znajduje się w dużej odległości, na dodatek do przejścia przez ulicę, pasy źle rozmieszczone a droga ruchliwa*.

Fot. 70. Ocena przestrzeni między obiektami mieszkalnymi na ulicy Koszalińskiej

W celu podsumowania spaceru badawczego udano się dalej wzdłuż ulicy Koszalińskiej, respondenci zasugerowali tu, że wzdłuż ulicy brakuje zabezpieczeń, ławek, podwórka są źle zagospodarowane, duży hałas od drogi, który jest uciążliwy dla mieszkańców, istnieje również możliwość do stworzenia placu zabaw na końcu ulicy a także przestrzeni publicznej.

5.4.3.2 Spacer badawczy - Rzeczyca Wielka / Rzeczyca Mała

Spacer studyjny w sołectwie Rzeczyca Wielka odbył się 5 lipca 2017 roku w godzinach 15.00 - 19.00. W spacerze wzięło udział łącznie 7 osób. Spotkanie rozpoczęło przed budynkiem świetlicy wiejskiej w Rzeczyca Wielkiej, uczestnicy wpisali się na listę obecności.

Sołtys Rzeczyca Wielkiej wypełnił ankietę i przedstawił plan zagospodarowania terenów zielonych przy budynku świetlicy: teren wokół nie jest odpowiednio zagospodarowany a co za tym idzie reprezentatywny dla miejscowości a stanowi główny obiekt w jej centrum.

Następnie do spaceru badawczego dołączyła miejscowa młodzież i oceniono stan zagospodarowania przestrzeni wokół świetlicy. W obrębie przestrzeni wokół świetlicy znajduje się niezagospodarowany teren, który zdaniem uczestników spaceru studyjnego może stanowić teren rekreacji i wypoczynku a także organizacji wydarzeń kulturalnych i sportowych dla mieszkańców Rzeczyca Wielkiej.

Fot. 71. Przestrzeń obok budynku Świetlicy Wiejskiej w Rzeczyca Wielkiej

Kontynuowano spacer wzdłuż głównej ulicy miejscowości oceniając stan techniczny i estetyczny zabudowań mieszkalnych oraz stan infrastruktury drogowej i zagospodarowania przestrzeni publicznej wokół Kościoła, który mieszkańcy wybudowali z własnych funduszy. W trakcie spaceru do dyskusji dołączyli również mieszkańcy mijanych domów.

Następnie przeprowadzono rozmowę z mieszkańcami w obrębie bloków mieszkalnych.

Fot. 72. Bloki mieszkalne w Rzeczy Wielkiej

Fot. 73. Rozmowa z mieszkańcami przy blokach mieszkalnych

Dla podsumowania tej części spaceru badawczego udano się, aby obejrzeć skrzyżowanie drogi biegnącej przez Rzeczy Wielką z drogą wojewódzką nr 206 (Polanów - Miastko) i oceniono stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Do podstawowych potrzeb i problemów w miejscowości należą:

- Przeorganizowanie drogi wyjazdowej na trasę 206 – jest ona niebezpieczna zarówno dla mieszkańców jak i włączających się do ruchu. Po pierwsze wyjeżdżający nie widzą nadjeżdżających pojazdów z lewej strony, po drugie wjeżdżający nie widzą pieszych, a często z braku chodnika biegnącego wzdłuż ulicy również dzieci bawiących się w okolicy;

- Brakuje drogi z drugiej strony wsi łączącej się z drogą wojewódzką więc bardzo często osoby przemieszczające się w tamtej okolicy skracają sobie drogę wzdłuż pól prywatnych, nie ma tam położonego asfaltu;
- Wzdłuż głównej ulicy brakuje chodnika co stwarza zagrożenie dla mieszkańców jak i kierowców, świetlica nie jest odpowiednio zagospodarowana, brakuje zieleni, ławek, infrastruktury publicznej i rekreacyjnej;
- W pobliżu świetlicy wiejskiej znajduje się boisko, ale teren za świetlicą nie jest zagospodarowany, odpowiednie zadbanie o teren jest potrzebne z racji organizacji w tym miejscu wydarzeń skupiających okolicznych mieszkańców (festynów, itp.). Jest to teren o dużym potencjalne do stworzenia kompleksowej przestrzeni społecznej. Brakuje zadaszanej wiaty, która umożliwi spotkania mieszkańców niezależnie od pogody;
- Brakuje miejsc parkingowych (miejscowi parkują głównie przed domami, nie ma jednak żadnych konkretnych miejsc parkingowych, w szczególności dla przyjezdnych);
- Plac zabaw nie posiada dostatecznej i dostosowanej do wieku dzieci infrastruktury, brakuje większej ilości huśtawek, zjeżdżalni itp., w Rzeczycu znajduje się spora ilość dzieci i zgodnie z opinią napotkanych rodziców w porze letniej czy popołudniowej do placu zabaw ustawia się wręcz kolejka.

Budynki mieszkalne umiejscowione wzdłuż południowej części miejscowości są zaniedbane, zarówno pod względem estetycznym jak i technicznym (konieczna jest ich termoizolacja), brakuje miejsc parkingowych oraz większej ilości ławek, skwerów, placów zabaw. Pomieszczenia gospodarcze w okolicy budynków są zaniedbane.

Droga prowadząca do południowej części miejscowości jest słabo oświetlona, bez chodników, krawężników, niezbyt bezpieczna dla okolicznych mieszkańców.

Cytując opinię jednego z napotkanych mieszkańców - *Z mediami jest kłopot, czarna dziura, jeżeli chodzi o zasięg. Do tego nieoświetlony przystanek PKS, w pobliżu powinna znajdować się też wysepka zwalniająca, nie raz ludzie jadą tam z dużą prędkością przez miejscowość, po trzecie wyjazd, złożono interpelację o zburzenie domu zasłaniającego wyjazd na drogę, ale nie wyrażono zgody.*

Rzeczycza Mała

Spacer badawczy podsumowano i nastąpił przejazd do Rzeczy Małej z jednym z uczestników spaceru badawczego (sołtysem Rzeczy Wielkiej). Na miejscu udano się z mieszkańcami Rzeczy Małej w obręb dawnego stawu, z którego korzystali miejscowi, obecnie staw nie funkcjonuje.

Następnie udano się w centrum wsi, aby spotkać się z mieszkańcami i ocenić sytuację mieszkaniową, infrastrukturę techniczną w tym drogową wsi oraz infrastrukturę społeczną oraz przestrzeń publiczną.

Fot. 74. Spotkanie z mieszkańcami Rzeczycy Małej

Do podstawowych potrzeb i problemów w miejscowości należą:

Dojazd do wsi jest w fatalnym stanie (droga nieutwardzona), wieś nie jest skomunikowana z komunikacją podmiejską, praktycznie w jej okolicy nie kursują żadne autobusy w szczególności w okresie wakacyjnym.

Brakuje:

- stosownego oświetlenia miejscowości,
- boiska dla dzieci,
- odpowiednio zagospodarowanego placu zabaw,
- chodników,
- przestrzeni rekreacyjnej a także zagospodarowanej przestrzeni publicznej.

We wsi funkcjonował staw, który został wskutek nieokreślonych działań (padło kilka możliwości) częściowo zlikwidowany i aktualnie nie funkcjonuje, mimo że dochodziła do niego rzeka. W miejscowości brakuje hydrantu przeciwpożarowego i wody na wypadek pożaru, także staw jest potrzebny jako dodatkowe źródło wody.

5.4.3.3 Spacer badawczy - Cetuń

Spacer studyjny w Cetuniu odbył się 6 lipca 2017 roku w godzinach 15.00 - 19.00. W spacerze wzięło udział łącznie 4 osoby. Spotkanie rozpoczęło pod obiektem Domu Pomocy Społecznej w Cetuniu, omówiono cel oraz trasę spaceru, uczestnicy wpisali się na listę obecności oraz wypełnili ankietę.

Fot. 75. Wypełnianie ankiety przez uczestników spaceru badawczego pod obiektem Domu Pomocy Społecznej w Cetuniu

Następnie przeprowadzono rozmowę z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej i jego pracownikami. Mieszkańcy DPS ocenili obiekt, w którym się znajdują na wysokim poziomie, jako miejsce, gdzie mają wszystko *pod ręką* i nie mają nawet większej konieczności wychodzenia do miejscowości oprócz pobliskiego sklepu spożywczego. Jednak zarówno mieszkańcy DPS jak i pracownicy wyrazili zainteresowanie integracją ze społecznością lokalną w ramach wydarzeń rozrywkowych i kulturalnych.

Po odbytej rozmowie udano się na spacer wzdłuż głównej ulicy Cetunia. Przeprowadzono rozmowy w obrębie obiektów mieszkalnych oraz przestrzeni publicznych (teren przystanku PKS, w centrum miejscowości) i udano się w miejsce stanowiące przestrzeń pod budowę świetlicy wiejskiej w Cetuniu.

Fot. 76. Przestrzeń i obiekty, gdzie docelowo może powstać świetlica wiejska w Cetuniu

Następnie udano się w obręb wsi, gdzie znajduje się przestrzeń publiczna, na której zlokalizowany jest dotychczasowy obiekt tymczasowej świetlicy wiejskiej. Oceniono zagospodarowanie terenu a także zaobserwowano pierwsze problemy środowiskowe jakim jest rozsiewający się po całej wsi Barszcz Sosnowskiego. Omówiono również codzienne problemy miejscowości oraz niezgodę panującą między

mieszkańcami, która dotyczy głównie braku świadomości mieszkańców które grunty są prywatne, a które publiczne.

Dalsza część spaceru badawczego przebiegała w kierunku plaży przy jeziorze Wielkim oraz znajdujących się w pobliżu zabudowań mieszkalnych. W odwiedzanym obszarze pierwsze co zwróciło uwagę to duże powierzchnie pokryte Barszczem Sosnowskiego, który w niektórych miejscach osiągał do 2 metrów wysokości.

Fot. 77. Przestrzeń w okolicy jeziora i budynków mieszkalnych pokryta prawie hektarem Barszczu Sosnowskiego

Następnie udano się w okolice Jeziora od strony Domu Pomocy Społecznej, gdzie przestrzeń w większości jest niedostępna dla mieszkańców oraz niezagospodarowana pod miejsce rekreacji i wypoczynku.

Na sam koniec udano się drogą biegnącą wzdłuż miejscowości to drugiego punktu jeziora, na której w opinii respondentów znajduje się nieodpowiednio zabezpieczony i niebezpieczny dla kierowców i pieszych zakręt. Docierając nad jezioro podsumowano spacer badawczy.

Do podstawowych problemów miejscowości Cetuń, które wskazali uczestnicy spaceru badawczego należą:

- brak świetlicy wiejskiej integrującej społeczność lokalną – miejscowi wyrażają zainteresowanie dla użytkowania zarówno przez ludzi starszych, średnim wieku jak i dzieci, nie posiadają tego rodzaju miejsca w Cetuniu, dotychczasowa świetlica to tak naprawdę pomieszczenie gospodarcze a nie przestrzeń o odpowiedniej infrastrukturze,
- brak chodników – przede wszystkim wzdłuż głównej ulicy, niezagospodarowany teren wokół domu opieki społecznej, brak dojścia do jeziora w kilku miejscach (albo teren prywatny albo barszcz Sosnowskiego),
- brak dróg utwardzonych na obrzeżach miejscowości,
- społeczność niezintegrowana o zauważalnych problemach społecznych,
- zakład obróbki drewna przekraczający normy hałasu umiejscowiony w centrum wsi (działa do późnych godzin wieczornych – g.21),
- droga dojazdowa w złym stanie,

- brak pasów przy przystanku i progów zwalniających – przystanek wykorzystywany tylko jako przystanek na autobus szkolny, naprzeciw domu opieki społecznej, jest to więc miejsce wymagające szczególnej ostrożności i spełnienia warunków bezpieczeństwa,
- obok jeziora i pobliskich budynków mieszkalnych teren zarasta Barszcz Sosnowskiego, może zajmować już teren kilku hektarów w całej miejscowości, rozrasta się coraz bardziej, pierwsze oznaki nawet już w centrum wsi (problemy środowiskowe),
- wedle informacji mieszkanki posiadającej teren, na którym znajduje się dostęp do jeziora, wędkarze pozostawiają po sobie znaczne ilości śmieci, musi je sprzątać na własny koszt,
- oświetlenie miejscowości głównie w centrum,
- problemy przestrzenno – funkcjonalne: problemy komunikacyjne, do miejscowości dojeżdża tylko autobus szkolny, droga dojazdowa do miejscowości asfaltowa, ale nie poszerzona, dużo wyboi, brak zjazdów/wysepek,
- droga z drugiej części miejscowości przy jeziorze – niebezpieczny zakręt, nieposzerzony bez możliwości manewru,
- brak przestrzeni rekreacyjnych, powstałe dotychczas z inicjatywy mieszkańców są niewyposażone odpowiednio – na boisku brakuje np. ławek,
- brak dostatecznej ilości ławek w całej miejscowości,
- niepotwierdzone wiadomości dotyczące gruntów – prawdopodobnie tereny publiczne użytkowane jako prywatne, co rodzi konflikty między mieszkańcami, dodatkowo nie sprzyjając ich integracji,
- nie dość rozbudowana sieć teleinformatyczna – tylko jedna sieć komórkowa i to nie działająca w każdym miejscu,
- niska estetyka otoczenia - część domów mieszkalnych zaniedbana, w centrum wsi „straszą” budynki po czasach dawnego PGR-U, które są już pustostanami stwarzającymi zagrożenie.

5.4.3.4 Spacer badawczy - Chocimino

Spacer studyjny w miejscowości Chocimino odbył się 7 lipca 2017 roku w godzinach 15.00 - 19.00. W spacerze wzięło udział łącznie 4 osoby. Spotkanie rozpoczęło pod obiektem świetlicy wiejskiej, omówiono cel oraz trasę spaceru, uczestnicy wpisali się na listę obecności oraz wypełnili ankietę.

W dalszej kolejności udano się w kierunku przestrzeni mieszkaniowej w Chociminnie oraz przeprowadzano rozmowy z mieszkańcami w obrębie obiektów mieszkalnych i przestrzeni publicznych, gdzie dalej skierowano się w kierunku mieszkań socjalnych i oceniono stopień zagospodarowania przestrzeni wokół bloków i utworzenia boiska sportowego.

Fot. 78. Widok pustostanów obok mieszkań socjalnych

Po ocenie przestrzeni wokół mieszkań socjalnych udano się w kierunku zabytkowego Kościoła i starego cmentarza ewangelickiego.

Fot. 79. Widok elewacji Kościoła i fragment bramy wejściowej

Po obejrzeniu zabytkowego Kościoła udano się w stronę starego ewangelickiego cmentarza, który jest do tego stopnia porośnięty trawą, że nie ma możliwości swobodnego wejścia na jego teren.

Następnie uczestnicy spaceru badawczego skierowali się w stronę zabudowy mieszkaniowej na terenie pałacowym, tam omówiono również z mieszkańcami problemy techniczne obiektów mieszkalnych oraz oceniono stan przestrzeni wspólnych oraz estetykę tej części wsi.

Fot. 80. Zabudowania w przestrzeni pałacowej

Na sam koniec nastąpił przejazd (ok. 1 km od wsi) w kierunku tzw. „źródła” z którego miejscowi czerpią wodę. Po przeprowadzeniu rozmowy skierowano się z powrotem pod świetlicę wiejską i tam podsumowano spacer badawczy.

Do podstawowych problemów miejscowości Chocimino, które wskazali uczestnicy spaceru badawczego należą:

- zły stan drogi dojazdowej, wjazd i wyjazd ze wsi odbywają się jedną drogą, wieś nie jest przelotowa, istnieje droga w kierunku Bobolic, która jest brukowa i jej stan techniczny uniemożliwia przejazd,
- brak komunikacji, przystanek PKS wykorzystywany tylko pod autobus szkolny a na co dzień „miejsce spotkań” miejscowych, położony jest w centrum miejscowości,
- brak chodników, pasów dla pieszych, śmietniki w ograniczonej ilości, wieś oświetlona głównie w centrum,
- brak miejsca integracji społeczności lokalnej i jej spotkań, świetlica wiejska użytkowana głównie przez dzieci i młodzież, brak w niej aneksu kuchennego, sanitariat wymaga wymiany, obok świetlicy znajduje się również niebezpieczny nieoznakowany zakręt,
- brak przestrzeni rekreacyjno – wypoczynkowej, do zagospodarowania jest przestrzeń wokół przystanku PKS, ale brakuje tam ławek, stosownego zadaszenia, wiaty itp.,
- zabytkowy Kościół z XVI wieku w Chociminie jest zaniedbany, dach grozi zawaleniem, fundamenty pękają, okna niewymieniane od wielu lat, w środku ogrzewanie gazowe. W obiekcie znajdują się zabytkowe organy i obrazy niezabezpieczone w odpowiedni sposób. Trawnik wokół obiektu niekoszony a mur wokół niego zdewastowany,
- zabudowa mieszkaniowa na terenie pałacowym – sam pałac jest bardzo zaniedbany, dachówki niewymieniane od dawna, dach niszczy się jak i sam obiekt, od lat nikt go nie odnawiał. Przeciekający dach zalewa również dobudowaną przestrzeń mieszkaniową. W obiekcie znajduje się 6 mieszkań, 2 z nich, mimo że mają właściciela są niezamieszkane i niszczeją. Mieszkańcy pałacu nie potrafią porozumieć się w kwestiach remontu budynku oraz nie posiadają wystarczających środków na ten cel. Wokół obiektu znajdują się zdewastowane budynki gospodarcze.
- mieszkania socjalne – to obszar największej degradacji obszaru w miejscowości, występują tam głównie problemy społeczne i techniczne a także przestrzenno – funkcjonalne. Wedle opinii respondentów policja wzywana jest w ten obszar prawie codziennie, mimo że skupia on ¼ mieszkańców wsi, pozostali nie zapuszczają się w te rejony. Na dodatek obok obiektów

mieszkalnych znajdują się pustostany po PGR, które stwarzają zagrożenie, brakuje przestrzeni rekreacyjno – wypoczynkowej, ławek, placu zabaw dla dzieci itd.,

- znaczna część wsi wykupiona jest na własność prywatną, a mieszkańcy nie mają do tych terenów dostępu (np. stawy w miejscowości),
- woda pitna w miejscowości jest zanieczyszczona, mieszkańcy są zmuszeni do korzystania z wody pitnej w tzw. „źródło” oddalonym o ok. 1 km od miejscowości, miejsce jest niezabezpieczone,
- niska aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców.

5.4.3.5 Podsumowanie wyników badań ankietowych prowadzonych w trakcie spacerów badawczych

Podczas wszystkich 4 spacerów badawczych, tylko 15 respondentów wypełniło ankiety dostarczone przez prowadzącego spacer badawczy.

Na pierwsze pytanie *Gdyby to od Pani/Pana zależało, to która część Gminy Polanów powinno się rewitalizować, która wymaga zmian?* respondenci odpowiadali zazwyczaj podając tylko nazwę miejscowości, w której odbywał się spacer badawczy. W przypadku miejscowości Polanów pojawiały się konkretne przestrzenie jak:

- rynek,
- okolice dworca,
- centrum miasta (ulica Wolności i znajdujące się tam obiekty).

W przypadku miejscowości Cetuń pojawiło się miejsce jakim jest zabytkowy Kościół oraz „źródło”.

Na kolejne pytanie - *Czy to jest miejsce ważne dla wszystkich mieszkańców Gminy Polanów, czy tylko dla jakiejś konkretnej grupy, jakiej?* badani zazwyczaj odpowiadali, że jest to miejsce ważne dla wszystkich mieszkańców a na *czym polega atrakcyjność tego miejsca dla ludzi? Co sprawia, że to miejsce to wymaga poprawy?* wskazywano umiejscowienie je w centrum o potencjale na przestrzeń publiczną, teren rekreacji wypoczynku, integracji społeczności oraz miejsce wydarzeń kulturalnych. Do innych cech należała tu korzystna lokalizacja przestrzeni.

W pytaniu nr 5 respondentom zadano pytanie *Proszę wskazać, który obszar mający zostać poddany rewitalizacji P. zamieszkuje lub jest P. z nim w jakikolwiek związany/a?* z zaznaczeniem, aby wskazać jeden obszar.

W przypadku miejscowości:

- Polanów - najczęściej wskazywano ulicę Wolności lub ogólnie centrum miasta (w umowne centrum miasta wliczana jest również ulica Wolności),
- Cetuń – centrum miejscowości,
- Rzeczyca Wielka i Mała – przestrzeń publiczną miejscowości,
- Chocimino – „źródło” i zabytkowy Kościół.

Ankietowanych poproszono o wskazanie po 3 problemy społeczne z 5 kategorii, które na wskazanym obszarze są najbardziej uciążliwe. Odpowiedzi uczestników 4 spacerów badawczych potraktowano łącznie oraz opisano i przedstawiono graficznie w formie tabel.

Do najczęściej wskazywanych problemów społecznych w podanym obszarze należały:

- systematyczne zmniejszanie się liczby ludności miasta,
- wysoki poziom bezrobocia.

5.4.4 Obszary rewitalizacji w gminie Polanów w opinii mieszkańców obszaru rewitalizacji

Instytut Badawczy IPC Sp. z o.o. w czerwcu 2017 roku zrealizował badania ilościowe dla Gminy Polanów.

Badanie zostało zrealizowane za pomocą trzech technik badawczych – CATI, CAPI oraz CAWI. Narzędzia zostały tak zaprojektowane, aby można było przełożyć je na trzy techniki badawcze. Dzięki takiemu rozwiązaniu zwiększono próbę badawczą bez wpływu na jakość uzyskanych badań.

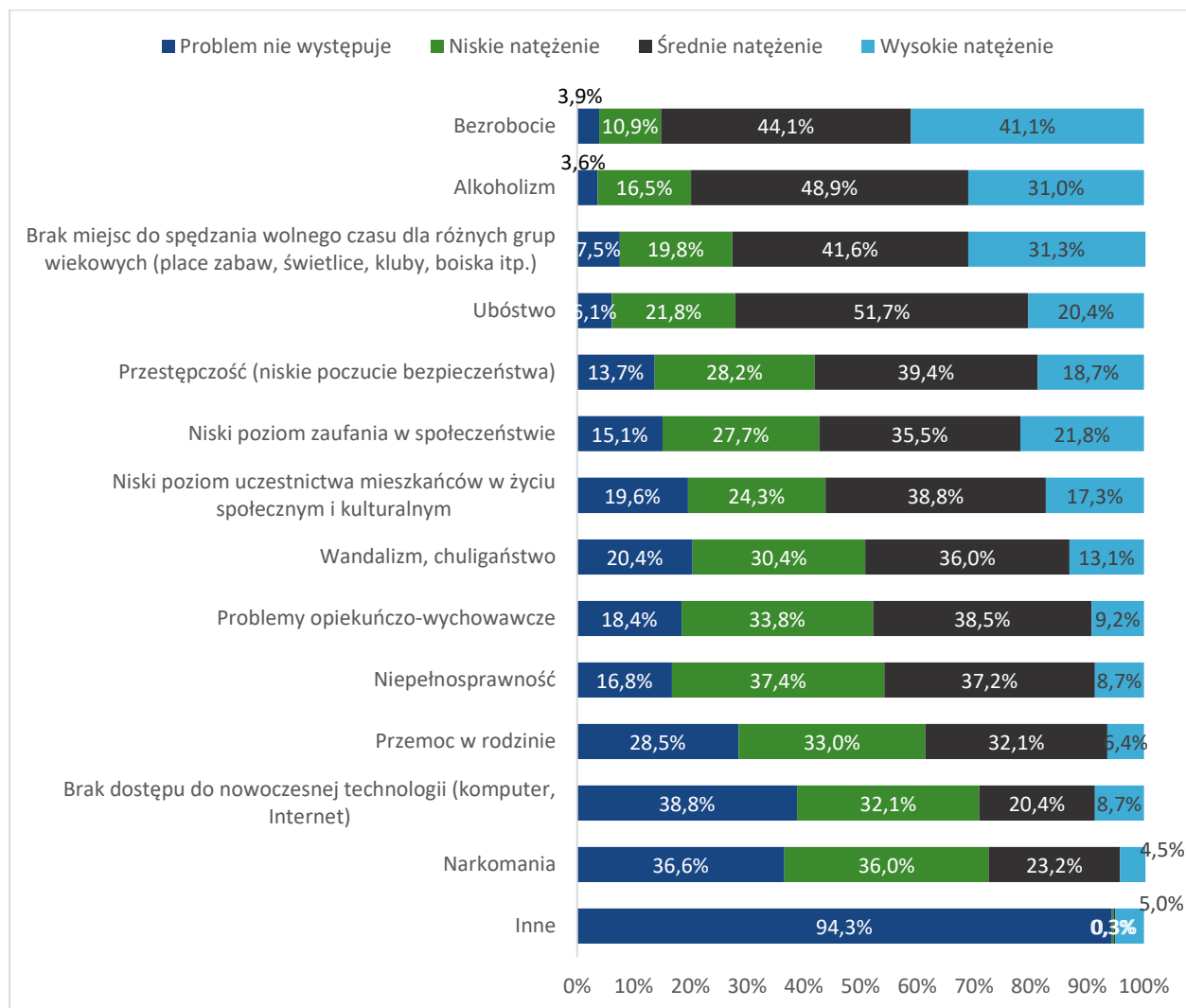
- CATI – Computer Assisted Telephone Interviewing - metoda zbierania informacji w badaniach ilościowych. W badaniach realizowanych metodą CATI wywiad z respondentem jest prowadzony przez telefon, a ankieter odczytuje pytania i notuje uzyskiwane odpowiedzi korzystając ze specjalnego skryptu komputerowego. Skrypt pozwala na pewne zautomatyzowanie kwestionariusza – np. poprzez zarządzanie filtrowaniem zadawanych pytań lub losowanie kolejności, w jakiej określone kwestie będą odczytywane respondentowi.
- CAWI – Computer Assisted Web Interview - wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony www – metoda zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.
- CAPI – Computer Assisted Personal Interview – wywiady bezpośrednie przeprowadzane z respondentami przy użyciu laptopów, tabletów. Technika CAPI pozwala na pełną multimedialność – respondentowi możemy prezentować materiał tekstowy, graficzny, dźwiękowy i filmowy.

W badaniach wzięło udział 358 respondentów. Wśród nich zbadano nieco więcej kobiet niż mężczyzn – 51,4%:48,6%. Wiek respondentów został zgrupowany w 3 przedziały – 18 – 34-latkowie (30,7%), 35 – 54-latkowie (45,5%) oraz osoby w wieku powyżej 55 lat (23,7%).

Na obszarze rewitalizacji badani mieszkańcy uznali, że najpoważniejszym problemem, charakteryzującym się największym natężeniem, jest bezrobocie (85,2% - suma odpowiedzi średnie i wysokie natężenie). Na drugim miejscu uplasował się alkoholizm (79,9% - suma odpowiedzi średnie i wysokie natężenie), na trzecim zaś brak miejsc do spędzania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych – place zabaw, świetlice, kluby, boiska etc. (72,9% - suma odpowiedzi średnie i wysokie natężenie).

Za duży problem na obszarze rewitalizacji badani uznali również ubóstwo (72,1% - suma odpowiedzi średnie i wysokie natężenie). Ranking zamyka problem braku dostępu do nowoczesnej technologii (komputer, Internet) oraz problem narkomanii. Ponad jedna trzecia respondentów uznała, że te problemy na obszarze rewitalizacji nie występują (dla nowoczesnych technologii – 38,8%, a dla narkomanii – 36,6%), a około jedna trzecia zadeklarowała, że problem ten występuje, ale w niskim natężeniu (dla nowoczesnych technologii – 32,1%, a dla narkomanii – 36,0%).

Wykres 1. Natężenie poszczególnych elementów na obszarze rewitalizacji

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC Sp. z o.o., 2017 rok

Pytanie o stopień natężenia poszczególnych problemów społecznych zdekomponowano także na poszczególne miejsca, które zostaną objęte programem rewitalizacji. Liczebność respondentów mieszkających w różnych częściach Polanowa i okolicznych miejscowościach wyglądała następująco:

- Polanów, ul. Wolności – 68 badanych
- Polanów, ul. Koszalińska – 60 badanych
- Polanów, ul. Sławieńska – 26 badanych
- Polanów, ul. Zamkowa – 70 badanych
- Chocimino – 15 badanych
- Cetuń – 19 badanych
- Naclaw – 46 badanych
- Rzeczyca Wielka – 27 badanych
- Miejsce poza wskazanymi powyżej obszarami – 27 badanych

Tabela prezentuje sumę odpowiedzi „średnie natężenie” oraz „wysokie natężenie”. We wszystkich badanych obszarach wśród głównych problemów pojawiło się bezrobocie (najczęściej podawane w Naclawiu – 93,5%), a także alkoholizm (najczęściej wskazywane Polanowie na ul. Wolności).

W Polanowie na ul. Wolności poza dwoma głównymi problemami (alkoholizm – 89,7% oraz bezrobocie – 82,4%) wskazano jeszcze na brak miejsc do spędzania czasu wolnego dla różnych grup wiekowych (77,9%). Natomiast wydaje się, że najmniejszym problemem dla mieszkańców tej ulicy jest narkomania – 19,1% oraz brak dostępu do nowoczesnych technologii – 27,9%.

W Polanowie na ul. Koszalińskiej największym problemem jest alkoholizm – 85%, na drugim miejscu przestępczość (na tej ulicy mieszkańcy nie czują się bezpiecznie) – 81,7%. Na trzecim miejscu pod względem natężenia występowania uplasowało się bezrobocie – 80%. Podobnie jak w przypadku ul. Wolności, na ul. Koszalińskiej najmniejszym problemem wydaje się być brak dostępu do nowoczesnej technologii – 25% oraz narkomania – 28,3%.

W Polanowie na ul. Sławieńskiej wśród problemów o największym natężeniu odnotowano przestępczość – 96,2%, na drugim miejscu *ex aequo* uplasował się alkoholizm oraz brak miejsc do spędzania czasu wolnego – 84,6%, a na trzecim miejscu *ex aequo* bezrobocie oraz ubóstwo – 80,8%. Tak jak w przypadku poprzednich ulic, najmniejszym problemem wydaje się tu być brak dostępu do nowoczesnej technologii – 34% oraz narkomania – 38,5%.

W Polanowie na ul. Zamkowej aż 91,4% badanych wskazało, że problemem o największym stopniu natężenia jest bezrobocie. Na drugim miejscu wskazano na alkoholizm – 77,1%, a na trzecim na brak miejsc do spędzania czasu wolnego – 75,7%. Natomiast najmniejszym problemem na ulicy Zamkowej jest brak dostępu do nowoczesnej technologii – 8,6%, przemoc w rodzinie – 21,4% oraz narkomania 28,6%.

W Chociminie największy problem stanowi bezrobocie, ubóstwo oraz brak miejsc do spędzania czasu wolnego – po 80% wskazań, a także niski poziom zaufania w społeczeństwie i alkoholizm – po 73,3% wskazań. Najniższa skala występowania problemów dotyczyła przestępczości oraz narkomanii – po 26,7% wskazań oraz przemocy w rodzinie – 33,3% odpowiedzi.

Mieszkańcy Cetunia deklarują, że w ich miejscowości problemem o największym natężeniu jest bezrobocie oraz brak miejsc do spędzania wolnego czasu – po 84,2% wskazań. Na drugim miejscu *ex aequo* pojawiło się ubóstwo oraz alkoholizm – po 68,4% wskazań. Najmniejszy problem w Cetuniu stanowi przestępczość – 15,8%, niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym – 21,1% oraz narkomania – 26,3% wskazań.

W Naclawiu największy odsetek badanych wskazał na bezrobocie – 93,5%. Problemem o wysokim stopniu natężenia jest również alkoholizm – 71,7%, a na trzecim miejscu uplasowało się *ex aequo* ubóstwo oraz niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym – po 67,4% wskazań. W Naclawiu natomiast występuje niski stopień natężenia takich problemów jak przemoc w rodzinie – 13%, problemy opiekuńczo-wychowawcze – 15,2% wskazań oraz przestępczość – 19,6%.

W Rzeczycy Wielkiej problemem o największym natężeniu jest bezrobocie – 85,2% wskazań. Na drugim miejscu uplasowało się ubóstwo – 77,8%, a na trzecim alkoholizm – 74,1%. Problemami o niższym natężeniu w Rzeczycy Wielkiej są narkomania oraz przemoc w rodzinie – po 29,6% wskazań oraz brak dostępu do nowoczesnej technologii – 33,3% odpowiedzi.

Osoby mieszkające na innych obszarach miasta, oceniały także skalę występowania poszczególnych problemów na terenach wybranych do działań rewitalizacyjnych. Według tej grupy respondentów największym problemem jest tu niski poziom zaufania w społeczeństwie – 85,2%, na drugim miejscu uplasowało się bezrobocie – 81,5%, a na trzecim *ex aequo* ubóstwo oraz alkoholizm – po 77,8% wskazań. Wśród mieszkańców innych terenów istnieje przekonanie, że na terenach przeznaczonych do

rewitalizacji występuje niskie natężenie takich problemów jak: niepełnosprawność – 25,9%, przemoc w rodzinie – 33,3% oraz brak dostępu do nowoczesnej technologii – 37%.

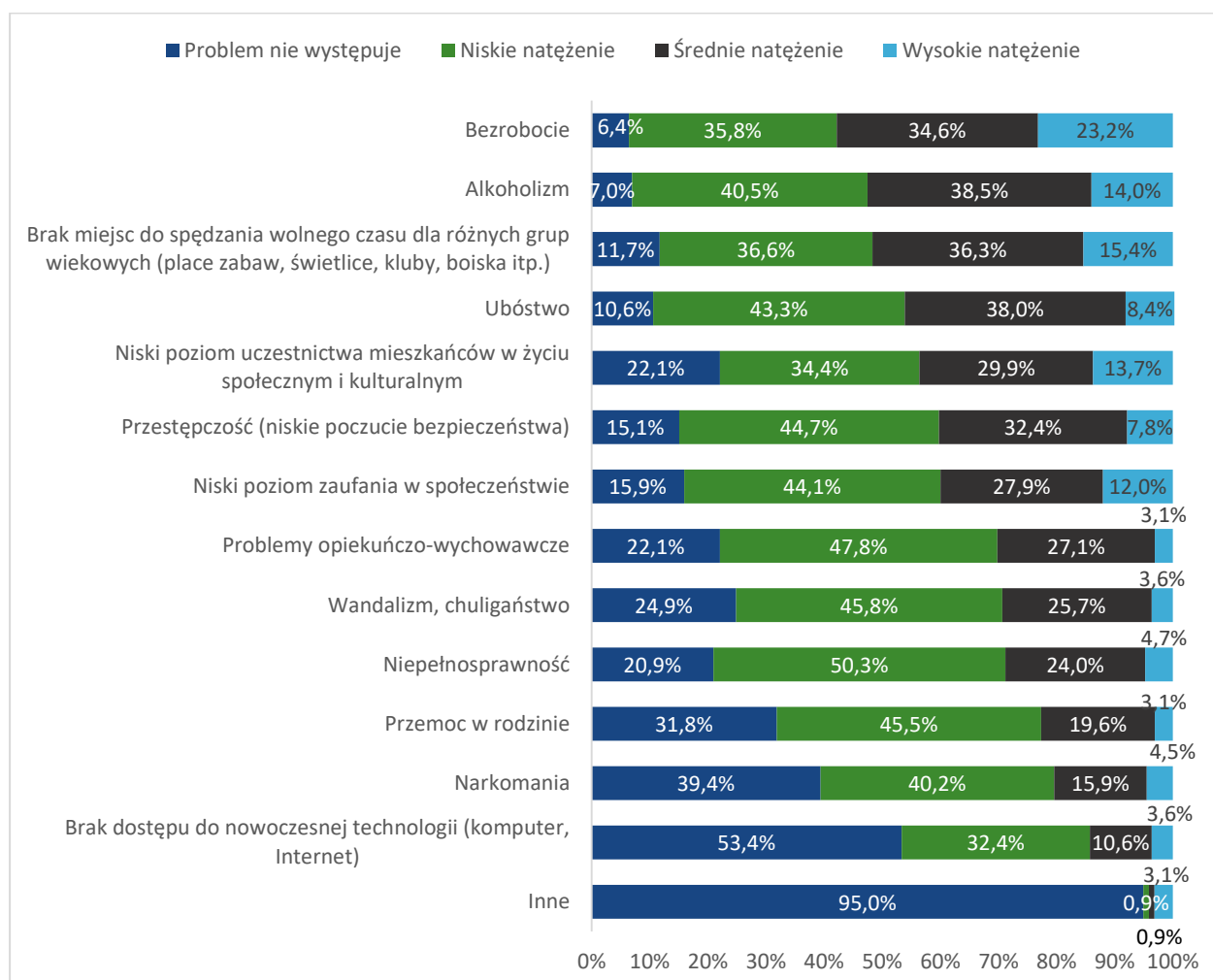
Tabela 36. Natężenie poszczególnych elementów na obszarze rewitalizacji w podziale na miejsce zamieszkania respondenta

Problem	Miejsce zamieszkania respondenta								
	Polanów, Wolności ul.	Polanów, Koszalińska ul.	Polanów, Sławińska ul.	Polanów, Zamkowa ul.	Chocimino	Cetui	Nadaw	Rzeczycza Wielka	miejsce poza wskazanymi obszarami
Bezrobocie	82,4%	80,0%	80,8%	91,4%	80,0%	84,2%	93,5%	85,2%	81,5%
Ubóstwo	66,2%	70,0%	80,8%	74,3%	80,0%	68,4%	67,4%	77,8%	77,8%
Przestępczość (niskie poczucie bezpieczeństwa)	63,2%	81,7%	96,2%	70,0%	26,7%	15,8%	19,6%	55,6%	40,7%
Niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym i kulturalnym	63,2%	56,7%	61,5%	47,1%	73,3%	21,1%	67,4%	40,7%	66,7%
Niski poziom zaufania w społeczeństwie	58,8%	65,0%	65,4%	58,6%	73,3%	31,6%	28,3%	55,6%	85,2%
Wandalizm, chuligaństwo	55,9%	56,7%	57,7%	47,1%	46,7%	31,6%	34,8%	44,4%	55,6%
Alkoholizm	89,7%	85,0%	84,6%	77,1%	73,3%	68,4%	71,7%	74,1%	77,8%
Narkomania	19,1%	28,3%	38,5%	28,6%	26,7%	26,3%	23,9%	29,6%	40,7%
Przemoc w rodzinie	63,2%	48,3%	61,5%	21,4%	33,3%	36,8%	13,0%	29,6%	33,3%
Problemy opiekuńczo-wychowawcze	55,9%	46,7%	69,2%	61,4%	46,7%	36,8%	15,2%	25,9%	59,3%
Niepełnosprawność	50,0%	53,3%	76,9%	45,7%	60,0%	31,6%	23,9%	48,1%	25,9%
Brak miejsc do spędzania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych (place zabaw, świetlice, kluby, boiska itp.)	77,9%	71,7%	84,6%	75,7%	80,0%	84,2%	52,2%	63,0%	77,8%
Brak dostępu do nowoczesnej technologii (komputer, Internet)	27,9%	25,0%	34,6%	8,6%	66,7%	42,1%	39,1%	33,3%	37,0%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC Sp. z o.o., 2017 rok

Poszczególne elementy w gminie Polanów zostały uszeregowane według sum „średnie natężenie” oraz „wysokie natężenie”. Okazuje się, że ranking problemów wygląda podobnie jak w przypadku obszarów wybranych do procesu rewitalizacji – największym problem jest bezrobocie, następnie alkoholizm i kolejny problem to brak miejsc do spędzania wolnego czasu. Jednak biorąc pod uwagę całą gminę sumy odpowiedzi „średnie natężenie” oraz „wysokie natężenie” są niższe niż w przypadku terenów przeznaczonych do rewitalizacji. Niższe są też wskaźniki odpowiedzi „wysokie natężenie”. Świadczy to o trafności wybranych obszarów – obszary najbardziej problemowe.

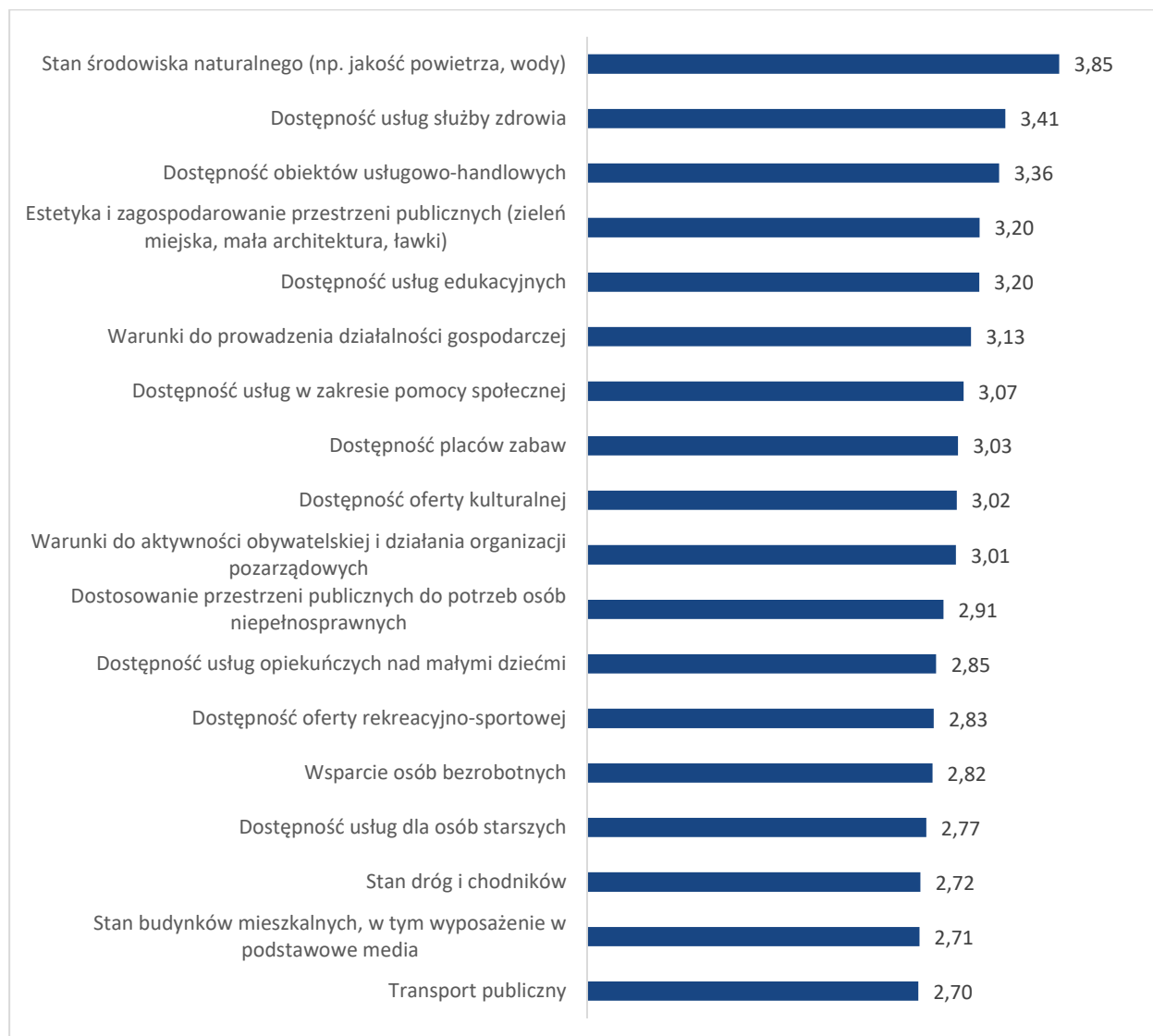
Wykres 2. Natężenie poszczególnych elementów w Gminie Polanów

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC Sp. z o.o., 2017 rok

W kolejnym pytaniu badani oceniali na 5-stopniowej skali szkolnej poszczególne aspekty życia w obszarze rewitalizacji. Poniższy wykres prezentuje średnie odpowiedzi – im większa średnia, tym lepsza ocena. Najlepiej spośród wszystkich czynników oceniono stan środowiska naturalnego – jakość powietrza, wody $M=3,85$. Na ocenę „dostateczny plus” oceniono również dostęp do służby zdrowia $M=3,41$ oraz dostępność obiektów usługowo-handlowych $M=3,36$. Najgorzej w ocenie wypadł transport publiczny $M=2,70$, stan budynków mieszkalnych, w tym wyposażenie w podstawowe media $M=2,71$ oraz stan dróg i chodników $M=2,72$. Średnią poniżej 3,0 uzyskała również dostępność usług dla osób starszych $M=2,77$, wsparcie osób bezrobotnych $M=2,82$ oraz dostępność oferty rekreacyjno-sportowej $M=2,83$. Warto także pracować nad dostępnością usług opiekuńczych nad małymi dziećmi $M=2,85$ oraz nad udogodnieniami dla osób niepełnosprawnych (dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych) $M=2,91$.

Wykres 3. Ocena aspektów życia na obszarze rewitalizacji na 5 – stopniowej skali

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC Sp. z o.o., 2017 rok

W Polanowie na ul. Wolności najwyżej oceniono takie aspekty życia jak stan środowiska naturalnego $M=3,94$, dostępność obiektów usługowo-handlowych $M=3,74$ oraz dostępność usług służby zdrowia $M=3,66$. Najgorzej zaś wśród mieszkańców tej części Polanowa wypadło dostosowanie przestrzeni publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych $M=2,71$. Na drugim miejscu znalazły się *ex aequo* takie aspekty życia jak dostępność usług dla osób starszych oraz transport publiczny $M=2,68$. Na trzecim miejscu uplasował się stan budynków mieszkalnych $M=2,66$.

W Polanowie na ul. Koszalińskiej dobrze oceniono dostępność usług służby zdrowia $M=3,78$, dostępność do obiektów usługowo-handlowych $M=3,72$ oraz stan środowiska naturalnego $M=3,63$. Najgorzej zaś w ocenie wypadł stan dróg i chodników $M=2,30$, stan budynków mieszkalnych $M=2,40$ oraz transport publiczny $M=2,72$.

W Polanowie na ul. Sławieńskiej dobrze oceniono stan środowiska naturalnego $M=4,0$, dostępność usług służby zdrowia $M=3,92$ oraz dostępność do usług edukacyjnych $M=3,73$. Najgorzej zaś w ocenie wypadł stan budynków mieszkalnych $M=2,54$, stan dróg i chodników $M=2,58$ oraz dostęp do usług opiekuńczych dla nad małymi dziećmi $M=2,73$.

Mieszkańcy ul. Zamkowej w Polanowie wysoko ocenili stan środowiska naturalnego $M=3,80$, dostępność obiektów usługowo-handlowych $M=3,61$, a na trzecim miejscu znalazła się *ex aequo* dostępność usług służby zdrowia oraz dostępność usług edukacyjnych $M=3,39$.

W Chocimiu dobrze ocenia się stan środowiska naturalnego, $M=3,73$ to najwyższa średnia ocen w tej miejscowości. Pozostałe aspekty zostały ocenione na średnią poniżej 3,00. Najgorzej w ocenie wypadł transport publiczny $M=1,87$. Nisko oceniono także dostępność do służby zdrowia, do obiektów usługowo-handlowych oraz stan dróg i chodników $M=2,00$. Niskie noty dotyczyły także dostępności placów zabaw oraz wsparcia osób bezrobotnych $M=2,00$.

W Cetuniu najwyższe średnie uzyskała estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zieleni miejska, mała architektura, ławki) $M=4,37$. Ponadto ocenę „dobrą” przyznano dla stanu środowiska $M=4,05$. Na trzecim miejscu uplasował się dostęp do placów zabaw $M=3,47$. Najgorzej w Cetuniu ocenia się natomiast dostępność oferty sportowo-rekreacyjnej oraz transport publiczny $M=2,26$, na drugim miejscu znalazł się stan budynków mieszkalnych $M=2,37$, a na trzecim miejscu dostępność usług opiekuńczych $M=2,47$.

Nacław najlepiej oceniany jest pod względem stanu środowiska $M=4,09$, na drugim miejscu uplasowała się estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych $M=3,80$, a na trzecim miejscu dostępność usług dla osób starszych. Najniższe noty wśród mieszkańców Nacławia oscylowały wokół oceny „dostatecznej” i oceniono tak warunki dla aktywności obywatelskiej i działania organizacji pozarządowych $M=3,11$, a także dostępność oferty kulturalnej i dostępność usług w zakresie pomocy społecznej $M=3,15$.

W Rzeczy Wielkiej najlepiej oceniono estetykę i zagospodarowanie przestrzeni publicznej $M=3,96$. Na drugim miejscu znalazła się ocena stanu środowiska naturalnego $M=3,74$, a na trzecim dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych $M=3,37$. Najgorzej mieszkańcy Rzeczy Wielkiej ocenili natomiast stan budynków mieszkalnych, w tym wyposażenie w podstawowe media $M=2,41$. Na drugim miejscu znalazł się transport publiczny $M=2,52$, a na trzecim dostępność usług dla osób starszych $M=2,59$.

Osoby mieszkające na innych obszarach niż te przeznaczone do programu rewitalizacji najwyższe noty przyznali dla stanu środowiska naturalnego $M=3,78$. Na drugim miejscu znalazła się dostępność placów zabaw $M=3,37$, a na trzecim estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych $M=3,15$. Mieszkańcy innych terenów niż te przeznaczone do programu rewitalizacji najgorzej ocenili transport publiczny $M=1,93$. Na drugim miejscu znalazła się dostępność dla osób starszych $M=2,15$, a na trzecim stan dróg i chodników $M=2,26$.

Tabela 37. Ocena aspektów życia na obszarze rewitalizacji na 5 – stopniowej skali w podziale na miejsce zamieszkania respondenta

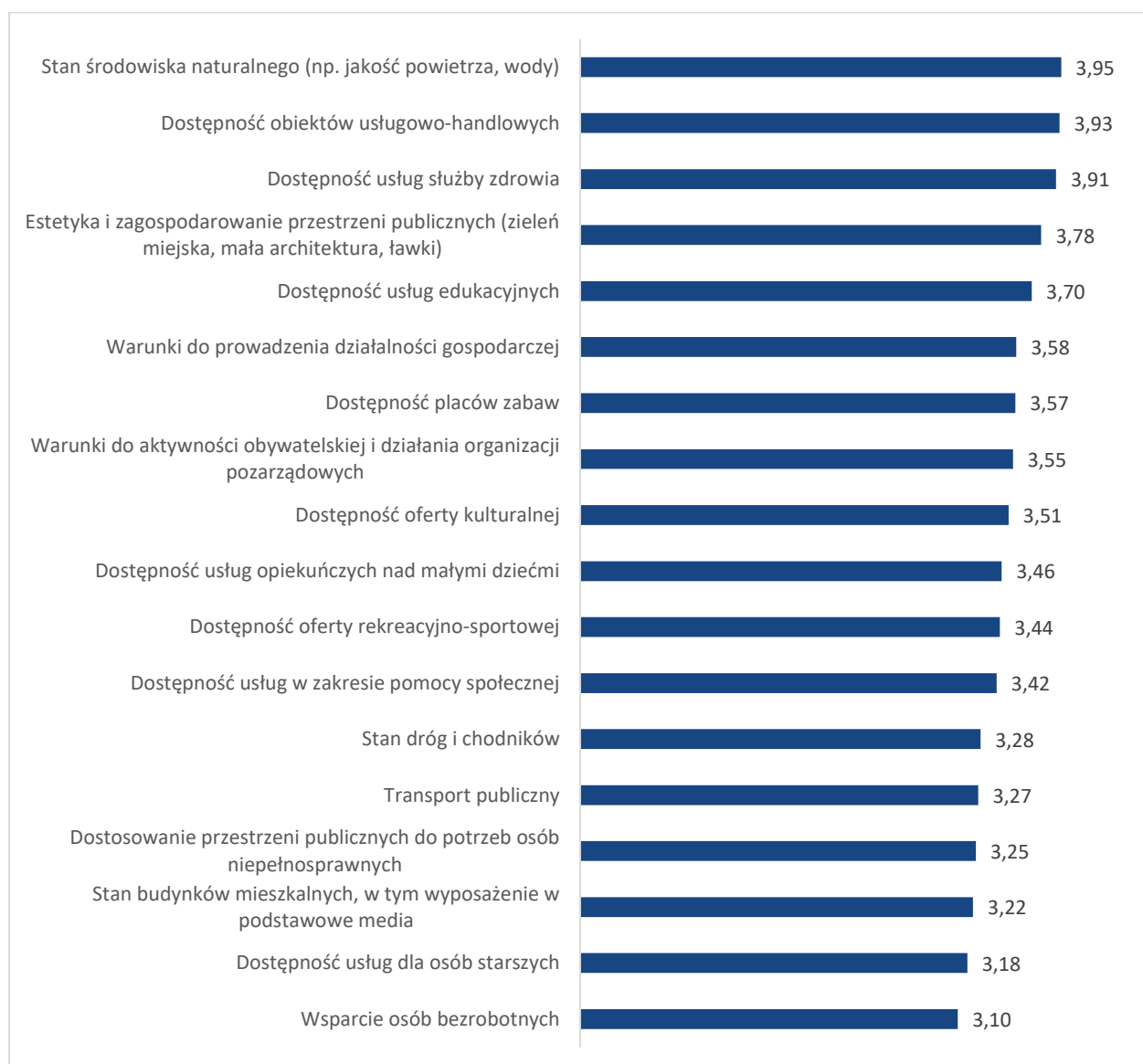
Oceniane aspekty	Miejsce zamieszkania respondenta												
	Młocności	Polanów, ul.	Koszalińsk ul.	Polanów, ul.	Stawieńsk ul.	Polanów, ul.	Zamkowa	Chocimino	Cetun	Nacław	Rzeczyca Wielka	obszarami mi	miejsce poza wskazany
Stan środowiska naturalnego (np. jakość powietrza, wody)	3,94	3,63	4,00	3,80	3,73	4,05	4,09	3,74	3,78				
Dostępność usług służby zdrowia	3,66	3,78	3,92	3,39	2,00	2,89	3,65	2,74	2,96				
Dostępność obiektów usługowo-handlowych	3,74	3,72	3,69	3,61	2,00	2,68	3,17	2,81	2,78				
Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych	3,09	3,13	2,85	2,77	2,07	4,37	3,80	3,96	3,15				

(zieleni miejska, mała architektura, ławki)									
Dostępność usług edukacyjnych	3,31	3,30	3,73	3,39	2,27	2,79	3,22	2,81	2,89
Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej	3,00	3,27	3,50	3,24	2,20	3,00	3,63	2,89	2,56
Dostępność usług w zakresie pomocy społecznej	3,18	3,35	3,04	3,07	2,80	2,89	3,15	2,63	2,81
Dostępność placów zabaw	3,06	2,90	3,00	2,89	2,13	3,47	3,26	3,07	3,37
Dostępność oferty kulturalnej	3,04	3,13	3,19	2,89	2,67	2,84	3,15	3,19	2,78
Warunki do aktywności obywatelskiej i działania organizacji pozarządowych	3,26	2,98	3,08	3,17	2,67	3,05	3,11	2,63	2,33
Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób niepełnosprawnych	2,71	2,75	2,96	3,06	2,27	2,79	3,46	3,37	2,37
Dostępność usług opiekuńczych nad małymi dziećmi	2,76	3,05	2,73	3,07	1,93	2,47	3,11	2,96	2,37
Dostępność oferty rekreacyjno-sportowej	2,72	3,10	3,12	2,73	2,60	2,26	3,13	2,78	2,56
Wsparcie osób bezrobotnych	2,81	2,75	3,23	2,59	2,13	2,63	3,65	2,81	2,30
Dostępność usług dla osób starszych	2,68	2,73	3,12	2,54	2,07	2,84	3,76	2,59	2,15
Stan dróg i chodników	2,79	2,30	2,58	2,79	2,00	2,84	3,65	2,63	2,26
Stan budynków mieszkalnych, w tym wyposażenie w podstawowe media	2,66	2,40	2,54	2,77	2,20	2,37	3,61	2,41	2,85
Transport publiczny	2,68	2,72	3,12	2,79	1,87	2,26	3,39	2,52	1,93

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC Sp. z o.o., 2017 rok

Poszczególne aspekty życia zostały także ocenione na skali 5-stopniowej w odniesieniu do gminy Polanów. Tak jak w przypadku natężenia poszczególnych problemów, tak w przypadku oceny aspektów życia, oceny są wyższe dla gminy niż obszarów rewitalizowanych. W gminie tak jak w obszarze rewitalizacji najwyższe noty otrzymał stan środowiska $M=3,95$. Na drugim miejscu znalazła się dostępność obiektów usługowo-sportowych $M=3,93$, a na trzecim dostępność usług służby zdrowia $M=3,91$. Najgorzej w całej Gminie Polanów oceniono wsparcie osób bezrobotnych $M=3,10$, dostępność usług dla osób starszych $M=3,18$ oraz stan budynków mieszkalnych, w tym wyposażenie w podstawowe media $M=3,22$.

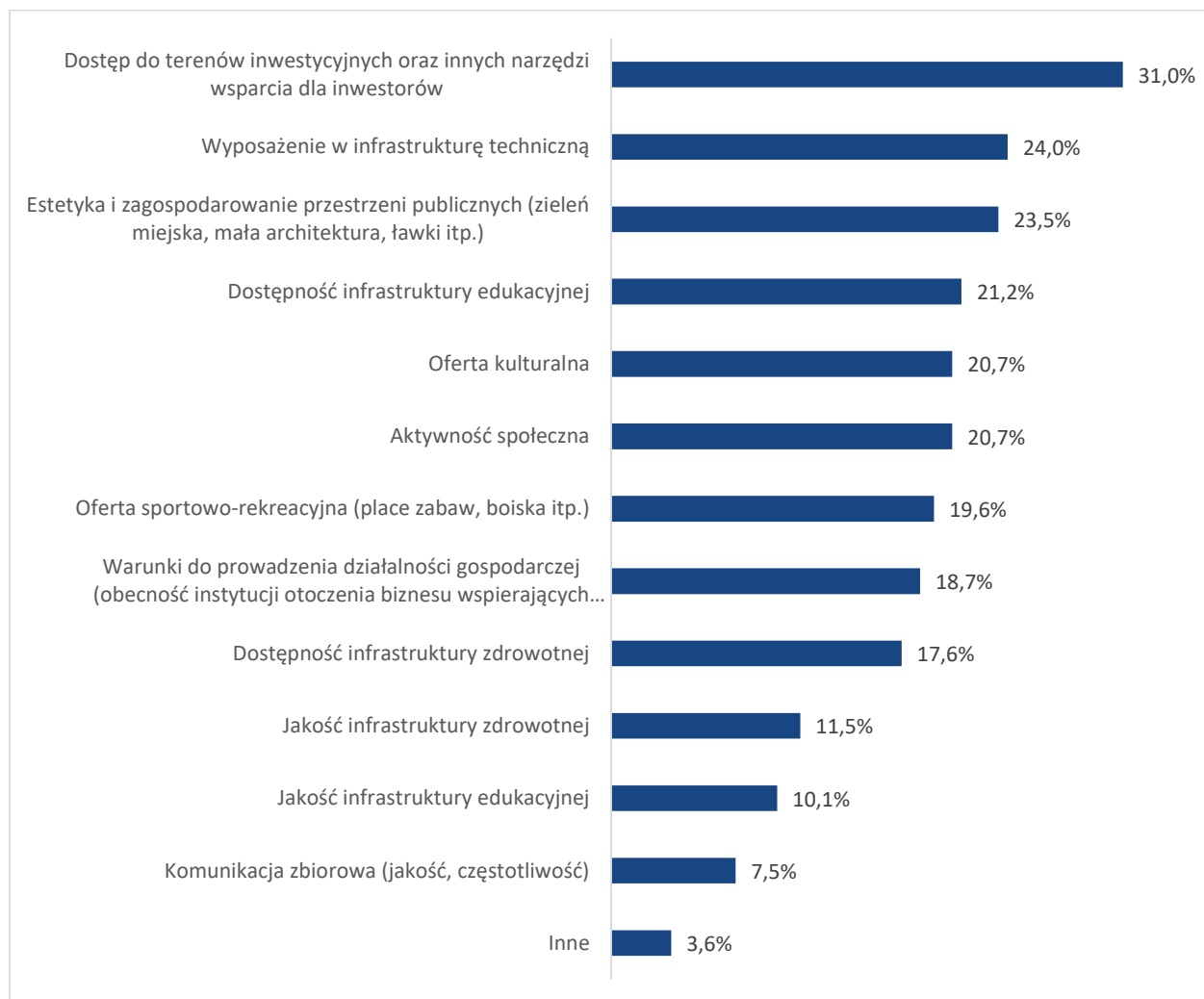
Wykres 4. Ocena aspektów życia w gminie Polanów na 5 – stopniowej skali

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC Sp. z o.o., 2017 rok

W kolejnym pytaniu badani mieli za zadanie określić trzy najważniejsze potencjały (mocne strony) występujące na obszarze rewitalizacji. Na pierwszym miejscu badani uplasowali dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów – 31%. Kolejną mocną stroną obszaru rewitalizacji jest wyposażenie w infrastrukturę techniczną – 24%, a na trzecim miejscu badani umieścili estetykę i zagospodarowanie przestrzeni publicznych – 23,5%. Ranking zamyka komunikacja zbiorowa – 7,5% wskazań, a także jakość infrastruktury edukacyjnej – 10,1% wskazań. Wśród innych odpowiedzi, które otrzymały 3,6% wskazań znalazła się turystyka, duża ilość lasów, zieleni, jezioro, bliskość morza, a także wsparcie dla rodzin wielodzietnych.

Wykres 5. Trzy najważniejsze potencjały (mocne strony) na obszarze rewitalizacji

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC Sp. z o.o., 2017 rok

Pytanie o trzy najważniejsze potencjały (mocne strony) na obszarze rewitalizacji zdekomponowano na miejsce zamieszkania respondenta. Hierarchia przedstawia się następująco:

- **Polaków, ul. Wolności**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów oraz wyposażenie w infrastrukturę techniczną – po 20,6% wskazań
 2. Dostępność infrastruktury zdrowotnej – 17,6% wskazań
 3. Dostępność infrastruktury edukacyjnej – 16,2% wskazań
- **Polaków, ul. Koszalińska**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów – 26,7% wskazań
 2. Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej (obecność instytucji otoczenia biznesu wspierających rozwój podmiotów gospodarczych) – 23,3% wskazań
 3. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.) – 21,7% wskazań
- **Polaków, ul. Sławińska**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów – 42,3% wskazań
 2. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną – 34,6% wskazań

3. Dostępność infrastruktury edukacyjnej – 23,1% wskazań
- **Polanów, ul. Zamkowa**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów – 41,4% wskazań
 2. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną – 38,6% wskazań
 3. Dostępność infrastruktury edukacyjnej – 25,7% wskazań
- **Chocimino**
 1. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.) – 46,7% wskazań
 2. Aktywność społeczna – 40% wskazań
 3. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów, oferta kulturalna oraz oferta sportowo-rekreacyjna (place zabaw, boiska itp.) – 26,7% wskazań
- **Cetuń**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów – 57,9% wskazań
 2. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.) – 52,6% wskazań
 3. Oferta sportowo-rekreacyjna (place zabaw, boiska itp.) – 47,4% wskazań
- **Nacław**
 1. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.) – 41,3% wskazań
 2. Dostępność infrastruktury edukacyjnej – 39,1% wskazań
 3. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz oferta kulturalna – 28,3% wskazań
- **Rzeczyc Wielka**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów – 51,9% wskazań
 2. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.) – 40,7% wskazań
 3. Oferta kulturalna – 37% wskazań
- **Miejsce poza wskazanymi do rewitalizacji obszarami**
 1. Oferta kulturalna oraz oferta sportowo-rekreacyjna (place zabaw, boiska itp.) – 33,3% wskazań
 2. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.) – 29,6% wskazań
 3. Dostępność infrastruktury edukacyjnej oraz aktywność społeczna – 22,2% wskazań

Tabela 38. Trzy najważniejsze potencjały (mocne strony) na obszarze rewitalizacji w podziale na miejsce zamieszkania respondenta

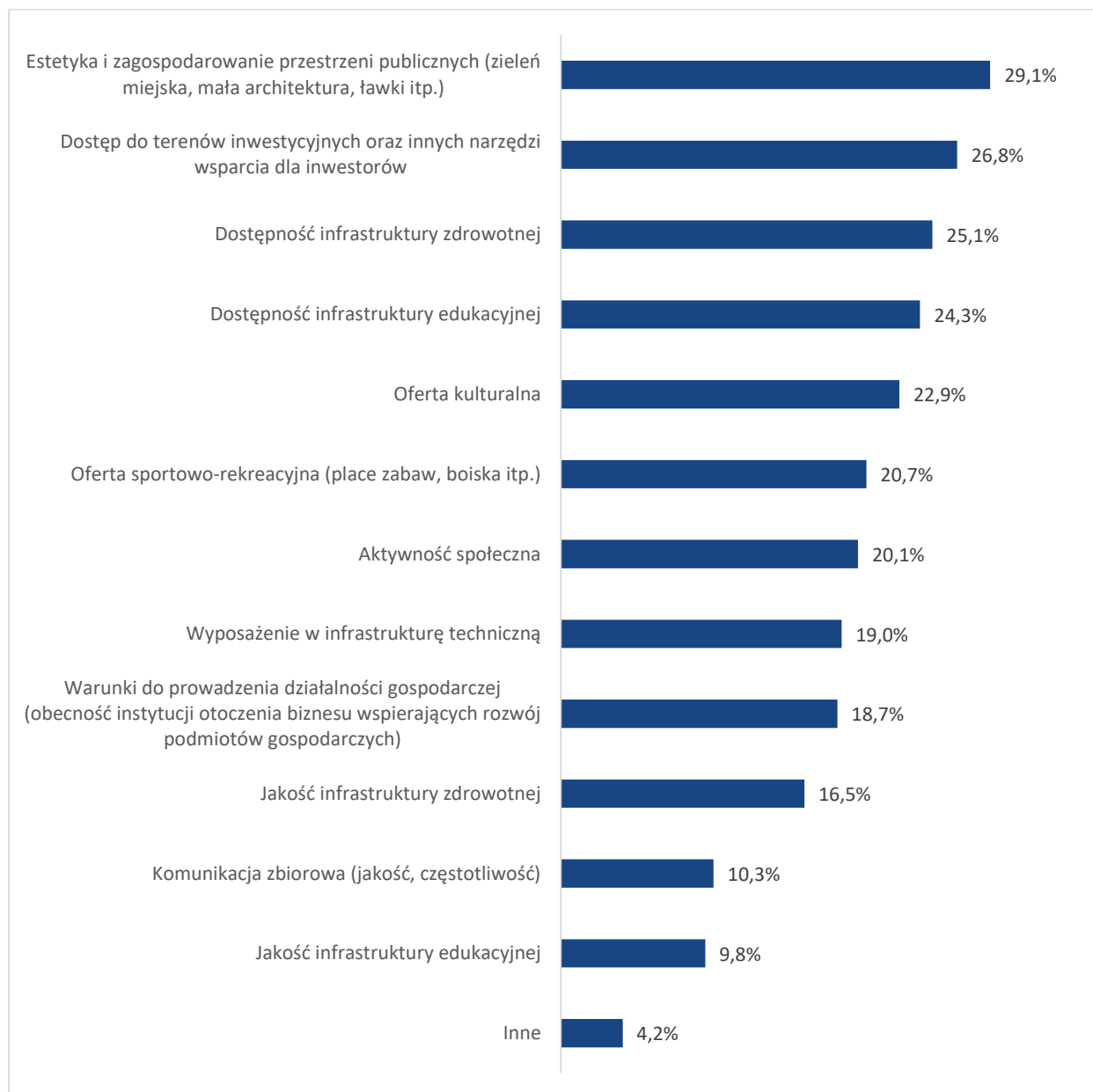
Mocne strony	Miejsce zamieszkania respondenta								
	Polanów, Wolności ul.	Polanów, Koszalińska ul.	Polanów, Sławińska ul.	Polanów, Zamkowa ul.	Chocimino	Cetuń	Nacław	Rzeczyc Wielka	miejsce wskazanymi poza obszarami
Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów	20,6%	26,7%	42,3%	41,4%	26,7%	57,9%	15,2%	51,9%	18,5%
Wyposażenie w infrastrukturę techniczną	20,6%	16,7%	34,6%	38,6%	13,3%	10,5%	28,3%	22,2%	11,1%

Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.)	13,2%	21,7%	3,8%	8,6%	46,7%	52,6%	41,3%	40,7%	29,6%
Dostępność infrastruktury edukacyjnej	16,2%	20,0%	23,1%	25,7%	13,3%	5,3%	39,1%	7,4%	22,2%
Aktywność społeczna	13,2%	20,0%	7,7%	21,4%	40,0%	36,8%	19,6%	29,6%	22,2%
Oferta kulturalna	13,2%	16,7%	11,5%	15,7%	26,7%	26,3%	28,3%	37,0%	33,3%
Oferta sportowo-rekreacyjna (place zabaw, boiska itp.)	13,2%	20,0%	15,4%	8,6%	26,7%	47,4%	19,6%	29,6%	33,3%
Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej (obecność instytucji otoczenia biznesu wspierających rozwój podmiotów gospodarczych)	13,2%	23,3%	19,2%	22,9%	20,0%	15,8%	17,4%	25,9%	7,4%
Dostępność infrastruktury zdrowotnej	17,6%	20,0%	19,2%	20,0%	6,7%	0,0%	21,7%	14,8%	18,5%
Jakość infrastruktury zdrowotnej	7,4%	13,3%	11,5%	11,4%	0,0%	10,5%	15,2%	18,5%	11,1%
Jakość infrastruktury edukacyjnej	8,8%	10,0%	11,5%	4,3%	0,0%	15,8%	21,7%	7,4%	11,1%
Komunikacja zbiorowa (jakość, częstotliwość)	4,4%	5,0%	7,7%	1,4%	13,3%	0,0%	23,9%	7,4%	11,1%

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC Sp. z o.o., 2017 rok

Trzy najmocniejsze strony gminy Polanów to według respondentów estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznej – 29,1%. Na drugim miejscu znalazł się dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów – 26,8% wskazań, zaś na trzecim miejscu badani uplasowali dostęp do infrastruktury zdrowotnej – 25,1%. Ranking mocnych strony zamyka jakość infrastruktury edukacyjnej – 9,8% wskazań oraz komunikacja zbiorowa – 10,3%. Wśród innych odpowiedzi, wskazanych przez 4,2% respondentów znalazły się podobne odpowiedzi jak w przypadku oceny obszaru rewitalizacji – środowisko naturalne: jezioro, lasy, turystyka, szlaki turystyczne.

Wykres 6. Trzy najważniejsze potencjały (mocne strony) na obszarze gminy Polanów

Źródło: Badanie ilościowe, IB IPC Sp. z o.o., 2017 rok

Podsumowanie wyników badań z mieszkańcami

Największym problemem, jaki odnotowano na obszarze rewitalizacji jest bezrobocie (najczęściej podawane w Naclawiu). Na drugim miejscu uplasował się alkoholizm (najczęściej podawany w Polanowie na ul. Wolności), a na trzecim brak miejsc do spędzania wolnego czasu dla różnych grup wiekowych – place zabaw, świetlice, kluby, boiska etc. (problem najczęściej podawany w Polanowie na ulicy Sławieńskiej oraz w Cetuniu). Za duży problem na obszarze rewitalizacji badani uznali również ubóstwo (najczęściej podawane w Polanowie na ul. Sławieńskiej). To z czym obszar rewitalizacji ma najmniejsze problemy to brak dostępu do nowoczesnej technologii – komputer, Internet (najmniejszy problem występował w Polanowie na ul. Zamkowej) oraz narkomania (najmniejszy problem w Polanowie na ul. Wolności).

Na obszarach wybranych do rewitalizacji najlepiej oceniono stan środowiska naturalnego – jakość powietrza, wody (najlepiej ocenione w Nałławiu). Na drugim miejscu uplasował się dostęp do służby zdrowia (najlepiej ocenione w Polanowie na ul. Sławieńskiej, zaś w Chociminie była to jedna z najniższych ocen – dostęp do służby zdrowia jest tutaj problemem), a na trzecim dostępność obiektów usługowo-handlowych (najlepiej ocenione w Polanowie na ul. Wolności, a ponownie w Chociminie była to jedna z najniższych ocen). Najgorzej w ocenie wypadł transport publiczny (najgorzej w Chociminie), stan budynków mieszkalnych, w tym wyposażenie w podstawowe media oraz stan dróg i chodników (również w Chociminie).

Trzy najważniejsze potencjały (mocne strony) występujące na obszarze rewitalizacji to: dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów, wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych. Ranking zamyka komunikacja zbiorowa, a także jakość infrastruktury edukacyjnej. Biorąc pod uwagę poszczególne obszary hierarchia przedstawia się następująco:

- **Polanów, ul. Wolności**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów oraz wyposażenie w infrastrukturę techniczną
 2. Dostępność infrastruktury zdrowotnej
 3. Dostępność infrastruktury edukacyjnej
- **Polanów, ul. Koszalińska**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów
 2. Warunki do prowadzenia działalności gospodarczej (obecność instytucji otoczenia biznesu wspierających rozwój podmiotów gospodarczych)
 3. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.)
- **Polanów, ul. Sławieńska**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów
 2. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną
 3. Dostępność infrastruktury edukacyjnej
- **Polanów, ul. Zamkowa**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów
 2. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną
 3. Dostępność infrastruktury edukacyjnej
- **Chocimino**
 1. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.)
 2. Aktywność społeczna
 3. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów, oferta kulturalna oraz oferta sportowo-rekreacyjna (place zabaw, boiska itp.)
- **Cetuń**
 1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów
 2. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.)
 3. Oferta sportowo-rekreacyjna (place zabaw, boiska itp.)
- **Nałław**
 1. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zielen miejska, mała architektura, ławki itp.)
 2. Dostępność infrastruktury edukacyjnej
 3. Wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz oferta kulturalna
- **Rzeczyca Wielka**

1. Dostęp do terenów inwestycyjnych oraz innych narzędzi wsparcia dla inwestorów
2. Estetyka i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (zieleń miejska, mała architektura, ławki itp.)
3. Oferta kulturalna

5.4.5 Podsumowanie diagnozy pogłębionej obszaru rewitalizacji

Podsumowanie diagnozy obszaru rewitalizacji ujęto w formie klasycznej analizy SWOT. Podsumowanie przeprowadzono w odniesieniu do całości obszaru rewitalizacji. Tym samym analiza SWOT wskazuje nad podstawowe cele rewitalizacji Gminy Polanów. W dalszej części programu rewitalizacji poszczególne czynniki ujęte w analizie SWOT zestawiono z oczekiwanym obrazem przyszłości poszczególnych podobszarów rewitalizacji (wizja obszaru rewitalizacji) – oceniając tym samym ich znacznie dla realizacji kompleksowej przemiany tych podobszarów.

Analiza SWOT obejmuje analizę:

- Mocnych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych, mających pozytywny charakter z punktu widzenia przyszłego rozwoju obszaru rewitalizacji,
- Słabych stron, tj. uwarunkowań wewnętrznych o negatywnym charakterze,
- Szans, tj. uwarunkowań zewnętrznych o charakterze pozytywnym. Jako szanse uwzględnione zostały te zagadnienia, których źródła leżą poza obszarem rewitalizacji,
- Zagrożeń, tj. uwarunkowań zewnętrznych mających negatywny wpływ na dalszy rozwój obszaru rewitalizacji.

Tabela 39. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Najważniejsze mocne strony obszaru rewitalizacji	Najistotniejsze słabe strony obszaru rewitalizacji
• Walory przestrzenne i środowiskowe, w przypadku Polanowa lokalizacja w centrum miasta, w przypadku obszarów wiejskich – duże walory przyrodnicze – czyste środowisko, • Istniejąca infrastruktura społeczna, umożliwiające rozwijanie oferty kulturalnej oraz aktywności społecznej, w tym obiekt Biblioteki Publicznej, świetlice wiejskie, • Istniejące aktywności społeczne, zarówno formalne (organizacje pozarządowe, działalność sołectw), jak też nieformalne (aktywność seniorów, działalność szkół, aktywności mieszkańców).	• Znaczna skala zjawiska bezrobocia i ubóstwa – oraz brak znaczącego zmniejszania skali tych zjawisk na wybranych podobszarach, • Niska aktywność społeczna mieszkańców, tj. ograniczona do nielicznej grupy mieszkańców obszarów rewitalizacji, w tym brak poczucia wspólnoty i tożsamości lokalnej, brak zaangażowania się w aktywności dotyczące dobra wspólnego, • Niskie wskaźniki przedsiębiorczości indywidualnej, • Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura społeczna, w tym wyposażenie obiektów świetlic lub brak świetlic (Cetuń), niedostateczne wyposażenie świetlic istniejących, brak miejsc plenerowych do

	rozwijania aktywności społecznej, brak placów zabaw, miejsc aktywności fizycznej, • Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna, w tym zły stan dróg, chodników, • Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym – w szczególności skoncentrowana w przestrzeni centrum Polanowa (ul. Koszalińska), występowanie azbestu, duży udział zabudowy po PGR.
Szanse rozwoju obszaru rewitalizacji	Zagrożenia rozwoju obszaru rewitalizacji
• Poprawiająca się sytuacja na rynku pracy, wzrost liczby miejsc pracy, wzrost wynagrodzeń, • Wzrost zainteresowania Gminą Polanów inwestorów zewnętrznych lub przedsiębiorców lokalnych – w kontekście posiadanych przez Gminę terenów inwestycyjnych oraz przychylności władz lokalnych • Wzrost integracji funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz otoczenia, m. in. dzięki poprawie stanu infrastruktury drogowej, rozwoju sieci ścieżek oraz dróg rowerowych, • Znaczna skala możliwości pomocowych, w szczególności środki dedykowane obszarom rewitalizacji w funduszach unijnych w ramach RPO, w tym środki EFS, • Znaczny potencjał turystyczny oraz tzw. zielonych miejsc pracy, związany z rolnictwem, leśnictwem, gospodarką rybacką – umożliwiający rozwój małej przedsiębiorczości oraz usług na rzecz ludności.	• Wykluczenie komunikacyjne, w tym zły stan dróg, brak komunikacji publicznej, brak dróg i ścieżek rowerowych – co wpływa negatywnie na dostępność usług publicznych, w szczególności dla osób starszych, trudności związane z dojazdem do pracy, ograniczone wykorzystanie potencjału turystycznego, • Ograniczone możliwości finansowe realizacji pełnego planu rewitalizacji, związane ze skalą negatywnych zjawisk – w odniesieniu do zdolności finansowych Gminy Polanów, dostępności środków zewnętrznych oraz kwalifikowalności wydatków (np. brak większych możliwości wsparcia modernizacji i remontów obiektów mieszkalnych), • Nieefektywność i niedostosowanie zakresu wsparcia zewnętrznego, przewidzianego w funduszach zewnętrznych – w odniesieniu do problemów, w szczególności społecznych, • Brak zaangażowania podmiotów prywatnych, w tym wspólnot, właścicieli obiektów mieszkalnych w remonty i modernizacje, co znacznie ograniczy kompleksowość rewitalizacji.

Źródło: opracowanie własne

6 WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI, CELE ORAZ KIERUNKI REWITALIZACJI

Wizja obszaru rewitalizacji jest pierwszym elementem struktury operacyjnej programu rewitalizacji. Program rewitalizacji jest dokumentem porządkującym sposób działania na rzecz wychodzenia ze stanów kryzysowych obszaru zdegradowanego. W przedmiotowym dokumencie datą docelową realizacji ujętych w nim projektów i przedsięwzięć jest 2023 rok. Taka perspektywa czasowa wskazuje na to, że wizję obszaru rewitalizacji należałoby określić właśnie dla tego roku.

Z drugiej strony podkreśla się, że rewitalizacja jest procesem wieloletnim, a jego komplementarność polega między innymi na spójności realizowanych przedsięwzięć w czasie, np. w odniesieniu do poprzednich programów rewitalizacji, realizowanych w latach 2007 – 2013.

W celu zdefiniowania wizji poszczególnych podobszarów rewitalizacji – przeanalizowano i sformułowano zasadnicze problemy tych podobszarów i zestawiono je z potencjałami, na bazie których możliwe jest zrealizowanie pozytywnej przemiany.

Tabela 40. Zasadnicze problemy, potencjały oraz wizja obszaru rewitalizacji

Lp.	Podobszar rewitalizacji	Zasadnicze problemy	Potencjały	Oczekiwana przemiana obszaru
1.	Polanów - ul. Koszalińska, Wolności, Zamkowa, Sławieńska	Społeczne: - Znaczna skala zjawiska bezrobocia, ubóstwa. - Niska aktywność społeczna mieszkańców, tj. ograniczona do nielicznej grupy mieszkańców obszaru rewitalizacji. - Niski poziom bezpieczeństwa. Pozostałe: - Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej (w szczególności przestrzeń tzw. Rynku, dworca autobusowego oraz podwórek przy ul. Koszalińskiej). - Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym (ul. Koszalińska, Zamkowa).	- Lokalizacja w centrum miasta. - Istniejąca infrastruktura społeczna, umożliwiające rozwijanie oferty kulturalnej oraz aktywności społecznej, w tym obiekt Miejsko-Gminnego Centrum Kultury. - Istniejące aktywności społeczne, zarówno formalne (organizacje pozarządowe), jak też nieformalne (aktywność seniorów, działalność szkół, aktywności mieszkańców).	Społeczna: - Zwiększanie aktywności zawodowej oraz przedsiębiorczości. - Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców. Przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna: - Rozwój infrastruktury społecznej oraz rewitalizacja przestrzeni publicznych. - Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni miejskiej.
2.	Chocimino	Społeczne: - Znaczna skala zjawiska bezrobocia i ubóstwa. - Niska aktywność społeczna mieszkańców, tj. ograniczona do nielicznej grupy	- Walory przyrodnicze. - Istniejąca infrastruktura społeczna, umożliwiające rozwijanie oferty kulturalnej oraz aktywności społecznej, w tym obiekt świetlicy wiejskiej.	Społeczna: - Zwiększanie aktywności zawodowej oraz przedsiębiorczości. - Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców.

		mieszkańców obszaru rewitalizacji. Pozostałe: - Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej (zły stan obiektu zabytkowego kościoła oraz jego otoczenia, przestrzeni publicznych, brak obiektów rekreacji, zły stan nawierzchni dróg i chodników, zdewastowany cmentarz pomemiecki). - Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym (w tym zabudowania po PGR).	Istniejące aktywności społeczne, zarówno formalne (organizacje pozarządowe, działalność sołectw), jak też nieformalne (aktywność seniorów, aktywności mieszkańców).	Przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna: - Rozwój infrastruktury społecznej oraz rewitalizacja przestrzeni publicznych. - Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wsi.
3.	Cetuń	Społeczne: - Znaczna skala zjawiska bezrobocia i ubóstwa. - Niska aktywność społeczna mieszkańców, tj. ograniczona do nielicznej grupy mieszkańców obszaru rewitalizacji. Pozostałe: - Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej (zdewastowane obiekty po PGR, brak świetlicy wiejskiej, brak zagospodarowanie	- Walory przyrodnicze, w tym sąsiedztwo jeziora. - Istniejąca infrastruktura społeczna, umożliwiające rozwijanie oferty kulturalnej oraz aktywności społecznej, w tym Dom Pomocy Społecznej. - Istniejące aktywności społeczne, zarówno formalne (organizacje pozarządowe, działalność sołectw), jak też nieformalne (aktywność seniorów, aktywności mieszkańców).	Społeczna: - Zwiększanie aktywności zawodowej oraz przedsiębiorczości. - Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców. Przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna: - Rozwój infrastruktury społecznej oraz rewitalizacja przestrzeni publicznych.

		terenów publicznych, niska estetyka, zły stan drogi oraz przestrzeni przystanku). • Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym (w tym zabudowania po PGR).		• Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wsi.
4.	Naclaw	Społeczne: • Znaczna skala zjawiska bezrobocia i ubóstwa. • Niska aktywność społeczna mieszkańców, tj. ograniczona do nielicznej grupy mieszkańców obszaru rewitalizacji. Pozostałe: • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej (park, przestrzeń przy kościele oraz świetlicy wiejskiej). • Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym (w tym zabudowania po PGR).	• Walory przyrodnicze. • Istniejąca infrastruktura społeczna, umożliwiające rozwijanie oferty kulturalnej oraz aktywności społecznej, w tym obiekt świetlicy wiejskiej. • Istniejące aktywności społeczne, zarówno formalne (organizacje pozarządowe, działalność sołectw), jak też nieformalne (aktywność seniorów, aktywności mieszkańców).	Społeczna: • Zwiększanie aktywności zawodowej oraz przedsiębiorczości. • Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców. Przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna: • Rozwój infrastruktury społecznej oraz rewitalizacja przestrzeni publicznych. • Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wsi.
5.	Rzeczyca Wielka	Społeczne: • Znaczna skala zjawiska bezrobocia i ubóstwa. • Niska aktywność społeczna mieszkańców, tj. ograniczona do nielicznej grupy	• Walory przyrodnicze. • Istniejąca infrastruktura społeczna, umożliwiające rozwijanie oferty kulturalnej oraz aktywności społecznej, w tym obiekt świetlicy wiejskiej.	Społeczna: • Zwiększanie aktywności zawodowej oraz przedsiębiorczości. • Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców.

		mieszkańców obszaru rewitalizacji. Pozostałe: • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej (brak zagospodarowania terenu przy świetlicy, zły stan chodników, zły stan drogi do Rzeczycy Małej, brak przystanku w Rzeczycy Małej, niski poziom bezpieczeństwa przy wyjeździe z Rzeczycy na drogę Polanów - Miastko). • Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym (w tym zabudowania po PGR).	• Istniejące aktywności społeczne, zarówno formalne (organizacje pozarządowe, działalność sołectw), jak też nieformalne (aktywność seniorów, aktywności mieszkańców).	Przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna: • Rozwój infrastruktury społecznej oraz rewitalizacja przestrzeni publicznych. • Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni wsi.
--	--	---	---	---

Wizja podobszaru rewitalizacji w Polanowie

Centralna część Polanowa stanie się miejscem o wysokich walorach przestrzennych i funkcjonalnych. Zmodernizowany zostanie centralny plac przy ul. Zamkowej oraz miejsce przesiadkowe przy ul. Wolności. Zwiększy się dostępność do przestrzeni publicznych także poprzez utworzenie placów zabaw, siłowni fitness oraz modernizację boiska sportowego.

Obok inwestycji publicznych realizowane będą inwestycje prywatne poprawiające stan zasobów mieszkalnych oraz części wspólnych. Dzięki tym inwestycjom poprawi się wyraźnie jakość życia mieszkańców.

Dzięki inwestycjom oraz działaniom animacyjnym i edukacyjnym zwiększy się aktywność społeczna oraz zmniejszy wyraźnie skala problemów społecznych.

Zmodernizowana przestrzeń oraz infrastruktura służyć będzie mieszkańcom obszaru rewitalizacji w ich codziennej aktywności.

Zrewitalizowanie centrum Polanowa wpłynie również na wzrost atrakcyjności turystycznej miasta i całej gminy. W dalszej perspektywie może przyczynić się do powodzenia innych inicjatyw lokalnych.

Wizja podobszaru rewitalizacji wsi Chocimino

Chocimino stanie się miejscowością oferującą swoim mieszkańcom szereg aktywności, które realizowane będą na bazie zmodernizowanej infrastruktury społecznej, w szczególności świetlicy wiejskiej, która będzie centrum życia społeczno-kulturalnego wsi. Aktywność społeczną wspierać będą także przestrzenie publiczne, w tym obiekt boiska sportowego oraz miejsca spotkań mieszkańców.

Poprawi się funkcjonalność, bezpieczeństwo i estetyka wsi, m. in. dzięki modernizacji infrastruktury technicznej (m. in. droga, wodociąg, oświetlenie) oraz małych obiektów infrastruktury (przystanek, teren przy źródleku).

Mieszkańcy wsi coraz liczniej angażować się będą w życie społeczne, nastąpi integracja mieszkańców wokół wspólnych działań na rzecz wsi.

Zmniejszy się także wyraźnie skala problemów społecznych, widoczna w liczbie osób korzystających z pomocy społecznej.

Wizja podobszaru rewitalizacji wsi Cetuń

Cetuń rozwijać się będzie w kierunku wsi tematycznej. We wsi działać będzie aktywnie grupa inicjatywna, która wdrażać będzie różnorodne pomysły i przedsięwzięcia mające na celu aktywizację gospodarczą oraz społeczną wsi, wykorzystującą motyw przewodni „wsi tematycznej”.

Zwiększać się będzie aktywność gospodarcza mieszkańców, w tym rozwijać przedsiębiorczość, m. in. dzięki dedykowanym mieszkańcom działaniom animacyjnym. Powyższe działania przyczynią się do zmniejszenia skali ubóstwa.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej poprawi się estetyka oraz funkcjonalność wsi. Zmodernizowana zostanie droga biegnąca przez wieś, a na terenie miejscowości utworzona będzie świetlica wiejska, która stanie się centrum życia społecznego i kulturalnego. Poprawi się dostępność i jakość przestrzeni publicznych, w tym terenu boiska sportowego.

Wieś rozwijać się będzie w kierunku rekreacyjnym i turystycznym, m. in. wykorzystując potencjał jeziora (ścieżki piesze wokół jeziora, tereny rekreacyjne przy jeziorze).

Wizja podobszaru rewitalizacji wsi Naclaw

Naclaw stanie się zintegrowaną i aktywną wspólnotą lokalną. We wsi realizowanych będzie szereg działań na rzecz różnych grup społecznych, w tym dzieci, młodzieży, kobiet. Centrum życia społecznego wsi będzie istniejąca świetlica wiejska. Świetlica wiejska służyć będzie także jako miejsce realizacji przedsięwzięć zwiększających przedsiębiorczość i aktywizację zawodową. Dzięki tym działaniom wyraźnie zmniejszy się skala bezrobocia oraz ubóstwa.

W Naclawiu poprawiony zostanie stan infrastruktury społecznej. Zmodernizowany zostanie m. in. obiekt szkoły oraz powstanie boisko sportowe. Poprawi się również funkcjonalność centrum wsi, czyli przestrzeni wokół świetlicy wiejskiej (m. in. droga do kościoła, teren przy kościele, przystanek autobusowy).

Wizja podobszaru rewitalizacji wsi Rzeczyca Wielka

Rzeczyca Wielka stanie się aktywną społecznie i kulturalnie wsią. Aktywności na rzecz mieszkańców realizowane będą na bazie zmodernizowanej i rozwiniętej infrastruktury społecznej i terenów publicznych (m. in. boisko sportowe). Oferta na rzecz mieszkańców powstanie dzięki aktywności liderów społecznych.

Infrastruktura społeczna, w szczególności świetlica wiejska służyć będzie jako miejsce realizacji działań wspierających osoby w trudnej sytuacji życiowej (m. in. osoby bezrobotne).

Dzięki inwestycjom publicznym poprawi się bezpieczeństwo i funkcjonalność wsi. We wsi powstanie m. in. chodnik oraz przebudowane zostanie niebezpieczne skrzyżowanie z drogą wojewódzką oraz droga w kierunku Rzeczycy Małej.

Mając na uwadze powyższe **wizja obszaru rewitalizacji** wskazuje na następujące kluczowe przemiany obszaru rewitalizacji:

W sferze społecznej:

- Zwiększanie aktywności zawodowej oraz przedsiębiorczości,
- Zmniejszanie skali ubóstwa,
- Zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej:

- Rozwój infrastruktury społecznej oraz rewitalizacja przestrzeni publicznych.
- Poprawa stanu infrastruktury technicznej, w tym dróg, chodników.
- Poprawa stanu zasobów mieszkaniowych oraz estetyki przestrzeni miejskiej i wiejskiej.

W oparciu o przeprowadzone analizy sytuacji społeczno-gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej gminy, które przedstawiono w poprzednich rozdziałach, sformułowane

zostały cele rewitalizacji. Zgodnie z logiką główne cele rewitalizacji odnoszą się do zidentyfikowanych obszarów problemowych, wyznaczonych na podstawie analiz oraz konsultacji społecznych.

Program rewitalizacji zbudowany został w oparciu o hierarchiczną strukturę celów, w tym celów głównych oraz podlegających im kierunków działań rewitalizacyjnych i zadań rewitalizacyjnych. Cele główne nawiązują bezpośrednio do wizji obszaru rewitalizacji. Hierarchiczna struktura celów porządkuje sposób działań związanych z rewitalizacją, wskazując poszczególnym kierunkom działań ich nadrzędny cel.

Cele główne rewitalizacji to:

1. Zwiększona aktywność zawodowa i przedsiębiorczość.
2. Zmniejszona skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji.
3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji.
4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.
5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
6. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji.

Tabela 41. Powiązanie celów rewitalizacji z problemami obszaru rewitalizacji

Cel rewitalizacji	Powiązanie z problemami	Kluczowy wskaźnik rezultatu
Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa i przedsiębiorczość.	Niskie wskaźniki przedsiębiorczości indywidualnej.	Liczba osób bezrobotnych. Liczba osób prowadząca działalność gospodarczą
Cel 2. Zmniejszona skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji.	Znaczna skala zjawiska bezrobocia i ubóstwa – oraz brak znaczącego zmniejszania skali tych zjawisk na wybranych podobszarach.	Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa.
Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym osób w wieku poprodukcyjnym.	Niska aktywność społeczna mieszkańców, tj. ograniczona do nielicznej grupy mieszkańców obszarów rewitalizacji, w tym brak poczucia wspólnoty i tożsamości lokalnej, brak zaangażowania się w aktywności dotyczące dobra wspólnego.	Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w miejskich ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice). Kluczowy wskaźnik rezultatu: liczba dzieci i młodzieży (do lat 17) korzystających z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice. Frekwencja wyborów samorządowych. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice.

Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura społeczna, w tym wyposażenie obiektów świetlic lub brak świetlic (Cetuń), niedostateczne wyposażenie świetlic istniejących, brak miejsc plenerowych do rozwijania aktywności społecznej, brak placów zabaw, miejsc aktywności fizycznej.	Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej. Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych.
Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna, w tym zły stan dróg, chodników.	Ilość metrów bieżących naprawionych chodników. Ilość metrów bieżących naprawionych dróg.
Cel 6. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji.	Znaczna skala degradacji obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym – w szczególności skoncentrowana w przestrzeni centrum Polanowa (ul. Koszalińska), występowanie azbestu, duży udział zabudowy po PGR.	Liczba wyremontowanych obiektów budowlanych na obszarze rewitalizacji.

Schemat celów rewitalizacji został rozwinięty o kierunki działań rewitalizacyjnych.

Tabela 42. Kierunki działań rewitalizacyjnych

Cele rewitalizacji	Kierunki działań rewitalizacyjnych
Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa i przedsiębiorczość.	- Aktywizacja zawodowa mieszkańców poprzez działania animacyjne oraz szkoleniowe, realizowane we współpracy z PUP oraz przedsiębiorcami. - Wspieranie kształcenia zawodowego oraz doradztwa zawodowego, w szczególności wśród młodzieży. - Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości poprzez działania animacyjne oraz szkoleniowe. - Współpraca samorządu z przedsiębiorcami w celu budowanie lokalnych przewag konkurencyjnych. - Wspieranie kształtowania lokalnych obiegów gospodarczych oraz wzmacnianie konkurencyjności przedsiębiorstw, np. poprzez tworzenie „wsi tematycznych”.

Cel 2. Zmniejszona skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji.	• Praca socjalna na rzecz osób zagrożonych ubóstwem oraz wspieranie tych osób. • Rozwój ekonomii społecznej.
Cel 3. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji.	• Wspieranie rozwoju aktywności społecznych, m. in. poprzez działania animacyjne, szkoleniowe, działalność organizacji pozarządowych, sołectw, nieformalnych zrzeszeń. • Kształcenie i wspieranie rozwoju liderów społecznych. • Realizacja działań integrujących społeczności lokalne oraz promujących aktywność społeczną.
Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	• Tworzenie niezbędnej nowej infrastruktury społecznej (budowa lub rozbudowa). • Modernizacja i remonty istniejącej infrastruktury społecznej. • Poprawa jakości świadczonych usług publicznych związanych z kulturą, rekreacją, aktywnością społeczną, m. in. poprzez zakup wyposażenia, przystosowanie obiektów infrastruktury do efektywniejszego wykorzystania (np. wyposażenie w system ogrzewania). • Zagospodarowanie i rozwój przestrzeni publicznych, wpływających na integrację społeczną obszaru rewitalizacji, np. skwerów, placów, parków. • Poprawa estetyki i ładu przestrzennego obszarów rewitalizacji.
Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	• Remonty dróg. • Remonty oraz budowa chodników.
Cel 6. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji.	• Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych. • Remonty i modernizacje obiektów zabytkowych. • Poprawa zagospodarowania części wspólnych przestrzeni mieszkalnych, w tym obiektów gospodarczych, podwórek.

7 LISTA PODSTAWOWYCH PROJEKTÓW I PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne stanowią ostatnie ogniwo struktury operacyjnej programu rewitalizacji. Poszczególne projekty i przedsięwzięcia przypisane zostały do celów rewitalizacji, nawiązując bezpośrednio do oczekiwanych kierunków działań rewitalizacyjnych.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują na konieczność dość precyzyjnego określenia poszczególnych zamierzeń rewitalizacyjnych. Zdecydowano się te zamierzenia zaprezentować w jednolity sposób, za pomocą kart projektów.

Program rewitalizacji przygotowany jest przed Gminę, jednak w celu zwiększenia skuteczności prowadzonych działań zakłada się również udział innych podmiotów, także prywatnych (np. przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, etc.).

Wytyczne w zakresie rewitalizacji wskazują, że program rewitalizacji powinien zawierać informacje o planowanych działaniach rewitalizacyjnych, w tym:

- identyfikację podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji. Na tej liście każdy projekt/przedsięwzięcie rewitalizacyjne powinno zawierać co najmniej: nazwę i wskazanie podmiotów go realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację (miejsce przeprowadzenia danego projektu), szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji;
- charakterystykę (zbiorczy opis) innych, uzupełniających rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. takich, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, a są oczekiwane ze względu na realizację celów programu rewitalizacji.

Mając na uwadze powyższe, poszczególne projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne przypisane zostały do dwóch list:

- Listy podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych – obejmujących najważniejsze projekty, które zostały dość precyzyjnie zdefiniowane, zawierające m. in. takie elementy jak: opis przedmiotu projektu, szacunkowa wartość, oczekiwane rezultaty, sposób ich pomiaru, podmiot realizujący, oczekiwane źródła finansowania, jak też terminy realizacji,
- Listy pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych – obejmującej pozostałe pomysły, których nie udało się dość szczegółowo rozplanować na etapie tworzenia programu rewitalizacji, choćby ze względu na odległy termin realizacji, brak dostatecznej wiedzy nt. sposobu realizacji, etc., a także projekty o mniejszej skali oddziaływania.

Poszczególne projekty przypisane zostały do celów rewitalizacji. Za wyzwanie postawiono sobie wypracowanie projektów, które bezpośrednio realizowane będą na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji, próbując bezpośrednio dokonać zmiany negatywnych zjawisk (tzw. projekty kluczowe – które mogą być finansowane np. ze środków EFS). Do tych projektów dołączono przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym (twarde), które uzupełniają działania miękkie.

Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 43. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Numer i nazwa projektu	Wartość projektu (tys. zł)	Podobszar rewitalizacji	Cele rewitalizacji	Powiązanie z projektem
1. Działania edukacyjne i animacyjne z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przedsiębiorczości.	300	Polanów, Chocimino, Cetuń, Naclaw, Rzeczyca Wielka	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa i przedsiębiorczość.	6, 17, 23, 26
2. Utworzenie i działalność spółdzielni socjalnej.	300	Cetuń (możliwy udział odbiorców z innych podobszarów rewitalizacji)	Cel 2. Zmniejszona skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji.	23, 26
3. Szkoła liderów lokalnych gminy Polanów.	300	Podobszary rewitalizacji w Polanowie, Chocimlinie, Cetuniu, Naclawiu, Rzeczycy Wielskiej	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	6, 17, 23, 26
4. Podniesienie kompetencji społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji.	150	Podobszary rewitalizacji w Polanowie, Chocimlinie, Cetuniu, Naclawiu, Rzeczycy Wielskiej	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	6, 17, 23, 26
5. Rada młodzieżowa na rzecz obszaru rewitalizacji.	10	Podobszary rewitalizacji w Polanowie, Chocimlinie, Cetuniu, Naclawiu, Rzeczycy Wielskiej	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	6
6. Utworzenie i działalność społecznej świetlicy młodzieżowej.	350	Polanów	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	1, 5
7. Rewitalizacja Rynku w Polanowie.	7000	Polanów	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	1, 8, 13
8. Rozwój przestrzeni publicznych przy ul. Koszalińskiej i ul. Wolności w Polanowie (plac zabaw i siłownia fitness).	800	Polanów	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	7, 10

9. Modernizacja obiektu boiska sportowego przy Szkole Podstawowej.	100	Polanów	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	8
10. Zagospodarowanie podwórzy w ciągu kamienic przy ul. Koszalińskiej w Polanowie.	250	Polanów	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	8
11. Rewitalizacja przestrzeni przy budynkach Zamkowa 5,6 w Polanowie.	200	Polanów	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	12
12. Termomodernizacja budynków przy ul. Zamkowej 5,6 w Polanowie.	800	Polanów	Cel 6. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji.	11
13. Wyburzenie obiektu budowlanego przy ul. Wolności 13 w Polanowie.	200	Polanów	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	7
14. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Chocimino	100	Chocimino	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	17
15. Poprawa jakości wody pitnej miejscowość Chocimino.	200	Chocimino	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	15-22
16. Modernizacja obiektu i przestrzeni przystanku autobusowego w centrum wsi Chocimino	50	Chocimino	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	15-22
17. Remont świetlicy w Chociminie.	300	Chocimino	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	1, 14
18. Remont drogi do budynku socjalnego w Chociminie	200	Chocimino	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	15-22
19. Utworzenie boiska sportowego w Chociminie.	100	Chocimino	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	14
20. Stworzenie w centrum wsi miejsca spotkań dla mieszkańców Chocimina.	30	Chocimino	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	14

21. Modernizacja oświetlenia we wsi Chocimino.	20	Chocimino	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	15-22
22. Zagospodarowanie terenu przy źródle w Chociminie.	20	Chocimino	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	14
23. Wieś tematyczna Cetuń.	50	Cetuń	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa i przedsiębiorczość. Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	1
24. Utworzenie strony www sołectwa Cetuń.	5	Cetuń	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	23
25. Remont drogi powiatowej w miejscowości Cetuń.	1000	Cetuń	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	23
26. Przebudowa obiektów po PGR na świetlicę wiejską w miejscowości Cetuń.	1500	Cetuń	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	1, 23
27. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w okolicy boiska sportowego w miejscowości Cetuń.	50	Cetuń	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	23
28. Utworzenie ścieżki zdrowia wokół jeziora w miejscowości Cetuń.	50	Cetuń	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	23
29. Usunięcie barszczu Sosnowskiego w terenie sołectwa Cetuń.	20	Cetuń	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	23
30. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Naclaw.	120	Naclaw	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	31, 32, 34
31. Utwardzenie drogi prowadzącej do kościoła w miejscowości Naclaw.	50	Naclaw	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	32
32. Zagospodarowanie terenu przy kościele w Naclawiu na plac do jazdy na rolkach.	50	Naclaw	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	31

33. Remont budynku Szkoły Podstawowej w Naclawiu.	300	Naclaw	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	34
34. Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Naclawiu na boisko sportowe.	100	Naclaw	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	33
35. Budowa przystanku autobusowego wraz z zatoką w centrum miejscowości Naclaw.	300	Naclaw	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	31, 32
36. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców sołectwa Rzeczyca Wielka	100	Rzeczyca Wielka	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	39, 40, 42
37. Wsparcie procesu budowy tożsamości wsi Rzeczyca Wielka.	50	Rzeczyca Wielka	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	39, 40, 42
38. Profilaktyka uzależnień w sołectwie Rzeczyca Wielka.	50	Rzeczyca Wielka	Cel 2. Zmniejszona skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji.	39, 40, 42
39. Poprawa funkcjonalności wsi Rzeczyca Wielka poprzez rozwój małej infrastruktury.	200	Rzeczyca Wielka	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	37
40. Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Rzeczyca Wielka.	50	Rzeczyca Wielka	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	37
41. Przebudowa skrzyżowania drogi przebiegającej przez wieś Rzeczyca Wielka z drogą wojewódzką nr 206.	150	Rzeczyca Wielka	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	41, 43, 44
42. Budowa boiska sportowego w miejscowości Rzeczyca Wielka.	100	Rzeczyca Wielka	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	37
43. Remont drogi w kierunku dawnego PGR-u w Rzeczycy Wielkiej.	300	Rzeczyca Wielka	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	41, 43, 44
44. Przebudowa drogi w miejscowości Rzeczyca Mała.	300	Rzeczyca Wielka	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	41, 43, 44

Karty podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

PROJEKT NR 1		
Działania edukacyjne i animacyjne z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przedsiębiorczości		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa i przedsiębiorczość.	
Komplementarność z projektem:	6. Utworzenie i działalność społecznej świetlicy młodzieżowej. 17. Remont świetlicy w Chocimlinie. 23. Wieś tematyczna Cetuń. 26. Przebudowa obiektów po PGR na świetlicę wiejską w miejscowości Cetuń. Uzasadnienie: ww. projekty zakładają rozwój infrastruktury społecznej, w której mogą być realizowane działania na rzecz aktywności zawodowej i przedsiębiorczości. Ponadto projekt dot. wsi tematycznej wspierać będzie rozwój przedsiębiorczości.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: • Koncentracja problemów bezrobocia oraz ubóstwa. • Niskie wskaźniki przedsiębiorczości. Przedmiot projektu obejmuje: Projekt polegać będzie na realizacji cyklu szkoleń i działań animacyjnych z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przedsiębiorczości. Zakres projektu obejmować będzie także doradztwo w zakresie rozwoju zawodowego, jak też prowadzenia przedsiębiorczości. Projekt składać będzie się z trzech części: rekrutacji, fazy szkoleniowej oraz fazy doradztwa indywidualnego. Projekt skierowany będzie do mieszkańców obszarów rewitalizacji.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Obszar rewitalizacji: obiekty infrastruktury społecznej zlokalizowane na obszarze rewitalizacji (Polanów, Chocimino, Cetuń, Naclaw, Rzeczyca Wielka).	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, organizacje pozarządowe	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności zawodowej oraz zmniejszenie skali bezrobocia	
Sposób oceny i miary	Liczba mieszkańców uczestniczą w działaniach animacyjnych oraz szkoleniowych (listy obecności) – w tym Polanów (20 osób), Chocimino (10 osób), Cetuń (10 osób), Naclaw (10 osób), Rzeczyca Wielka (20 osób), łącznie 70 osób z OR	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania

2018-2023	300 tys. zł	RPO/EFS 95%, Gmina Polanów 5%
-----------	-------------	-------------------------------

PROJEKT NR 2		
Utworzenie i działalność spółdzielni socjalnej		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 2. Zmniejszona skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji.	
Komplementarność z projektem:	23. Wieś tematyczna Cetuń. 26. Przebudowa obiektów po PGR na świetlicę wiejską w miejscowości Cetuń. Uzasadnienie: utworzona spółdzielnia socjalna może do działalności wykorzystywać przestrzeń i obiekt świetlicy wiejskiej w Cetuniu oraz korzystać z efektów rozwoju przedsiębiorczości, mając na uwadze efekty projektu wieś tematyczna.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Koncentracja problemów bezrobocia oraz ubóstwa. Przedmiot projektu obejmuje: Pomysł na spółdzielnię socjalną powiązany jest z pomysłem na wieś tematyczną w miejscowości Cetuń. Spółdzielnia socjalna zajmować się będzie działalnością stwarzającą możliwość zatrudnienia i dodatkowego dochodu dla mieszkańców. Wśród możliwych pomysłów są: wyroby rękodzieła art. z drewna i kamienia, polnego suszu i igliwia, okolicznościowe stroiki dekoracyjne, budki lęgowe i karmniki dla ptaków. Realizacja tego przedsięwzięcia wymaga wsparcia animacyjnego oraz doradczego. W ramach tego przedsięwzięcia realizowane będą m. in. zajęcia rzemieślnicze, florystyczne.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Cetuń (możliwy udział odbiorców z innych podobszarów rewitalizacji)	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, organizacja pozarządowa	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności zawodowej oraz zmniejszenie skali bezrobocia i ubóstwa mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Sposób oceny i miary	Utworzenie i działalność spółdzielni socjalnej	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2023	300 tys. zł	RPO/EFS 95%, Gmina Polanów 5%

PROJEKT NR 3	
Szkoła liderów lokalnych obszarów rewitalizacji w gminie Polanów.	
OPIS PROJEKTU	
Cele rewitalizacji:	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.
Komplementarność z projektem:	6. Utworzenie i działalność społecznej świetlicy młodzieżowej. 17. Remont świetlicy w Chocimlinie. 23. Wieś tematyczna Cetuń. 26. Przebudowa obiektów po PGR na świetlicę wiejską w miejscowości Cetuń. Uzasadnienie: ww. projekty zakładają rozwój infrastruktury społecznej, w której mogą być realizowane działania kształcące liderów lokalnych. Ponadto wzmocnieniem efektów projektów będą rezultaty projektu dot. wsi tematycznej.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Niska aktywność społeczna, zarówno w odniesieniu do życia publicznego, jak również udziału w życiu społeczno-kulturalnym. Przedmiot projektu obejmuje: Prowadzenie działań edukacyjnych i animacyjnych z mieszkańcami obszarów rewitalizacji, mających na celu wyłonienie oraz wykształcenie liderów społeczności lokalnych oraz pobudzenie wolontariatu. W odniesieniu do poszczególnych podobszarów rewitalizacji przeprowadzona zostanie diagnoza potencjału obywatelskiego i społecznego, a następnie przeprowadzone zostaną spotkania animacyjne – mające na celu wyłonienie grupy potencjalnych liderów społecznych. W ramach projektu przewiduje się wsparcie edukacyjne dla grupy liderów (20 osób), mieszkających lub działających na obszarze rewitalizacji w Polanowie, Chocimlinie, Cetuniu, Naclawiu, Rzeczycy Wielkiej. W ramach projektu liderzy lokalni będą uczestniczyć w projektach na rzecz społeczności lokalnych, otrzymując wsparcie doradcze, a także rzeczowe/finansowe na organizację działań na rzecz społeczności lokalnych np. w formie festynów, wydarzeń kulturalnych, sportowych, działań edukacyjnych.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Podobszary rewitalizacji w Polanowie, Chocimlinie, Cetuniu, Naclawiu, Rzeczycy Wielkiej. Odbiorcami będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji.
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Sieć Zachodniopomorska Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej – Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej dla regionu koszalińskiego
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI	
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Sposób oceny i miary	Wyłonienie i wykształcenie 20 liderów społeczności lokalnych. Przeprowadzenie przez liderów społeczności lokalnych min. 5 działań angażujących mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018 – 2020	300 tys. zł	95% - EFS, 5% Gmina Polanów

PROJEKT NR 4	
Podniesienie kompetencji społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji.	
OPIS PROJEKTU	
Cele rewitalizacji:	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.
Komplementarność z projektem:	6. Utworzenie i działalność społecznej świetlicy młodzieżowej. 17. Remont świetlicy w Chocimlinie. 23. Wieś tematyczna Cetuń. 26. Przebudowa obiektów po PGR na świetlicę wiejską w miejscowości Cetuń. Uzasadnienie: ww. projekty zakładają rozwój infrastruktury społecznej, w której mogą być realizowane działania na rzecz aktywności zawodowej i przedsiębiorczości. Ponadto projekt dot. wsi tematycznej wspierać będzie rozwój przedsiębiorczości.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: - Silnie skoncentrowane problemy społeczne – w tym ubóstwo, bezrobocie, niski poziom przedsiębiorczości. - Niska aktywność społeczna. Przedmiot projektu obejmuje: 1. Spotkania warsztatowe z rodzicami. Warsztaty są cyklem spotkań, podczas których rodzice mogą zdobyć wiedzę na temat rozwoju dziecka oraz umiejętności, które pozwolą im radzić sobie w wielu nowych, a także trudnych dla nich sytuacjach związanych z procesem wychowania. (psycholog, pedagog, terapeuta) 2. Spotkania warsztatowe z dziećmi i młodzieżą, podczas których prezentowane będą osoby przedstawiające wzorce zarówno pozytywnych jak i negatywnych oddziaływań mających odzwierciedlenie w historiach życia poszczególnych jednostek. (psycholog, pedagog, terapeuta) 3. Indywidualna pomoc psychologiczna dla osób i rodzin tego potrzebujących. (psycholog, terapeuta) 4. Wyjazdy integracyjno-edukacyjne dla rodziców, dzieci i młodzieży mające na celu odbudowanie relacji w rodzinie i wypracowanie nowych, zdrowych wzorców codziennego funkcjonowania. (pedagog, psycholog, terapeuta, pracownik socjalny)

Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Gmina Polanów, Miasto Polanów (obiekty na terenie miasta), świetlice wiejskie w miejscowościach Cetuń, Chocimino, Naclaw, Rzeczyca Wielka. Odbiorcami będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji.	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polanowie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Nabycie praktycznych umiejętności wychowawczych mających przełożenie na prawidłowe funkcjonowanie rodziny z jednoczesnym prawidłowym wzorcem modelowania jej członków.	
Sposób oceny i miary	Ankietowanie przed w trakcie i po realizacji całego projektu rewitalizacji.	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018 – 2020	150 tys. zł	95% - EFS, 5% Gmina Polanów

PROJEKT NR 5	
Rada młodzieżowa na rzecz obszaru rewitalizacji.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.
Komplementarność z projektem:	Projekt nr 6. Utworzenie i działalność społecznej świetlicy młodzieżowej. Uzasadnienie: rada młodzieżowa uzyska zaplecze lokalowe.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Niska aktywność społeczna. Przedmiot projektu obejmuje: Stworzenie w Polanowie Młodzieżowej Rady Gminy. Najważniejszym celami inicjatywy jest wzmocnienie postaw prospołecznych młodzieży, promowanie wśród osób młodych aktywności obywatelskiej oraz wyszukiwanie przyszłych liderów społeczności lokalnej. Zakłada się powołanie rady młodzieżowej z reprezentantów młodzieży z obszarów rewitalizacji.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Gmina Polanów, Miasto Polanów (obiekty na terenie miasta), świetlice wiejskie w miejscowościach Cetuń, Chocimino, Naclaw, Rzeczyca Wielka.
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI	

Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji.	
Sposób oceny i miary	Istniejąca i działająca Rada Młodzieżowa – raport z działalności	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018	10 tys.	Gmina Polanów

PROJEKT NR 6			
Utworzenie i działalność społecznej świetlicy młodzieżowej.			
OPIS PROJEKTU			
Cele projektu	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej. Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.		
Komplementarność z projektem:	Projekt nr 5. Rada młodzieżowa na rzecz obszaru rewitalizacji. Uzasadnienie: przestrzeń lokalowa służyć będzie działalności Rady Młodzieżowej.		
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Niska aktywność społeczna. Przedmiot projektu obejmuje: Przedsięwzięcie wymaga znalezienia odpowiedniego lokalu w centrum Polanowa, wyposażenia go niezbędny sprzęt do prowadzenia działań animacyjnych dla młodzieży oraz zatrudnienia animatora. Młodzież w założeniu miałaaby współdecydować o sposobie urządzenia wnętrza i ofercie świetlicy, aby wzmacniać w niej poczucie sprawstwa i postawy odpowiedzialności za siebie i społeczność, w której funkcjonują.		
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji Polanów		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Rada Młodzieżowa		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji.		
Sposób oceny i miary	Obiekt i działalność świetlicy młodzieżowej (nowa infrastruktura społeczna).		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	

2018-2020	350 tys. zł	Gmina Polanów, inne krajowe środki publiczne 100%
-----------	-------------	---

PROJEKT NR 7	
Rewitalizacja Rynku w Polanowie	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	1. Działania edukacyjne i animacyjne z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przedsiębiorczości. 8. Rozwój przestrzeni publicznych przy ul. Koszalińskiej i ul. Wolności w Polanowie (plac zabaw i siłownia fitness). 13. Wyburzenie obiektu budowlanego przy ul. Wolności 13 w Polanowie. Uzasadnienie: rewitalizacja rynku przyczyni się do wzrostu aktywności gospodarczej na obszarze rewitalizacji. Działania wzmacniające aktywność pozwolą lepiej wykorzystać zmodernizowaną przestrzeń (m. in. rozwój usług). Ponadto projekt jest komplementarny przestrzeni do działań związanych z tworzeniem w jego sąsiedztwie atrakcyjnych przestrzeni publicznych. Wyburzenie budynku przy ul. Wolności 13 pozwoli „otworzyć” przestrzeń rynku.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: • Zły stan oraz niedostatek przestrzeni publicznych wpływających na integrację społeczną oraz ład przestrzenny. Przedmiot projektu obejmuje: Realizacja projektu spowoduje nadanie placowi w centrum Polanowa i terenowi przed kościołem funkcji reprezentacyjnej, rekreacyjnej i integracyjnej. Zakres projektu dotyczyć będzie realizacji następujących elementów głównych: • nawierzchnia rynku i przyległych ulic płyta, kostka granitowa, polbruk, asfalt, z ciągami pieszymi, • kanalizacja opadowa (z wykorzystaniem pochylenia gruntu), w zakresie powierzchni utwardzonych, • woda, hydrant z kurtyną wodną, • kanalizacja sanitarna, toalety, • energia, oświetlenie rynku, nawiązanie do oświetlenia ulicznego już istniejącego, • fontanna posadzkowa z iluminacjami świetlnymi, • separacja rynku od drogi wojewódzkiej poprzez wykonanie nasadzeń ozdobnych w donicach ulicznych • utworzenie Centrum Integracji Społecznej (miejsce spotkań seniorów, rady młodzieżowej, osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym), mała architektura (ławki, siedziska, kosze, stojaki na rowery, tablice edukacyjne) • szachy parkowe, zestawy na gry planszowe, ławeczka szczęścia, • siłownia zewnętrzna z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych • kącik zabaw dla dzieci, kreatywna strefa zabaw dla dzieci • parkingi samochodowe przy ulicy Zamkowej i ulicy Wolności, • obłożenie muru przy ulicy Wolności płytkami klinkierowymi,

	• monitoring, • tymczasowe zadaszenie letnie (plandeka) pod imprezy, • zamontowanie masztu flagowego, • miejsce pamięci lub izba pamięci i miejsce historyczne (np. stara studnia, tablice historyczne), oraz elementów dodatkowych: • elewacje bloków (balkony, murale), • udostępnienie przestrzeni dla osób niepełnosprawnych. Zrewitalizowanie centrum Polanowa wpłynie również na wzrost atrakcyjności turystycznej miasta i całej gminy. W dalszej perspektywie może przyczynić się do powodzenie innych inicjatyw lokalnych, np. pomysłu utworzenia w Polanowie centrum przygotowań sportowych (ta inicjatywa wymaga poza rewitalizacją centrum Polanowa także wzbogacenia bazy hotelowej i sportowej w mieście).	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Polanów, Rynek (ul. Zamkowa, Wolności)	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych – Rynek	
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – Rynek	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	7 mln zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 8	
Rozwój przestrzeni publicznych przy ul. Koszalińskiej i ul. Wolności w Polanowie	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	7. Rewitalizacja Rynku w Polanowie. 10. Zagospodarowanie podwórzy w ciągu kamienic przy ul. Koszalińskiej w Polanowie. Uzasadnienie: ww. projekty wykazują się szczególną komplementarnością przestrzenną.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: • Zły stan oraz niedostatek przestrzeni publicznych wpływających na integrację społeczną oraz ład przestrzenny.

	Przedmiot projektu obejmuje: Budowa placu zabaw przy ulicy Koszalińskiej oraz siłowni fitness przy ul. Wolności. Powstaną w ten sposób atrakcyjne przestrzenie do zabaw dla dzieci, zachęcające jednocześnie dorosłych do aktywności fizycznej i sprzyjające wzmocnieniu więzi sąsiedzkich.		
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Polanów, ul. Koszalińska i ul. Wolności		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych – dwie przestrzenie		
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – 2 przestrzenie (protokół odbioru robót budowlanych) – ul. Koszalińska, ul. Wolności		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2020	80 tys.	Gmina Polanów 100%	

PROJEKT NR 9	
Modernizacja obiektu boiska sportowego przy Szkole Podstawowej	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	8. Rozwój przestrzeni publicznych przy ul. Koszalińskiej i ul. Wolności w Polanowie. Uzasadnienie: projekt 8 i 9 stworzą nową jakość oferty rekreacyjnej na OR.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Zły stan oraz niedostatek przestrzeni publicznych wpływających na integrację społeczną oraz ład przestrzenny. Przedmiot projektu obejmuje: Modernizacja obiektu boiska sportowego przy Szkole Podstawowej (ul. Wolności). Wymiana nawierzchni boiska, pokrycia jej bezpieczniejszym materiałem, rozszerzenie możliwości korzystania z boiska w przestrzeni publicznej, a także dostawienia większej ilości urządzeń sportowych.

Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Polanów, ul. Wolności		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej – boisko sportowe przy ul. Wolności.		
Sposób oceny i miary	Poprawiona infrastruktura społeczna – (protokół odbioru robót budowlanych) – boisko sportowe		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2023	100 tys. zł	Gmina Polanów – 100%	

PROJEKT NR 10	
Zagospodarowanie podwórzy w ciągu kamienic przy ul. Koszalińskiej w Polanowie.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	8. Rozwój przestrzeni publicznych przy ul. Koszalińskiej i ul. Wolności w Polanowie (plac zabaw i siłownia fitness). Uzasadnienie: ww. projekt wykazuje się szczególną komplementarnością przestrzenną.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Degradacja stanu technicznego obiektów mieszkalnych, zły stan elewacji tynków oraz niska estetyka przestrzeni mieszkaniowych i publicznych. Przedmiot projektu obejmuje: Zagospodarowanie podwórzy w ciągu kamienic przy ul. Koszalińskiej. Prace objęłyby wyrównanie i zdrenowanie terenu, montaż urządzeń do zabaw dla dzieci (piaskownice, huśtawki itp.) i dorosłych (siłownia zewnętrzna), budowę estetycznych wiat na śmieci, remonty bram wejściowych/ wjazdowych. Tak zagospodarowane przestrzenie wspólne sprzyjałyby integracji mieszkańców i aktywnemu spędzaniu czasu wolnego.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Polanów, ul. Koszalińska, ul. Zamkowa

Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu technicznego oraz estetyki przestrzeni mieszkaniowych centrum Polanowa – podwórka przy ul. Koszalińskiej, przestrzenie przy budynkach ul. Zamkowa	
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – 2 przestrzenie	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	250 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 11	
Rewitalizacja przestrzeni przy budynkach Zamkowa 5,6 w Polanowie.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	12. Termomodernizacja budynków przy ul. Zamkowej 5,6 w Polanowie. Uzasadnienie: ww. projekt wykazuje się szczególną komplementarnością przestrzenną.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Degradacja stanu technicznego obiektów mieszkalnych, zły stan elewacji tynków oraz niska estetyka przestrzeni mieszkaniowych i publicznych. Przedmiot projektu obejmuje: Rewitalizacja przestrzeni przy budynkach Zamkowa 5, 6 w Polanowie. Przedsięwzięcia polegają na zagospodarowaniu terenów i przestrzeni przyległych do budynków w celu poprawy ich estetyki i nadania im nowych funkcji społeczno- rekreacyjnych. Zakres przedsięwzięcia polega na wymianie chodników i dojść do budynków, przebudowie pasaży przy pasie lokali użytkowych usytuowanych na parterze budynku przy ul. Zamkowej 5, modernizacji placu zabaw przy budynku Zamkowa 6.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Polanów, ul. Zamkowa
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Spółdzielnia Mieszkaniowa Jutrzenka w Koszalinie
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI	

Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu technicznego oraz estetyki przestrzeni mieszkaniowych centrum Polanowa – przestrzenie przy budynkach Zamkowa 5, 6	
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – 1 przestrzeń	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	200 tys.	RPO 85%, środki prywatne 15%

PROJEKT NR 12		
Termomodernizacja budynków przy ul. Zamkowej 5,6 w Polanowie.		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 6. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji.	
Komplementarność z projektem:	11. Rewitalizacja przestrzeni przy budynkach Zamkowa 5,6 w Polanowie. Uzasadnienie: ww. projekt wykazuje się szczególną komplementarnością przestrzenną.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Degradacja stanu technicznego obiektów mieszkalnych, zły stan elewacji tynków oraz niska estetyka przestrzeni mieszkaniowych i publicznych. Przedmiot projektu obejmuje: Termomodernizacja budynków przy ul. Zamkowej 5,6 w Polanowie wraz z poprawą estetyki elewacji. Przedsięwzięcie obejmuje wymianę detali architektonicznych i dołożenie nowych współgrających z otaczającą zabudową.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Polanów, ul. Zamkowa	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Spółdzielnia Mieszkaniowa Jutrzenka w Koszalinie	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych – budynki przy ul. Zamkowej 5,6	
Sposób oceny i miary	Poprawiony stan techniczny obiektów mieszkalnych – 2 budynki	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	800 tys. zł	RPO 85%, środki prywatne 15%

PROJEKT NR 13		
Wyburzenie obiektu budowlanego przy ul. Wolności 13 w Polanowie.		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.	
Komplementarność z projektem:	7. Rewitalizacja Rynku w Polanowie. Uzasadnienie: wyburzenie obiektu jest konieczne do uwolnienia i otwarcia przestrzeni rynku.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Degradacja stanu technicznego obiektów mieszkalnych, zły stan elewacji tynków oraz niska estetyka przestrzeni mieszkaniowych i publicznych. Przedmiot projektu obejmuje: Wyburzenie obiektu budowlanego przy ul. Wolności 13 w Polanowie. Zadanie obejmuje wykup działki i lokali w budynku przy ulicy Wolności 13 (działka nr 160/2 obręb 4 miasta Polanów) i wyburzenia budynku. W budynku tym są 3 lokale mieszkalne (w tym 2 komunalne i jeden prywatny) oraz jeden lokal użytkowy (prywatny). W chwili obecnej budynek jest w złym stanie technicznym oraz zaburza estetykę i funkcjonalność przestrzeni ścisłego centrum miasta. Realizacja zadania pozwoli uporządkować przestrzeń pod kątem zadania rewitalizacji Rynku (przebieg zajęty przez obiekt sąsiaduje z przestrzenią rynku).	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Polanów, ul. Wolności 13	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych – w tym: rynek (projekt jest komplementarny do działań związanych z zagospodarowaniem rynku).	
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – 1 przestrzeń (projekt komplementarny z projektem nr 7. Rewitalizacja rynku w Polanowie).	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	200 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 14		
Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Chocimino		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	
Komplementarność z projektem:	17. Remont świetlicy w Chociminie. Uzasadnienie: projekt będzie realizowany na bazie świetlicy w Chociminie.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: - Niska aktywność społeczna. Przedmiot projektu obejmuje: - Cykl spotkań seniorów i młodzieży pod hasłem „Przekazujemy rodzinne tradycje”. W ramach spotkań seniorzy uczyć będą młodzież gotowania, pieczenia, haftowania, szycia. Zasadniczym celem projektu jest aktywizacja seniorów i integracja międzypokoleniowa. Niezbędne jest przeznaczenie środków na wyposażenie świetlicy wiejskiej w odpowiednie urządzenia kuchenne, maszynę do szycia, oświetlenie oraz zakupy bieżące dostosowane do tematu spotkań (artykuły spożywcze, tkaniny, włóczkę itp.). - Aktywizacja środowiska seniorów poprzez wzbogacenie oferty wyjazdów. Skromne środki funduszu sołeckiego nie pozwalają na organizowanie działań integracyjnych w postaci wspólnych wyjazdów seniorów np. do teatrów lub pobliskich atrakcji turystycznych. Utworzenie stowarzyszenia działającego na rzecz wsi, w tym środowiska seniorów.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Chocimino	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, sołectwo Chocimino, mieszkańcy	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności społecznej	
Sposób oceny i miary	Liczba mieszkańców uczestniczących w działaniach animacyjnych oraz szkoleniowych (listy obecności) – 30 osób Utworzenie i działalność organizacji pozarządowej	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018 - 2023	100 tys. zł	Gmina Polanów Gmina Polanów, inne zewnętrzne źródła 100%

PROJEKT NR 15
Poprawa jakości wody pitnej miejscowość Chocimino.
OPIS PROJEKTU

Cele projektu	5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	Projekt jest komplementarny do innych projektów o charakterze inwestycyjnym z obszaru miejscowości Chocimino, tj. projekty nr 15 -22 wpływają na podniesienie jakości życia na OR).
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Poprawa jakości wody pitnej miejscowość Chocimino poprzez wymianę rur sieci wodociągowej oraz zakup odżelaziaczy.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Chocimino
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI

Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu infrastruktury technicznej		
	Poprawiona jakość wody		
Sposób oceny i miary	Długość zmodernizowanej sieci (około 1 km)		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2023	200 tys. zł	Inne krajowe środki publiczne (PROW), Gmina Polanów 100%	

PROJEKT NR 16
Modernizacja obiektu i przestrzeni przystanku autobusowego w centrum wsi Chocimino
OPIS PROJEKTU

Cele rewitalizacji:	4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	Projekt jest komplementarny do innych projektów o charakterze inwestycyjnym z obszaru miejscowości Chocimino, tj. projekty nr 15 -22 wpływają na podniesienie jakości życia na OR).

Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Modernizacja obiektu i przestrzeni przystanku autobusowego w centrum wsi ze względu na niską estetykę przestrzeni oraz degradację obiektu.		
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Chocimino		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIAW ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	W sferze przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej: Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych		
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – teren w centrum wsi wraz z przystankiem.		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018 – 2023	50 tys. zł	Inne krajowe środki publiczne, Gmina Polanów 100%	

PROJEKT NR 17	
Remont świetlicy w Chociminie.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	1. Działania edukacyjne i animacyjne z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przedsiębiorczości. 14. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Chocimino. Uzasadnienie: projekty realizowane będą na bazie obiektu świetlicy. Projekt jest komplementarny do innych projektów o charakterze inwestycyjnym z obszaru miejscowości Chocimino, tj. projekty nr 15 -22 wpływają na podniesienie jakości życia na OR).
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz

	obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Kompleksowy remont świetlicy wiejskiej w Chociminie. W ramach projektu wykona się remont pomieszczeń wewnętrznych, dokona się wyposażenia obiektu świetlicy oraz wykona remont zewnętrzny, w tym ocieplenie obiektu.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Chocimino	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, sołectwo Chocimino	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej	
Sposób oceny i miary	Zmodernizowana lub nowa infrastruktura społeczna – w obiekty świetlicy wiejskiej	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	300 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 18	
Remont drogi do budynku socjalnego w Chocimino	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	Projekt jest komplementarny do innych projektów o charakterze inwestycyjnym z obszaru miejscowości Chocimino, tj. projekty nr 15 -22 wpływają na podniesienie jakości życia na OR).
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Remont drogi prowadzącej do obiektu budynku socjalnego w Chocimino.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Chocimino

Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu infrastruktury technicznej		
Sposób oceny i miary	Długość wyremontowanej drogi (około 200 m)		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2020	200 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%	

PROJEKT NR 19	
Utworzenie boiska sportowego w Chociminie.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	14. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Chocimino. Uzasadnienie: powstała infrastruktura społeczna służyć będzie działaniom integracji społecznej. Projekt jest komplementarny do innych projektów o charakterze inwestycyjnym z obszaru miejscowości Chocimino, tj. projekty nr 15 -22 wpływają na podniesienie jakości życia na OR).
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Utworzenie boiska sportowego w lokalizacji uzgodnionej z mieszkańcami.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Chocimino
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Sołectwo Chocimino
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI	
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu technicznego infrastruktury społecznej
Sposób oceny i miary	Zmodernizowana lub nowa infrastruktura społeczna – boisko sportowe

Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	100 tys.	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 20		
Stworzenie w centrum wsi miejsca spotkań dla mieszkańców Chocimino		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	
Komplementarność z projektem:	14. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Chocimino. Uzasadnienie: powstała infrastruktura społeczna służyć będzie działaniom integracji społecznej. Projekt jest komplementarny do innych projektów o charakterze inwestycyjnym z obszaru miejscowości Chocimino, tj. projekty nr 15 -22 wpływają na podniesienie jakości życia na OR).	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Stworzenie w centrum wsi miejsca spotkań dla mieszkańców. Plac służący organizacji festynów i imprez na świeżym powietrzu powinien być wyposażony w miejsce do rozpalania grilla i ogniska, miejsce do tańca i boisko do siatkówki. Optymalną lokalizacją jest teren przy przystanku autobusowym.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Chocimino	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Planów, sołectwo Chocimino, mieszkańcy	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych	
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – miejsce spotkań mieszkańców w centrum wsi	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania

2018-2020	30 tys.	RPO 85%, Gmina Polanów 15%
-----------	---------	----------------------------

PROJEKT NR 21		
Modernizacja oświetlenia we wsi Chocimino		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.	
Komplementarność z projektem:	Projekt jest komplementarny do innych projektów o charakterze inwestycyjnym z obszaru miejscowości Chocimino, tj. projekty nr 15 -22 wpływają na podniesienie jakości życia na OR).	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Modernizacja oświetlenia. Oświetlenie na terenie wsi jest częściowo niesprawne.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Chocimino	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawiony stan infrastruktury technicznej (oświetlenie) – poprawa bezpieczeństwa we wsi.	
Sposób oceny i miary	Zmodernizowana infrastruktura techniczna – oświetlenie we wsi	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2023	20 tys. zł	Inne krajowe środki publiczne, Gmina Polanów 100%

PROJEKT NR 22		
Zagospodarowanie terenu przy źródleku w Chociminie.		
OPIS PROJEKTU		

Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.		
Komplementarność z projektem:	14. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Chocimino. Uzasadnienie: powstała infrastruktura społeczna służyć będzie działaniom integracji społecznej. Projekt jest komplementarny do innych projektów o charakterze inwestycyjnym z obszaru miejscowości Chocimino, tj. projekty nr 15 -22 wpływają na podniesienie jakości życia na OR).		
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Zagospodarowanie terenu przy źródleku. Miejsce to było w przeszłości wyposażane w ławki i służyło spotkaniom mieszkańców. Przywrócenie tej funkcji wymaga postawienia zadaszenia, montażu ławek, koszy na śmieci i stojaków na rowery, przygotowania miejsca na ognisko i estetycznej zabudowy źródła (zastąpienia prowizorycznego ocembrowania np. obudową drewnianą z rynną odprowadzającą wodę).		
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Okolice wsi Chocimino (poza obszarem rewitalizacji). Uzasadnienie realizacji projektu poza obszarem rewitalizacji: Teren źródła położony jest około 700 m od zabudowań wsi i powiązany jest z przestrzenią zurbanizowaną drogą leśną. Teren źródła jest miejscem spacerów i spotkań mieszkańców wsi Chocimino, powiązany jest z przestrzenią wsi funkcjonalnie. Jest to teren przede wszystkim wykorzystywany przez mieszkańców. Potrzeba zagospodarowania tego terenu zgłoszona została przez samych mieszkańców wsi. Realizacja projektu wzmocni jakość i dostępność terenów publicznych, wpływających na integrację społeczną.		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Lasy Państwowe		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych		
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – miejsce spotkań mieszkańców w centrum wsi		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2023	20 tys.	Lasy Państwowe 100%	

PROJEKT NR 23		
Wieś tematyczna Cetuń.		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa i przedsiębiorczość. Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.	
Komplementarność z projektem:	1. Działania edukacyjne i animacyjne z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przedsiębiorczości. Uzasadnienie: rozwój wsi tematycznej wzmocniany będzie poprzez działania animacyjne i szkoleniowe. Ponadto należy założyć, że komplementarne do tego projektu będą wszystkie projekty wzmocniające sferę przestrzenno-funkcjonalną wsi.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: - Silnie skoncentrowane problemy społeczne – w tym ubóstwo, bezrobocie, niski poziom przedsiębiorczości. - Niska aktywność społeczna Przedmiot projektu obejmuje: Działanie obejmuje wsparcie procesu tworzenia wsi tematycznej, w tym: poszukiwania tematu związanego bezpośrednio z charakterem Cetunia, który może być elementem rozwojowym wsi, budującym tożsamość mieszkańców i wpływających na zwiększenie aktywności społecznej. Mieszkańcy zgłaszali pierwsze pomysły na stworzenie oferty w postaci wsi tematycznej np. „Życie w PGR” czy związanej z kulinariami tj.: pieczenie chleba, „ogórki w bekach z jeziora”. Przedsięwzięcie obejmuje wsparcie animacyjne i doradcze dla mieszkańców wsi, przedsiębiorców oraz władz gminy.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Cetuń	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, sołectwo Cetuń, mieszkańcy	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności zawodowej oraz zmniejszenie skali bezrobocia i ubóstwa mieszkańców obszaru rewitalizacji Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Sposób oceny i miary	Liczba mieszkańców uczestniczących w działaniach animacyjnych oraz szkoleniowych (listy obecności) – 30 osób	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2023	50 tys. zł	Inne krajowe publiczne środki, Gmina Polanów 100%

PROJEKT NR 24
Utworzenie strony www sołectwa Cetuń.
OPIS PROJEKTU

Cele projektu	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.
Komplementarność z projektem:	23. Wieś tematyczna Cetuń. Uzasadnienie: strona Internetowa będzie elementem komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej działań realizowanych we wsi.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Niska aktywność społeczna Przedmiot projektu obejmuje: Utworzenie strony www sołectwa. Zbudowanie strony internetowej sołectwa pozwoli na konsolidację społeczności lokalnej, prezentację prowadzonych działań oraz wpłynie na poszerzenie dostępności informacji nt. historii i aktualnych wydarzeń. Zadanie obejmować będzie wsparcie doradcze nt. prowadzenia działalności informacyjnej, w tym także prowadzenia serwisu internetowego wsi. W ramach projektu wybrane osoby (liderzy lokalni) uzyskają wiedzę w jaki sposób utworzyć i prowadzić stronę internetową. Sfinansowane zostaną także koszty utworzenia tej strony.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Cetuń
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Sołectwo Cetuń

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI

Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności społecznej		
Sposób oceny i miary	Działająca strona Internetowa sołectwa		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia		Przewidywane źródło finansowania
2018-2019	5 tys. zł		Inne krajowe publiczne środki, Gmina Polanów 100%

PROJEKT NR 25
Remont drogi powiatowej w miejscowości Cetuń
OPIS PROJEKTU

Cele projektu	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	23. Wieś tematyczna Cetuń. Uzasadnienie: rozwój infrastruktury technicznej wzmocni pozytywny obraz wsi.

Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Remont drogi powiatowej przebiegającej przez wieś wraz z budową chodnika – oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego (poszerzenie niebezpiecznego zakrętu w kierunku jeziora), utworzenie przepustu.		
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Cetuń		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Powiat Koszaliński		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych, poprawa stanu infrastruktury technicznej.		
Sposób oceny i miary	Długość dróg o poprawionym stanie – około 1 km		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2020	1 mln zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%	

PROJEKT NR 26	
Przebudowa obiektów po PGR na świetlicę wiejską w miejscowości Cetuń.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	1. Działania edukacyjne i animacyjne z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przedsiębiorczości. 23. Wieś tematyczna Cetuń. Uzasadnienie: rozwój infrastruktury społecznej wzmocni pozytywny obraz wsi. Infrastruktura świetlicy służyć będzie rozwijaniu koncepcji wsi tematycznej oraz innych działań animacyjnych i szkoleniowych.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje:

	Przebudowa obiektów po PGR na świetlicę wiejską. Stworzenie miejsca do prowadzenia działań integracyjno-edukacyjnych, jest w opinii mieszkańców najważniejszą potrzebą. W pełni wyposażona świetlica (komputery, Internet, rzutnik multimedialny, zaplecze kuchenne, RTV itp.) stworzy możliwość do prowadzenia działań na rzecz rozwoju aktywności społeczności lokalnej. Świetlica wiejska zostanie utworzona na bazie obiektu po byłym PGR. Wymagana jest przebudowa tego obiektu.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Cetuń	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Utworzenie nowej infrastruktury społecznej – świetlica wiejska	
Sposób oceny i miary	Nowa infrastruktura społeczna – świetlica wiejska	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2021	1,5 mln zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 27	
Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w okolicy boiska sportowego w miejscowości Cetuń.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	23. Wieś tematyczna Cetuń. Uzasadnienie: rozwój infrastruktury społecznej wzmocni pozytywny obraz wsi. Infrastruktura świetlicy służyć będzie rozwijaniu koncepcji wsi tematycznej oraz innych działań animacyjnych i szkoleniowych.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w okolicy boiska sportowego. Rozbudowa/dostosowanie boiska do piłki nożnej oraz stworzenie miejsca do gry w inne gry zespołowe tj. kosz, siatkówka, postawienie ławek dla kibiców. Budowa zadaszonych wiat z siedziskami. Stworzenie miejsca do spotkań mieszkańców w plenerze – miejsce do grilla, piec chlebowy.

Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Cetuń		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, sołectwo Cetuń, mieszkańcy		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych – 1 przestrzeń, w tym: teren przy boisku sportowym.		
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – 1 przestrzeń (protokół odbioru robót budowlanych) – teren przy boisku sportowym.		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2020	50 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15	

PROJEKT NR 28	
Utworzenie ścieżki zdrowia wokół jeziora w miejscowości Cetuń.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	23. Wieś tematyczna Cetuń. Uzasadnienie: utworzenie ścieżki wzmocni pozytywny obraz wsi. Infrastruktura świetlicy służyć będzie rozwijaniu koncepcji wsi tematycznej oraz innych działań animacyjnych i szkoleniowych.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Utworzenie ścieżki zdrowia wokół jeziora wraz zagospodarowaniem terenów przy jeziorze na potrzeby rekreacyjne.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Cetuń i okolice miejscowości (wokół jeziora)
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Lasy Państwowe Uzasadnienie realizacji projektu poza obszarem rewitalizacji: Teren wokół jeziora częściowo położony jest poza obszarem rewitalizacji (teren zurbanizowany miejscowości przylega do jeziora od jego południowej części).

	Teren wokół jeziora to przestrzeń funkcjonalnie powiązana z terenem wsi, a przebiegające przez las nad północnym brzegiem jeziora ścieżki są miejscem rekreacji mieszkańców wsi. Potrzeba zagospodarowania tego terenu zgłoszona została przez samych mieszkańców wsi. Realizacja projektu wzmocni jakość i dostępność terenów publicznych, wpływających na integrację społeczną. Podniesie także potencjał rekreacyjny i turystyczny wsi, co wpisuje się w koncepcję wsi tematycznej.		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych – 1 przestrzeń, w tym: teren wokół jeziora		
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – 1 przestrzeń (protokół odbioru robót budowlanych) – teren wokół jeziora		
Przewidywany termin realizacji projektu		Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020		50 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15

PROJEKT NR 29 Usunięcie barszczu Sosnowskiego w terenie sołectwa Cetuń.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	23. Wieś tematyczna Cetuń. Uzasadnienie: usunięcie rośliny przyczyni się do zwiększania dostępności do przestrzeni publicznych. Podniesie atrakcyjność rekreacyjną wsi.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej. Przedmiot projektu obejmuje: Usunięcie barszczu Sosnowskiego. Problem występowania tej rośliny dotyczy znacznych powierzchni miejscowości, zarówno w obrębie części zurbanizowanej, jak też poza nią. Występowanie barszczu stanowi bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz ogranicza dostępność mieszkańców do przestrzeni publicznych.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Cetuń i okolice Uzasadnienie realizacji projektu poza obszarem rewitalizacji: Realizacja przedsięwzięcia wymaga kompleksowego usunięcia rośliny z terenu zurbanizowanego (obszar rewitalizacji) oraz jego okolic, aby w kolejnym roku uniknąć rozmnożenia roślin. Usunięcie barszczu wpisuje się w działania na rzecz poprawy dostępności przestrzeni publicznych, w tym w koncepcję wsi tematycznej.

Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i zwierząt		
Sposób oceny i miary	Powierzchnia usuniętych roślin z terenu sołectwa Cetuń		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018	20 tys. zł	Inne krajowe publiczne środki, Gmina Polanów 100%	

PROJEKT NR 30	
Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Naclaw	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.
Komplementarność z projektem:	31. Utwardzenie drogi prowadzącej do kościoła w miejscowości Naclaw. 32. Zagospodarowanie terenu przy kościele w Naclawiu na plac do jazdy na rolkach. 34. Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Naclawiu na boisko sportowe. Uzasadnienie: powstała i rozwinięta infrastruktura społeczna i tereny publiczne przyczyniać się będą do wzrostu aktywności społecznej. Będą stanowić bazę do realizacji działań aktywizujących społeczność.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: - Niska aktywność społeczna. Przedmiot projektu obejmuje: - Babskie wieczory filmowe w świetlicy wiejskiej w Naclawiu. Celem projektu byłaby aktywizacja i integracja społeczna mieszkanki Naclawia poprzez organizację cyklicznych, comiesięcznych spotkań, w których programie znalazłby się seans filmowy oraz niewielki poczęstunek (kawa, herbata, ciasta). Zakłada się, że prezentowano by filmy dostępne legalnie i nieodpłatnie (np. znajdujące się w domenie publicznej). Konieczne byłoby natomiast wyposażenie świetlicy w projektor, ekran, rolety, nagłośnienie i fotele. - Prowadzenie zajęć dla dzieci. Zapewnienie dzieciom dostępu do świetlicy wiejskiej od poniedziałku do piątku, także w czasie wakacji. Pomysł ma na celu umożliwienie dzieciom bezpiecznego i ciekawego spędzania czasu wolnego codziennie, a nie jedynie w wybranych dniach tygodnia. Zapewnienie dzieciom codziennej opieki ułatwiłoby mieszkańcom (zwłaszcza mieszkankom) aktywność zarobkową, np. zbieranie latem runa leśnego.

	- Otwarte spotkanie integracyjne dla mieszkańców. Zwiększenie oferty spotkań w świetlicy wiejskiej o imprezy ogólnodostępne, niededykowane głównie dzieciom i ich rodzinom. - Zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców. Prowadzenie w szkole, świetlicy, podczas imprez wiejskich akcji edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie powszechnemu spalaniu odpadów w piecach domowych.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Naclaw	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Sołectwo Naclaw, mieszkańcy	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Sposób oceny i miary	Liczba mieszkańców uczestniczących w działaniach animacyjnych oraz szkoleniowych (listy obecności) – 30 osób.	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2023	120 tys. zł	Inne krajowe publiczne środki, Gmina Polanów 100%

PROJEKT NR 31	
Utwardzenie drogi prowadzącej do kościoła w miejscowości Naclaw.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	32. Zagospodarowanie terenu przy kościele w Naclawiu na plac do jazdy na rolkach. Uzasadnienie: szczególna komplementarność przestrzenna. Oba projekty sąsiadują ze sobą przestrzennie i się uzupełniają.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Utwardzenie drogi od krzyża do kościoła wraz z budową bezpiecznego wyjazdu. Krótki i wąski odcinek drogi gruntowej często używany przez mieszkańców w obecnym stanie uniemożliwia mijanie się pojazdów i kończy się niebezpiecznym wyjazdem na łuku drogi wojewódzkiej nr 206.

Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych (droga prowadząca do kościoła)		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych (droga prowadząca do kościoła)		
Sposób oceny i miary	Utwardzona droga (długość około 100 m)		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2020	50 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%	

PROJEKT NR 32	
Zagospodarowanie terenu przy kościele w Naclawiu na plac do jazdy na rolkach.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	31. Utwardzenie drogi prowadzącej do kościoła w miejscowości Naclaw. Uzasadnienie: szczególna komplementarność przestrzenna. Oba projekty sąsiadują ze sobą przestrzennie i się uzupełniają.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Zagospodarowanie terenu przy kościele na plac do jazdy na rolkach. Celem przedsięwzięcia jest stworzenie na niezagospodarowanym terenie w centrum wsi przestrzeni o funkcji rekreacyjnej służącej głównie dzieciom i młodzieży. Wymagane jest położenie odpowiedniej nawierzchni, montaż oświetlenia, ławek, koszy na śmieci.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Naclaw
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI	

Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych – 1 przestrzeń, w tym: teren przy kościele	
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – 1 przestrzeń (protokół odbioru robót budowlanych) – teren przy kościele	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	50 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 33		
Remont budynku Szkoły Podstawowej w Naclawiu.		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	
Komplementarność z projektem:	34. Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Naclawiu na boisko sportowe. Uzasadnienie: szczególna komplementarność przestrzenna. Oba projekty sąsiadują ze sobą przestrzennie i się uzupełniają.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Remont budynku Szkoły Podstawowej w Naclawiu. Budynek SP w Naclawiu wymaga wymiany dachu, rynien i okien, wymiany instalacji grzewczej, odnowienia elewacji i wymiany wykładzin podłogowych. Pilność tych prac wynika nie tylko ze stanu technicznego budynku, ale także roli, jaką pełni szkoła w społeczności wsi Naclaw. Realizacja projektu przyczyniłaby się do poprawy warunków nauki uczniów i pracy nauczycieli, zmniejszenia strat energii i poprawy estetyki przestrzeni publicznej.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Naclaw	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu infrastruktury społecznej	
Sposób oceny i miary	Poprawa stanu infrastruktury społecznej – 1 obiekt (szkoła)	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania

2018-2020	300 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%
-----------	-------------	----------------------------

PROJEKT NR 34		
Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Naclawiu na boisko sportowe.		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	
Komplementarność z projektem:	33. Remont budynku Szkoły Podstawowej w Naclawiu. Uzasadnienie: szczególna komplementarność przestrzenna. Oba projekty sąsiadują ze sobą przestrzennie i się uzupełniają.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej na boisko sportowe. Jest to teren obecnie niewykorzystywany do celów społecznych. W Naclawiu brak jest ogólnodostępnego boiska sportowego.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Naclaw	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu infrastruktury społecznej	
Sposób oceny i miary	Poprawa stanu infrastruktury społecznej – 1 obiekt (boisko)	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	100 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 35	
Budowa przystanku autobusowego wraz z zatoką w centrum miejscowości Naclaw.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.

Komplementarność z projektem:	Projekt jest komplementarny do innych projektów poprawiających estetykę wsi, w szczególności sąsiadujących przestrzenie projektów nr 31, 32 (poprawa estetyki centrum miejscowości Naclaw).		
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Budowa przystanku autobusowego wraz z zatoką. Obecny obiekt przystanku jest mocno zdewastowany. W złym stanie jest także teren otaczający przystanek.		
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Naclaw		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych		
Sposób oceny i miary	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych – 2 przestrzenie (teren przy kościele, przystanek z zatoką)		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2020	300 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%	

PROJEKT NR 36	
Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców sołectwa Rzeczyca Wielka	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.
Komplementarność z projektem:	39. Poprawa funkcjonalności wsi Rzeczyca Wielka poprzez rozwój małej infrastruktury. 40. Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Rzeczyca Wielka. 42. Budowa boiska sportowego w miejscowości Rzeczyca Wielka. Uzasadnienie: powstała i rozwinięta infrastruktura wspierać będzie działania integrujące mieszkańców wsi.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Niska aktywność społeczna. Przedmiot projektu obejmuje:

	• Poszerzenie oferty świetlicy wiejskiej – organizacja zajęć edukacyjno-kulturalnych dla różnych grup wiekowych w świetlicy wiejskiej. Wśród wymienianych propozycji: a) zajęcia brydżowe i szachowe dla dorosłych, b) pokazy filmowe, c) „babski wieczór” – spotkania dla kobiet, d) klub kibica, e) zajęcia taneczne i gimnastyczne, f) zajęcia artystyczne, g) zajęcia językowe, h) spotkania z grami planszowymi, i) zajęcia komputerowe, j) zajęcia kulinarne, k) otwarcie świetlicy również w okresie wakacyjnym. • Organizacja zajęć sportowych dla młodzieży – a) piłka nożna, b) siatkówka, c) organizacja turniejów sportowych, d) tor do jazdy na wrotkach/rolkach, e) stworzenie możliwości poznania różnych dyscyplin sportowych. Sport wśród uczestników spotkania postrzegany był jako szansa na stworzenie alternatywy dla dominujących obecnie we wsi destrukcyjnych sposobów spędzania czasu przez młodzież.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Sołectwo Rzeczyca Wielka	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Sołectwo Rzeczyca Wielka, mieszkańcy	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji	
Sposób oceny i miary	Liczba mieszkańców uczestniczących w działaniach animacyjnych oraz szkoleniowych (listy obecności) – 30 osób.	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2023	100 tys. zł	Inne krajowe publiczne środki, Gmina Polanów 100%

PROJEKT NR 37	
Wsparcie procesu budowy tożsamości wsi Rzeczyca Wielka.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 3. Integracja oraz zwiększanie aktywności społecznej.
Komplementarność z projektem:	39. Poprawa funkcjonalności wsi Rzeczyca Wielka poprzez rozwój małej infrastruktury. 40. Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Rzeczyca Wielka. 42. Budowa boiska sportowego w miejscowości Rzeczyca Wielka. Uzasadnienie: powstała i rozwinięta infrastruktura wspierać będzie działania integrujące mieszkańców wsi.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Niska aktywność społeczna. Przedmiot projektu obejmuje:

	Wsparcie procesu budowy tożsamości wsi – poprzez organizację szkoleń i warsztatów dla mieszkańców wsi z zakresu możliwości prowadzenia działań społecznych na terenach wiejskich.		
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Sołectwo Rzeczyca Wielka		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Sołectwo Rzeczyca Wielka, mieszkańcy		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Zwiększenie aktywności społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji		
Sposób oceny i miary	Liczba mieszkańców uczestniczących w działaniach animacyjnych oraz szkoleniowych (listy obecności) – 10 osób.		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2023	50 tys. zł	Inne krajowe publiczne środki, Gmina Polanów 100%	

PROJEKT NR 38	
Profilaktyka uzależnień w sołectwie Rzeczyca Wielka.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 2. Zmniejszona skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	39. Poprawa funkcjonalności wsi Rzeczyca Wielka poprzez rozwój małej infrastruktury. 40. Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Rzeczyca Wielka. 42. Budowa boiska sportowego w miejscowości Rzeczyca Wielka. Uzasadnienie: powstała i rozwinięta infrastruktura wspierać będzie działania na rzecz osób z problemami społecznymi.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Silnie skoncentrowane problemy społeczne – w tym ubóstwo, bezrobocie, niski poziom przedsiębiorczości. Przedmiot projektu obejmuje: Profilaktyka uzależnień. Organizacja spotkań, zajęć i poszerzenie dostępności do informacji z zakresu profilaktyki uzależnień, m. in. organizacja spotkań z zakresu zdrowego stylu życia, w tym dotyczących chorób cywilizacyjnych.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Rzeczyca Wielka

Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	MGOPS		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Zmniejszona skala problemów społecznych, w tym uzależnień		
Sposób oceny i miary	Liczba mieszkańców uczestniczących w działaniach animacyjnych oraz szkoleniowych (listy obecności) – 20 osób.		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2023	50 tys. zł	Inne krajowe publiczne środki, Gmina Polanów 100%	

PROJEKT NR 39	
Poprawa funkcjonalności wsi Rzeczyca Wielka poprzez rozwój małej infrastruktury.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	Uzasadnienie: powstała i rozwinięta infrastruktura wspierać będzie działania integrujące mieszkańców wsi.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Infrastruktura: budowa chodnika (realizacja zadania w 2017 roku ze względu na przekazanie materiału do budowy chodnika przez Starostwo Powiatowe w Koszalinie), postawienie wiaty na potrzeby spotkań integracyjno-kulturalnych w plenerze.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Rzeczyca Wielka
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Sołectwo Rzeczyca Wielka
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI	
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych – plac zabaw, miejsce integracji społecznej

Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – 2 przestrzenie (plac zabaw, miejsce imprez plenerowych)	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	200 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 40		
Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Rzeczyca Wielka.		
OPIS PROJEKTU		
Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.	
Komplementarność z projektem:	37. Wsparcie procesu budowy tożsamości wsi Rzeczyca Wielka. Uzasadnienie: powstała i rozwinięta infrastruktura wspierać będzie działania integrujące mieszkańców wsi.	
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Rozbudowa placu zabaw i stworzenie unikalnego wyposażenia w formie „dzikiego placu zabaw”.	
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Rzeczyca Wielka	
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Sołectwo Rzeczyca Wielka	
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI		
Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni publicznych – plac zabaw, miejsce integracji społecznej	
Sposób oceny i miary	Nowe przestrzenie publiczne umożliwiające spędzanie wolnego czasu, wpływające na integrację społeczną – 2 przestrzenie (plac zabaw, miejsce imprez plenerowych)	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	50 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 41
Przebudowa skrzyżowania drogi przebiegającej przez wieś Rzeczyca Wielka z drogą wojewódzką nr 206.
OPIS PROJEKTU

Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	Projekty 41, 43, 44 pozwolą kompleksowo poprawić bezpieczeństwo mieszkańców sołectwa Rzeczyca Wielka. Dodatkowo komplementarność z projektem nr 39 (m. in. budowa chodnika), co ułatwi korzystanie z infrastruktury społecznej i oferty kulturalnej.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Przebudowa skrzyżowania drogi przebiegającej przez wieś z drogą wojewódzką nr 206 w kierunku poprawy bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Rzeczyca Wielka
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Powiat Koszaliński

PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI

Prognozowane rezultaty	Poprawa stanu i funkcjonalności infrastruktury technicznej, zwiększenie bezpieczeństwa	
Sposób oceny i miary	Przebudowane skrzyżowanie	
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	150 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

PROJEKT NR 42
Budowa boiska sportowego w miejscowości Rzeczyca Wielka.
OPIS PROJEKTU

Cele projektu	Cel 4. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	37. Wsparcie procesu budowy tożsamości wsi Rzeczyca Wielka. Uzasadnienie: powstała i rozwinięta infrastruktura wspierać będzie działania integrujące mieszkańców wsi.

Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: • Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Budowa boiska sportowego w miejscowości Rzeczyca Wielka w miejscu uzgodnionym z mieszkańcami.		
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Rzeczyca Wielka		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów, Sołectwo Rzeczyca Wielka		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Utworzenie nowej infrastruktury społecznej		
Sposób oceny i miary	Obiekt infrastruktury społecznej – boisko		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2020	100 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%	

PROJEKT NR 43	
Remont drogi w kierunku dawnego PGR-u w Rzeczyce Wielkiej.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	Projekty 41, 43, 44 pozwolą kompleksowo poprawić bezpieczeństwo mieszkańców sołectwa Rzeczyca Wielka. Dodatkowo komplementarność z projektem nr 39 (m. in. budowa chodnika), co ułatwi korzystanie z infrastruktury społecznej i oferty kulturalnej.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Remont drogi w kierunku dawnego PGR-u.

Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Rzeczyca Wielka		
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów		
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI			
Prognozowane rezultaty	Poprawiony stan infrastruktury technicznej		
Sposób oceny i miary	Długość wyremontowanej drogi – około 500 m		
Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania	
2018-2020	300 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%	

PROJEKT NR 44	
Przebudowa drogi w miejscowości Rzeczyca Mała.	
OPIS PROJEKTU	
Cele projektu	Cel 5. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.
Komplementarność z projektem:	Projekty 41, 43, 44 pozwolą kompleksowo poprawić bezpieczeństwo mieszkańców sołectwa Rzeczyca Wielka. Dodatkowo komplementarność z projektem nr 39 (m. in. budowa chodnika), co ułatwi korzystanie z infrastruktury społecznej i oferty kulturalnej.
Zakres realizowanego projektu/ realizowanych zadań	Powiązanie z problemami: Znaczna skala degradacji funkcjonalno-przestrzennej oraz technicznej, w tym brak lub zły stan wyposażenia obiektów infrastruktury społecznej oraz zły stan obiektów budowlanych o przeznaczeniu mieszkaniowych (w tym po byłym PGR). Przedmiot projektu obejmuje: Przebudowa drogi w miejscowości Rzeczyca Mała.
Lokalizacja projektu/ miejsce prowadzenia przedsięwzięcia	Rzeczyca Mała / sołectwo Rzeczyca Wielka
Podmiot(y) realizujące projekt/przedsięwzięcie	Gmina Polanów
PROGNOZOWANE REZULTATY WRAZ ZE SPOSOBEM ICH OCENY I ZMIERZENIA W ODNIESIENIU DO CELÓW PROGRAMU REWITALIZACJI	
Prognozowane rezultaty	Poprawiony stan infrastruktury technicznej
Sposób oceny i miary	Długość przebudowanej drogi – około 500 m

Przewidywany termin realizacji projektu	Szacowana wartość projektu/ przedsięwzięcia	Przewidywane źródło finansowania
2018-2020	300 tys. zł	RPO 85%, Gmina Polanów 15%

8 POZOSTAŁE PROJEKTY I PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

W tym rozdziale ujęte zostały pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, tj. takie, których na etapie tworzenia programu rewitalizacji nie udało się szczegółowo zdefiniować, natomiast ich przyszła realizacja wykazuje zbieżność z celami rewitalizacji lub może wносить wkład w rozwiązywanie problemów społecznych, koncentrujących się na obszarze rewitalizacji.

Tabela 44. Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Podobszar rewitalizacji	Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne
Polanów	W sferze gospodarczej: Zbadanie walorów klimatycznych Polanowa. Walory klimatyczne Polanowa (unikalne cechy mikroklimatu), odpowiednio zbadane, potwierdzone naukowo i zewidencjonowane, w połączeniu z walorami przyrodniczymi gminy (las, jeziora, złoża borowiny) mogłyby stać się bazą do prowadzenia działalności uzdrowiskowej. Efekt: wzmocnienie konkurencyjności lokalnej gospodarki. Podmiot realizujący: Gmina Polanów Szacunkowa wartość: około 100 tys. zł (ekspertyza) Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji: projekt wzmacniać będzie efekt rewitalizacji centrum Polanowa, które stanie się miejscem reprezentacyjnym, w tym obsługującym ruch turystyczny. Wzmocniony zostanie potencjał gospodarczy, co pozytywnie oddziaływać będzie na aktywność na rynku pracy. W sferze przestrzenno-funkcjonalnej: Adaptacja strychu Biblioteki Publicznej na potrzeby działań animacyjnych i integracyjnych społeczności lokalnej. W rezultacie powstanie ogólnodostępna przestrzeń, która służyć będzie rozwijaniu aktywności społecznych obszaru rewitalizacji. Efekt: utworzenie przestrzeni do realizacji działań integrujących społeczność. Podmiot realizujący: Gmina Polanów. Szacunkowa wartość: około 100 tys. zł Utworzenie punktu informacji turystycznej w przestrzeni punktu przesiadkowego (ul. Wolności). Gmina Polanów jest przestrzenią atrakcyjną turystycznie, m. in. dzięki walorom przyrodniczym oraz kulturowym, w tym imprezom. Przestrzeń centrum Polanowa po zrealizowaniu szeregu projektów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej stanie się miejscem reprezentacyjnym, obsługującym ruch turystyczny. Będzie to miejsce najbardziej pożądane dla lokalizacji punktu informacji turystycznej. Efekt: promocja lokalnych usług i oferty. Wzmocnienie potencjału gospodarczego. Podmiot realizujący: Gmina Polanów. Szacunkowa wartość: około 100 tys. zł. Poprawa estetyki przestrzeni wokół kościoła (ul. Wolności/Zamkowa). Teren wokół kościoła wymaga odnowienia i uporządkowania. Konieczne do

	wykonania są prace dot. modernizacji nawierzchni oraz zieleni, jak też ogrodzenia. Efekt: poprawa jakości życia. Podmiot realizujący: Parafia pw. Podwyższenia Krzyża Świętego Szacunkowa wartość projektu: około 50 tys. zł • Rozwój małej infrastruktury sprzyjającej integracji społecznej i przebywaniu w centrum miasta, w tym ławeczek, śmietników. Obszar rewitalizacji w kilku miejscach wymaga uporządkowania i poprawy estetyki. Należy zamontować także elementy małej infrastruktury. Efekt: poprawa jakości życia. Podmiot realizujący: Gmina Polanów. Szacunkowa wartość: około 100 tys. zł • Odnowa barierek oddzielających drogę od stref przebywania ludzi. W kilku miejscach obszaru rewitalizacji przebieg dróg tranzytowych i znaczne natężenie ruchu stanowi zagrożenie dla osób poruszających się pieszo. Konieczne jest odnowienie barierek, które są już zniszczone. Efekt: poprawa bezpieczeństwa publicznego. Podmiot realizujący: zarządcy dróg lub Gmina Polanów. Szacunkowa wartość: około 50 tys. zł • Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych. Przedsięwzięcie polegać będzie na remontach i modernizacjach obiektów mieszkalnych należących do wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, podmiotów prywatnych oraz Gminy. Efekt: poprawa jakości życia. Podmiot realizujący: właściciele obiektów mieszkalnych. Szacunkowa wartość: około 5 mln zł
Chocimino	W sferze społecznej: • Organizacja Ochotniczej Straży Pożarnej. OSP mogłyby poza podnoszeniem bezpieczeństwa znacznie przyczynić się do aktywizacji zwłaszcza młodych mieszkańców wsi. W chwili obecnej we wsi nie działa OSP. Zadanie polegać będzie na rekrutacji chętnych oraz zakupie niezbędnego sprzętu i wyposażenia. Efekt: wzrost aktywności społecznej. Podmiot realizujący: Gmina Polanów Szacunkowa wartość: około 500 tys. zł W sferze przestrzenno-funkcjonalnej: • Odtworzenie sieci ścieżek rowerowych pomiędzy Żydowem, Chociminem, Polanowem, Bobolicami, trzema mostami. Sieć ścieżek rowerowych prowadzących przez atrakcyjne turystycznie miejsca w gminie ulega stopniowemu niszczeniu. Wymaga więc odnowy obejmującej ponowne oznakowanie przebiegu dróg, zagospodarowania miejsc odpoczynkowych, rozmieszczenia nowych tablic informacyjnych itp. Efekt: wzmocnienie powiązań przestrzennych, w tym przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu, wzrost potencjału turystycznego. Podmiot realizujący: Gmina Polanów. Szacunkowa wartość: około 2 mln zł. Uzasadnienie realizacji projektu poza obszarem rewitalizacji: większa część przedsięwzięcia realizowana będzie poza granicami terenów obszaru rewitalizacji. Sieć ścieżek rowerowych przyczyni się do wzmocnienia potencjału turystycznego i rekreacyjnego obszarów rewitalizacji. Możliwe będzie rozwijanie oferty turystycznej poszczególnych miejscowości obszaru rewitalizacji, w tym np. koncepcji wsi tematycznych, co przyczyni się do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (jako odpowiedź na problem niskiej przedsiębiorczości). Ponadto sieć ścieżek rowerowych wzmocni powiązania

	przestrzenne miejscowości z obszaru rewitalizacji. W chwili obecnej istotną barierą w przemieszczaniu się jest niedostatek komunikacji publicznej. Rowery mając szansę być jednym z elementów systemu komunikacji, a tym samym przyczyniać się będą do zmniejszania problemu wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców obszaru rewitalizacji. • Działalność klub seniora w Polanowie – prowadzenie działań animacyjnych i edukacyjnych na rzecz seniorów z obszaru rewitalizacji. Efekt: zwiększenie aktywności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Podmiot realizujący: Gmina Polanów. Szacunkowa wartość: około 100 tys. zł W sferze technicznej: • Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych. Przedsięwzięcie polegać będzie na remontach i modernizacjach obiektów mieszkalnych należących do wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, podmiotów prywatnych oraz Gminy. Efekt: poprawa jakości życia. Podmiot realizujący: właściciele obiektów mieszkalnych. Szacunkowa wartość: około 2 mln zł • Remont kościoła filialnego pod wezwaniem św. Teresy. Niszczyjący kościół wymaga pilnego remontu, a pozyskanie środków na ten cel przez parafię rzymskokatolicką w Żydowie ułatwiłoby zdaniem mieszkańców współdziałanie ze strony Urzędu Miejskiego Gminy Polanów (w formie doradztw i zachęty). Pierwszym etapem powinno być zakończenie przygotowywania dokumentacji projektowej. Efekt: poprawa stanu technicznego obiektu zabytkowego. Podmiot realizujący: Parafia pw. Św. Teresy. Szacunkowa wartość projektu: około 1 mln zł
Cetuń	W sferze społecznej: • Powołanie ochotniczej straży pożarnej. OSP mogłyby poza podnoszeniem bezpieczeństwa znacznie przyczynić się do aktywizacji zwłaszcza młodych mieszkańców wsi. W chwili obecnej we wsi nie działa OSP. Zadanie polegać będzie na rekrutacji chętnych oraz zakupie niezbędnego sprzętu i wyposażenia. Efekt: wzrost aktywności społecznej. Podmiot realizujący: Gmina Polanów Szacunkowa wartość: około 500 tys. zł • Powołanie Koła Gospodyń Wiejskich. Mieszkańcy wskazują na duże jest duże zainteresowanie możliwością utworzenia i prowadzenia KGW. Efekt: zwiększenie aktywności społecznej. Podmiot realizujący: Sołectwa Cetuń Szacunkowa wartość projektu: około 10 tys. zł (zakup wyposażenia) W sferze przestrzenno-funkcjonalnej: • Poprawa stanu wody pitnej. Mieszkańcy uczestniczący w spotkaniu zgłaszali zły stan wody pitnej we wsi. Konieczna jest modernizacja sieci wodociągowej doprowadzającej wodę do wsi. Efekt: poprawa jakości życia. Podmiot realizujący: Gmina Polanów. Szacunkowa wartość: około 500 tys. zł W sferze technicznej: • Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych. Przedsięwzięcie polegać będzie na remontach i modernizacjach obiektów mieszkalnych należących

	do wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, podmiotów prywatnych oraz Gminy. Efekt: poprawa jakości życia. Podmiot realizujący: właściciele obiektów mieszkalnych. Szacunkowa wartość: około 2 mln zł
Nacław	W sferze przestrzenno-funkcjonalnej: Ścieżka rowerowa Nacław – Jacinki. Budowa ścieżki rowerowej z infrastrukturą towarzyszącą (stojaki na rowery, ławki, barierki itp.) byłaby odpowiedzią na brak terenów rekreacyjnych we wsi i w jej pobliżu, zwłaszcza dostosowanych do potrzeb i możliwości seniorów. Efekt: wzmocnienie powiązań przestrzennych, w tym przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu, wzrost potencjału turystycznego. Podmiot realizujący: Gmina Polanów. Szacunkowa wartość: około 2 mln zł. Uzasadnienie realizacji projektu poza obszarem rewitalizacji: większa część przedsięwzięcia realizowana będzie poza granicami terenów obszaru rewitalizacji. Sieć ścieżek rowerowych przyczyni się do wzmocnienia potencjału turystycznego i rekreacyjnego obszarów rewitalizacji. Możliwe będzie rozwijanie oferty turystycznej, co przyczyni się do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (jako odpowiedź na problem niskiej przedsiębiorczości). Ponadto sieć ścieżek rowerowych wzmocni powiązania przestrzenne miejscowości z obszaru rewitalizacji. W chwili obecnej istotną barierą w przemieszczaniu się jest niedostatek komunikacji publicznej. Rowery mając szansę być jednym z elementów systemu komunikacji, a tym samym przyczyniać się będą do zmniejszania problemu wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców obszaru rewitalizacji. Poprawa estetyki wsi. W tej kategorii zwracano uwagę na potrzebę skweru w centrum wsi (tzw. trójkąt), remontu szpecącego wieś budynku poczty, uprzątnięcie i zagospodarowanie niszczonego parku. Efekt: poprawa jakości życia. Podmiot realizujący: Gmina Polanów, właściciele gruntów (park) Szacunkowa wartość: około 300 tys. zł Budowa chodników na brakujących odcinkach. W chwili obecnej sieć chodników na terenie wsi wymaga modernizacji i uzupełnień. Efekt: poprawa jakości życia. Podmiot realizujący: Gmina Polanów Szacunkowa wartość: około 200 tys. zł Budowa hali gimnastycznej. W chwili obecnej przy szkole lub na terenie wsi brak jest hali sportowej. Utrudnia to prowadzenie zajęć szkolnych. Mieszkańcy nie mogą korzystać na miejscu z takiej infrastruktury. Efekt: zwiększenie aktywności społecznej. Podmiot realizujący: Gmina Polanów Szacunkowa wartość: około 1 mln zł W sferze technicznej: Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych. Przedsięwzięcie polegać będzie na remontach i modernizacjach obiektów mieszkalnych należących do wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, podmiotów prywatnych oraz Gminy. Efekt: poprawa jakości życia. Podmiot realizujący: właściciele obiektów mieszkalnych. Szacunkowa wartość: około 2 mln zł
Rzeczycza Wielka	W sferze społecznej:

- **Wsparcie procesu tworzenia i funkcjonowania Koła Gospodyń Wiejskich** - stworzenie struktury KGW, wpłynie na zwiększenie zaangażowania w życie społeczno-kulturalne wsi.
Efekt: zwiększenie aktywności społecznej.
Podmiot realizujący: Sołectwo Rzeczyca Wielka
Szacunkowe koszty: około 10 tys. zł (zakup wyposażenia)
- **Wsparcie procesu tworzenia i funkcjonowania drużyny sportowej** – powołanie piłkarskiej drużyny młodzieżowej stworzy szansę na zaangażowanie grupy młodzieży.
Efekt: zwiększenie aktywności społecznej.
Podmiot realizujący: Sołectwo Rzeczyca Wielka, Gmina Polanów
Szacunkowa koszty: około 10 tys. zł (zakup wyposażenia)

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- **Utworzenie ścieżki rowerowej do Polanowa.**
Efekt: wzmocnienie powiązań przestrzennych, w tym przeciwdziałanie wykluczeniu komunikacyjnemu, wzrost potencjału turystycznego.
Podmiot realizujący: Gmina Polanów.
Szacunkowa wartość: około 2 mln zł.
Uzasadnienie realizacji projektu poza obszarem rewitalizacji: większa część przedsięwzięcia realizowana będzie poza granicami terenów obszaru rewitalizacji. Sieć ścieżek rowerowych przyczyni się do wzmocnienia potencjału turystycznego i rekreacyjnego obszarów rewitalizacji. Możliwe będzie rozwijanie oferty turystycznej, co przyczyni się do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (jako odpowiedź na problem niskiej przedsiębiorczości). Ponadto sieć ścieżek rowerowych wzmocni powiązania przestrzenne miejscowości z obszaru rewitalizacji. W chwili obecnej istotną barierą w przemieszczaniu się jest niedostatek komunikacji publicznej. Rowery mając szansę być jednym z elementów systemu komunikacji, a tym samym przyczyniać się będą do zmniejszania problemu wykluczenia komunikacyjnego mieszkańców obszaru rewitalizacji.
- **Zmiana organizacji ruchu na skrzyżowaniu drogi prowadzącej do Rzeczy Wielkiej z drogą relacji Polanów-Miasto.** Pomimo ograniczenia prędkości do 40 km podróżujący drogą nie stosują się do ograniczenia, co stwarza istotne niebezpieczeństwo w ruchu drogowym (wyjazd z drogi podporządkowanej z ograniczoną widocznością).
Efekt: poprawa bezpieczeństwa mieszkańców.
Podmiot realizujący: zarządca drogi (droga wojewódzka)
Szacunkowy koszt: około 20 tys. zł (koszty dokumentacji oraz znaków drogowych)
- **Utworzenie przystanku dla dzieci oczekujących na autobus z Rzeczy Małej przy drodze relacji Polanów – Miastko.**
Efekt: poprawa bezpieczeństwa dzieci.
Podmiot realizujący: Gmina Polanów
Szacunkowa wartość: około 20 tys. zł

W sferze technicznej:

- **Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych.** Przedsięwzięcie polegać będzie na remontach i modernizacjach obiektów mieszkalnych należących do wspólnot mieszkaniowych, spółdzielni, podmiotów prywatnych oraz Gminy. Efekt: poprawa jakości życia.
Efekt: poprawa jakości życia.
Podmiot realizujący: właściciele obiektów mieszkalnych.
Szacunkowa wartość: około 2 mln zł

9 MECHANIZMY ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Komplementarność to jedna z najistotniejszych cech programów rewitalizacji. Rewitalizacja jest procesem całościowej przemiany przestrzeni gminy, która charakteryzuje się szczególną koncentracją problemów.

W gminie Polanów główne problemy obszaru rewitalizacji związane są z koncentracją problemów społecznych oraz degradacją infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych. Widoczny jest niski poziom przedsiębiorczości oraz znaczna degradacja zasobów mieszkaniowych (m.in. duży udział zabudowy mieszkaniowej po byłym PGR). Wokół tych problemów zbudowany został pomysł na rewitalizację w gminie Polanów. Wyrazem tego są projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które stanowią odpowiedź na problemy.

Program rewitalizacji, będący bardzo precyzyjnie zdefiniowanym planem operacyjnym na rzecz wychodzenia ze stanów kryzysowych przestrzeni zdegradowanej, powinien być tak skonstruowany, aby zapewnić równowagę w eliminowaniu problemów, które z reguły wzajemnie się przenikają i są od siebie zależne (**komplementarność problemowa**).

Schemat komplementarności problemowej rewitalizacji w Gminie Polanów przedstawia się następująco:

- Poszczególne podstawowe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały tak skonstruowane (zintegrowane), aby stanowiły odpowiedź na zasadnicze problemy poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Łącznie zdefiniowano 5 podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (dla każdego z podobszarów po jednym projekcie, tj. projekty nr 1-5), które integrują różne typy działań. Schemat każdego z projektów zawiera działania ukierunkowane na rozwiązywanie problemów społecznych (bezrobocie, ubóstwo, niski poziom przedsiębiorczości, niska aktywność społeczna) oraz problemów o charakterze infrastrukturalnym, w tym przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Lista pięciu projektów uzupełniona została o dwa projekty przekrojowe (projekty nr 6 i 7), tj. realizowane na rzecz wszystkich podobszarów rewitalizacji. Projekty te stanowią odpowiedź na problemy niskiej aktywności społecznej.
- Poszczególne projekty wykorzystują lokalny potencjał poszczególnych podobszarów rewitalizacji. Poszczególne typy działań wzajemnie się przenikają. Oprócz działań na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych realizowane będą przedsięwzięcia skierowane bezpośrednio do mieszkańców (działania animacyjne i szkoleniowe). Inwestycje w infrastrukturę mieszkaniową wspierane będą inwestycjami w przestrzeń publiczną – tworząc całościową przemianę przestrzeni obszaru rewitalizacji. Na obszarach wiejskich pomysł na rewitalizację bazuje przede wszystkim na oddolnym zaangażowaniu i partycypacji społecznej. Działania inwestycyjne wspierane będą aktywnością społeczną. Oprócz efektu poprawy zagospodarowania przestrzeni lub stanu infrastruktury społecznej przyczyniać się będą do dalszej integracji wsi. Ponadto działaniom edukacyjnym i animacyjnym sprzyjać będzie istniejąca oraz zmodernizowana infrastruktura społeczna.
- Realizacja podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych wspierana będzie działaniami ujętymi na liście pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
- **Analizując zakres działań przewidzianych do realizacji w ramach programu rewitalizacji należy mieć na względzie, że będą one wspierane poprzez działania zdefiniowane w Strategii**

Rozwiązywania Problemów Społecznych, które stanowią istotny wkład w osiąganie rezultatów przemian w sferze społecznej na obszarach rewitalizacji.

Samo pojęcie komplementarności nie ogranicza się jednak tylko i wyłącznie do całościowego spojrzenia na problemy trwające przestrzeni rewitalizacji. Przestrzeń miasta, na której gmina zamierza prowadzić rewitalizację jest częścią tkanki większej przestrzeni – powiązaną z nią funkcjonalnie. Szereg procesów zachodzących w tej przestrzeni wynika z uwarunkowań i czynników występujących poza granicami obszaru rewitalizacji (**komplementarność przestrzenna**).

Do najważniejszych cech komplementarności przestrzennej rewitalizacji w Gminie Polanów należą:

- Przedsięwzięcia rewitalizacyjne co do zasady realizowane będą na obszarze rewitalizacji (poza niektórymi działaniami edukacyjnymi, realizowanymi na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz działaniami związanymi z poprawą infrastruktury komunikacyjnej, w szczególności tworzeniem dróg rowerowych).
- W przypadku obszarów wiejskich – granice obszaru rewitalizacji obejmują całe przestrzenie zamieszkałe wsi. Działania rewitalizacyjne na tych obszarach, ze względu na ich nieduży charakter i dostępność poszczególnych przestrzeni oraz infrastruktury – będą oddziaływać na całość przestrzeni wsi oraz będą dostępne dla ogółu mieszkańców.
- W przypadku centrum Polanowa – należy podkreślić, iż obszar rewitalizacji jest stosunkowo zwartą przestrzenią śródmiejską (ul. Wolności, Zamkowa, Koszalińska, Sławieńska). Rewitalizacja przestrzeni centrum Pełczyc pozytywnie wpłynie na wizerunek i rozwój całej miejscowości Polanów, wzmacniając procesy centrotwórcze (powstanie nowej przestrzeni Rynku – ul. Wolności, modernizacja dworca PKS, poprawa estetyki centrum miasta, zachęcająca do przebywania w tej części miasta).
- Projekty edukacyjne, społeczne, animacyjne – realizowane będą na rzecz mieszkańców obszarów rewitalizacji, bez wyróżniania, z której części tego obszaru będą pochodzić.
- Realizacja programu rewitalizacji nie będzie skutkowałą przenoszeniem problemów do innych miejsc na terenie gminy Polanów. Wynika to przede wszystkim ze specyfiki podejmowanych działań. W ramach programu rewitalizacji nie planuje się przesiedlać i wysiedlać mieszkańców. Nie planuje się realizacji działań związanych z tworzeniem obiektów infrastruktury socjalnej, np. obiektów mieszkańców socjalnych i komunalnych. Działania rewitalizacyjne ukierunkowane będą na mieszkańców obszaru rewitalizacji. Wzmacniana będzie infrastruktura społeczna i jakość przestrzeni publicznych, co podniesie jakość życia na obszarze rewitalizacji. W ramach programu rewitalizacji planuje się wyburzyć zaledwie jeden obiekt mieszkalny, zlokalizowany w centrum Polanowa. Osoby zamieszkujące ten obiekt otrzymają lokale zastępcze na terenie miasta.

Ponadto działania rewitalizacyjne są wspierane poprzez działania o charakterze gminnym. Na obszarze gminy Polanów planowany jest rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, sieci kanalizacji sanitarnej oraz wodociągowej, jak również rozwój sieci dróg rowerowych (część z tych działań ujęta została na liście projektów rewitalizacyjnych). Planuje się następujące działania:

- **Zagospodarowanie turystyczno-rekreacyjne wytypowanych obszarów na terenie miasta i gminy Polanów.** Zadanie to zaplanowano do realizacji w miejscowościach: **Cetuń**, Kępiny, Kościernica, Nadbór, **Polanów**, Rosocha, **Rzeczyca Wielka**, Wielin. Zakres działania obejmuje zakup ławek i stołów do rekreacji – 7 kompletów, nogi żeliwne, siedziska i oparcia oraz białe stoły z drewna, z przeznaczeniem dla miejscowości Polanów. Realizacja operacji spowoduje wzrost atrakcyjności obszaru LSR jako miejsca do życia i wypoczynku, lepsze wykorzystanie

posiadanych zasobów i potencjału, podniesienie jakości życia mieszkańców Gminy Polanów poprzez stworzenie możliwości do aktywnego wypoczynku i spędzania wolnego czasu.

- **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej** wraz z przyłączami w miejscowościach Świerczyna i Bukowo z przesyłem do miejscowości Jacinki oraz wymiana urządzeń w ujęciach wody w miejscowościach na terenie gminy Polanów. Celem tego projektu jest poprawa poziomu życia mieszkańców miejscowości gminy Polanów (Świerczyna, Bukowo, Domachowo, **Cetuń**, Krąg, Bożenice, Komorowo, Warblewo, Sowinko, Powidz, **Nacław**, Kościernica, Garbno, Gołogóra) poprzez budowę sieci kanalizacji sanitarnej (8,6 km sieci) w 2 miejscowościach: Świerczyna i Bukowo oraz zakup i wymianę urządzeń w ujęciach wody pitnej w 14 miejscowościach: Świerczyna, Bukowo, Domachowo, **Cetuń**, Krąg, Bożenice, Komorowo, Warblewo, Sowinko, Powidz, **Nacław**, Kościernica, Garbno, Gołogóra. Realizacja operacji spowoduje ograniczenie ryzyka wydostania się ścieków bytowych do środowiska, poprawę płynności w dostarczaniu wody pitnej poprzez zmniejszenie awaryjności wyposażenia ujęć wody.
- Budowa dróg rowerowych na trasie **Jacinki-Polanów oraz Rzeczyca Wielka –Polanów** wraz z **budową Centrum Przesiadkowego w Polanowie**. Projekt zakłada budowę centrum przesiadkowego w Polanowie, przy ulicy Wolności na terenie którego będzie można przesiąść się z samochodu osobowego lub roweru i kontynuować przejazd transportem publicznym lub pieszo. W centrum przesiadkowym można pozostawić rower lub bagaż na czas przebywania w miejscu pracy lub czas konieczny do korzystania z innych usług. Pod wiatą na terenie centrum przesiadkowego powstaną stanowiska dla 30 rowerów, 28 zamykanych szafek pełniących funkcję przechowalni bagażu, siedziska betonowe z elementami drewnianymi. Przewidziano również uporządkowanie nawierzchni wraz z kwietnikami i elementami małej architektury (kosze na śmieci, tablice informacyjne, oświetlenie i monitoring terenu). W ramach projektu planowana jest również budowa ok. 9 km dróg rowerowych w kierunkach Jacinki – Polanów oraz Rzeczyca Wielka –Polanów. Na trasie powstaną elementy małej architektury m.in. stojaki na rowery, kosze na śmieci, tablice informacyjne.

Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, a zdefiniowany na konkretny okres czasu program rewitalizacji, to dość precyzyjny plan operacyjny. Oznacza to, że w programie rewitalizacji należy także uwzględniać wymiar czasu – w szczególności poprzez nawiązanie do prowadzonych już wcześniej działań. W ten sposób możliwe jest wykorzystanie oraz wzmacnianie rezultatów już wcześniej prowadzonych działań (**komplementarność międzyokresowa**).

Komplementarność międzyokresowa polegać będzie na:

- W przypadku Polanowa, w okresie poprzedzających realizację programu rewitalizacji, zrealizowano przedsięwzięcia infrastrukturalne związane z remontami i modernizacją dróg oraz chodników, jak też skwerów (m. in. plac zabaw przy ul. Wolności, budowa nowego obiektu Domu Kultury wraz z zagospodarowaniem otoczenia - parking).
- Na obszarach wiejskich realizowane były przedsięwzięcia inwestycyjne, które finansowane były głównie z środków PROW oraz środków własnych Gminy. Warto tu wspomnieć o świetlicy wiejskiej w Nacławiu oraz Rzeczycy Wielkiej.
- Pomysł na rewitalizację, w szczególności w sferze społecznej (problemy społeczne) oraz technicznej (głównie degradacja obiektów budowlanych) – wymaga kontynuacji działań rewitalizacyjnych po 2023 roku. Związane jest to ze znaczną skalą niektórych negatywnych zjawisk oraz prognozowanymi zdolnościami finansowanymi ich realizacji. Znaczna liczba obiektów mieszkaniowych, będąca w złym stanie technicznym oraz struktura własności tych obiektów, wskazuje, że główny ciężar finansowania działań rewitalizacyjnych związany będzie

ze środkami prywatnymi. Istotne dla całościowej przemiany jest stworzenie mechanizmu zachęt oraz wsparcia wspólnot i właścicieli obiektów mieszkalnych.

Sukces rewitalizacji jest w dużym stopniu uzależniony od tego, czy uda się zrealizować szereg zaplanowanych, bardzo konkretnych przedsięwzięć i projektów rewitalizacyjnych. Projektowe podejście do realizacji programu rewitalizacji, oznacza, że jest to dość skomplikowany plan, który wymaga partnerstwa oraz zorganizowania procedur realizacji. Niepowodzenie realizacji jednego z istotnych projektów rewitalizacyjnych może bowiem wpłynąć na niepowodzenie lub skuteczność całego programu rewitalizacji (**komplementarność proceduralno-instytucjonalna**).

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna polegać będzie na:

- Program rewitalizacji realizowany będzie przez Gminę, ale charakteryzuje się również włączeniem w proces tworzenia i realizacji różnych interesariuszy, w tym mieszkańców. Gmina pełnić będzie rolę lidera inicjującego współpracę interesariuszy oraz odpowiedzialna będzie za zorganizowanie procesu uspołecznienia, jak też monitoringu i ewaluacji.
- Istotną rolę w procesie przemian powinny mieć także organizacje pozarządowe oraz mieszkańcy.
- Komplementarność proceduralno – instytucjonalną opisano szerzej w rozdziale 11. SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI.

Podejście projektowe realizacji programu rewitalizacji oznacza także konieczność poszukiwania dla każdego z przedsięwzięć źródeł finansowania. Różnorodność pomysłów rewitalizacyjnych skutkuje różnorodnością potencjalnych źródeł finansowania. Projekty edukacyjne, szkoleniowe, etc. mogą uzyskać wsparcie ze środków EFS, projekty infrastrukturalne ze środków EFRR. Program rewitalizacji może być realizowany zarówno przez podmioty publiczne jak też prywatne (**komplementarność źródeł finansowania**).

Komplementarność źródeł finansowania polegać będzie na:

- Realizacja programu rewitalizacji zakłada wykorzystanie szeregu dostępnych funduszy zewnętrznych. Uzupełnieniem środków zewnętrznych będą fundusze własne, w tym publiczne oraz prywatne.
- Komplementarność finansowa przedstawiona została szczegółowo w rozdziale 10. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE.

10 INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE

Zabezpieczenie finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m. in. ze środków Unii Europejskiej.

Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji programu obejmują:

- środki Unii Europejskiej – m. in.: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania (w odniesieniu do pozostałych projektów rewitalizacyjnych),
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych.

Tabela 45. Ramy finansowe i harmonogram podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w tys. zł

Numer projektu	Termin realizacji	Wartość projektu razem w tys. zł	RPO w tys. zł	EFS w tys. zł	Wkład własny (publiczny, prywatny) w tys. zł	Inne krajowe środki publiczne oraz prywatne w tys. zł
1. Działania edukacyjne i animacyjne z zakresu aktywizacji zawodowej oraz przedsiębiorczości.	2018-2023	300	-	285	15	-
2. Utworzenie i działalność spółdzielni socjalnej.	2018-2023	300	-	285	15	-
3. Szkoła liderów lokalnych gminy Polanów.	2018-2023	300	-	285	15	-
4. Podniesienie kompetencji społecznych mieszkańców obszaru rewitalizacji.	2018-2023	150	-	142,5	7,5	-
5. Rada młodzieżowa na rzecz obszaru rewitalizacji.	2018-2019	10	-	-	-	10
6. Utworzenie i działalność społecznej świetlicy młodzieżowej.	2018-2019	350	-	-	-	350
7. Rewitalizacja Rynku w Polanowie.	2018-2020	7000	5950	-	1050	-
8. Rozwój przestrzeni publicznych przy ul. Koszalińskiej i ul. Wolności w Polanowie (plac zabaw i siłownia fitness).	2018-2023	80	-	-	-	80
9. Modernizacja obiektu boiska sportowego przy Szkole Podstawowej.	2018-2023	100	-	-	-	100
10. Zagospodarowanie podwórzy w ciągu kamienic przy ul. Koszalińskiej w Polanowie.	2018-2020	250	212,5	-	37,5	-
11. Rewitalizacja przestrzeni przy budynkach Zamkowa 5,6 w Polanowie.	2018-2020	200	170	-	30	-
12. Termomodernizacja budynków przy ul. Zamkowej 5,6 w Polanowie.	2018-2020	800	680	-	120	-
13. Wyburzenie obiektu budowlanego przy ul. Wolności 13 w Polanowie.	2018-2020	200	170	-	30	-
14. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Chocimino	2018-2023	100	-	-	-	100
15. Poprawa jakości wody pitnej miejscowość Chocimino.	2018-2023	200	-	-	-	200
16. Modernizacja obiektu i przestrzeni przystanku autobusowego w centrum wsi Chocimino	2018-2023	50	-	-	-	50
17. Remont świetlicy w Chociminie.	2018-2020	300	255	-	45	-
18. Remont drogi do budynku socjalnego w Chociminie	2018-2020	200	170	-	30	-

Numer projektu	Termin realizacji	Wartość projektu razem w tys. zł	RPO w tys. zł	EFS w tys. zł	Wkład własny (publiczny, prywatny) w tys. zł	Inne krajowe środki publiczne oraz prywatne w tys. zł
19. Utworzenie boiska sportowego w Chociminie.	2018-2020	100	85	-	15	-
20. Stworzenie w centrum wsi miejsca spotkań dla mieszkańców Chocimina.	2018-2020	30	25,5	-	4,5	-
21. Modernizacja oświetlenia we wsi Chocimino.	2018-2023	20	-	-	-	20
22. Zagospodarowanie terenu przy źródle w Chociminie.	2018-2023	20	-	-	-	20
23. Wieś tematyczna Cetuń.	2018-2023	50	-	-	-	50
24. Utworzenie strony www sołectwa Cetuń.	2018	5	-	-	-	5
25. Remont drogi powiatowej w miejscowości Cetuń.	2018-2020	1000	850	-	-	150
26. Przebudowa obiektów po PGR na świetlicę wiejską w miejscowości Cetuń.	2018-2020	1500	1275	-	225	-
27. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w okolicy boiska sportowego w miejscowości Cetuń.	2018-2020	50	42,5	-	7,5	-
28. Utworzenie ścieżki zdrowia wokół jeziora w miejscowości Cetuń.	2018-2020	50	42,5	-	7,5	-
29. Usunięcie barszczu Sosnowskiego w terenie sołectwa Cetuń.	2018	20	-	-	-	20
30. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców wsi Naclaw.	2018-2023	120	-	-	-	120
31. Utwardzenie drogi prowadzącej do kościoła w miejscowości Naclaw.	2018-2020	50	42,5	-	7,5	-
32. Zagospodarowanie terenu przy kościele w Naclawiu na plac do jazdy na rolkach.	2018-2020	50	42,5	-	7,5	-
33. Remont budynku Szkoły Podstawowej w Naclawiu.	2018-2020	300	255	-	45	-
34. Zagospodarowanie terenu przy Szkole Podstawowej w Naclawiu na boisko sportowe.	2018-2020	100	85	-	15	-
35. Budowa przystanku autobusowego wraz z zatoką w centrum miejscowości Naclaw.	2018-2020	300	255	-	45	-
36. Rozwój oferty świetlicy wiejskiej oraz integracja społeczna mieszkańców sołectwa Rzeczycy Wielka	2018-2023	100	-	-	-	100
37. Wsparcie procesu budowy tożsamości wsi Rzeczycy Wielka.	2018-2023	50	-	-	-	50

Numer projektu	Termin realizacji	Wartość projektu razem w tys. zł	RPO w tys. zł	EFS w tys. zł	Wkład własny (publiczny, prywatny) w tys. zł	Inne krajowe środki publiczne oraz prywatne w tys. zł
38. Profilaktyka uzależnień w sołectwie Rzeczyca Wielka.	2018-2023	50	-	-	-	50
39. Poprawa funkcjonalności wsi Rzeczyca Wielka poprzez rozwój małej infrastruktury.	2018-2020	200	170	-	30	-
40. Rozbudowa placu zabaw w miejscowości Rzeczyca Wielka.	2018-2020	50	42,5	-	7,5	-
41. Przebudowa skrzyżowania drogi przebiegającej przez wieś Rzeczyca Wielka z drogą wojewódzką nr 206.	2018-2020	150	127,5	-	22,5	-
42. Budowa boiska sportowego w miejscowości Rzeczyca Wielka.	2018-2020	100	85	-	15	-
43. Remont drogi w kierunku dawnego PGR-u w Rzeczycy Wielkiej.	2018-2020	300	255	-	45	-
44. Przebudowa drogi w miejscowości Rzeczyca Mała.	2018-2020	300	255	-	45	-
RAZEM	2018-2023	15955	11543	997,5	1939,5	1475

HARMONOGRAM POZOSTAŁYCH PROJEKTÓW

Tabela 46. Ramy finansowe i harmonogram pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Podobszar rewitalizacji	Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	Szacunkowa wartość w tys. zł	Termin realizacji
Polanów	Zbadanie walorów klimatycznych Polanowa.	100	2018-2019
Polanów	Adaptacja strychu Biblioteki Publicznej na potrzeby działań animacyjnych i integracyjnych społeczności lokalnej.	100	2018-2020
Polanów	Utworzenie punktu informacji turystycznej w przestrzeni punktu przesiadkowego.	100	2020-2023
Polanów	Poprawa estetyki przestrzeni wokół kościoła.	50	2018-2020
Polanów	Rozwój małej infrastruktury sprzyjającej integracji społecznej	100	2020-2023
Polanów	Działalność klub seniora w Polanowie	100	2018-2023
Polanów	Odnowa barierek oddzielających drogę od stref przebywania ludzi.	50	2018-2020
Polanów	Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych.	5000	2018-2023
Chocimino	Organizacja Ochotniczej Straży Pożarnej.	500	2018-2023
Chocimino	Odtworzenie sieci ścieżek rowerowych pomiędzy Żydowem, Chociminem, Polanowem, Bobolicami, trzema mostami.	2000	2018-2020
Chocimino	Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych.	2000	2018-2023
Chocimino	Remont kościoła filialnego pod wezwaniem św. Teresy.	1000	2018-2020
Cetuń	Powołanie ochotniczej straży pożarnej.	500	2018-2023
Cetuń	Powołanie Koła Gospodyń Wiejskich.	10	2018-2020
Cetuń	Poprawa stanu wody pitnej.	500	2018-2020
Cetuń	Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych.	2000	2018-2023
Naclaw	Ścieżka rowerowa Naclaw – Jacinki.	2000	2018-2020
Naclaw	Poprawa estetyki wsi.	300	2020-2023
Naclaw	Budowa chodników na brakujących odcinkach.	200	2020-2023
Naclaw	Budowa hali gimnastycznej.	1000	2020-2023
Naclaw	Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych.	2000	2018-2023
Rzeczycza Wielka	Wsparcie procesu tworzenia i funkcjonowania Koła Gospodyń Wiejskich.	10	2018-2020
Rzeczycza Wielka	Wsparcie procesu tworzenia i funkcjonowania drużyny sportowej.	10	2018-2020
Rzeczycza Wielka	Utworzenie ścieżki rowerowej do Polanowa.	2000	2018-2020
Rzeczycza Wielka	Zmiana organizacji ruchu na skrzyżowaniu drogi prowadzącej do Rzeczycy Wielkiej z drogą relacji Polanów-Miasto.	20	2018-2020
Rzeczycza Wielka	Utworzenie przystanku dla dzieci oczekujących na autobus z Rzeczycy Małej.	20	2018-2020
Rzeczycza Wielka	Remonty i modernizacje obiektów mieszkalnych.	2000	2018-2023

11 MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH W PROCES REWITALIZACJI

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Zespołu ds. rewitalizacji.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.⁵

Interesariuszami Programu Rewitalizacji w gminie Polanów są w szczególności:

- **Mieszkańcy obszaru rewitalizacji (około 2300 osób)**, do których dedykowane będą zarówno działania edukacyjne i animacyjne oraz, na rzecz których realizowane będą przedsięwzięcie poprawiające jakość życia, w szczególności poprzez inwestycję w obiekty infrastruktury społecznej, technicznej, tworzenie przestrzeni publicznych. Mieszkańcy będą aktywnymi uczestnikami procesu przemian, zakłada się ich udział w realizacji Programu Rewitalizacji na

⁵ Na podstawie: Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji

każdym etapie. Mieszkańcy byli najważniejszą grupą Interesariuszy. Ich udział na etapie przygotowania programu rewitalizacji był bardzo szeroki. Z mieszkańcami przeprowadzono m. in. badania ilościowe, mieszkańcy uczestniczyli w spacerach badawczych, imprezach aktywizujących oraz byli aktywnymi uczestnikami spotkań, w trakcie których definiowano problemy i potrzeby rewitalizacyjne. Realizacja programu rewitalizacji zakłada ich ciągły udział. Z jednej strony wiąże się on ze specyfiką realizowanych projektów rewitalizacyjnych, z których część jest kierowana bezpośrednio do mieszkańców, a znaczna część wymaga bieżących ustaleń (np. uzgadnianie rozwiązań technicznych, lokalizacji infrastruktury społecznej, etc.). Z drugiej strony aktywny udział mieszkańców na etapie „planowania rewitalizacji” wymusza na zarządzającym programem ciągłego informowania i komunikowania bieżącego stanu wdrażania programu (czytaj: czy zgłoszone przez mieszkańców problemy i potrzeby będą załatwiane).

- **Organizacje pozarządowe i społeczne, nieformalne zrzeszenia mieszkańców, np. rady sołeckie (około 20 organizacji i zrzeszeń mieszkańców).** Zakłada się włączenie organizacji pozarządowych w realizację projektów rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze animacyjnym lub edukacyjnym (m. in. kształcenie liderów lokalnych). Działania animacyjne ukierunkowane będą na zwiększanie aktywności społecznej, w tym obywatelskiej na obszarach rewitalizacji. Przewiduje się, że w wyniku realizacji działań aktywizujących, mieszkańcy obszaru rewitalizacji dążyć będą do zakładania stowarzyszeń mieszkańców lub nieformalnych zrzeszeń (w tym klubów sportowych, OSP, kół gospodyń wiejskich, stowarzyszeń na rzecz rozwoju wsi). Na etapie tworzenia programu rewitalizacji szczególny udział dotyczył sołectw, w tym rad sołeckich oraz grup seniorów, w szczególności z Polanowa. Sołectwa, w tym członkowie rad sołeckich byli multiplikatorami przekazu i zgłaszali problemy i potrzeby mieszkańców, którzy nie mogli bezpośrednio uczestniczyć w spotkaniach.
- **Dzieci i młodzież (około 350 osób).** Zakłada się kierowanie działań edukacyjnych i animacyjnych do dzieci i młodzieży, ze względu m. in. na deficyt oferty kulturalnej na obszarach wiejskich oraz przeciwdziałanie dziedziczeniu problemów. Zakłada się, że miejscem szczególnie istotnym dla „włączenia” najmłodszych mieszkańców obszaru rewitalizacji będą świetlice wiejskie z ich ofertą. W tym celu programie rewitalizacji zaplanowano szereg działań rozwijających ofertę świetlic wiejskich, jak również działania wzmacniające infrastrukturę społeczną (m. in. boiska sportowe, sale sportowe).
- **Przedsiębiorcy (około 30 przedsiębiorców),** którzy zlokalizowani są na obszarze rewitalizacji lub w jego sąsiedztwie. Udział przedsiębiorców w realizacji Programu Rewitalizacji postrzegany jest m. in. poprzez pryzmat poprawy jakości przestrzeni, w tym miejsc publicznych, co pozytywnie wpłynie na chęć przebywania na tym terenie oraz wzmocni konkurencyjność prowadzenia działalności gospodarczej. Dotyczy to w szczególności obszaru centrum Polanowa. Przedsiębiorcy będą także beneficjentami działań aktywizujących osoby bezrobotne (pomimo umiarkowanego bezrobocia część przedsiębiorców sygnalizuje problemy ze znalezieniem osób chętnych do pracy). Także poprawa jakości oferty turystycznej i rekreacyjnej może wpłynąć na rozwój przedsiębiorstw (np. pomysł na wieś tematyczną).

Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.

Procedura uspołecznienia przygotowania programu rewitalizacji związana była zarówno z aktywnymi, jak też biernymi formami angażującymi społeczność lokalną. Możliwość wypowiedzenia się mieszkańców gminy, w tym również mieszkańców obszaru rewitalizacji, m. in. poprzez badania

jakościowe, warsztaty oraz spotkania z mieszkańcami – miała istotny wpływ na kształt programu rewitalizacji (więcej nt. w rozdziale **Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji**).

Proces konsultacji społecznych obejmował również tradycyjne formy, umożliwiające wnoszenie uwag i opinii w formie pisemnej. Uspołeczniony był także proces formułowania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. pomysły rewitalizacyjne zbierane były w formie kart lub opisów projektów, które zgłosić mógł każdy zainteresowany. Pomysły na przedsięwzięcia rewitalizacyjne definiowane były w trakcie spotkań o charakterze warsztatowym z mieszkańcami podobszarów rewitalizacji. Łącznie na etapie tworzenia części operacyjnej dokumentu odbyło się 5 takich spotkań (bezpośrednio na obszarze rewitalizacji).

Gmina Polanów przez cały okres przygotowywania programu prowadziła kampanię informacyjną dla mieszkańców. Polegała ona na bieżącym informowaniu o wszystkich etapach prac przez zamieszczanie wiadomości oraz udostępnianie materiałów ze spotkań w specjalnie utworzonej w tym celu zakładce na stronie internetowej miasta.

Tabela 47. Formy i rezultaty konsultacji programu rewitalizacji

Forma konsultacji	Opis / rezultaty
1. Spotkania warsztatowe z interesariuszami rewitalizacji przeprowadzone na obszarach rewitalizacji	Miejsce oraz terminy spotkań: Obszary zdegradowane wskazane do rewitalizacji: • Polanów, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Polanowie, ul. Wolności 7, Polanów – 29.05.2017, godz. 17:00 • Chocimino, Świetlica Wiejska, 30.05.2017, godz. 17:00 • Cetuń, Świetlica Wiejska, 30.05.2017, godz. 19:15 • Naclaw, Świetlica Wiejska, 31.05.2017, godz. 17:00 • Rzeczyca Wielka, Świetlica Wiejska, 31.05.2017, godz. 19:00 Czas trwania: • Około 120 min/warsztat – łącznie 10 godzin Cele warsztatów: • Zapoznanie mieszkańców z wynikami diagnozy służącej wytyczeniu obszaru zdegradowanego w gminie Polanów, • Zapoznanie mieszkańców z celami rewitalizacji, • Pogłębienie diagnozy nt. problemów występujących na obszarach zdegradowanych oraz analiza oczekiwań zgłaszanych przez mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji w odniesieniu do działań rewitalizacyjnych. Przebieg spotkań: • Powitanie uczestników • Prezentacja diagnozy miejscowości/sołectwa na tle gminy Polanów wykonanej w oparciu o dane statystyczne • Omówienie założeń i celów rewitalizacji społecznej, funkcjonalno-przestrzennej i infrastrukturalnej • Przedstawienie planu działań i harmonogramu opracowywania programu rewitalizacji • Dyskusja moderowana – zbieranie informacji nt. problemów oraz oczekiwań dot. rewitalizacji danej miejscowości

Fot. 81. Powitanie uczestników warsztatów przez Zastępcę Burmistrza Polanowa

Fot. 82. Moderowane dyskusja z mieszkańcami obszaru rewitalizacji

Rezultaty:

Opis w rozdziale 5.4.1 Problemy oraz potencjały obszaru rewitalizacji zdiagnozowane na podstawie diagnozy delimitacyjnej oraz podczas spotkań warsztatowych z mieszkańcami.

2. Działania aktywizujące mieszkańców obszaru rewitalizacji na terenie gminy Polanów ze szczególnym uwzględnieniem środowisk popegeerowskich (warsztaty z mieszkańcami).

Miejsce oraz terminy spotkań:

Obszary zdegradowane wskazane do rewitalizacji:

- Naclaw, Świetlica Wiejska, 21.06.2017, godz. 16:00 - 21:00.
- Rzeczyca Wielka, Świetlica Wiejska, 21.06.2017, godz. 16:00 – 21:00.
- Polanów, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Polanowie, ul. Wolności 7, Polanów – 22.06.2017, godz. 16:00 – 21:00.
- Chocimino, Świetlica Wiejska, 03.07.2017, godz. 16:00 - 21:00
- Cetuń, Dom Pomocy Społecznej, 03.07.2017, godz. 16:00 – 21:00

Czas trwania:

- łącznie 25 godzin

Cele warsztatów:

- Zwiększenie zainteresowania procesem rewitalizacji,
- Zidentyfikowanie potencjalnych projektów z zakresu zwiększenia aktywności społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Przebieg spotkań:

- Prezentacja przykładów procesów rewitalizacyjnych na obszarach miejskich i wiejskich
- Prezentacja przykładów działań aktywizujących podejmowanych na terenach wiejskich
- Omówienie głównych elementów składowych procesu rewitalizacji, podkreślenie znaczenia partycypacji mieszkańców.
- Przestanki włączenia poszczególnych sołectw do obszaru rewitalizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Polanów na lata 2017 – 2023.

Fot. 83. Warsztat generowania pomysłów na projekty rewitalizacyjne w Rzeszycy Wielkiej.

Fot. 84. Warsztat generowania pomysłów na projekty rewitalizacyjne w Naclawiu

Rezultaty:

	Rezultatem warsztatów są pomysły projekty rewitalizacyjne ujęte w rozdziale 7. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz 8. Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne.
3. Spacerory badawcze	Miejsce oraz terminy spotkań: • Polanów – centrum miasta (ul. Koszalińska, Sławieńska, Wolności, Zamkowa) – termin wtorek 04.07.2017, godz. 13:00; • Rzeczyca Wielka – termin środa 05.07.2017, godz. 15:00; • Cetuń – termin 06.07.2017 godz. 15:00; • Chocimino – termin 07.07.2017 godz. 15:00. 1. Polanów • centrum miasta (ulice: Koszalińska, Sławieńska, Wolności, Zamkowa). 2. Sołectwo Rzeczyca Wielka • Przestrzeń wokół świetlicy wiejskiej w Rzeczy Wielkiej; • Przestrzeń mieszkaniowa w Rzeczy Wielkiej; • Skrzyżowania drogi biegnącej przez Rzeczę Wielką z drogą wojewódzką nr 206 (Polanów – Miastko); • Kościół w Rzeczy Wielkiej; • Rzeczy Mała. 3. Sołectwo Cetuń • Dom Pomocy Społecznej; • Przestrzeń mieszkaniowa w Cetuniu; • Przestrzeń i obiekty pod budowę świetlicy wiejskiej w Cetuniu; • Przestrzeń publiczna, na której zlokalizowany jest dotychczasowy obiekt świetlicy wiejskiej; • Plaża przy jeziorze Wielkim. 4. Sołectwo Chocimino • Świetlica Wiejska w Chociminie; • Przestrzeń mieszkaniowa w Chociminie; • Zabytkowy kościół w Chociminie; • Zabudowa mieszkaniowa na terenie pałacowym; • Bloki socjalne; • Stary cmentarz ewangelicki. Uczestnicy spacerów: Uczestnikami spacerów byli głównie interesariusze zamieszkujący obszary rewitalizacji, w mniejszym stopniu interesariusze prowadzący lub zamierzający prowadzić na tych obszarach działalność gospodarczą lub społeczną a także osoby decyzyjne w sprawach sołectw, miasta Polanów i gminy Polanów. Spacerory badawcze przeprowadził pracownik Instytutu Badawczego IPC sp. z o.o. w towarzystwie pracownika Urzędu Miejskiego w Polanowie. Sposób prowadzenia spacerów:

	Ze względu na charakterystykę omawianej formy konsultacji, jaką jest spacer diagnostyczno-badawczy, omawiane spotkania przebiegały w kilku wersjach, opisanych poniżej: - Spacer rozpoczął się od przywitania uczestników przez osoby prowadzące, które przybliżyły zainteresowanym istotę rewitalizacji – cele oraz zasady jej prowadzenia. Zaproszeni interesariusze wpisali się na listę uczestników. Rozdano materiały służące do zebrania uwag interesariuszy spaceru (z podkładem mapowym), wraz z podkładkami i długopisami. Rozdano także ankiety diagnostyczne dla zjawisk i czynników kryzysowych na obszarach do rewitalizacji. Przeprowadzono wstępny wywiad z interesariuszami oraz ustalono wspólnie trasę spaceru. - Podczas spaceru, na trasie, uczestnicy diagnozując czynniki kryzysowe wskazali miejsca z niewykorzystanym potencjałem, komentowali oraz wpisywali - na dostarczonych materiałach - uwagi, według własnego uznania. Na zakończenie zebrano wypełnione materiały. - Interesariusze wskazali miejsca z niewykorzystanym potencjałem. - Dodatkowo, spacer badawczy odbywał się również w formie wywiadów indywidualnych (z poszczególnymi osobami odbył się spacer w miejsce przez nich wskazane, celem realizacji pełnej diagnostyki miejsca). Rezultaty: Opis w rozdziale 5.4.3 Obszary rewitalizacji w gminie Polanów w opinii uczestników spacerów badawczych
4. Badania jakościowe	W badaniu wzięło udział 18 osób żyjących na terenie wybranym do procesu rewitalizacji, były to głównie kobiety. Ponadto w badaniu wzięło udział 6 lokalnych liderów opinii. Badania zostały zrealizowane za pomocą indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI). Rezultaty: Więcej nt. w rozdziale 5.4.2 Obszary rewitalizacji w gminie Polanów w opinii liderów oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
5. Badania ilościowe	Badanie zostało zrealizowane za pomocą trzech technik badawczych – CATI, CAPI oraz CAWI. W badaniach wzięło udział 358 respondentów. Rezultaty: Więcej nt. w rozdziale 5.4.4 Obszary rewitalizacji w gminie Polanów w opinii mieszkańców obszaru rewitalizacji.
6. Imprezy animacyjne	Na mocy umowy Nr PG.I.272.5.2017 pomiędzy Gminą Polanów a Fundacją Nauka dla Środowiska zrealizowanych zostało 5 eventów animacyjnych. Celem eventów było wzmocnienie poczucia więzi społecznych - poczucia bycia częścią danej społeczności i współdziałania w obszarze dobra wspólnego. Eventy były dedykowane mieszkańcom obszarów rewitalizacji, w tym osobom wykluczonym społecznie lub zagrożonym wykluczeniem społecznym.

24.06.2017 Polanów.

Wydarzenie odbywało się w dniu 24.06.2017r. i trwało 10 godzin od godz. 16:00 do 2:00. W godzinach 16-18 oraz 20-2 odbywała się część festynowa, część warsztatowa odbywała się w godzinach 18.00-20.00. Event został zorganizowany w atrakcyjnym i przyjaznym miejscu, nad Zalewem, gdzie wielki namiot dawał schronienie uczestnikom przed zmiennymi warunkami atmosferycznymi. W evencie uczestniczyło około 600 osób. Event był ogólnodostępny, niebiletowany.

01.07.2017 Rzeczyca Wielka.

Wydarzenie odbywało się w dniu 1.07.2017r. i trwało 8 godzin od godz. 16:00 do 0:00. W godzinach 16-18 oraz 20-0.00 odbywała się część festynowa, część warsztatowa odbywała się w godzinach 18.00-20.00. Event został zorganizowany w atrakcyjnym i przyjaznym miejscu, przy świetlicy wiejskiej, która dawała schronienie uczestnikom przed zmiennymi warunkami atmosferycznymi. Event był ogólnodostępny, niebiletowany. Pomimo niesprzyjających warunków pogodowych mieszkańcy licznie przybyli na miejsce imprezy. W kulminacyjnym momencie imprezy na placu bawiło się ok. 300 mieszkańców. Przez cały czas trwania wydarzenia (pomimo deszczu) płonęło ognisko doglądane przez jednego z mieszkańców, przy którym pieczono kiełbaski.

Fot. 85. Event w Polanowie

Fot. 86. Event w Rzeczycy Wielkiej

14.07.2017 Naclaw.

Wydarzenie odbywało się w dniu 14.07.2017r. na terenach rekreacyjnych przy świetlicy wiejskiej i trwało 8 godzin od godz. 16:00 do 24:00. W godzinach 16-18 oraz 20-24 odbywała się część festynowa, część warsztatowa odbywała się w godzinach 18.00-20.00. Event został zorganizowany w atrakcyjnym i przyjaznym miejscu, przy świetlicy wiejskiej w centrum miejscowości. W evencie uczestniczyło około 300 osób. Event był ogólnodostępny, niebiletowany. W wydarzeniu uczestniczył Starosta Koszaliński – Pan Marian Hermanowicz, który pracował kiedyś w PGR w Naclawiu.

Fot. 87. Event w Naclawiu

21.07.2017 Cetuń.

Wydarzenie odbywało się w dniu 21.07.2017r. na terenach rekreacyjnych przy boisku w Cetuniu i trwało 8 godzin od godz. 16:00 do 24:00. W godzinach 16-18 oraz 20-24 odbywała się część festynowa, część warsztatowa odbywała się w godzinach 18.00-20.00. Event został zorganizowany w atrakcyjnym i przyjaznym miejscu w centrum miejscowości. W evencie uczestniczyło około 100 osób. Event był ogólnodostępny, niebiletowany.

Fot. 88. Event w Cetuniu

Fot. 89. Event w Cetuniu

28.07.2017 Chocimino.

Wydarzenie odbywało się w dniu 28.07.2017r. na terenach zielonych w środku miejscowości przy głównej drodze w Chociminie i trwało 8 godzin od godz. 16:00 do 24:00. W godzinach 16-18 oraz 20-24 odbywała się część festynowa, część warsztatowa odbywała się w godzinach 18.00-20.00. Event został zorganizowany w atrakcyjnym i przyjaznym miejscu. W ewencie uczestniczyło około 100 osób. Event był ogólnodostępny, niebiletowany.

Fot. 90. Event w Chociminie

Efektom i rezultatem eventów animacyjnych były:

- Wstępna rekrutacja osób zainteresowanych wzięciem udziału w zajęciach edukacyjnych dla lokalnych animatorów i liderów
- odkrywanie przez mieszkańców potencjału swoich miejscowości
- integracja i często poznawanie się na nowo
- praca w zespole na rzecz swojej miejscowości
- rozwijanie kreatywnego myślenia wśród dzieci i młodzieży
- załączek przyszłych wspólnych działań
- pokazanie narzędzi animacyjnych możliwych do powielenia w innych miejscowościach
- wskazanie lepszego dostępu do usług społecznych (edukacji, opieki zdrowotnej, kultury)
- promowanie równych szans wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji
- wspieranie aktywnego uczestnictwa mieszkańców w życiu miejscowości
- tworzenie warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu
- budowanie tożsamości lokalnej
- pobudzanie aspiracji rozwojowych w zakresie poprawy jakości życia

	• początek budowy kapitału społecznego • inicjacja zmiany problemów lokalnych na cele do zrealizowania • pomysły na projekty lokalne np. w programie „Społecznik”, czy „Działaj Lokalnie” • integracja środowiska lokalnych przedsiębiorców, samorządowców, mieszkańców w działaniach na rzecz dobra wspólnego.
7. Korespondencyjne zbieranie pomysłów rewitalizacyjnych.	Mieszkańcy poszczególnych podobszarów przekazywali pomysły i projekty na rewitalizację w formie elektronicznej oraz papierowej. Rezultaty: Pomysły były analizowane oraz zostały ujęte w opisach projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.
8. Opublikowanie projektu programu rewitalizacji na stronie internetowej gminy oraz otwarte spotkania z mieszkańcami	Na podstawie art. 5a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 446 z późn. zm.), Uchwały Nr XXIX/264/09 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 18 lutego 2009 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych z mieszkańcami Gminy Polanów oraz Uchwały nr XXXVIII/304/14 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 29 kwietnia 2014r. zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami gminy Polanów, Burmistrz Polanowa zarządzeniem nr 68/17 z dnia 11 lipca 2017 r. zarządził przeprowadzenie konsultacji społecznych projekt dokumentu pod nazwą „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Polanów na lata 2017-2023”. Celem przeprowadzenia konsultacji było zebranie uwag, wniosków i opinii mieszkańców Gminy Polanów w sprawie projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji. Konsultacje w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji odbyły się w terminie od 28 lipca 2017r. do 28 sierpnia 2017r. Konsultacje społeczne prowadzone były w formie: 1. Upublicznienia projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji i zbierania pisemnych oraz przesłanych elektronicznie uwag mieszkańców. Wzór ankiety konsultacyjnej stanowił załącznik do zarządzenia Burmistrza i dostępny był wraz z projektem Lokalnego Programu Rewitalizacji: • na oficjalnej stronie internetowej Polanowa www.polanow.pl, w BIP, zakładka: konsultacje społeczne, • w formie papierowej w siedzibie Urzędu Miejskiego w Polanowie - w Referacie Promocji Gminy i Pozyskania Funduszy, Pokój Nr 18. 2. Otwartych spotkań z mieszkańcami i innymi interesariuszami wraz z publiczną prezentacją projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji w następujących miejscach i terminach: • Polanów, wtorek, 22 sierpnia 2017r. 17.00, Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Polanów • Naclaw, środa, 23 sierpnia 2017r. 17.00, Świetlica Wiejska w Naclawiu • Rzeczyca Wielka, środa, 23 sierpnia 2017r. 19.00, Świetlica Wiejska w Rzeczy Wielkiej • Cetuń, czwartek, 24 sierpnia 2017r. 17.00, Dom Pomocy Społecznej w Cetuniu • Chocimino, czwartek, 24 sierpnia 2017r. 19.00, świetlica Wiejska w Chociminie

łącznie odbyło się 5 spotkań, z których każde trwało po 120 minut (razem 10 godzin).

W ramach prowadzonych konsultacji zebrano następujące uwagi, wnioski i opinie mieszkańców:

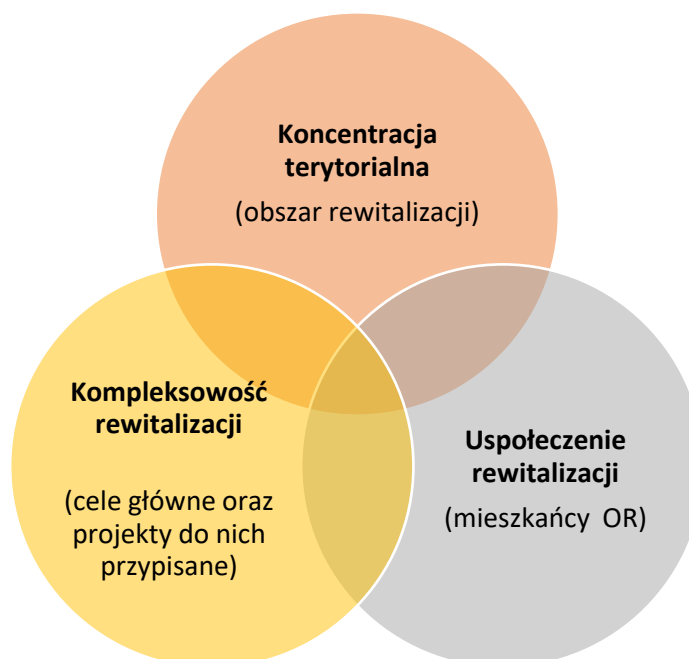
- Sugerowane rozszerzenie zapisów projektów i przedsięwzięć rewitalizacji dot. podobszaru Polanów o konieczność wyburzenia obiektu budowlanego wraz z zabudowaniami gospodarczymi przy ul. Wolności 13,
- Uszczegółowienie zapisów dot. projektu pod nazwą Rewitalizacja centrum Polanowa o działania dot. zagospodarowania rynku w Polanowie,
- W opisie projektu pod nazwą „Poprawa funkcjonalności, estetyki przestrzeni wsi Naclaw oraz zwiększenie aktywności społecznej, zawodowej i przedsiębiorczości mieszkańców”, opis w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: 3. Utwardzenie drogi od krzyża do kościoła wraz z budową bezpiecznego wyjazdu. Krótki i wąski odcinek drogi gruntowej często używany przez mieszkańców w obecnym stanie uniemożliwia mijanie się pojazdów i kończy się niebezpiecznym wyjazdem na łuku drogi **powiatowej nr 206 – zastąpić na: drogi wojewódzkiej nr 206.**
- Wskazanie pilności wykonania chodnika w Rzeczycy Wielkiej (np. ujęcie tego zadania w projekcie dedykowanym Rzeczycy w pierwszej kolejności).
- Ujęcie na liście podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych dotyczących Chocimina w pierwszej kolejności zapisów dot. poprawy stanu jakości wody poprzez modernizację sieci wodociągowej oraz modernizacji przystanku autobusowego w centrum wsi (m.in. ze względu na niską estetykę).
- W odniesieniu do działania dot. Chocimina „6. Stworzenie w centrum wsi miejsca spotkań dla mieszkańców. Plac służący organizacji festynów i imprez na świeżym powietrzu powinien być wyposażony w miejsce do rozpalania grilla i ogniska, miejsce do tańca i boisko do siatkówki. Optymalna lokalizacją jest teren przy świetlicy. **Zastąpić na: optymalny teren jest przy przystanku.**
- W odniesieniu do zadania poprawy jakości wody pitnej w miejscowości Chocimino, korekta zapisów na: dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Koszt wymiany rur + zakup odżelaziaczy 200.000 zł.

Wszystkie ww. uwagi zostały przyjęte.

Procedura uspołecznienia na etapie realizacji programu rewitalizacji.

Rewitalizacja w praktyce odznacza nowe podejście do zarządzania gminą w kontekście realizowanych na rzecz części jej przestrzeni (obszaru rewitalizacji) działań rozwojowych. Wybrane aspekty, charakteryzujące rewitalizację, w tym koncentracja na obszarze rewitalizacji, kompleksowość działań rewitalizacyjnych oraz uspołecznienie rewitalizacji – wzajemnie się przenikają.

Rysunek 27. Poglądowy schemat rewitalizacji w Gminie Polanów

Źródło: opracowanie własne

Partycypacja społeczna jest jednym z filarów rewitalizacji. Aby tak się stało w gminie Polanów konieczne jest stworzenie odpowiednich narzędzi i mechanizmów, które pozwolą prowadzić rewitalizację w sposób partycypacyjny, a które będą dedykowane konkretnej przestrzeni gminy. Koncentracja terytorialna na wybranym obszarze w gminie Polanów oznacza konieczność wypracowania dla tego obszaru – dedykowanego modelu partycypacji społecznej.

Obok projektów istotnym narzędziem uspołecznienia będzie działalność **Zespołu ds. rewitalizacji**. Będzie to ciało doradcze i opiniotwórcze, składać się będzie głównie z lokalnych ekspertów, którzy są w stanie wnieść do jego działalności wiedzę i zaangażowanie.

Oprócz podmiotów publicznych w skład Zespołu ds. rewitalizacji wejdą reprezentanci sektora pozarządowego oraz przedsiębiorców. Istotne jest, aby w skład Zespołu ds. rewitalizacji wszedł przedstawiciel każdego z podobszarów rewitalizacji.

Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności dwustronnego przepływu informacji, co oznacza, że nie tylko Gmina, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji, powinien informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szanse wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

W gminie Polanów wykorzystane zostaną następujące formy uspołecznienia realizacji programu rewitalizacji:

1) Związane z kompleksowym wdrażaniem programu rewitalizacji – w tym przypadku nadrzędnymi działaniami będzie:

- działalność Zespołu ds. rewitalizacji (spotkania z członkami zespołu, ponadto członkowie zespołu będą multiplikatorami informacji nt. programu rewitalizacji),
- konsultowanie i opiniowanie z mieszkańcami założeń i oczekiwań odnośnie przemian rewitalizacyjnych, jak też ewaluacji programu rewitalizacji (w tym w odniesieniu do sposobów komunikacji i informacji).

2) Związane z realizacją konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych – w tym przypadku uspołecznienie związane będzie z:

- konsultowaniem, opiniowaniem założeń poszczególnych projektów. Istotne jest docieranie do mieszkańców, na rzecz których realizowane będą przedsięwzięcia (spotkania bezpośrednio na obszarach rewitalizacji, festyny np. podwórkowe, otwarte punkty konsultacyjne i doradcze np. w trakcie imprez plenerowych, badania i wywiady z mieszkańcami). Istotne jest tworzenie narzędzi dopasowanych do lokalnej specyfiki (np. formularze badawcze w formie elektronicznej, papierowej, bezpośrednie spotkania z mieszkańcami). Oprócz standardowych działań, takich jak upublicznienia planów realizacji poszczególnych przedsięwzięć – istotne będzie bezpośrednie dotarcie z założeniami poszczególnych projektów do mieszkańców,
- w szczególności takich, w których w prosty sposób można uwzględnić opinie mieszkańców, np. dot. zagospodarowania przestrzeni.

Waga uspołecznienia rewitalizacji w gminie Polanów podkreślona jest poprzez zakres oraz treść poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. W projektach uwzględnia się istotną rolę organizacji pozarządowych oraz mieszkańców, jak też opinie zebrane podczas tworzenia programu rewitalizacji.

12 SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI ORAZ MONITORING

System realizacji

Opracowanie i przyjęcie programu rewitalizacji rozpoczyna pierwszy i najistotniejszy etap procesu wdrażania. Proces wdrażania zależy będzie od podejmowanych działań, a proces realizacji programu – od procedur gwarantujących jej realizację oraz od organizacji prac nad programem, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację pomiędzy struktury/jednostki organizacyjne Gminy.

Dla powodzenia wdrożenia programu rewitalizacji należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, czyli współpracę poszczególnych aktorów rozwoju (instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców) oraz zasadę partycypacji społecznej, czyli prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie gminy, w zakresie wdrażania programu rewitalizacji.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności:

- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności,
- budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju obszaru rewitalizacji, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji,
- kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w gminie, które są rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym,
- budowy warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- wdrażania programu rewitalizacji.

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Prace nad realizacją działań rewitalizacyjnych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu programu rewitalizacji. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Proces tworzenia oraz realizacji programu rewitalizacji można podzielić na kilka istotnych etapów:

- 1) Przygotowanie do sporządzania programu rewitalizacji.
- 2) Sporządzenie projektu programu rewitalizacji.
- 3) Konsultacje społeczne programu rewitalizacji.
- 4) Opiniowanie projektu programu rewitalizacji.
- 5) Wprowadzenie zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych i uzyskanych opinii oraz uchwalenie programu rewitalizacji.
- 6) Realizacja programu rewitalizacji.

Istotnym narzędziem realizacji programu rewitalizacji będzie Zespół ds. rewitalizacji, który stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnić będzie funkcję opiniodawczo-doradczą Burmistrza.

Zespół ds. rewitalizacji składać się będzie z reprezentantów interesariuszy, na rzecz których lub przez których realizowany jest program rewitalizacji oraz reprezentantów Gminy, w tym: przedstawicieli mieszkańców poszczególnych sołectw, np. sołtysów, przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na rzecz obszarów rewitalizacji, przedstawicieli przedsiębiorców działających na obszarze rewitalizacji, radnych z obszaru rewitalizacji, przedstawicieli Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Polanów oraz Polanowskiego Ośrodka Kultury i Sportu, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Polanowie.

- Proponuje się, aby Burmistrz niezwłocznie po podjęciu przez Radę Miejską uchwały dot. przyjęcia programu rewitalizacji powołał Zespół ds. rewitalizacji.
- Zespół ds. rewitalizacji w Gminie Polanów stanowić będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy.

Analiza zakresu realizacji programu rewitalizacji, wskazuje, że największy ciężar organizacyjny, zarządczy i finansowy – będzie udziałem samorządu lokalnego i jego jednostek podległych. Dla zapewnienia „dobrego zarządzania” procesem rewitalizacji, a tym samym komplementarności realizowanych działań – istotne wydaje się być stworzenie lub dostosowanie istniejących struktur administracyjno-zarządczych do specyfiki i potrzeb realizacji programu rewitalizacji – także w kontekście właściwego funkcjonowania Zespołu ds. rewitalizacji (obsługę organizacyjną Zespołu ds. rewitalizacji zapewnia urząd obsługujący Burmistrza).

Proponuje się zatem utworzenie **Stanowiska/komórki ds. rewitalizacji**, które realizować może wiele różnorodnych działań koncepcyjnych, organizacyjnych, koordynacyjnych, ewaluacyjnych i informacyjnych związanych z programem. Osoba/-y odpowiedzialne za działalność tego stanowiska powinny realizować również działania monitoringowe, w obszarze których mieści się pomiar efektów rewitalizacji.

Stanowisko ds. rewitalizacji umiejscowione będzie w strukturze Urzędu Miejskiego – przy stanowisku Inspektora ds. promocji i pozyskiwania funduszy.

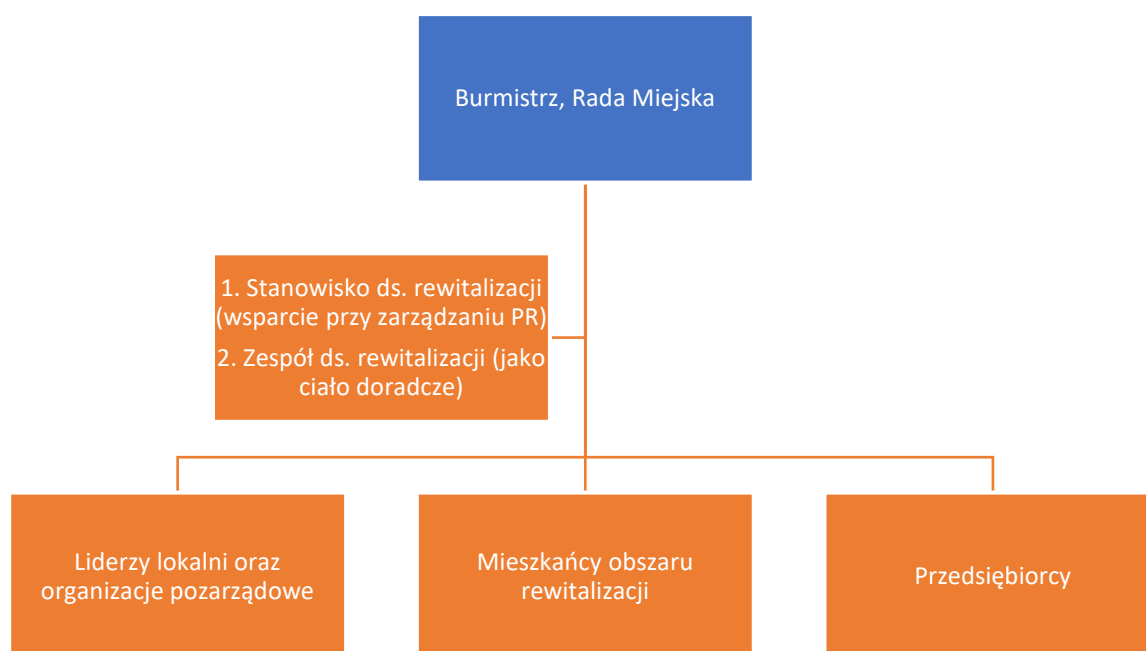
W odróżnieniu od Zespołu ds. rewitalizacji, stanowisko/komórka ds. rewitalizacji pełnić będzie rolę głównie organizacyjną, tj. jej zadanie polegać będzie ostatecznie na referowaniu prac związanych z rewitalizacją w pierwszej kolejności członkom Zespołu rewitalizacji, Burmistrzowi oraz Radnym.

Zespół ds. rewitalizacji stanowić będzie natomiast „łącznik” pomiędzy instytucjami publicznymi, które realizują program rewitalizacji, a interesariuszami rewitalizacji, w szczególności mieszkańcami. Obsługę organizacyjną Zespołu ds. rewitalizacji zapewni Burmistrz, w szczególności poprzez działalność stanowiska/komórki ds. rewitalizacji.

Schemat systemu rewitalizacji przedstawiono w formie graficznej za pomocą poniższego wykresu.

Główne decyzje co do realizacji programu rewitalizacji podejmuje Burmistrz, przy asyście (akceptacji) Rady Miejskiej. Wsparcie organizacyjne, w tym działania o charakterze monitoringowym, ewaluacyjnym będą zadaniem stanowiska ds. rewitalizacji. Stanowisko to odpowiedzialne będzie również za obsługę działalności zespołu ds. rewitalizacji. Zespół ds. rewitalizacji ma za zadanie wspierać Burmistrza oraz Radę Miejską w podejmowaniu istotnych decyzji dot. programu rewitalizacji. Zarówno stanowisko ds. rewitalizacji, jak też zespół ds. rewitalizacji będą pośredniczyć oraz wspierać Burmistrza oraz Radę Miejską w komunikacji z interesariuszami rewitalizacji oraz wdrażaniu pomysłu na partycypację społeczną.

Rysunek 28. Schemat zarządzania rewitalizacją w Gminie Polanów

Źródło: opracowanie własne

Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji

Tabela 48. Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji

L.p.	Działanie	Odpowiedzialność	Termin
1.	Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zawartych w programie rewitalizacji, niezwłocznie po uchwaleniu tego programu, do załącznika do wieloletniej prognozy finansowej gminy (dotyczy projektów gminnych). Jeżeli dane dotyczące tych przedsięwzięć nie są wystarczające do wpisania ich do wieloletniej prognozy finansowej, Rada Miejska wprowadza przedsięwzięcia do tej prognozy niezwłocznie po ustaleniu niezbędnych danych.	Rada Miejska	Po uchwaleniu programu rewitalizacji
2	Powołanie i działalność Zespołu ds. rewitalizacji. Zespół ds. rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą. Zakłada się cykliczność spotkań Zespołu ds. rewitalizacji, w trakcie których omawiane będą poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacji, ich stan wdrażania oraz rezultaty programu rewitalizacji. Zespół ds. rewitalizacji pełnić będzie funkcję multiplikatora, tj. jest zobowiązany do komunikowania się w sprawach istotnych dla rewitalizacji z interesariuszami, których reprezentuje.	Zespół ds. rewitalizacji, Burmistrz	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
3.	Utworzenie w strukturach Urzędu Miejskiego Stanowiska/komórki ds. rewitalizacji, której działalność związana będzie ze wsparciem funkcjonowania Zespołu ds. rewitalizacji, jak również monitoringiem produktów i rezultatów.	Burmistrz	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
3.	Opracowywanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do programu rewitalizacji, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich pozwoleń. Opracowanie studiów wykonalności i wniosków aplikacyjnych oraz niezbędnych załączników. Zgodnie z harmonogramami opracowywania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów na współfinansowanie zadań.	Podmioty realizujące zadania ujęte w programie rewitalizacji.	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
4.	Ocena aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji co najmniej raz na trzy lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie.	Burmistrz, Zespół ds. rewitalizacji	Lata 1 – n (okres realizacji programu)

	Ocena sporządzona przez Burmistrza podlega zaopiniowaniu przez Zespół ds. rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie internetowej gminy. W przypadku stwierdzenia, że program rewitalizacji wymaga zmiany, Burmistrz występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię.		
5.	Uzupełnienie i rozszerzanie programu rewitalizacji o nowe zadania zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze objętym programem rewitalizacji, w tym także o zadania Gminy. (w pkt. 4 wskazano, że zasadnicza ocena aktualności programu będzie realizowana co najmniej raz na trzy lata, jednak w przypadku pojawienia się nowych okoliczności, w tym pomysłów projektowych, zewnętrznych źródeł finansowania, lokalnych partnerstw, etc. możliwe jest dokonywanie aktualizacji programu rewitalizacji wg potrzeb).	Burmistrz, Zespół ds. rewitalizacji, podmioty zamierzające realizować przedsięwzięcia rewitalizacyjne w oparciu o zaktualizowany program rewitalizacji	Lata 1 – n (okres realizacji programu)
6.	Działania Public Relations, bieżąca i stała komunikacja z mieszkańcami Gminy nt. założeń rewitalizacji, postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz efektów. Zbieranie i analizowanie zgłaszanych przez społeczność gminy uwag, opinii, wniosków. Działania komunikacyjne realizowane za pośrednictwem narzędzi komunikacyjnych Gminy, lokalnych mediów, Zespołu ds. rewitalizacji oraz podmiotów realizujących przedsięwzięcia rewitalizacyjne.	Burmistrz, Zespół ds. rewitalizacji, podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne.	Lata 1 – n (okres realizacji programu)

Monitoring

Monitoring procesu wdrażania programu rewitalizacji i jego efektów jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym skuteczne zarządzanie procesem wdrażania programu.

Proces realizacji będzie monitorowany i oceniany przez zespół zadaniowy (Zespołu ds. rewitalizacji).

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji są:

- cele główne wytyczone w programie,
- Kierunki działań i poszczególne przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w programie. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiąganiu przyjętych celów oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów.

Monitoring programu będzie odbywał się w dwóch etapach:

- Okresowe (1 raz na 3 lata) sprawozdania z realizacji celów, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
- Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi gminy wg wskaźników rezultatu.

Ewaluacja

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji programu rewitalizacji oraz jego wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu program rozwiązuje realne problemy gminy i jej społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów programu, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- wskaźniki realizacji celów,
- rozwiązywanie problemów,
- realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań - czy i w jaki sposób program, a w szczególności poszczególne działania i przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpłyną na grupy docelowe, przyczynią się do poprawy sytuacji na terenie gminy,
- ocena w trakcie realizacji działań - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji działań – ocena długoterminowego wpływu programu rewitalizacji na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania strategii są trwałe.

WSKAŹNIKI REZULTATU (w odniesieniu do obszaru rewitalizacji)

Tabela 49. Wskaźniki rezultatu

Wskaźnik	Jaki problem jest mierzony	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Wartość wyjściowa (dane na 2015 rok)	Oczekiwana zmiana w 2023 roku
Cel 1. Zwiększona aktywność zawodowa, przedsiębiorczość oraz zmniejszona skala ubóstwa na obszarze rewitalizacji.					
1. Liczba osób bezrobotnych	Bezrobocie	PUP	1 raz/rok	Polanów – 48 Cetuń – 22 Chocimino – 27 Naclaw – 48 Rzeczyca Wielka – 65	Spadek o 25%
2. Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej z tytułu ubóstwa	Ubóstwo	MGOPS Polanów	1 raz/rok	Polanów – 40 Cetuń – 20 Chocimino – 26 Naclaw – 44 Rzeczyca Wielka – 39	Spadek o 25%
3. Liczba osób prowadząca działalność gospodarczą.	Przedsiębiorczość	UM Polanów	1 raz/rok	Polanów – 49 Cetuń – 5 Chocimino – 3 Naclaw – 14 Rzeczyca Wielka – 8	Wzrost o 10%
Cel 2. Zwiększona aktywność społeczna mieszkańców obszaru rewitalizacji.					
4. Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w miejskich ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice)	Aktywność społeczna dorosłych	UM Polanów	1 raz/rok	Polanów – 13 Cetuń – 0 Chocimino – 3 Naclaw – 15 Rzeczyca Wielka – 15	Wzrost o 25%
5. Liczba dzieci i młodzieży (do lat 18) korzystających z usług/zajęć	Aktywność społeczna dorosłych dzieci i młodzieży	UM Polanów	1 raz/rok	Polanów – 28 Cetuń – 0 Chocimino – 30 Naclaw – 40	Wzrost o 25%

oferowanych przez domy kultury, świetlice				Rzeczyca Wielka – 40	
Cel 3. Rozwinięta infrastruktura społeczna oraz zrewitalizowane przestrzenie publiczne obszaru rewitalizacji.					
6. Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej	Zmodernizowana infrastruktura społeczna	UM Polanów	1 raz/rok	Polanów – 0 Cetuń – 0 Chocimino – 0 Naclaw – 0 Rzeczyca Wielka – 0	Polanów – 1 Cetuń – 2 Chocimino – 1 Naclaw – 2 Rzeczyca Wielka – 1
7. Liczba zrewitalizowanych przestrzeni publicznych	Zrewitalizowane przestrzenie publiczne	UM Polanów	1 raz/rok	Polanów – 0 Cetuń – 0 Chocimino – 0 Naclaw – 0 Rzeczyca Wielka – 0	Polanów – 5 Cetuń – 2 Chocimino – 2 Naclaw – 2 Rzeczyca Wielka – 2
Cel 4. Poprawiony stan infrastruktury technicznej obszaru rewitalizacji.					
8. Ilość metrów bieżących naprawionych chodników	Zmodernizowane chodniki	UM Polanów	1 raz/rok	0	500 m
9. Ilość metrów bieżących naprawionych dróg	Zmodernizowane drogi	UM Polanów	1 raz/rok	0	1500 m
Cel 5. Poprawiony stan zasobów mieszkaniowych obszaru rewitalizacji.					
10. Liczba wyremontowanych obiektów budowlanych na obszarze rewitalizacji	Budynki o poprawionym stanie technicznym	UM Polanów	1 raz/rok	0	20

13 STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.), zwanej dalej OoŚ, przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty planów z dziedziny przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystania terenu, opracowywanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Jednocześnie zgodnie z art. 48 ust. 1 i ust. 2 ustawy OoŚ organ opracowujący projekt dokumentu, po uzgodnieniu z właściwymi organami (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny) może odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacji postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko oraz w przypadku, gdy analizowany dokument dotyczy niewielkich modyfikacji przyjętych już dokumentów lub obszarów w granicach jednej gminy.

Przy rozważaniach możliwości odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko należy wziąć pod uwagę uwarunkowania wynikające z art. 49 Ustawy OoŚ:

- 1) Charakter działań przewidzianych w dokumencie,
- 2) Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko,
- 3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko.

W wyniku analizy projektów i przedsięwzięć ujętych w Programie rewitalizacji stwierdzono, że:

Charakter działań przewidzianych w projektowanym dokumencie.

Projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Polanów na lata 2017 – 2023 jest dokumentem o charakterze strategicznym, w ramach którego przewidziano działania inwestycyjne oraz nieinwestycyjne mające na celu rewitalizację obszarów zdegradowanych. W dokumencie zawarto listę zadań do zrealizowania w obrębie obszarów przeznaczonych do rewitalizacji. Działania inwestycyjne związane są m. in. z budową dróg, termomodernizacją budynków, remontem świetlic i szkół podstawowych, budową siłowni zewnętrznych, budową i rozbudową placów zabaw dla dzieci, budową ścieżek rowerowych, budową boisk sportowych i hal gminastycznych, remontami i modernizacją obiektów mieszkalnych.

Rodzaj i skala oddziaływania na środowisko.

Biorąc pod uwagę charakter planowanego dokumentu należy stwierdzić, że realizacja jego ustaleń nie powinna spowodować znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko.

Ponadto rodzaj działań ujętych w przedmiotowym dokumencie wskazuje, że większość z nich nie będzie wyznaczała ram dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71), a jedynie zgodnie

z przedłożonym projektem Programu część z nich może być rozpatrywana, po szczegółowym określeniu ich zakresu i parametrów, jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (np. przebudowa dróg). W przypadku, gdy na późniejszym etapie planowania okaże się, że jakiegokolwiek działania inwestycyjne będą wymagały przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, zostaną one poddane stosowne ocenie.

Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko.

W wyniku realizacji założeń dokumentu nie wystąpią znaczące oddziaływania na środowisko, gdyż celem głównym programu jest rewitalizacja obszarów zdegradowanych (niedużych przestrzeni obszarów, obejmujących głównie tereny zamieszkałe).

Analizując zapisy Programu Rewitalizacji należy stwierdzić, że charakter przewidzianych do realizacji przedsięwzięć nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko. Większość zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć, charakteryzować się będzie niewątpliwie wpływem na środowisko, jednak wpływ ten będzie niewielki. Oddziaływania na środowisko będą miały charakter tymczasowy, tj. po zrealizowaniu danego przedsięwzięcia ustąpią. Oddziaływania te występować będą jedynie w otoczeniu i najbliższym sąsiedztwie miejsc, na których planuje się realizować przedsięwzięcia rewitalizacyjne.

Mając na uwadze powyższe stwierdzono, że planowany dokument spełnił przesłanki zawarte w art. 48 ust. 2 ustawy OOS dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

14 ZAŁĄCZNIKI

14.1 ZAŁĄCZNIK NR 1. ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY PRZEDSTAWIAJĄCY PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI SPORZĄDZONY NA MAPIE W SKALI 1:5000.

15 SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Rysunek 1. Podział delimitacyjny gminy Polanów.....	19
Rysunek 2. Schemat określania koncentracji problemów społecznych poprzez standaryzację danych.....	21
Rysunek 3. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska depopulacji w gminie Polanów w latach 2015/2010.....	27
Rysunek 4. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska starzejącego się społeczeństwa w gminie Polanów w 2015 roku.....	30
Rysunek 5. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Polanów w 2015 roku.....	33
Rysunek 6. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Polanów.....	36
Rysunek 7. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu w gminie Polanów w 2015 roku.....	39
Rysunek 8. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Polanów w 2015 roku.....	42
Rysunek 9. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska dożywiania dzieci w gminie Polanów w 2015 roku.....	45
Rysunek 10. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska niskiej aktywności obywatelskiej w gminie Polanów na podstawie wyników wyborów samorządowych z 2014 roku.....	48
Rysunek 11. Wyniki standaryzacji liniowej w odniesieniu przestępczości w gminie Polanów w 2015 roku.....	51
Rysunek 12. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację problemów społecznych w gminie Polanów.....	57
Rysunek 13. Liczba aktywnych działalności gospodarczych wpisanych do CEDiG na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2015 roku – wartość poniżej średniej gminnej.....	60
Rysunek 14. Powierzchnia (m ²) pokryć azbestowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca – wartość powyżej średniej gminnej.....	63
Rysunek 15. Ilość metrów bieżących dróg publicznych wymagających natychmiastowej naprawy (m) na 1000 mieszkańców w 2015 roku – wartość powyżej średniej gminnej.....	66
Rysunek 16. Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym w 2015 roku – wartość poniżej średniej gminnej.....	69
Rysunek 17. Liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w 2015 roku.....	72
Rysunek 18. Liczba aktywnych uczestników (dorośli) stałych bezpłatnych zajęć kulturalnych w ośrodkach kultury (domy, kluby, świetlice) w gminie Polanów w przeliczeniu na 100 mieszkańców w 2015 roku – wartość poniżej średniej gminnej.....	75
Rysunek 19. Liczba zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – wartość powyżej średniej gminnej.....	78
Rysunek 20. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa / ulicy (%) – wartość powyżej średniej gminnej.....	81
Rysunek 21. Odsetek osób pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej – wartość powyżej średniej gminnej.....	84
Rysunek 22. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Polanowie.....	92
Rysunek 23. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Chociminie.....	94

Rysunek 24. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Cetuniu	96
Rysunek 25. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Naclawiu	98
Rysunek 26. Lokalizacja obszaru zdegradowanego w Rzeczy Wielkiej	100
Rysunek 27. Poglądowy schemat rewitalizacji w Gminie Polanów	269
Rysunek 28. Schemat zarządzania rewitalizacją w Gminie Polanów	273

Tabela 1. Założenia krajowych i regionalnych polityk rozwoju wpisujące się w podstawowe cele rewitalizacji.....	6
Tabela 2. Cele Strategii Rozwoju Gminy Polanów oraz ich znaczenie dla definiowania celów i kierunków rewitalizacji.....	10
Tabela 3. Potencjalne zjawiska kryzysowe w gminie Polanów	15
Tabela 4. Wskaźniki sfery społecznej wykorzystane do obliczenia syntetycznego wskaźnika opisującego koncentrację problemów społecznych	20
Tabela 5. Wskaźniki strefy pozaspołecznej wykorzystane w procesie wyznaczenia obszaru zdegradowanego	23
Tabela 6. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska depopulacji w gminie Polanów w latach 2015/2010.....	25
Tabela 7. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska starzejącego się społeczeństwa w gminie Polanów w 2015 roku.....	28
Tabela 8. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska bezrobocia w gminie Polanów w 2015 roku	31
Tabela 9. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska ubóstwa w gminie Polanów	34
Tabela 10. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska alkoholizmu w gminie Polanów w 2015 roku	37
Tabela 11. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska długotrwałej lub ciężkiej choroby w gminie Polanów w 2015 roku	40
Tabela 12. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska dożywiania dzieci w gminie Polanów w 2015 roku	43
Tabela 13. Wyniki standaryzacji liniowej opisującej koncentrację zjawiska aktywności obywatelskiej w gminie Polanów na podstawie wyników wyborów samorządowych z 2014 roku	46
Tabela 14. Wyniki standaryzacji liniowej w odniesieniu przestępczości w gminie Polanów w 2015 roku	49
Tabela 15. Syntetyczny wskaźnik wystandaryzowany opisujący koncentrację problemów społecznych w gminie Polanów	53
Tabela 16. Liczba aktywnych działalności gospodarczych wpisanych do CEDiG na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2015 roku.....	58
Tabela 17. Występowanie azbestu w gminie Polanów	61
Tabela 18. Drogi wymagające naprawy w gminie Polanów w 2015 roku	64
Tabela 19. Liczba ogólnodostępnych placów zabaw (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym 2015.....	67
Tabela 20. Liczba ogólnodostępnych obiektów sportowych (bez szkolnych) na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w 2015 roku.....	70
Tabela 21. Odsetek dzieci i młodzieży (do lat 18) korzystających z usług/zajęć oferowanych przez domy kultury, świetlice w 2015 roku	73

Tabela 22. Liczba zabytków wpisanych do Rejestru Zabytków wymagających remontu w ciągu najbliższych 5 lat w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	76
Tabela 23. Udział mieszkań popegeerowskich w ogólnym zasobie mieszkaniowym sołectwa / ulicy (%)	79
Tabela 24. Odsetek osób pozbawionych dostępu do sieci kanalizacyjnej	82
Tabela 25. Zestawienie obszarów koncentracji problemów społecznych z występowaniem dalszych problemów, w tym gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych w gminie Polanów	87
Tabela 26. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Polanów wynikających z diagnozy delimitacyjnej	104
Tabela 27. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Polanów po spotkaniach z mieszkańcami obszaru	105
Tabela 28. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Chocimino wynikających z diagnozy delimitacyjnej	117
Tabela 29. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Chocimino po spotkaniach z mieszkańcami obszaru	118
Tabela 30. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Cetuń wynikający z diagnozy delimitacyjnej	125
Tabela 31. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Cetuń po spotkaniach z mieszkańcami obszaru	126
Tabela 32. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Naclaw wynikających z diagnozy delimitacyjnej	133
Tabela 33. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Naclaw po spotkaniach z mieszkańcami obszaru	134
Tabela 34. Charakter problemów na podobszarze rewitalizacji Rzeczyca Wielka wynikających z diagnozy delimitacyjnej	141
Tabela 35. Opis problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizacji Rzeczyca Wielka po spotkaniach z mieszkańcami obszaru	142
Tabela 36. Natężenie poszczególnych elementów na obszarze rewitalizacji w podziale na miejsce zamieszkania respondenta	172
Tabela 37. Ocena aspektów życia na obszarze rewitalizacji na 5 – stopniowej skali w podziale na miejsce zamieszkania respondenta	175
Tabela 38. Trzy najważniejsze potencjały (mocne strony) na obszarze rewitalizacji w podziale na miejsce zamieszkania respondenta	179
Tabela 39. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji	183
Tabela 40. Zasadnicze problemy, potencjały oraz wizja obszaru rewitalizacji	186
Tabela 41. Powiązanie celów rewitalizacji z problemami obszaru rewitalizacji	192
Tabela 42. Kierunki działań rewitalizacyjnych	193
Tabela 43. Lista podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	196
Tabela 44. Pozostałe projekty i przedsięwzięcia rewitalizacyjne	241
Tabela 45. Ramy finansowe i harmonogram podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w tys. zł	251
Tabela 46. Ramy finansowe i harmonogram pozostałych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	254
Tabela 47. Formy i rezultaty konsultacji programu rewitalizacji	257
Tabela 48. Kluczowe działania związane z realizacją programu rewitalizacji	274
Tabela 49. Wskaźniki rezultatu	277

Wykres 1. Natężenie poszczególnych elementów na obszarze rewitalizacji	170
Wykres 2. Natężenie poszczególnych elementów w Gminie Polanów	173
Wykres 3. Ocena aspektów życia na obszarze rewitalizacji na 5 – stopniowej skali	174
Wykres 4. Ocena aspektów życia w gminie Polanów na 5 – stopniowej skali	177
Wykres 5. Trzy najważniejsze potencjały (mocne strony) na obszarze rewitalizacji	178
Wykres 6. Trzy najważniejsze potencjały (mocne strony) na obszarze gminy Polanów	181

Fot. 1. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Polanów	107
Fot. 2. Zabudowa wielorodzinna przy ul. Zamkowej.....	107
Fot. 3. Przestrzeń przy kościele pw. Wniebowzięcia NMP	108
Fot. 4. Zabudowa gospodarcza przy ul. Zamkowej	108
Fot. 5. Zabudowa gospodarcza przy ul. Zamkowej	109
Fot. 6. Widok ogólny na ulicę Zamkową.....	109
Fot. 7. Rynek w Polanowie, obecnie parking.....	110
Fot. 8. Ul. Wolności w Polanowie.....	110
Fot. 9. Obiekty handlowe przy ul. Wolności.....	111
Fot. 10. Przestrzeń dworca autobusowego przy ul. Wolności	111
Fot. 11. Zagospodarowana przestrzeń parku miejskiego (plac zabaw) przy ul. Wolności	112
Fot. 12. Stan nawierzchni drogi ulicy Zamkowej	112
Fot. 13. Przestrzeń publiczna za blokami na ulicy Zamkowej.....	113
Fot. 14. Przestrzeń publiczna za blokami na ulicy Zamkowej.....	113
Fot. 15. Estetyka przestrzeni zamieszkania przy ul. Zamkowej.....	114
Fot. 16. Złe rozwiązania funkcjonalne, skutkujące dewastacją zieleni publicznej	114
Fot. 17. Obiekt Urzędu Miejskiego w Polanowie przy ul. Wolności	115
Fot. 18. Ulica Koszalińska w Polanowie	115
Fot. 19. Zdewastowane obiekty gospodarcze przy ul. Koszalińskiej	116
Fot. 20. Przestrzeń wspólna sąsiedztwa obiektów mieszkalnych przy ul. Koszalińskiej	116
Fot. 21. Zabudowa wielorodzinna przy ul. Koszalińskiej	117
Fot. 22. Nieukończone obiekty mieszkalne w Chocimlinie	120
Fot. 23. Zabudowa mieszkalna i gospodarcza w Chocimlinie	120
Fot. 24. Zabudowa mieszkalna i gospodarcza w Chocimlinie	121
Fot. 25. Zabudowa mieszkalna i gospodarcza w Chocimlinie	121
Fot. 26. Niska estetyka przestrzeni zamieszkania	122
Fot. 27. Przestrzeń przy zabytkowym kościele w Chocimlinie	122
Fot. 28. Zabytkowy kościół w Chocimlinie	123
Fot. 29. Zabudowa wielorodzinna po PGR w Chocimlinie.....	123
Fot. 30. Przestrzeń wspólna przy zabudowie mieszkalnej w Chocimlinie	124
Fot. 31. Przystanek autobusowy w Chocimlinie.....	124
Fot. 32. Zabudowa mieszkalna w Cetuniu (widoczne pokrycia dachowe z azbestu)	127
Fot. 33. Droga prowadząca przez miejscowość.....	128
Fot. 34. Zły stan techniczny obiektów budowlanych	128
Fot. 35. Zdewastowany obiekt gospodarczy w centrum miejscowości (miejsce przewidziane w planach Gminy do utworzenia świetlicy wiejskiej).....	129

Fot. 36. Przystanek autobusowy w Cetuniu	129
Fot. 37. Dom Pomocy Społecznej w Cetuniu.....	130
Fot. 38. Zabudowa mieszkalna w Cetuniu.....	130
Fot. 39. Plac zabaw w Cetuniu.....	131
Fot. 40. Obiekt niefunkcjonującej świetlicy wiejskiej.....	131
Fot. 41. Plaża przy jeziorze Wielkim w Cetuniu	132
Fot. 42. Miejsce odpoczynku na plaży przy jeziorze Wielkim w Cetuniu	132
Fot. 43. Plac zabaw przy Świetlicy Wiejskiej w Naclawiu	135
Fot. 44. Świetlica Wiejska w Naclawiu	136
Fot. 45. Zdewastowane ogrodzenie przy parku pałacowym w Naclawiu (teren prywatny w sąsiedztwie Świetlicy Wiejskiej – tj. centrum wsi)	136
Fot. 46. Park przy pałacu w Naclawiu (teren prywatny)	137
Fot. 47. Zdewastowana brama wjazdowa do pałacu w Naclawiu	137
Fot. 48. Pałac w Naclawiu (obiekt prywatny)	138
Fot. 49. Zabudowa wielorodzinna w Naclawiu	138
Fot. 50. Przystanek autobusowy w Naclawiu	139
Fot. 51. Droga prowadząca do kościoła w Naclawiu	139
Fot. 52. Siłownia zewnętrzna w Naclawiu	140
Fot. 53. Zabudowa mieszkalna w Naclawiu	140
Fot. 54. Kościół w Naclawiu.....	141
Fot. 55. Obiekt Świetlicy Wiejskiej w Rzeczy Wielkiej	144
Fot. 56. Niezagospodarowana przestrzeń przy świetlicy wiejskiej	144
Fot. 57. Droga biegnąca przez Rzeczę Wielką.....	145
Fot. 58. Zabudowa wielorodzinna po PGR w Rzeczy Wielkiej	145
Fot. 59. Przestrzeń wspólna w zabudowie wielorodzinnej w Rzeczy Wielkiej	146
Fot. 60. Kościół w Rzeczy Wielkiej	146
Fot. 61. Przestrzeń przy kościele w Rzeczy Wielkiej	147
Fot. 62. Zabudowa wielorodzinna w Rzeczy Wielkiej	147
Fot. 63. Plac zabaw w Rzeczy Małej	148
Fot. 64. Widok ogólny na Rzeczę Małą	148
Fot. 65. Przystanek autobusowy w Rzeczy Małej	149
Fot. 66. Droga prowadząca do Rzeczy Małej	149
Fot. 67. Moderowane spotkanie z pracownikami Biblioteki Publicznej i uczestnikami spaceru badawczego w Polanowie	155
Fot. 68. Widok ulicy Zamkowej od strony starych zabudowań mieszkalnych	156
Fot. 69. Spotkanie uczestników spacerów badawczych przy bloku na między ulicą Wolności i ulicą Zamkową	157
Fot. 70. Ocena przestrzeni między obiektami mieszkalnymi na ulicy Koszalińskiej.....	158
Fot. 71. Przestrzeń obok budynku Świetlicy Wiejskiej w Rzeczy Wielkiej	159
Fot. 72. Bloki mieszkalne w Rzeczy Wielkiej	160
Fot. 73. Rozmowa z mieszkańcami przy blokach mieszkalnych	160
Fot. 74. Spotkanie z mieszkańcami Rzeczy Małej	162
Fot. 75. Wypełnianie ankiety przez uczestników spaceru badawczego pod obiektem Domu Pomocy Społecznej w Cetuniu	163
Fot. 76. Przestrzeń i obiekty, gdzie docelowo może powstać świetlica wiejska w Cetuniu.....	163
Fot. 77. Przestrzeń w okolicy jeziora i budynków mieszkalnych pokryta prawie hektarem Barszczu Sosnowskiego	164

Fot. 78. Widok pustostanów obok mieszkań socjalnych.....	166
Fot. 79. Widok elewacji Kościoła i fragment bramy wejściowej	166
Fot. 80. Zabudowania w przestrzeni pałacowej	167
Fot. 81. Powitanie uczestników warsztatów przez Zastępcę Burmistrza Polanowa	258
Fot. 82. Moderowane dyskusja z mieszkańcami obszaru rewitalizacji	258
Fot. 83. Warsztat generowania pomysłów na projekty rewitalizacyjne w Rzeczy Wielkiej.	260
Fot. 84. Warsztat generowania pomysłów na projekty rewitalizacyjne w Naclawiu.....	260
Fot. 85. Event w Polanowie	263
Fot. 86. Event w Rzeczy Wielkiej.....	264
Fot. 87. Event w Naclawiu	264
Fot. 88. Event w Cetuniu	265
Fot. 89. Event w Cetuniu	265
Fot. 90. Event w Chociminie	266